

RYNEK NOWY TARG
15-23 XII 2022
10:00-18:00

JARMARK
BOŻONARODZENIOWY

OTWARCIE
16 GRUDNIA 2022
16:00 PIĄTEK

Cafe
Tygodnik Podhalański

Informator dla turystów str. 22-23

TYGODNIK
Podhalański

TEL. ALARMOWY
601 100 300

ROK XXXII NR 50/1703
CENA: 5 zł (w tym 8% VAT)
USA \$ 3.00 15 GRUDNIA 2022 r.

Nr indeksu 379417
ISSN 1231-5818

UFO

ZAPRASZA NA NARTY
w Bukowinie Tatrzańskiej
Wierch Olczański 40

WYPOŻYCZALNIA I SERWIS
narty/snowboardy
Telefon: 601 504 288

UKAZUJE SIĘ NA PODHALU, ORAWIE, SPISZU, W PIENINACH, W CHICAGO I TORONTO

Witajcie w mieście Czarny Dunajec

To będzie historyczny moment. Od 1 stycznia 2023 r. Czarny Dunajec staje się miastem.

Beata Zalot

Jedni się cieszą, inni narzekają, większość obawia się podwyżek podatków. - Na pewno zyskamy na prestiżu - przekonuje Marcin Ratułowski, dziś jeszcze wójt, ale niedługo już burmistrz. Przypomina, że Czarny Dunajec stracił prawa miejskie w 1933 r., gdy po pandemii hiszpanki gwałtownie zmalała liczba mieszkańców. Wynikało

to z ówczesnych przepisów, mówiących, że miejscowości liczące poniżej 3 tys. mieszkańców nie mogą być miastem. Otworzą się też nowe możliwości pozyskania finansów, będzie można korzystać z puli przeznaczonej dla miast. A to według wójta szansa na kilkadziesiąt dodatkowych milionów złotych z unijnych funduszy w nowej perspektywie na lata 2023-2027.

dokończenie str. 5

Uważajcie na domki

W środę zapalił się drewniany domek w Zębie.

Fot.: Jurek Jurecki

Przed godz. 10 z drewnianego domku przy ul. Kamila Stocha w Zębie zaczął się wydobywać widoczny z daleka dym. Na

miejsce przyjechało dziewięć zastępów strażaków z okolicznych miejscowości.

dokończenie str. 3

Podhale płacze za Julką

Fot.: Jurek Jurecki

Miała 14 lat. Na obozie w Kościelisku postrzeliła się z broni. - Nic nie wskazywało na to, co się wydarzy - przekonuje jej trener.

Paweł Pelka

W czwartkowy wieczór 8 grudnia w Kościelisku, w ośrodku biathlonowym w Kirach, doszło do wielkiej tragedii. Trwało tam tygodniowe zgrupowanie młodych biathlonistek z Podhala. Przebywało na nim ok. 20 zawodniczek, w tym 14-letnia Julia. Wieczorem

powiedziała trenerowi, że idzie do kantorka czyścić swój karabinek. - Po pewnym czasie ktoś z obsługi ośrodka zwrócił uwagę, że w kantorku świeci się światło. Zaraz tam poszedłem. Było zamknięte. Zacząłem wołać przez drzwi, ale nikt nie odpowiadał. Wyłamałem drzwi i znalazłem dziewczynkę - opowiada trener Jan Murdzek ze Szkoły Mistrzostwa Spor-

owego w Zakopanem. Ten straszny wieczór pozostanie w jego pamięci do końca życia. Jak mówi, nic nie wskazywało na to, że dojdzie do tego dramatu. Julia zachowywała się całkowicie normalnie. Była na treningu, później pojechała do szkoły i zaliczyła matematykę, wróciła na kolejny trening, zjadła kolację. Dostała niedawno nowy, lepszy karabin. - Podeszła

do mnie tego wieczoru i zapytała, czy może go doczyścić. Pozwoliłem. Zawodniczki często czyszczy broń z zewnątrz - mówi trener. Jan Murdzek dodaje, że wcześniej również nie było żadnych symptomów, że wśród młodych biathlonistek dzieje się coś złego. Twierdzi, że na zgrupowaniach dochodzi czasem do różnych sytuacji.

dokończenie str. 6

GÓRY

Tragedia w Tatrach

Pięć osób zasypanych przez lawiny w Tatrach, jedna z nich zmarła. str. 3

NOWY TARG

Rzeźbienie Dagmary

Choć pierwszy raz w zawodach wystartowała w październiku, już jest wicemistrzynią świata. str. 21

NASI PRZEDSIĘBIORCY

Górski Hyr

Dla Iwony Siuty założenie firmy było jak skok na głęboką wodę. str. 2

NOWY TARG

Łuna nad komisem

Podpalacz podłożył ogień w komisie samochodowym, spłonęły dwa samochody. str. 3

ROZMOWA

Wołoch, czyli nieznajomy

Czy to po Wołochach górale mają poczucie ślebody, kultu roku i słabość do ciupagi? str. 16

NOWY TARG

Kiedy koniec z węglem?

Szansa na to, że będziemy oddychać czystszyim powietrzem istnieje, ale rozłożona jest na lata. str. 9

salon: tel. 18 261 02 12
serwis: tel. 18 261 02 10

salon: tel. 18 261 02 22
serwis: tel. 18 261 02 23

salon: tel. 18 264 14 80
serwis: tel. 18 264 14 80

Centrum Likwidacji Szkód
tel. 18 200 08 00

Kościelisko już gotowe na święta

Liczba tygodnia

3850

pszczelich rodzin mają pod swoją pieczę bartnicy należący do Podhalańskiego Zrzeszenia Pszczelarzy. W tym roku organizacja świętuje jubileusz 35-lecia.

REKLAMA

Z WIZYTĄ POWROTNA

PANNEAU DEKORACYJNE JANA REMBOWSKIEGO
Z SANATORIUM DŁUSKICH W ZAKOPANEM-KOŚCIELISKU

ON A RETURN VISIT. THE DECORATIVE PANEL BY JAN REMBOWSKI
FROM THE DŁUSKI SANATORIUM IN ZAKOPANE-KOŚCIELISKO

DO 15.03.2023

MUZEUM KAROLA SZYMANOWSKIEGO W WILLI „ATMA” W ZAKOPANEM
THE SZYMANOWSKI MUSEUM IN “ATMA”
UL. KASPRUSIE 19

mnk
MUZEUM
NARODOWE
W KRAKOWIE

MKiDN

PZU

TOTALIZATOR
SPORTOWY

TVP3
KRAKOW
DZIENNIK POLSKI

Mecenas MNK
Patron of the MNK

Partner Strategiczny MNK
Strategic Partner of the MNK

Partnerzy medialni
Media Partners

NASI PRZEDSIĘBIORCY

Iwona Siuty

Górski Hyr tuż przy Krupówkach

Dla Iwony Siuty założenie firmy było jak skok na głęboką wodę. Przeraził, bo nie potrafiła pływać, na szczęście dobrzy ludzie rzucili jej koło ratunkowe.

Rafał Gratkowski

Jej historia nadaje się na film przygodowy. Zakopane opuściła w 1988 roku. Gdy wyjeżdżała z kraju, w Polsce rządził generał Jaruzelski, mięso kupowało się na kartki, a w telewizji Jerzy Urban, rzecznik rządu, regularnie przekonywał, że jesteśmy potęgą gospodarczą. Młoda zakopianka nie uwierzyła. Wyjechała do Kanady. Tam założyła rodzinę i układała sobie życie. Aż po 30 latach postanowiła wrócić w rodzinne strony. Z małym kuferkiem odłożonych pieniędzy i sporym bagażem doświadczeń. Z gotowym pomysłem na superbiznes. Wszystko miała dokładnie zaplanowane: kupić dom, taki, żeby były w nim trzy pokoje, które odstąpi gościom. Razem z nimi będzie mieć wspólną kuchnię, w oknie wywiesi kartkę „pokoje do wynajęcia” i tak będzie zarabiać na życie. Rzeczywistość błyskawicznie zweryfikowała naiwne marzenia. - Przyjechałam do Polski, nie mając zielonego pojęcia, jak ten kraj się zmienił - podkreśla Iwona Siuty, właścicielka domu Górski Hyr. - Rzuciłam się na głęboką wodę, nie umiając pływać. Nie wiedząc, co to jest PIT, co to jest VAT. Naprawdę zawiesiłam się w latach 80. ubiegłego wieku.

Ktoś jej doradził, że jeśli myśli o poważnym rozkręcaniu firmy, to na dobry początek warto skorzystać z dofinansowania. Bo bez tego ani rusz. Tak trafiła do Tatrzańskiej Izby Gospodarczej. - Dostałam do wypełnienia dokumenty, których nie potrafiłam wypełnić - wspomina Iwona Siuty.

Procedury przejścia przez projekt i zdobycie dofinansowania wymagały potężnej mobilizacji. Było warto. Po powrocie do korzeni, ale do całkiem innego kraju, kobiecie sukcesu udało się coś, co wydawałoby się nie do osiągnięcia. Dziś przy Krupówkach, między blokami stoi jej Górski Hyr - domek, który zarabia nie tylko na siebie, ale pozwala jej na

Fot.: Bartłomiej Jurecki

- Nie słucham radia, nie oglądam telewizji, skupiam się na prowadzeniu biznesu - mówi Iwona Siuty.

utrzymanie całej rodziny.

- Znajomi dzwonili w szoku, że po tylu latach postanowiłam wrócić. Motywacją dla mnie są i zawsze były moje dzieci, które zostały w Kanadzie. Kupiłam pensjonat przy Krupówkach. Wiedziałam, że nie mam zdolności kredytowej, nigdy nie płaciłam wcześniej polskich podatków. Dlatego to była taka droga przez mękę - dodaje Iwona Siuty.

Ale się udało. Jej góralski domek „Górski Hyr” stoi pomiędzy blokami. To prawdziwa perełka, przedziwny dom, który zdaje się nie pasować do otoczenia. Albo wręcz przeciwnie. Doskonale to otoczenie uzupełnia. Hyr po góralsku znaczy moc, siła, potęga - nawiązuje do potęgi Tatr. Nieraz właścicielka mówi o nim, że to takie jej trzecie dziecko. Domek trafił niedawno do programu telewizyjnego „Hotelowa Polska”, prowadzonego w telewizji Canal Plus.

- Jak zaczęłam prowadzić biznes, to nie zdawałam sobie sprawy z tego, że muszę się reklamować. Nie wiedziałam, co to jest booking, co to jest nocowanie.pl - podkreśla Iwona

Siuty. Dziś już doskonale wie, że kartka w oknie „pokoje do wynajęcia” to o wiele za mało. Zarejestrowała swój pensjonat w systemie booking.com i nocowanie.pl - właśnie ta druga, potężna baza kwaterodawców wskazała jej domek jako najlepsze do zaprezentowania w programie hotelowym miejsce. - Nie słucham radia, nie oglądam telewizji, skupiam się na prowadzeniu biznesu. Dlatego, gdy Canal plus zadzwoniła, że pokazują dziesięć najlepszych miejsc w Polsce na wypoczynek i jednym z nich ma być Górski Hyr, to byłam przekonana, że to jakiś żart - dodaje Iwona Siuty.

Wizyta telewizyjnej ekipy Damiana Urbańczyka, który prowadzi program Hotelowa Polska, szybko przekonała ją, że to prawda. A jej domek znalazł się wśród prestiżowych lokalizacji ze ścisłej czołówki, obok warszawskiego Bristolu, sopockiego Grand Hotelu, a także kameralnych pensjonatów Łęby, Pobierowa, Jastrzębiej Góry, Ustronia Morskiego, Karpacza, Szczawnicy, Polańczyka oraz Tucholi.

Komentarze z internetu

KOMENTARZE DO TEKSTU O NIEODŚNIEŻONYCH CHODNIKACH W ZAKOPANEM.

● Kto chce odśnieżać przyległy chodnik z dobrej woli - brawo, ale nałożenie OBOWIĄZKU odśnieżania chodnika na właściciela przyległej posesji to załatwia KOMUNA - paropodatek lokalny. Może nawet raz w życiu tym chodnikiem nie przeszedł, ani się na niego zgadzał - wybudowali i kazali odśnieżać. **Ernie**

● Zawsze daje się przykład kobiety z wózkiem albo osoby na wózku inwalidzkim. A po takim chodniku to i sprawny człowiek nie ma jak przejść. Może osoba od-

powiedzialna za odśnieżanie w mieście powinna codziennie robić godzinny spacer miejskimi chodnikami, by w ten sposób mieć kontrolę nad jakością zleconej usługi. **Stonik1**

● Tak jest co roku. Mieszkam na pograniczu Kościeliska i Zakopanego. Często spaceruję z dziećmi. Mam porównanie między dwoma gminami. W Kościelisku jeździ mały traktor i odśnieża wszystkie chodniki. W Zakopanem nikt nie odśnieża. Kiedyś chyba trzeba będzie podesłać zdjęcia do redakcji. W zeszłym roku dzwoniłam w tej sprawie do Tesko. Bardzo niegrzecznie odparli, że nie mają ludzi i czasu na zajmowanie się głupotami. **Tom**

zebrał: pp

dokończenie
ze str. 1

Uważajcie na domki

Droga z Suchego do Zębu była zamknięta. Strażacy, aby dotrzeć do źródła ognia, musieli zrywać poszycie dachowe. Ogień udało się szybko opanować. Strażacy oszacowali straty na 150 tys. złotych. Wstępnie, jako przyczynę powstania ognia podają wadę instalacji elektrycznej. - Z domkiem objętym pożarem sąsiadowały dwa inne drewniane domki na wynajem. Udało się je ochronić przed ogniem. Apeluujemy do wszystkich właścicieli domków, aby dbali o właściwie utrzymanie, przeglądy urządzeń grzewczych - apeluje kpt. Andrzej Król Łęgowski, rzecznik prasowy zakopiańskiej straży pożarnej. Twierdzi, że w wielu tego typu domkach montowane jest bezpieczniejsze ogrzewanie. - Pompy ciepła, fotowoltaika czy ogrzewanie gazowe jest bezpieczniejsze. Dzięki temu takich pożarów mamy coraz mniej, niemniej jednak zasad bezpieczeństwa musimy zawsze przestrzegać - tłumaczy rzecznik zakopiańskich strażaków.

pp Z pożarem walczyło siedem strażackich jednostek.

Fot.: Jurek Jurecki

Szkolna kula u nogi

Część rodziców na Stasikówce chce, by gmina oddała placówkę stowarzyszeniu, nie godzą się być filią szkoły w Murzasichlu.

Ja nie jestem od przekazywania, o tym decyduje rada gminy. Szkoła to nie torebka na półce, tam są dzieci, to jest ich życie - podkreśla Anita Żegleń, wójt gminy Poronin. Spore emocje pojawiły się na wtorkowej sesji Rady Gminy w Poroninie. A wzbudziło je wystąpienie pań z rady rodziców Szkoły Podstawowej na Stasikówce.

- Dbając o dobro naszych dzieci i ich przyszłość, wychodzimy z inicjatywą przekazania przez gminę szkoły stowarzyszeniu. Zależy nam, aby placówka była oddana w obecnym stanie, pozostając szkołą publiczną z klasami od 0 do VIII i oddziałem przedszkolnym - zaapelowała Teresa Skupień, przedstawicielka Rady Rodziców Szkoły Podstawowej na Stasikówce.

Przewodniczący Adam Pawlikowski zapytał, czy to stanowisko wszystkich rodziców. - Pytam, bo sporo osób ze Stasikówki dzwoniło do mnie mówiąc, że mają zupełnie inne zdanie i absolutnie tego nie popierają - podkreślił. Przewodnicząca komisji edukacji Anna Zasada zaznaczyła, że rada stara się zrobić wszystko, by szkoły na Stasikówce nie zamykać.

O problemie pisaliśmy przed rokiem, gdy w lipcu przed szkołą pojawił się baner protestacyjny. Sprzeciw budzi sposób prowadzenia reformy szkolnictwa w gminie Poronin. Reorganizacja polega na budowie nowoczesnej szkoły w Murzasichlu. Na czas budowy uczniowie z Murzasichla przeniesieni zostali do szkoły w Małem Cichem. Gdy w 2023 roku szkoła w Murzasichlu ruszy, do nowej szkoły przeniesione mają być starsze klasy z Małego Cichego i Stasikówki. Szkoła w Stasikówce w 2023 roku ma mieć tylko klasy I-III. Rok temu petycję przeciwko likwidacji klas IV-VIII podpisało blisko 300 osób.

Po tym, jak dwa tygodnie

temu radni podjęli uchwałę intencyjną w sprawie reorganizacji szkolnictwa, 13 grudnia rada rodziców przedstawiła swą propozycję przekazania szkoły pod zarządek stowarzyszenia. - Czy mówicie o stowarzyszeniu, które prowadzi szkoły w Czerwienem i Starem Bystrem? - dopytywała się trzykrotnie Anita Żegleń. W odpowiedzi usłyszała, że rodzice najpierw chcą poznać stanowisko gminy.

- Dlaczego kłamięcie? - pytał oburzony Adam Pawlikowski. Przewodniczący zwrócił uwagę, że rada rodziców nie tylko rozmawiała już ze stowarzyszeniem, ale też zorganizowała zebranie w szkole na ten temat, czym wzbudziła niepokój wielu mieszkańców Stasikówki. Radny Andrzej Staszal podkreślił, że radni będą podejmować decyzję, ale trzeba do tego poznać stanowisko wszystkich stron, a brak opinii radnego i sołtysa Stasikówki. Władysława Stasik z rady rodziców podkreśliła, że spotkania, jakie organizują rodzice, to próba ratowania szkoły, która najwyraźniej jest dla gminy „kulą u nogi”.

- Nie wiem, komu chcecie oddać szkołę - zaznaczyła Anita Żegleń. - Nie wiem, jakie będą konsekwencje finansowe dla gminy. Tu absolutnie dobro społeczności uczniowskiej musi mieć nadrzędne znaczenie. Chodzi o właściwy poziom nauczania. Są dwie płaszczyzny - klasy dwu- lub trzyosobowe to klasy, na które stać może najbogatsze samorządy. Druga płaszczyzna to dbałość o warunki bytowe i dydaktyczne w szkole - zaznaczyła Anita Żegleń.

W tym roku z budżetu gminy dołożono ok. 9 mln zł na oświatę. Funkcjonowanie szkoły na Stasikówce to koszt około półtora miliona złotych. W ubiegłym roku szkolnym uczyło się tu 35 dzieci, w tym dziewięcioro spoza obwodu. W klasach uczy się od dwojga do sześciorga uczniów. W szkole jest zatrudnionych 20 nauczycieli na 11,5 etatu, a samo ich wynagrodzenie kosztuje 1,3 mln zł.

Wójt, kończąc dyskusję, zaznaczyła, że radni podjęli uchwałę intencyjną o reorganizacji. W tej sprawie będą się wypowiadali radni, związki zawodowe i kuratorium. Poprosiła, by rodzice złożyli pismo oświadczenie o przekazaniu szkoły na dzienniku podawczym, rozmawiali ze swoim radnym i sołtysiem na Stasikówce.

rav

Tragedia w Tatrach

Pięć osób zasypanych przez lawiny w Tatrach, jedna z nich zmarła.

Fatalny początek zimy w Tatrach. W sobotę niemal w tym samym czasie w górach spadły dwie lawiny. Jedna pod Kopą Kondracką, druga w rejonie Szpiglasowej Przełęczy. Pierwsza lawina przed godz. 11 porwała dwie

osoby. Turystom, którzy byli na miejscu, udało się odkopać jedną osobę. Była ona w dobrym stanie. Po 26 minutach od zasypania spod śniegu wydobyli mężczyznę. Nie dawał on oznak życia. Turysty, a później ratownicy, którzy dotarli na miejsce, prowadzili jego resuscytację. Ratownicy ze względu na pogodę nie mogli polecieć śmigłowcem. Na Halę Kondratową dotarli samochodami. Niestety, odkopa-

ny mężczyzna zmarł w szpitalu.

W czasie akcji pod Kopą Kondracką do ratowników dotarła informacja o drugiej lawinie, która zeszła spod Szpiglasowej Przełęczy. Porwała ona trzy osoby, jedna z nich była zasypana całkowicie. Na miejsce wyruszył ratownik ze schroniska w Dolinie Pięciu Stawów. Na miejscu zastał zasypaną turystkę, której spod lawiny wystawał tylko kijek. Została ona wykopa-

na spod śniegu i, jak się okazało, nie odniosła poważniejszych obrażeń. Ratownicy sprowadzili ją do schroniska.

W Tatrach przybywa śniegu, obowiązuje drugi stopień zagrożenia lawinowego, przy którym dochodzi do największej liczby wypadków.

pp

Szczegółowy opis obu wypadków w kronice TOPR na str. 13.

Chochółów

Bus pełen Syryjczyków

Dostawczak przewożący 24 nielegalnych imigrantów uderzył w auto pograniczników i pchał je kilka metrów.

Dramatyczne sceny rozegrały się w ubiegły wtorek około godz. 17 na drodze prowadzącej do przejścia granicznego w Chochółowie.

Funkcjonariusze placówki SG w Zakopanem postanowili skontrolować busa, który właśnie przekroczył granicę. Kierowca zareagował na polecenie zatrzymania, jednak chwilę później przyspieszył, a przy kolejnej próbie zatrzymania - staranował radiowóz. Auto straży granicznej zostało przepchnięte o kilka metrów. Ostatecznie kierowca busa dał jednak za wygraną.

REKLAMA

Grupę uchodźców zatrzymano w Chochółowie.

Na szczęście nikt w wyniku kolizji nie odniósł obrażeń. Jak się okazało, wewnątrz busa oprócz kierowcy Gruzina podróżowało 23 Syryjczyków.

„Zatrzymani cudzoziemcy zostali przewiezieni do placówki SG w Zakopanem. Ich pobyt na terytorium RP jest niezgodny z przepisami, gdyż przebywają w Polsce bez ważnej wizy. Dodatkowo nielegalnie przekroczyli granicę wbrew obowiązującym przepisom ze Słowacji do Polski” - informuje Karpacki Oddział Straży Granicznej.

Pogranicznicy zatrzymali 32-letniego obywatela Gruzji, który jest podejrzewany o udział

w organizacji nielegalnego przetrzymania. Tylko jeden z zatrzymanych Syryjczyków miał przy sobie paszport. Jak ustalili strażnicy graniczni, Syryjczycy dostali się do strefy Schengen pieszo - z Serbii. Przez Węgry i Słowację podróżowali już samochodem i tak dotarli do Polski. „Dane osobowe jednego z cudzoziemców ustalono na podstawie posiadanego przez niego paszportu. W pozostałych przypadkach zostały ustalone na podstawie oświadczeń ustnych, wspomnianych przez tłumacza przysięgłego języka arabskiego” - informuje straż graniczna.

mk

Nowy Targ

Łuna nad komisem

Podpalacz podłożył ogień w komisie samochodowym, spłonęły dwa samochody.

Pożar rozgorzał w poniedziałek około godz. 21 w jednym z komisów samochodowych w Nowym Targu. Płomienie objęły dwa auta osobowe. Dzięki błyskawicznej akcji strażaków pożar się nie rozprzestrzenił. - Spłonęły dwa samochody o wartości ponad 8,5 tys. zł. Wstępnie ustalono, że najprawdopodobniej doszło do podpalenia - informuje podkom. Dorota Garbacz z nowotarskiej policji. - Policja ustala dokładne okoliczności tego zdarzenia. Czynności w sprawie prowadzi policjanci z Wydziału do Walki z Przestępczością przeciwko Mieniu nowotarskiej komendy - dodaje.

mk

www.karpatiabs.pl

kredyt gotówkowy

PO SĄSIEDZKU Świątecznie

- » Oprocentowanie **stałe 10,90%**
- » RRSO od: **13,22%**
- » max kwota kredytu: **100.000,00 zł**
- » okres kredytowania do: **60 m-cy**
- » kredyt na dowolny cel

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia

Przykład reprezentatywny: Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) wynosi: **13,22%** przy założeniu: całkowita kwota kredytu: 20.000,00 zł, całkowita kwota do zapłaty: 23.998,37 zł, oprocentowanie stałe: 10,90%, całkowity koszt kredytu: 3.998,37 zł (w tym prowizja: 200,00 zł, odsetki: 3.546,37 zł, koszt prowadzenia r-ku ROR za okres 36 m-cy: 252,00 zł), kredyt spłacany w 36 miesięcznych ratach równych: 653,90 zł. Kalkulacja została dokonana na dzień: 01.12.2022r.

Załącz rachunek w Banku Spółdzielczym KARPATIA !!!

Wykorzystaj możliwości jakie daje Ci:

Pakiet Młodzieżowy, Elastyczny, Nestor lub Vip

- » **0 zł** za otwarcie ROR
- » **0 zł** za prowadzenie ROR
- » **0 zł** za dostęp do Usługi bankowości elektronicznej
- » **0 zł** za przelewy za pośrednictwem Usługi bankowości elektronicznej
- » **0 zł** za wydanie i obsługę karty debetowej
- » aplikacja mobilna Karpatia Bank Mobile
- » usługa BLIK oraz przelewy na telefon

Promocja do 30.06.2023 roku !

SKORZYSTAJ Z PROMOCJI !!!

Pakiet Mała Firma lub Elastyczna Firma

- » **0 zł** za otwarcie rachunku bieżącego oraz pomocniczego
- » **0 zł** za prowadzenie rachunku bieżącego oraz pomocniczego
- » **0 zł** za dostęp do Usługi bankowości elektronicznej
- » **0 zł** za 5 pierwszych przelewów w miesiącu kalendarzowym za pośrednictwem Usługi bankowości elektronicznej
- » **0 zł** za wydanie i obsługę karty debetowej

Promocja do 31.10.2023 roku !

O więcej szczegółów zapytaj naszego Doradcę w placówkach Banku.

CENTRALA/FILIA w BUKOWINIE TATRZAŃSKIEJ
34-530 Bukowina Tatrzańska, ul. Kościuszki 56
Nr tel. 801-011-086, (18) 200-12-30

I ODDZIAŁ w BIAŁCE TATRZAŃSKIEJ
34-405 Białka Tatrzańska, ul. Środkowa 55
Nr tel. (18) 263-73-05, (18) 263-73-06

FILIA w BIAŁCE TATRZAŃSKIEJ
34-405 Białka Tatrzańska, ul. Środkowa 178
Nr tel. (18) 265-43-31

FILIA w NOWYM TARGU
34-400 Nowy Targ, ul. Szaflarska 93 D
Nr tel. (18) 264-12-33, (18) 264-12-32

PUNKT KASOWY w KREMPACHACH
34-433 Krempachy, ul. Długa 2
Nr tel. (18) 285-15-94

PUNKT KASOWY w MURZASICHLU
34-531 Murzasichle, ul. Sądelska 55
Nr tel. (18) 200-14-26

III ODDZIAŁ BANKU w RADZIECHOWACH-WIEPRZU
34-381 Radziechowy Wieprz, Radziechowy 700 lok.1
Nr tel. (33) 867-66-46

FILIA w BIELSKU-BIAŁEJ
43-300 Bielsko-Biała, ul. Stefanii Sempołowskiej 21
Nr tel. (33) 819-05-00

FILIA w MILÓWCE
34-360 Milówka, ul. Jagiellońska 9
Nr tel. (33) 863-70-74, (33) 863-75-35

PUNKT KASOWY w RAJCZY
34-370 Rajcza, ul. Górská 2
Nr tel. (33) 864-31-41

PUNKT KASOWY w SZCZYZRUKU
43-370 Szczyrk, Beskidzka 29
Nr tel. (33) 817-80-09

PUNKT KASOWY w ŻYWCU
34-300 Żywiec, ul. Dworcowa 36
Nr tel. (33) 861-04-02

II ODDZIAŁ w MUSZYNIE
33-370 Muszyna, ul. Piłsudskiego 8
Nr tel. (18) 440-83-80,

IV ODDZIAŁ w KRYNICY ZDRÓJ
33-380 Krynica Zdrój, ul. Kraszewskiego 37
Nr tel. (18) 471-55-73

PUNKT KASOWY w KRYNICY ZDRÓJ
33-380 Krynica Zdrój, ul. Czarny Potok 1a
Nr tel. (18) 477-74-23

PUNKT KASOWY w TYLICZU
33-383 Tylisz, ul. Rynek 5
Nr tel. (18) 473-13-95

Witajcie w mieście Czarny Dunajec

**dokończenie
ze str. 1**

Będzie też łatwiej zamieniać grunty rolne na budowlane, które przez to będą droższe. - Rozwój Czarnego Dunajca będzie znaczący, skorzystają z tego także inne miejscowości w naszej gminie - nie ma wątpliwości przyszły burmistrz. W starciu o budowę Centrum Dialogu Międzynarodowego - Muzeum Miasta Czarny Dunajec i Okolic. Już na przełomie lutego i marca mieszkańcy cieszyć się będą z otwarcia miejskiego żłobka. W planach jest też modernizacja stadionu, a nawet Park Miejski z amfiteatrem i strefą rekreacji pomiędzy Czarnym Dunajcem i Podczerwoniem.

Na przełomie grudnia i stycznia rozpoczną się konsultacje miejskie z mieszkańcami w sprawie projektu parku.

Rynek bez Orlenu

Budynek dawnej stacji kolejowej też będzie remontowany, znajdzie tam siedzibę centrum obsługi ruchu rowerowego. Po tym, jak Czarny Dunajec już miastem był, pozostał Rynek. Jeśli Ratułowski zostanie burmistrzem na następną kadencję, z centrum miasta zniknie stacja paliw, której umowa dzierżawy

kończy się w 2026 r. - Ja na pewno jej nie przedłużę - deklaruje. A o tym, co znajdzie się w sercu miasta, zadecydują mieszkańcy podczas konsultacji. - Dzięki temu, że będziemy miastem, łatwiej będzie nam starać się o obwodnicę, która omijałaby centrum Czarnego Dunajca w drodze z Nowego Targu w kierunku Chochołowa.

Z jakimi minusami po 1 stycznia muszą liczyć się mieszkańcy? Wójt ich nie widzi. Nawet nauczyciele nie stracą swojego dodatku wiejskiego, bo Czarny Dunajec ma 3,8 tys. mieszkańców, a finansowa dopłata jest dla nauczycieli, którzy pracują w miejscowościach do 5 tys. mieszkańców. Nie będzie też trzeba wymieniać swoich dokumentów. - Nie będzie automatycznego wzrostu podatków z powodu zmiany statusu wsi na miasto. To, czy ich wysokość się zmieni, będzie zależało od decyzji radnych - tłumaczy wójt.

Czy po mieście wypada biegać?

A co o tej zmianie sądzą sami mieszkańcy? - Ja już byłam mieszkanką, bo jestem z Nowego Targu. Wydałam się do Czarnego Dunajca i mieszkam tu od 50 lat - mówi 75-letnia Janina Tokarczyk. Fakt, że znowu będzie mieszkanką, zupełnie ją nie emocjonuje. - Co mi to

Po prawie 90. latach Czarny Dunajec ponownie staje się miastem.

da? - pyta. - Zdrowia mi nie wróci - puentuje.

Dziewięcioletnia Natalka jest wręcz zmartwiona. - Wolę wieś, należę do klubu sportowego i bardzo lubię biegać. Jak będę mieszkać w mieście, to już nie da się biegać tak jak po wsi - tłumaczy. Dodaje, że jej brat cieszy się z tej zmiany.

- Czarny Dunajec będzie co najwyżej miasteczkiem, miasto to Nowy Targ, Zakopane - śmieje się 24-letnia Katarzyna Gil, która pracuje w kwaciarni w galerii handlowej przy Rynku. - Nie wiem, czy coś się zmieni. Będę żyła jak dotychczas. Wiem jednak, że starsi mieszkańcy są niezadowoleni, nie lubią zmian - mówi.

- Nie cieszę się, trzeba nam tego jak psa. Wymyślili nam to biurowcy - oburza się starszy

mężczyzna, stojący przed jednym ze sklepów. Macha ręką i odchodzi.

Paweł, który na Rynku mieszka i ma swój sklep, gdzie można kupić choinki i ozdoby świąteczne, obawia się większych podatków, ale i liczy na więcej klientów. Podczas referendum był za miastem. - Może w końcu zlikwidują tę szpetną stację paliw i zrobią porządek na Rynku, żeby był ładniejszy, taki jak w miastach - mówi, choć przyznaje, że stacja miała jeden plus - było gdzie w niedzielę kupić papierosy.

Byle tak nie śmierdziało

- Niech najpierw zlikwidują smród w Czarnym Dunajcu, a nie robią miasta - denerwuje się 80-letnia Zofia. - Tam, przy moście, mamy „smołowisko”, z dru-

CZARNY DUNAJEC
- powierzchnia: 21,72 km²
- liczba ludności: 3,8 tys.

giej strony skóry kuśnierskie wyprawiają. Niech tym się władze zajmą, bo nas tymi smrodami wykończają, nie ma czym oddychać - mówi starsza pani.

- Nie wiem, czy wiele się zmieni. Na pewno ceny nieruchomości, gruntów wzrosną - liczy 33-letnia Barbara Tyza. Ale i wzrostu podatków się obawia. - Głosowałam za miastem, może młodzi będą mieli lepiej. Wszystko wyjdzie w praniu - twierdzi 50-letnia Beata.

W to, że Czarny Dunajec tylko skorzysta na zmianie, nie wątpi Józef Szaflarski, lokalny poeta i pasjonat historii. - To prestiż i szansa na pieniądze, szybki rozwój gospodarczy - uważa.

Przypomina, że według niektórych historyków Czarny Dunajec był już w średniowieczu miastem królewskim, biegł wtedy ważny szlak kupiecki. Warto też pamiętać, że podczas zaborów Austriacy potwierdzili prawa miejskie 19 sierpnia 1853 r. Szaflarski przypomina, że Czarny Dunajec był wtedy siedzibą powiatu, miał sąd powiatowy, przemianowany potem na grodzki, który istniał do 1950 roku. - O miejskim charakterze mówi Rynek, układ ulic, zabytkowe domki w stylu dworskim, które można jeszcze zobaczyć na ul. Kmiotowicza czy Tetmajera - przypomina Szaflarski.

73-letnia Genowefa Wnęk widziała trochę świata. Pracowała w Austrii, Grecji. Przyznaje jednak, że w Czarnym Dunajcu jest jej najlepiej. Dostrzega pozytywne zmiany, jakie zachodzą w jej miejscowości. Cieszy się, że będzie mieszkać w mieście.

O tym, że Czarny Dunajec będzie miastem, zdecydowali sami mieszkańcy podczas społecznych konsultacji w zeszłym roku, choć wielu naszych rozmówców podkreślało, że w nich nie uczestniczyło. Frekwencja wyniosła wtedy 30,2 %. Prawnie decyzja zapadła po podpisaniu przez premiera rozporządzenia rady ministrów w sierpniu tego roku. Faktycznie nowe przepisy wchodzi w życie 1 stycznia 2023 r.

Beata Zalot

REKLAMA

Pan Steskal

Świąteczne Promocje

COCA COLA przy zakupie 2 sztuk 5,79 zł

makła pszenna TORTOWA przy zakupie 2 sztuk 2,89 zł

POLSKI PRODUCENT PALMA przy zakupie 2 sztuk 2,75 zł

Lubella 3,99 zł

LYMBARK 3,69 zł

merci 15,99 zł

Toffifee 7,99 zł

KRAKUS 4,39 zł

MC CAFE 23,99 zł

Bonduelle 3,99 zł

BESKIDZKI 9,99 zł

świeżo 22,89 zł

świeżo 29,90 zł

świeżo 31,99 zł

Więcej promocyjnych artykułów znajdziesz na www.pansteskal.pl oraz w aplikacji mobilnej. Aplikacje pobierz na www.pansteskal.pl/klub

Oferta ważna w dniach 12-31.12.2022 lub do wyczerpania zapasów.

**Polskie Koleje Linowe S.A.
są liderem wśród operatorów
kolei linowych w Polsce.**

**Grupa PKL oferuje całoroczny, kompleksowy zakres usług
turystyczno-wypoczynkowych, posiada własną bazę
noclegową i restauracyjną.**

**Dołącz do nas!
Obecnie poszukujemy osób na stanowisko:**

KOORDYNATOR DS. SPRZEDAŻY PRODUKTÓW MARKI WŁASNEJ

Miejsce pracy: Zakopane

Co będzie należeć do Twoich obowiązków?

- Rozwój sprzedaży produktów marki własnej PKL w sklepach stacjonarnych na Kasprowym Wierchu i Gubałówce
- Udział w tworzeniu nowych kolekcji tematycznych marki własnej PKL
- Realizacja założonych celów budżetowych
- Tworzenie harmonogramów dla pracowników sklepów, kontrola czasu pracy
- Dbałość o zapewnienie stałej obsady sklepów, wysokie standardy obsługi klienta
- Kontrola stanów magazynowych - zatowarowanie sklepów, zarządzanie gospodarką magazynową
- Rozliczanie sklepów na Kasprowym Wierchu i Gubałówce, prowadzenie dokumentów księgowych
- Rozwój sprzedaży e-commerce: rozbudowa platformy sprzedażowej, koordynacja działań wdrożeniowych nowych rozwiązań technologicznych
- Raportowanie i analizowanie sprzedaży
- Bieżąca analiza rynku, trendów sprzedażowych, nowości i dostępnego asortymentu
- Dbanie o spójność oferty towarowej i wizerunku Grupy PKL

Nasze wymagania:

- Minimum 2 lata doświadczenia w sprzedaży i obsłudze klienta
- Doświadczenie w prowadzeniu sprzedaży e-commerce
- Umiejętność zarządzania zasobami ludzkimi
- Miłe widzialna znajomość technik sprzedaży i umiejętność szkolenia personelu
- Bardzo dobra praktyczna znajomość pakietu MS Office (Word, Excel)
- Doświadczenie w programie Comarch XL będzie dodatkowym atutem
- Prawo jazdy kategorii B
- Elastyczność oraz otwartość na zmiany
- Miłe widzialna znajomość jęz. angielskiego na poziomie komunikatywnym (min. B1),

Oferujemy:

- Stabilne zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę
- Możliwość zdobywania doświadczenia w dynamicznie rozwijającej się Firmie
- Ciekawą i kreatywną pracę
- Atrakcyjne wynagrodzenie
- Odzież identyfikacyjną
- Szeroki pakiet benefitów: ubezpieczenie na życie finansowane przez pracodawcę, Karły Rodzinne uprawniające do zniżek na produkty i usługi w ośrodkach PKL, dodatkowe świadczenia socjalne

Aplikacje prosimy przysyłać na adres rekrutacja@pkl.pl
z dopiskiem: „PKL koordynator ds. sprzedaży MW”

Informujemy, że skontaktujemy się z wybranymi kandydatami.

Prosimy o dopisanie oświadczenia o wyrażeniu zgody
na przetwarzanie danych osobowych.

**Jesteś miłośnikiem gór i natury?
Masz doświadczenie w sprzedaży?
Chcesz pracować
w wyjątkowym sklepie na Kasprowym Wierchu?**

Poznaj nas:

**Polskie Koleje Linowe S.A. są liderem wśród operatorów
kolei linowych w Polsce.**

**Jesteśmy firmą, która od ponad 85 lat działa w branży
turystycznej. Z myślą o naszych Klientach rozwijamy
usługi, tworzymy nowe produkty, zaspakajamy
potrzeby w zakresie spędzania wolnego czasu
w POLSKICH GÓRACH.**

**Dołącz do nas!
Obecnie poszukujemy osoby na stanowisko:**

SPRZEDAWCA

**Miejsce pracy: Zakopane, Kasprowy Wierch
- sklep z pamiątkami**

Co będzie należeć do Twoich obowiązków?

- Profesjonalna obsługa klienta i aktywna sprzedaż
- Dbałość o bardzo dobry wizerunek/wygląd sklepu
- Stałe uzupełnianie ekspozycji
- Odbiór dostaw towaru
- Inwentaryzowanie towaru
- Obowiązek zabezpieczenia i rozliczenia się z gotówką
- Przygotowywanie raportów dobowych
- Rejestrowanie całości sprzedaży w systemie Comarch XL
- Realizacja celów sprzedażowych

Nasze wymagania:

- Wysoka kultura osobista
- Komunikatywność i łatwość w nawiązywaniu kontaktów
- Optyzm, sumienność i zaangażowanie
- Umiejętność pracy w zespole
- Dyspozycyjność oraz gotowość do pracy w systemie zmianowym
- Miłe widziane doświadczenie w sprzedaży
- Komunikatywna znajomość jęz. angielskiego będzie dodatkowym atutem

Oferujemy:

- Zatrudnienie w oparciu o umowę zlecenia
- Atrakcyjne warunki zatrudnienia
- Ciekawą pracę w wyjątkowym miejscu - na Kasprowym Wierchu!

Aplikacje prosimy przysyłać na adres rekrutacja@pkl.pl
z dopiskiem: „Sprzedawca KW”

Prosimy o dopisanie oświadczenia o wyrażeniu zgody
na przetwarzanie danych osobowych.

Fot.: Jurek Jurecki

Tyle osób żegnało Julkę na cmentarzu na Olczy.

Podhale płacze za Julką

dokończenie ze str. 1

Bywa tak, że ktoś się z kimś pokłóci, aby po paru godzinach o wszystkim zapomnieć i dziewczyny chcą dalej mieszkać w jednym pokoju. - Jedynie, o czym myślę, to, że dałem jej ten karabin do czyszczenia, ale to była zwykła procedura. Nie ma szans upilnować trenujących, jeśli chodzi o naboje. W czasie treningu trzeba byłoby przy każdym postawić jedną osobę, żeby liczyła strzały i naboje - dodaje Jan Murdzek, który jest bardzo doświadczonym trenerem. Młodych adeptów biathlonu szkoli od ponad 40 lat, wcześniej był zawodnikiem.

Dzień po tragedii w butach w kantorku znaleziono pożegnany list, który zostawiła Julia. Miała w nim pisać o innych biathlonistkach. - Wcześniej prosiła każdą z nich, żeby określiły, jaki jest ich ulubiony kolor i tak je opisała w tym liście. Ponad 20 lat temu w Kirach wydarzył się podobny wypadek, wówczas postrzelił się chłopak, który zmarł w szpitalu. Wtedy się o tym tak

nie mówiło, bo nie było internetu - dodaje trener.

W to, co się stało, nie może też uwierzyć Józef Staszek, sekretarz klubu BKS Kościelisko, do którego należała i Julia, i szef Ośrodka Biathlonowego w Kirach, gdzie odbywało się zgrupowanie. - Do tej pory nie mogę się pozbierać. Czegoś takiego nikt się nie spodziewał. To po prostu straszne. Dziewczyny przebywały u nas na zgrupowaniu. Nie chcę odnosić się do przyczyn, to już ustala policja - twierdzi Józef Staszek.

Prokuratura i policja wyjaśniają wszelkie okoliczności tej tragedii. Śledztwo w sprawie nieumyślnego spowodowania śmierci ma znaleźć odpowiedzi na pytania, dlaczego tak młoda osoba miała dostęp do broni, czy wcześniej nikt z opiekunów, trenerów nie wiedział, co dzieje się wśród zawodniczek.

W niedzielny wieczór w kościele parafialnym w Kościelisku odprawiono Mszę Świętą w intencji zmarłej. Świątynia pękła w szwach. - Patrzymy na zdjęcie Julii i nie możemy uwierzyć, że już jej nie ma. Pozostaje nam łączność z nią z po-

mocą modlitwy i wiara w to, że jest teraz pod najlepszą opieką Ojca Najwyższego - mówił ksiądz prowadzący mszę. - To tutaj rozwijała swój talent sportowy, to tutaj z dziećmi z naszej parafii jechała na ostatnie wakacje. I to właśnie tu Pan Bóg wezwał ją do siebie - przemawiał duchowny.

Gdy ksiądz wypowiadał te słowa, w oczach wielu biorących udział we mszy pojawiły się łzy. Osoby, które znały Julię, podkreślały, że była to bardzo wrażliwa, utalentowana dziewczynka. - Nigdy nie zapomnę jej uśmiechu, tak bardzo będzie nam jej brakować. Trzeba zrobić wszystko, aby taka tragedia się nigdy nie powtórzyła - mówi jeden ze znajomych Julii.

We wtorek w sanktuarium Matki Boskiej Objawiającej Cudowny Medalik na Olczy na uroczystościach pogrzebowych pojawiło się bardzo wiele osób, w tym młodzieży. Piękne kazanie wygłosił duszpasterz prowadzący mszę żałobną. Podkreślił, jak wielką wagę w naszym życiu ma wysłuchanie drugiego człowieka. Pytał zebranych, czy zawsze na takie wysłucha-

nie mamy czas, czy czasem za bardzo się nie spieszymy. Podkreślił, że jedną z naszych najgorszych przywar jest zazdrość, która często jest w nas od najmłodszych lat. Mówił o tym, że szukamy przebaczenia u Boga i je dostajemy, co nie znaczy, że po wyjściu z konfesjonatu nasze grzechy znikają. One są nam tylko przebaczone, więc nie powinniśmy wtedy myśleć, że mamy czyste konto i możemy grzeszyć od nowa. Podkreślił też, że zapominamy często, aby szukać przebaczenia u drugiego człowieka, aby podać mu dłoń i wybaczyć.

14 lat temu w Borze koło Szaflar doszło do podobnej tragedii. Wtedy dwie nastolatki powiesiły się.

Każde dziecko, każdy młody człowiek może szukać psychologicznego wsparcia w trudnych dla niego momentach. Bezpłatnych, profesjonalnych porad udzielają doświadczeni psychologowie pod numerem telefonu uruchomionym przez Rzecznika Praw Dziecka: 800 12 12 12 lub z pomocą internetowego czatu: www.brpd.gov.pl

pp

**SPRZEDAM TANIO
BUDKĘ
PARKINGOWĄ**

ZAKOPANE
tel. 602 378 614

**ANTYKI I GALERIA
POD ŚWIĘTYM MIKOŁAJEM**

**3 piętro
SDH
Granit**

**Ogromna
kolekcja
antyków**

Zapraszamy:

- pon. - piątek
od 10.00-18.00
- w sobotę
od 10.00-16.00

**Zakopane
ul. Kościuszki 3
Tel. +18 20 64 406**

Śmierć kosi emerytów

Kolejny okrągły jubileusz Hospicjum Jezusa Miłosiernego był okazją do przekazania smutnych statystyk.

Lekarze, pielęgniarki, rehabilitantki, psychologowie, księża - trudno wymienić wszystkich, którzy przez 20 lat tworzą i pracują na rzecz Podhalańskiego Hospicjum Jezusa Miłosiernego w Zakopanem. Doktor Anna Węglarz, która dwie dekady temu założyła i do dziś z powodzeniem prowadzi domowe hospicjum pod Tatrami, dziękowała w sobotę wielu osobom.

Okazją do spotkania w sali parafialnej przy kościele Świętej Rodziny był jubileusz placówki. - Dziękujemy za gościnę i otwarte serce ks. prałata Stanisława Olszówki, który jest z nami od początku, częstym naszym gościem był odwiedzający Zakopane ks. kardynał Franciszek Macharski, a wielką przyjaciółką, która służy radą i wsparciem - Jolanta Stokłosa, założycielka krakowskiego Hospicjum Świętego Łazarza w Nowej Hucie - podkreśla Anna Węglarz. Dziękowała za współpracę przy organizacji biegów charytatywnych Leszkowi Behounkowi, szefowi

Wśród zasłużonych dla zakopiańskiego hospicjum jest Jolanta Stokłosa (obok księdza) oraz prałat Stanisław Olszówka.

Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zakopanem. Przypomniała trudne początki działania, sylwetki ludzi od 20 lat pracujących z terminalnie chorymi i wspierających szczytne, hospicyjne idee towarzyszenia osobom, które odchodzą.

- Przez te 20 lat mieliśmy pod opieką ponad 2700 chorych, najwięcej w wieku 60-80 lat. Emeryci żyją krótko, niedługo cieszą się emeryturą. W tej grupie wiekowej pod Giewontem jest największa umieralność - dodaje Anna Węglarz. Najczęstszą przyczyną zgonów są nowotwory - a w tej grupie dominuje rak płuca, nowotwór piersi. Szybko jednak przybywa cierpiących na nowotwory trzustki i żołądka.

Obecnie działalność hospicjum domowego skupia się na Zakopanem oraz miejscowościach z powiatu tatrzańskiego, częściowo też z nowotarskiego.

Pierwsze dziesięć lat teren był bardzo rozległy. Obejmował region od Jabłonki, Zubrzycy, po Ochotnicę, Szczawnicę i Krościenko. - Bo tam nie było ani oddziałów paliatywnych w szpitalach, ani hospicjów. Gdy powstałaliśmy, to w ewidencji wpisaliśmy swój kolejny numer i okazało się że to numer 102 - zaznacza Anna Węglarz - Zmarło nam 1309 chorych, nie zawsze trafiają chorzy, których pobyt kończy się śmiercią. Są chorzy, którymi czasowo się opiekujemy, do momentu wyleczenia.

Większość podopiecznych hospicjum, którzy odchodzą - umiera w rodzinnych domach. W otoczeniu bliskich. Jak jednak podkreśla doktor Węglarz, trend ten trudno będzie utrzymać, bo jest coraz mniej rodzin wielopokoleniowych, które mieszkają razem, w jednym gospodarstwie domowym.

Hospicjum to nie tylko opieka nad osobami terminalnie chorymi. Dziś to także wypożyczalnia sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego, imprezy integracyjne dla rodzin osieroconych, poradnia działająca przy przychodni Zdrowie na ulicy Orkana. Doroczna akcja Pola Nadziei, wspólne wyjazdy, spotkania, pielgrzymki i comiesięczna Msza Święta w intencji hospicjum, jego pacjentów i darczyńców. Sobotnie spotkanie w sali parafialnej uświetnił występ młodszej grupy Zespołu Regionalnego im. Klimka Bachledy z Zakopanego pod kierunkiem Zofii Kubiniec-Stanuch. Były kwiaty, gromko odśpiewane „100 lat!”, łyż wzruszenia, gratulacje, podziękowania i życzenia kolejnych udanych dekad działalności dla Hospicjum Jezusa Miłosiernego.

Tekst i fot.: Rafał Gratkowski

Święto gór

W ramach Festiwalu Moc Gór w Zakopanem zobaczymy legendę światowego alpinizmu - Słoweńca Silvo Karo, posłuchamy opowieści o K2 i zjazdach z ośmiotysięczników.

Zapraszamy do Centralnego Ośrodka Sportu na kameralne spotkanie z bardzo ciekawymi gośćmi i do obejrzenia zestawu świetnych filmów górskich. Wymieniając największe atrakcje festiwalu, z pewnością trzeba zacząć od Silvo Karo, który trzy tygodnie temu otrzymał Złoty Czekan za całokształt działalności. Słoweńiec opowie o swoich niesamowitych wspinaczkach na ścianach Karakorum, w Patagonii oraz w rodzimych Alpach Julijskich.

O wejściu na K2, na którym stanęła jako druga Polka, opowie Monika Witkowska. Alpinistka i podróżniczka to niezwykle doświadczona prelegentka, więc możemy spodziewać się dopracowanej, ale równocześnie energetycznej opowieści o zmaganiach z drugą górą świata.

Siłę młodości zaprezentuje na scenie Bartek Ziemiński, który opowie o swoich tegorocznych zjazdach narciarskich z gigantów w Karakorum - Broad Peak i Gasherbruma II. Bardzo interesującą zapowiada się rozmowa z autorami ekstremalnych zjazdów w Tatrach. Słowackich skialpinistów będzie reprezentował Miro Pető, który dokonał tak ekstremal-

Festiwal odbędzie się Centralnym Ośrodkiem Sportu w Zakopanem od 16 do 18 grudnia.

nych zjazdów, jak te południowo-zachodnią ścianą Kieźmarskiego Szczytu, wschodnią ścianą Pośredniej Grani czy południowo-zachodnią ścianą Diabłowiny.

Przed wystąpieniem Silvo Karo Maciek Ciesielski opowie o technikach i patentach wykorzystywanych we wspinaczce big-wallowej i alpejskiej w stylu „light and fast”. Dostaniemy też sporą dawkę wiedzy z zakresu skituringu, którą podzieli się Anna Figura. I wreszcie filmy. Do kolejnej edycji międzynarodowego konkursu filmowego zakwalifikowały się 22 filmy, w tym 6 obrazów autorstwa polskich reżyserów. W jury zasiadają dr Mirella Kurkowska, Maciej Jabłoński, Piotr Pustelnik i Dariusz Załuski. Zobaczymy zarówno uznane i nagradzane już filmy, jak i te, które dopiero debiutują na festiwalach. Pełna lista filmów konkursowych jest dostępna na www.mocgor.pl Do zobaczenia w COS Zakopane w dniach 16-18 grudnia!

opr. pp

Fundacja rodzinna

- krok w kierunku wielopokoleniowych firm rodzinnych

Firmy rodzinne są filarem polskiej gospodarki. Po kilkudziesięciu latach od transformacji ustrojowej i ekonomicznej polscy przedsiębiorcy muszą myśleć o sukcesji i zapewnieniu swoim firmom możliwości rozwoju przez kolejne dziesięciolecia.

- Budowa silnych firm wymaga czasu. Często zakłóca ją konieczność przeprowadzania procesu sukcesji i podziału firmy. Fundacja rodzinna to szansa na kontynuację przez dzieci i wnuki dorobku firm, zbudowanego przez ich rodziców i dziadków - mówi Waldemar Buda, minister rozwoju i technologii.

Sukces w biznesie zależy nie tylko od dobrego pomysłu, strategii sprzedaży czy pracowników. Utrzymanie wysokiej pozycji rynkowej oraz dalszy rozwój zależą także od odpowiedniej struktury organizacyjnej i niwelowania ryzyk pozagospodarczych, np. negatywnego wpływu konfliktów rodzinnych na prowadzenie firmy.

Każdy z nas słyszał o przypadkach, kiedy dobrze prosperujący biznes podzielono albo doprowadzono na skraj bankructwa po przejściu na emeryturę albo po śmierci jego założyciela. Tylko 8,1% następców polskich przedsiębiorców deklaruje chęć poprowadzenia

firmy stworzonej przez rodziców¹. Ten problem jest aktualny także w innych krajach. W Czechach 90% firm to firmy prowadzone w pierwszym pokoleniu, 9% w drugim i 1% w trzecim; w Hiszpanii prawie 54% w pierwszym, 37% w drugim i 9% w trzecim; w Wielkiej Brytanii natomiast 86% w pierwszym, 8,5% w drugim i 3% w trzecim². Jest nawet angielskie przysłowie: „There's nobbut three generations between a clog and clog”, którego sens w wolnym tłumaczeniu sprowadza się do tego, że „ojciec buduje, syn utrzymuje, wnuczek rujnuje”. Nawet jeśli bazuje ono na pewnym stereotypie, to oddaje istotę problemów sukcesyjnych.

Odpowiedzią na nie ma być fundacja rodzinna. Ochroni ona majątek firmowy i rodzinny przed rozdrobieniem, będzie nim profesjonalnie zarządzać oraz zapewni środki utrzymania fundatorowi i jego bliskim, nawet gdy nie będą oni zaangażowani w działalność gospodarczą. Nie wszyscy członkowie rodziny chcą albo posiadają umiejętności, aby pracować w firmie. Czasem także rodzina jest na tyle liczna, że wspólne decydowanie może być bardzo trudne.

„Zaletą fundacji rodzinnej jest możliwość zapewnienia ciągłości działalności firmy bez konieczności angażowania w jej prowadzenie członków rodziny. Jest to szczególnie ważne, gdy dzieci wybierają inną ścieżkę kariery niż prowadzenie działalności gospodarczej. Podobne rozwiązania funkcjonują w innych krajach europejskich, np. w Austrii, Niemczech, krajach skandynawskich czy Beneluxu” - informuje minister.

Aby powołać fundację rodzinną, właściciel firmy musi sporządzić przed notariuszem akt założycielski i statut fundacji rodzin-

nej, przenieść do niej udziały w firmie lub inny majątek, wskazać, komu mają być wypłacane zyski (beneficjenci) oraz zgłosić fundację rodzinną do sądowego rejestru.

Kto może zostać fundatorem (założycielem fundacji rodzinnej)? Fundatorem będzie mogła zostać tylko osoba fizyczna, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych. Fundację rodzinną będzie mogło utworzyć także kilku fundatorów, z wyjątkiem fundacji rodzinnej tworzonej w testamentie. Ze względu na obowiązujące zasady sporządzania testamentów fundacja rodzinna ustanawiana w ten sposób będzie mogła mieć tylko jednego fundatora.

Beneficjentami fundacji rodzinnej mogą być osoby fizyczne (najczęściej członkowie najbliższej rodziny fundatora) i organizacje

pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego. Z dochodów i majątku fundacji rodzinnej można będzie finansować np. koszty utrzymania, kształcenia lub leczenia członków rodziny lub cele statutowe organizacji pozarządowej, związane np. ze wsparciem uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Co ważne, w kwestii rozliczeń z fiskusem opisywane nowe rozwiązania prawne uwzględniają związki rodzinne beneficjentów z fundatorem i są neutralne podatkowo. Przeniesienie firmy i innego majątku do fundacji rodzinnej nie będzie opodatkowane. Fundacja rodzinna będzie płaciła zryczałtowany 15% CIT od środków przekazywanych fundatorowi i beneficjentom. Fundator i beneficjenci będący najbliższą rodziną fundatora będą podlegać zwolnieniu z PIT

(małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, pasierb, ojczym lub macocha). Pozostałe osoby fizyczne zapłacą dodatkowe 15% PIT. Organizacje pozarządowe, jako podatnicy CIT, będą co do zasady korzystać z obowiązującego już zwolnienia z tytułu działalności pożytku publicznego.

W projekcie zamieszczono także zmiany w prawie do zachowku, takie jak zasady odpowiedzialności fundacji rodzinnej za zapłatę zachowku po fundatorze oraz zasady zmiany terminu płatności, rozłożenia na raty lub obniżenia zachowku. To szczególnie ważne dla zachowania trwałości przedsiębiorstw, które wchodzą w skład spadku.

Projekt ustawy trafi do Sejmu. Przepisy szacunkowo mają wejść w życie w pierwszej połowie 2023 r.

Chcesz wiedzieć więcej, wejdź na: <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/fundacja-rodzinna>

1. Wynik badania Instytutu Biznesu Rodzinnego w 2017. Rok wcześniej wskaźnik ten wyniósł 6,3%.

<http://www.ibrpolska.pl/aktualnosci/przyszlosc-firm-rodzinnych-sukcesorzy-przed-trudna-decyzja-o-przejeciu-firmy-rodzicow/>

2. https://www.sufabu.eu/wp-content/uploads/2021/08/SUFABU_IO1_FINAL_SUMMARY_REPORT_EN.pdf

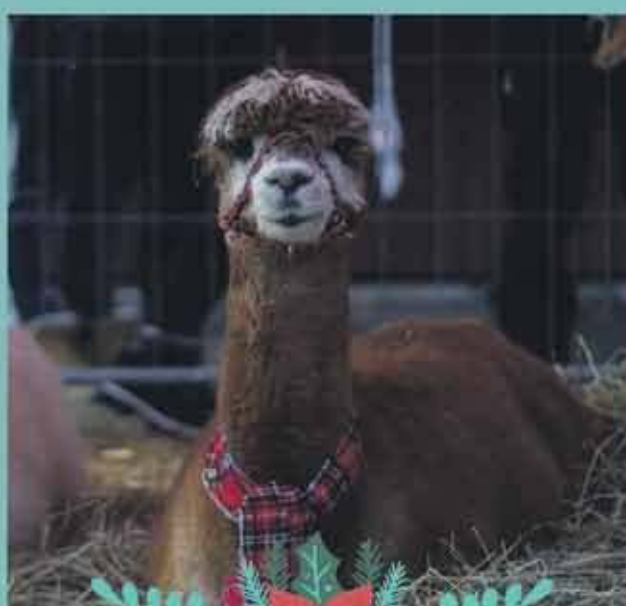

JARMARK

BOŻONARODZENIOWY

15-23
GRUDNIA

10:00 - 18:00

UROCZyste OTWARCIE

16 GRUDNIA PIĄTEK 16:00

* ILUMINACJA ŚWIĄTECZNEJ CHOINKI

* MALI ŚWARNI

* PROGRAM ARTYSTYCZNY

* SPOTKANIE ZE ŚWIĘTYM MIKOŁAJEM I ALPAKAMI

* STOISKA HANDLOWE, CHOINKI, OZDOBY ŚWIĄTECZNE

* ŚWIĄTECZNE ŻARCIOWOZY

* 18 GRUDNIA GODZINA 16:00 WIGILIA NA RYNKU ZWIĄZKU PODHALAN

* 22-23 GRUDNIA ZAGRODA ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA Z RENIFERAMI

nowytarg24.TV

NTVK

NOWOTARSKA
TELEWIZJA
KABŁOWA

PODHALANSKI PORTAL INFORMACYJNY

podhale24.pl

TYGODNIK
Podhalanski

Do 2030 roku odejdziemy od węgla

- przekonuje Grzegorz Ratter, prezes Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej, z którym rozmawia Józef Figura.

- Kryzys węglowy, jego wysokie ceny i brak dostępności - czy to prezesa nowotarskiego MPEC zmartwiło?

- Oczywiście, zmartwiło, bo ceny dla nas wzrosły. Mimo że mamy umowę z Polską Grupą Górniczą, która zapewnia nam 95% zaopatrzenia w węgiel, to podniosła ona ceny także dla nas. Stąd podwyżka 30%, którą musieliśmy obciążyć mieszkańców od 1 sierpnia. Teraz dostaliśmy propozycję ceny na rok przyszły. Niestety też jest wyższa w stosunku do obecnych cen.

- Czy to oznacza kolejną podwyżkę opłat dla mieszkańców o następne 30%?

- Na pewno nie. Jeszcze nie złożyliśmy wniosku taryfowego. To będzie uzależnione od tego, kiedy uruchomimy silniki kogeneracyjne. To urządzenia produkujące jednocześnie energię ciepłą i elektryczną. Prąd pozwoli nam zminimalizować koszt

ty obciążające mieszkańców cenami ciepła.

- Kiedy będziemy to wiedzieć?

- Nie wcześniej jak w połowie roku.

- Wtedy też uruchomiony zostanie kogenerator?

- Liczymy, że to nastąpi w sierpniu lub wrześniu.

- Pytając na początku o węgiel, miałem na myśli też fakt, że mieszkańcy zauważyli nieopłacalność ogrzewania „czarnym złotem”. Czy do nowotarzan bardziej przemawia to, niż obowiązująca uchwała antysmogowa.

- Nie chciałbym oceniać zachowania mieszkańców. Ale od momentu, gdy w 2016 roku zostałem prezesem, zaczęliśmy działania zmierzające do rozwoju sieci ciepłowniczej. W 2017 roku podłączyliśmy pierwsze domy jednorodzinne, rok później było ich 12. Zainteresowanie nie było duże. Teraz mamy trend odwrotny. W tym roku wpływa przynajmniej po sto wniosków miesięcznie o przyłączenie do MPEC-u. W tym roku podłączyliśmy 65 budynków, z tego 60 jednorodzinnych. To jak dotąd rekord.

Grzegorz Ratter obok miejsca, gdzie stanie kogenerator.

- Te sto wniosków to takie, z których 90% nie ma szans, bo pochodzą np. z Oleksówek, gdzie sieć może nigdy się nie pojawić?

- Przeciwnie, 90% są w rejonie przewidzianym do rozbudowy sieci ciepłowniczej.

- Jest jeszcze problem z mieszkańcami, którzy „przespalili” inwestycje w ich ulicy.

- Co ważne, w tym roku kończą się pieniądze z dotacji otrzymanej w 2018. Jesteśmy zmuszeni przenieść od 1 stycznia część kosztów przyłączenia do miesz-

kańców. Wyjątkiem są trzy ulice niedokończone w tym roku, czyli Podtatrzańska, Bolesława Wstydlowego i Kazimierza Wielkiego. Nie jest to duża kwota - około 200 zł za metr przyłącza.

- Jakie są teraz plany na przyszłość MPEC-u?

- MPEC otrzymał wsparcie z trzech źródeł. Dwa pierwsze związane z dotacją w ramach programu Ciepłownictwo Powiatowe - to około 23 mln zł. Trzeci instrument to wejście kapitałowe Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z 18 mln zł. Niestety z tego

tylko niewielka część będzie przeznaczona na nowe przyłącza. Musimy się skupić na transformacji nowych źródeł wytwórczych. Stąd mowa o kogeneracji i przystosowaniu naszych układów wytwórczych oraz dystrybucyjnych do docelowego układu geotermalnego.

- Geotermia nie będzie budować oddzielnej sieci, tylko w rzeczywistości zasili ciepłem MPEC.

- My posiadamy sieć dystrybucyjną energii ciepłej. Z jakiego źródła zostanie ona wyprodukowana, to sprawa wtórna. Magistrala geotermalna, która zasili nasz układ, jak i rurociągi dystrybucyjne w mieście nie będą pompować wody z głębin ziemi, ale zwykłą, gorącą wodę. Będzie ona podgrzewana w Szaflarach przez wodę geotermalną, która tam będzie wydobywana i zatłaczana z powrotem w głąb ziemi. Jeśli cały system będzie pracować wydajnie, to po 2030 roku przewidujemy pozostawienie źródeł węglowych tylko w przypadku dużych mrozów. Pozostawimy w tym celu tylko jeden bądź dwa kotły.

A co z działaniem kogeneracji?

- Jeszcze dziś trafi do nas kotłownia. Sam agregat kogeneracyjny

już odebraliśmy, jednak składowaliśmy go na razie na zadaszonej hali w Mielcu. My póki co takiego miejsca do przechowania nie mamy. Agregat waży około 12 ton, jego transport też będzie wyzwaniem logistycznym. Trwają prace związane z budynkiem, są już wylane fundamenty.

- Szansa na to, że będziemy oddychać czystszy powietrzem, więc istnieje, ale rozłożona jest na lata. Czy są plany, by sieć opłotta wszystkie ulice starej części miasta?

- Już zaczęliśmy zagęszczać sieć - przykładem ul. Brzozowa czy część Królowej Jadwigi. Planowane na przyszły rok są prace przy ul. Szkolnej, nie pozostawiamy też spóźnialskich.

- A Rynek, Długa, Kościuszki i inne?

- Niestety mamy ograniczenia finansowe. Prowadzimy rozmowy na temat pozyskania kolejnych środków na rozwój sieci. Trzeba też pamiętać, że w poprzednich latach nikt nie planował tak dużej ekspansji sieci ciepłowniczej, więc mamy też ograniczone możliwości produkcji ciepła.

Tekst i fot.: Józef Figura

Fot.: Maciej Gębacz

Hojność fundacyjnego Mikołaja jest wprost proporcjonalna do liczby sponsorów, którzy włączają się w coroczną akcję.

Mikołaj miał wielu pomocników

Ten, który dotarł do podopiecznych Fundacji im. A. Worwy, był w tym roku szczególnie szczydry. Miał wielu pomocników.

Świąty zawiązał w sobotę do nowotarskiej restauracji Ruczaj, gdzie czekało na niego prawie 100 dzieciaków, podopiecznych fundacji. Oprócz prezentów, były inne atrakcje. Kolejny już raz studenci pierwszego roku aktorstwa z Akademii Frycza Modrzewskiego w Krakowie przygotowali występ. Było wspólne ozdabianie pierników, poczęstunek i zabawy.

Tradycją jest, że pacz-

ki przygotowują liczne szkoły współpracujące z fundacją. W tym roku do akcji włączyli się nowotarscy sportowcy. Kilka paczek przygotowali piłkarze z NKP Podhale Nowy Targ, hokeistki z MMKS Podhale, a także drużyna inihokejowa.

- Najbardziej wzruszające jest to, że to nie my dotarliśmy do wielu z tegorocznych darczyńców, ale sami nas znaleźli i zaproponowali pomoc - podkreśla Anna Zgierska, prezes Fundacji im. A. Worwy. - Nasza fundacyjna rodzina się rozrasta, jest komu pomagać, dlatego bardzo dziękuję za ten cudowny dzień, za spotkanie i za serce - podkreśla.

bz

Akcja dla Ziemi

To nie jest zwykła uczniowska wymiana, a program niezwykle bliski temu, z czym spotykają się na co dzień mieszkańcy Podhala.

Licealiści z Goszczyńskiego realizują wspólny projekt z Grekami i Francuzami. Temat - wszystko, co wiąże się z ochroną środowiska.

Już trzeci miesiąc uczniowie i nauczyciele I Liceum Ogól-

nokształcącego im. Seweryna Goszczyńskiego w Nowym Targu pracują nad projektem „Take Action For The Earth”. Jest on realizowany i finansowany ze środków europejskich w ramach programu Erasmus+.

To nie jest zwykła uczniowska wymiana, a program niezwykle bliski temu z czym spotykają się na co dzień mieszkańcy Podhala. Jakość powietrza to temat dotykający każdego, podobnie jak pozostałe zagadnienia:

Parkowa z nowym asfaltem

W przyszłości wyremontowana ulica będzie wygodnym połączeniem Rynku z zakopianką, a z czasem także z Ibisorem.

Przebudowywany jest odcinek od skrzyżowania z ul. Krótką, gdzie powstaje rondo - aż do zakopianki. Remontowana droga przechodzi obok urzędu skarbowego, szkoły muzycznej i prowadzi do drogi krajowej. Oprócz nowej nawierzchni powstanie tu też oświetlenie, będą dodatkowe miejsca parkingowe. Remontowany odcinek ma ponad 350 m długości.

Rondo na skrzyżowaniu z ul. Krótką.

gości. Prace - zgodnie z harmonogramem - mają się zakończyć przed końcem tego roku.

Już teraz widać, że dojazd do zakopianki został wyrównany, a zamiast dawnego, niebezpiecznego i stromego podjazdu pod skosem - mamy szeroki wyłot ulicy. Teraz ruch będzie możliwy tylko w prawo, ale w przyszłości, gdy nowa zakopianka ominie miasto - na starej powstanie rondo umożliwiający wjazd w obie strony, a także przedostanie się na wprost w ulicę Bohaterów Tobruku, czyli na teren Ibisoru.

Tekst i fot.: Józef Figura

woda, powietrze, energia, ślad węglowy, śmieci i ekosystemy. W projekcie bierze udział po 24 uczniów z każdej szkoły. To ci, którzy są zainteresowani tematyką, a dodatkowo dobrze władają językiem angielskim.

Młodzież bierze udział w warsztatach oraz spotkaniach ze specjalistami z zakresu ochrony środowiska. Będą też spotkania z przedstawicielami organizacji pozarządowych, działających w tej dziedzinie. Uczniowie

będą też współpracować w międzynarodowych grupach, porównując wyniki swoich działań.

Ważnym elementem projektu będą wizyty uczniów w poszczególnych krajach. Jako pierwsza, wiosną przyszłego roku, gospodarzem będzie szkoła we francuskim Perpignan. Później wszyscy udadzą się do Grecji, a na początku 2024 roku uczestnicy będą gościć w Nowym Targu.

fig

REKLAMA

BEZPOŚREDNI IMPORTER
DACHÓWKI TILCOR

F.H.U. OKNO-DACH

☎ 602 151 906 📍 Kolejowa 61
☎ 606 815 145 Nowy Targ

www.oknodach.com.pl

■ ZAKOPANE 34-500
ul. Zwierzyniecka 14,
tel. 18 20 00000, 18 20 13000,
fax: 18 20 000 01
mail: tp@24tp.pl

ODDZIAŁY:

■ NOWY TARG, ul. Rynek 11
tel. 18 26 699 34
■ CHICAGO, 6500 S. Archer Ave.
Chicago ILL 60638,
tel. 1 773 458 3934

REDAKTOR NACZELNY

Paweł Pełka p.pełka@24tp.pl

SEKRETARZ REDAKCJI

Beata Zalot b.zalot@24tp.pl

DYREKTOR ARTYSTYCZNY

Andrzej Jurecki aloszajurecki@gmail.com

DZIENNIKARZE

Jolanta Flach j.flach@24tp.pl
Jurek Jurecki j.jurecki@24tp.pl
Józef Figura (Nowy Targ, powiat suski)
j.figura@24tp.pl
Marek Kalinowski (Rabka, Orawa)
m.kalinowski@24tp.pl
Rafał Gratkowski (Zakopane)
r.gratkowski@24tp.pl

KULTURA, PUBLICYSTYKA

Beata Zalot b.zalot@24tp.pl

GÓRY

Apoloniusz Rajwa gory@24tp.pl

Łukasz Kosut

SPORT

Paweł Pełka p.pełka@24tp.pl

ROZMAITOŚCI

Agnieszka Nowelli a.nowelli@24tp.pl

FOTO

Maciej Jonek
Bartek Jurecki
Zofia Sz wajnos

DZIAŁ GRAFICZNY

Zofia Sz wajnos
Andrzej Larkowski

KOREKTA

Małgorzata Rybak
Mirosława Borowicz

BIURA REKLAM I OGŁOSZEŃ

Zakopane

• ul. Krupówki 54, tel. 18 20 130 23
ogloszenia@24tp.pl
• ul. Zwierzyniecka 14
tel. 18 20 130 00, fax 18 20 000 01
sekretariat@24tp.pl

Nowy Targ

Rynek 11, tel. 18 26 699 34,
nowytarg@24tp.pl

Czarny Dunajec

Rynek 7, tel. 18 26 57 204

SPECJALIŚCI DS. MARKETINGU

Katarzyna Starczowska
k.starczowska@24tp.pl tel. 508 380 383
Magdalena Lipkowska
magdalena@24tp.pl tel. 608 377 217

SEKRETARIAT

Beata Momot (Zakopane)
sekretariat@24tp.pl

WYDAWCA

Zakopiańskie

Towarzystwo Gospodarcze Sp. z o.o.

DRUK

Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Sosnowcu
ul. Baczyńskiego 25a, 41-203 Sosnowiec-Milowice

Wydanie internetowe:

www.24tp.pl

Materiały do informatora kulturalnego można wysłać
pod adres: a.nowelli@24tp.pl

Zdjęcia noworodków: dzieci@24tp.pl

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych.

Telefon interwencyjny
18 2000000
606 402 247

PRENUMERATA

krajowa	kwartalna	90 zł
	półroczna	160 zł
	roczna	270 zł
zagraniczna	kwartalna	170 zł
(Europa)	półroczna	340 zł
	roczna	670 zł

WPŁATY NA KONTO

PKO BP ZAKOPANE

33 1020 3466 0000 9502 0033 4839

Prenumerata realizowana
przez RUCH S.A.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie www.prenumerata.ruch.com.pl. Eventualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: prenumerata@ruch.com.pl lub kontaktując się z Telefonicznym Biurem Obsługi Klienta pod numerem: 801 800 803 lub 22 717 59 59 – czynne w godzinach 7.00 – 18.00. Koszt połączenia wg taryfy operatora.

ISSN WYDAWCA RUCH

Pszczelarski rój zawędrował na Niwę

Kiedy pszczoły zapadają w sen zimowy, pszczelarze mają czas na świętowanie. A w tym roku okazja jest specjalna.

Podhalańskie Zrzeszenie Pszczelarzy świętuje 35-lecie. Dlatego tegoroczne obchody św. Ambrożego miały szczególny wydźwięk. Spotkania bartników co roku odbywają się gdzie indziej, w tym roku odbyły się w Nowym Targu.

Dziś PZP to aż 157 pszczelarzy z Podhala, Orawy, Spisza i Pienin, którzy pod swoją pieczę mają aż 3850 pszczelich rodzin. Najstarszy w tym zacnym gronie jest 94-letni już **Andrzej Leja** z Podczerwonego, który nadal jest aktywny, prowadzi pasiekę złożoną z kilkunastu uli.

W tym roku pierwszy raz zabrakło na święcie zmarłego kilka miesięcy temu **Józefa Różańskiego** z Nowego Targu, który do końca życia nie tylko prowadził pasiekę, ale udzielał się społecznie w PZP. Zabrakło także jego

Pszczoły to nie tylko dostarczycielki miodu, bez nich nie byłoby zapylania roślin. Dlatego praca bartników to prawdziwa misja.

śpiewu podczas pszczelarskiego nabożeństwa w kościele. Jeszcze w zeszłym roku rozbrzmiewał w Maruszynie.

Od Mszy św. w intencji pszczelarzy i ich „bożych owadów”, a także w podzięk za miniony sezon zaczyna się każde Święto Ambrożego. W tym roku Msza św. została odprawiona w kościele na nowotarskiej Niwie, gdzie pszczelarze przybyli

z darami, m.in. z paschalną świecą z prawdziwego wosku. Była to też okazja, by kupić prawdziwy miód bezpośrednio od pszczelarzy. Swoje stoiska przed świątynią mieli: Maria i Michał Gąsienicowie z Gronkowa, a także Zbigniew Kowalczyk z Maniów.

Po mszy bartnicy przenieśli się do restauracji Ruczaj. Jan Świdroń, prezes PZP, przypomniał krótko historię zrzeszenia,

które powstało w 1987 r. Była to też okazja do wręczenia odznaczeń i medali Polskiego Związku Pszczelarzy zasłużonym bartnikom.

Tegoroczne obchody dedykowane były miodom. Szczegółne podziękowania powędrowały do Tygodnika Podhalańskiego, w którym temat pszczelarstwa jest często poruszany. Jan Świdroń przypomniał m.in. na-

sze niedawne śledztwo dotyczące sprzedaży podróbek miodów na podhalańskich targowiskach.

Pszczelarzom humory dopisywały także dlatego, że miniony sezon był bardzo udany. Średnia z ula wyniosła 20-25 litrów miodu. Jednym z największych bartników w Podhalańskim Zrzeszeniu Pszczelarzy jest Jacek Sikoń z Białego Dunajca, który ma 120 uli w dwóch pasiekach stacjonarnych - w Białym Dunajcu i Bańskiej Górnej. W sezonie wozi też pszczoły na spadź w okolice Limanowej i Krakowa - na miód akacjowy. Zadowolony z sezonu jest też Józef Pawlikowski z Małego Cichego, który ma 24 ule. - Zbiory były dobre - z mniszka, maliny, była też spadź świerkowa - wymienia. W tamtych rejonach pojawia się także czasem spadź jodłowa, która uchodzi za rarytas. Ostatni raz w pasiece pana Pawlikowskiego była cztery lata temu.

By i przyszły sezon był udany, pszczelarze wnieśli toast miodem pitnym, życząc sobie wzajemnie „Miodu w ulu, miodu w życiu. Niech się leje miód, życia cud”.

Beata Zalot

Czarny Dunajec

Poszukiwani do żłobka

Gmina Czarny Dunajec chce jeszcze w lutym, najpóźniej w marcu 2023 r. otworzyć nowo wybudowany żłobek. W obiekcie znajdzie się miejsce aż dla 80 dzieci w wieku od 1 do 3 lat.

Rekrutacja dzieci do żłobka odbędzie się od 5 stycznia do 26 stycznia. Urzędnicy z gminy Czarny Dunajec zaznaczają, że pobieranie i składanie „Kart zgłoszenia dziecka do żłobka” wraz z załącznikami do kart będzie odbywać się w Gminnym Zespole Oświatowym w Czarnym Dunajcu przy ul. Kolejowej 14a. Karty będzie można również pobrać ze strony internetowej Urzędu Miasta i Gminy Czarny Dunajec, w specjalnie utworzonej do tego zakładce.

Co ciekawe, samorząd w Czarnym Dunajcu przyjmie do żłobka nie tylko dzieci, ale także dorosłych. Kadra żłobka musi spełniać wymagania określone w ustawie z 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. W styczniu zostanie ogłoszony nabór na dyrektora placówki, a po jego wyłonieniu dyrektor Miejskiego Żłobka w Czarnym Dunajcu ogłosi na-

Żłobek już prawie gotowy, teraz wewnątrz obiektu trwają prace wykończeniowe.

bór na pozostałą kadrę: (opiekun dziecka - 11 etatów, sprzątaczk/sprzątaczk - 2 etaty, pomoc kuchenna - 1 etat, pielęgniarka 1/2 etatu). Ogłoszenia o naborze będą publikowane na stronie internetowej Urzędu Miasta

i Gminy Czarny Dunajec oraz w BIP-e.

Ile żłobek będzie kosztował rodziców, jeszcze nie wiadomo. O tym zdecydują radni na najbliższej sesji.

Tekst i fot.: **Jan Głabiński**

Skomielna Biała, Naprawa

Bezprawie tunelowe

Zatrzymują się, robią selfie i kręcą filmiki, a do tego nagminnie przekraczają dozwoloną prędkość.

Nowy tunel pod Małym Luboniem, oddany do użytku ledwie miesiąc temu, sprawia, że niektórzy kierowcy dostają „kocięgo rozumu”. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad opublikowała filmową kompilację zachowań kierujących w tunelu. Ujęcia zarejestrowały kamery monitoringu. Każde z nagannych zachowań było przyczyną alarmu w Centrum Zarządzania Tunelami, które pracuje 24 godziny na dobę 7 dni w tygodniu. „Obraz z kamer zapisywany jest przez system monitoringu. Każde zatrzymanie pojazdu czy też pojawienie się pieszego wzbudza alarm systemu” - napisała pod filmem opublikowanym w internecie GDDKiA. Kierowcy powinni pamiętać, że przepisy zakazują zatrzymania pojazdu w tunelu. Filmy oraz zdjęcia dokumentujące naruszenie prawa przekazywane są policji.

Na zamieszczonym filmiku widać kilka przypadków, gdy

kierowcy zatrzymują samochody na pasie awaryjnym, spacerują po drodze, robią sobie zdjęcia i kręcą filmiki tuż obok pędzących samochodów.

Kolejne zatrważające informacje na temat nagannych praktyk w nowym tunelu pochodzą od Inspekcji Transportu Drogowego, zarządzającej systemem odcinkowego pomiaru prędkości zainstalowanym w tunelu. Podsumowanie pierwszego miesiąca działania aparatury: około 3 tysięcy przypadków przekroczenia prędkości. Dwie trzecie kierowców, którzy naruszyli przepisy - poruszało się powyżej o 20 kilometrów szybciej niż dopuszczają przepisy. 33 kierowców przekroczyło dozwoloną prędkość o ponad 50 kilometrów. Rekordzista - kierujący seatem przejechał tunel z prędkością ponad 200 kilometrów na godzinę.

Suska policja już ustala personalia łamiących przepisy kierowców i rozsyła mandaty.

mk

RADIO TAXI ZAKOPANE
191-92
1820-1111

TYGODNIK Podhalański
OGŁOSZENIA DROBNE I REKLAMY
do Tygodnika Podhalańskiego w Czarnym Dunajcu przyjmuje codziennie
KANTOR „U BOBKA”
Usługi turystyczne
Czarny Dunajec, Rynek 7

WWW.EUROZAKOPANE.EU
RADIO TAXI EURO
24h 196 88 18 2000 688 +48 602 822 666
TAXI: 4,6,8 - OSOBOWE / BUSY I AUTOBUSY
Oferujemy transport na granicę z Ukrainą i z powrotem

Mało czasu „W Międzyczasie”

Minimalny budżet, czas ograniczony do granic absurdu i zespół aktorski złożony w sporej części z uczniów szkoły podstawowej - to od niedawna sprawdzona recepta na zjawiskową teatralną premierę.

Pomysł na sztukę zrodził się w bardzo przyziemnych okolicznościach. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego ogłosiło konkurs na zrobienie przedstawienia. Stawiane warunki zdawały się być nierealne do spełnienia. Budżet zaledwie 50 tysięcy złotych. Premiera miała się odbyć jeszcze w tym roku, to dawało na dopięcie całości niewiele ponad dwa miesiące. Jakby tego było za mało - zespół aktorski miał uwzględniać dziecięcych, nieprofesjonalnych aktorów. - Nie było szans, żeby skorzystać z pomocy zewnętrznych realizatorów. Po prostu takie sprawy załatwia się z co najmniej rocznym wyprzedzeniem. Wiedzieliśmy, że jeśli sztuka ma powstać, musimy ją zrobić sami - korzystając wyłącznie z własnego zespołu - zaznacza Krystyna Kachel, kierownik artystyczny Teatru Rabcio.

Zespół aktorski szybko podzielił się zadaniami. Reżyserii podjął się Filip Bochenek, scenografię zgodził się przygotować w ekspresowym tempie zespół pracowni scenograficznej. Przy czym w przedstawieniu klasyczną scenografię w znacznej mierze zastąpiły multimedia. Ruch sceniczny przypadł Łukaszowi Łęckiemu, on też przygotował część piosenek wykorzystanych w muzycznym spektaklu. Muzykę skomponowała Jadwiga Czajkowska. Natychmiast ruszyły też castingi, które miały wyłonić najmłodszych aktorów. Z 40 chętnych pozostała szóstka, która z marszu rozpoczęła próby. - Z młodymi aktorami podpisywaliśmy normalne umowy. Dlatego musieli przejść badania lekarskie i psychologiczne. Na zatrudnienie musiała zgodzić się też szkoła - wspomina Filip Bochenek.

Żywiolowa premiera w „Rabciu”.

Młodzi artyści poradziło sobie z nauką tekstów, tańca i śpiewu nad wyraz sprawnie. Koniec końców okazało się, że zarówno młodziociana część zespołu, jak i ta już dobrze znana nie tylko

rabczańskiej publiczności - jest gotowa do premiery. Próby odbywały się jeszcze na dzień przed pierwszym przedstawieniem. Efekty było widać na scenie. Przedstawienie zgromadzi-

ło pełną salę i zostało przez publiczność przyjęte... żywiolowo. Sztuka trafiła też do repertuaru Rabcia. Warto ją obejrzeć.

Tekst i fot.:
Marek Kalinowski

„W Międzyczasie”, sztuka niemieckiego dramaturga Freda Apke, to historia dwójki dzieci, które uciekają ze szkoły i ruszają w magiczną podróż do miejsca znajdującego się poza czasem. W rolach głównych wystąpią dzieci, a towarzyszyć im na scenie będzie cały zespół aktorski Rabcia.

Autor: Fred Apke, przekład: Marta Klubowicz, piosenki: Marta Klubowicz, Łukasz Łęcki, reżyseria: Filip Bochenek, muzyka: Jadwiga Czajkowska, scenografia: Eliza Wtorkiewicz-Kaleta, Grażyna Habieda, wykonanie scenografii: Eliza Wtorkiewicz-Kaleta, Grażyna Habieda, Piotr Piotrowski, ruch sceniczny: Łukasz Łęcki, projekcje multimedialne: Filip Bochenek, Bogusław Handzel, Piotr Świerczek, rysunki do projekcji: Grażyna Habieda, obsługa spektaklu: Gabriel Gacek, Bogusław Handzel, Piotr Świerczek.

W spektaklu występują: Maksymilian Glacawski zwany Łysym Maksem - Leon Kania, Romana Kropielnicka zwana Chroma Roma - Ida Sutor, Ojciec Glacawski, Antykwariusz Kurzugóra - Piotr Serafin, Mama Glacawska, Policjant Kajdanek - Agnieszka Kwiatkowska, Starej Daty Nauczyciel Czajnik - Krystyna Kachel, Osa - Ignacy Meckier, Bąk - Mateusz Patalita, Galareta, Wrona - Laura Skawiniak, Doktor Nadęty, Poeta Rymosław Skrzydlaty - Łukasz Łęcki, Zezowata Pani Wrona - Ula Tylek, Zabijacz Czasu Menelewicz, Zamiatacz Ulic - Filip Bochenek, Doręczyciel Błyskoszprychy - Gosia Korwel.

Urząd za żelazną kurtyną

Po pandemicznych obostrzeniach pozostało niemiłe wspomnienie, ale do rabczańskiego magistratu petent nie wejdzie.

Dlaczego rabczański Urząd Miasta pozostał zamknięty dla petentów? - zastanawiała się podczas ostatniej sesji Aleksandra Koper. Zdaniem radnej nie ma już podstaw, by utrzymywać „pandemiczną” organizację pracy magistratu ze zlokalizowanym na parterze punktem obsługi klienta. - Ludzie są przyjmowani przy stoliku, koło toalety. Tu żadne RODO nie obowiązuje. Każdy może każdemu zaglądać przez plecy i słuchać, z jaką sprawą przyszedł do urzędu - zaznacza radna. - Już nie ma pandemii. Inne urzędy w okolicznych samorządach są otwarte i petenci są normalnie przyjmowani przez urzędników. Ale nie u nas. Tu nawet dla radnych

drzwi pozostają zamknięte. Do kiedy tak będzie? - zastanawia się radna w swojej interpelacji skierowanej do burmistrza Leszka Świdra.

Przypomnijmy, każdy z petentów, którzy trafiają do rabczańskiego urzędu miasta, by załatwić sprawę, jest obsługiwany w położonym tuż za wejściem przestronnych hallu. Sprawy załatwia się w „okienkach”, w których mieści się między innymi: kasa, stanowisko ekodorady czy dziennik podawczy. Wejście do dalszych pomieszczeń trzypiętrowego gmachu jest zamknięte. Nawet radni, którzy przychodzą na posiedzenia rady miasta czy spotkania komisji merytorycznych, muszą prosić urzędników o otwarcie drzwi.

mk

OGŁOSZENIA PŁATNE

ORLICA
Schronisko
Szczawnica
www.orlica.com

Zapraszamy w Pieniny

TRZY KORONY
Sromowce
www.trzykorony.pl

Schronisko PTTK „Trzy Korony”
ul. Sobczańska 91, Sromowce N.
tel. (+48) 18 26 29 823
e-mail: trzykorony@trzykorony.pl

Nowa droga do szpitala

Powstaje wjazd, który połączy rabczańską lecznicę z ulicą Poniatowskiego.

Jak informuje rabczański magistrat, budowa łącznika to formalny początek gruntownej rozbudowy i przebudowy rabczańskiego szpitala miejskiego. Początkowo nowy wjazd będzie wykorzystywany przez pojazdy budowy. A po zakończeniu inwestycji i zmianie organizacji ruchu nowy odcinek będzie wyjazdem z terenu szpitala.

Z kolei część mieszkańców ulicy Poniatowskiego podchodzi sceptycznie do komunikacyjnej inwestycji. Zwracają uwagę, że wprowadzenie całkiem sporego dodatkowego ruchu utrudni poruszanie się zatłoczoną już dziś ulicą.

Tekst i fot.:
Marek Kalinowski

Nowa droga połączy szpital z ulicą Poniatowskiego.

APOSTOŁOWIE CZASÓW OSTATNICH WZYWAJĄ DO PODJĘCIA

NARODOWEJ, NIEUSTAJĄCEJ KRUCJATY RÓŻAŃCA ŚWIĘTEGO

Odmawiamy codziennie co najmniej jedną dziesiątkę wybranej tajemnicy Różańca Świętego w intencjach:

- 1) Prześlągnięcia BOGA w TRÓJCY ŚWIĘTEJ JEDYNEGO za grzechy nasze i naszego narodu.
- 2) Za Kościół Święty, Ojca Świętego, o pomoc Świętych Aniołów w obronie przed antychrystem.
- 3) O rychły TRIUMF NIEPOKALANEGO SERCA MARYI w sercach Polaków.

ZAPRASZAMY DO KRZEWIENIA KRUCJATY RÓŻAŃCOWEJ

„Na koniec moje Niepokalane Serce zatriumfuje!”

Walka o maszt. Nie zawsze przeciw

Wprowadzamy w Polsce telefonię komórkową piątej generacji, nazywaną w skrócie 5G. To dobra okazja dla samorządowców, by przypomnieć sobie lekcje fizyki i dzięki solidnej wiedzy prowadzić otwarty dialog z mieszkańcami. Nowe technologie telekomunikacyjne łączą ludzi z niebywałą łatwością i doskonałą jakością, ale z drugiej strony wywołują pytania, a czasem obawy mieszkańców, którzy mogą nie rozumieć, jak to działa?

Najpierw trzeba stwierdzić, że 5G działa dobrze. Liderem wprowadzania tej technologii są Chiny i Stany Zjednoczone, a w Europie Niemcy. Najbogatsze państwa świata i najszybciej rosnące gospodarki stawiają na transformację cyfrową, której trzonem jest niezawodna telekomunikacja, a zwłaszcza transfer danych. Dzięki temu mogą rozwijać sklepy i usługi internetowe, bankowość elektroniczną czy dostęp do światowych zasobów kultury i edukacji.

NIE WSZĘDZIE JEST ŚWIATŁOWÓD

Mieszkasz w gminie pozbawionej możliwości założenia światłowodu, gdzie internet działa, „jak wiatr zawieje”? Takich miejsc jest w Polsce ciągle bardzo dużo i prawie 20% mieszkańców narzeka na słaby internet w swojej miejscowości. W tych przypadkach mówi się o wykluczeniu cyfrowym. Oznacza to zarówno brak możliwości pracy zdalnej czy płatności kartą, jak i niższy poziom bezpieczeństwa mieszkańców, bo chociażby wezwanie pomocy w nagłych wypadkach czy teleporada medyczna nie zawsze będą możliwe, itp. Średnia prędkość internetu mobilnego w Polsce jest niższa niż w sąsiednich krajach z powodu braku częstotliwości dedykowanych dla 5G. Wyprzedza nas nie tylko Europa Zachodnia, ale też Rumunia czy Czechy.

Mieszkańcy upominają się – i słusznie – o lepszy, szybszy, bardziej stabilny internet. Władze lokalne mogą w tym pomóc umożliwiając operatorom budowę stacji bazowych telefonii komórkowej (SBTK). Tu jednak zaczynają się pierwsze kłopoty ze znajomością fizyki, bo zawsze znajdzie się kilka osób głoszących fake newsy o szkodliwym wpływie promieniowania elektromagnetycznego (PEM) na ludzkie zdrowie. Cóż, jeśli burmistrz nie odrobił kiedyś lekcji z elektrodynamiki, to teraz nie będzie umiał podjąć dialogu z oponentami.

NAUKA I 5G

Sieć 5G to nic innego jak transmisja radiowa na określonej częstotliwości, podobnie jak ma to miejsce obecnie w sieciach 2G, 3G, czy 4G. W sieci 5G będą wykorzystywane częstotliwości z pasm: 700 MHz, 3,4-3,8 GHz oraz 26 GHz, a więc takie, które dotychczas były już wykorzystywane aczkolwiek w innych zastosowaniach niż sieci komórkowe. Protesty przeciwko budowie lub za zmianą lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej przypominają w swojej logice rzucanie się z motyką na słońce i to w dosłownym znaczeniu. To jak protest, żeby w ogródku sąsiada było więcej słońca, a u nas – więcej cienia.

Warto wiedzieć, że w każdym kraju zakłada się pewne dopuszczalne poziomy promieniowania elektromagnetycznego, które gwarantują bezpieczeństwo wszystkich obywateli bez względu na czas i miejsce przebywania i z zasady nie mogą być przekraczane. Poziomy dopusz-

czalne dotyczą także PEM emitowanego przez stacje bazowe telefonii komórkowej. Za dotrzymanie wartości PEM poniżej poziomów dopuszczalnych, na podstawie pomiarów wykonanych przez akredytowane laboratoria badawcze w otoczeniu stacji bazowych, odpowiadają prowadzący instalacje. Poza klasycznymi pomiarami PEM w otoczeniu stacji bazowych prowadzony jest również monitoring środowiska w obszarze PEM – te zadania realizuje Inspekcja Ochrony Środowiska. Niezależnie kampanie pomiarowe PEM, jak również monitoring PEM, prowadzą niezależne jednostki badawcze, takie jak np. Instytut Łączności – PIB.

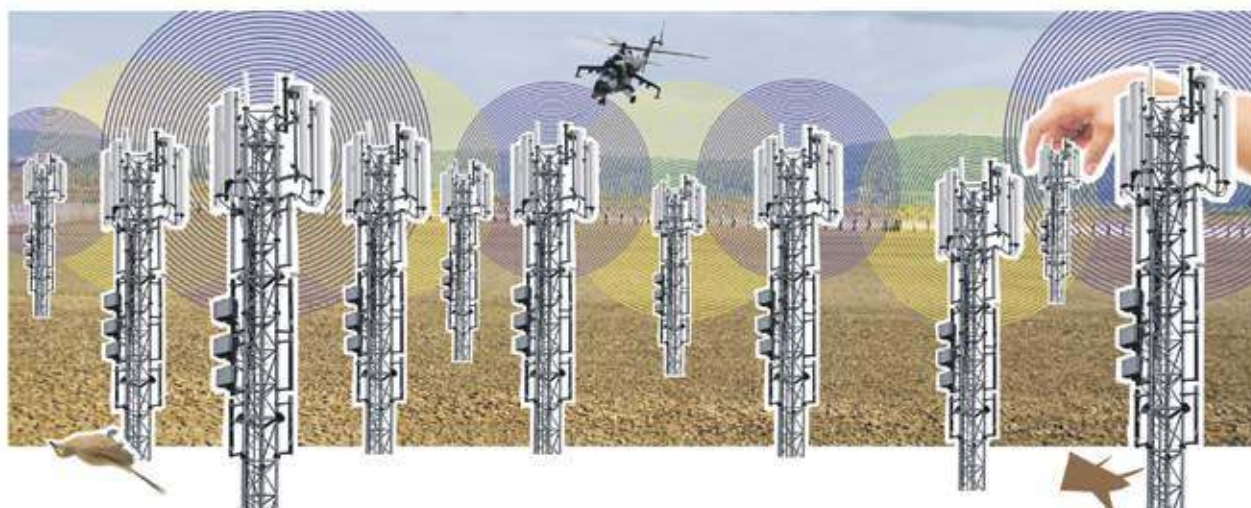
Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), która reprezentuje środowisko nauk medycznych, zapewnia, że technologia 5G nie wywołuje żadnych negatywnych skutków dla zdrowia publicznego, o ile ustalone poziomy dopuszczalne są dotrzymane, a jak wiadomo ich dotrzymanie jest obowiązkowe (za przekroczenie grożą kary). Używanie urządzeń bezprzewodowych nie wywiera negatywnego wpływu na organizm człowieka, a jedyny udowodniony naukowo efekt oddziaływania to efekt termiczny. Przed nim jednak chronią właśnie obowiązujące poziomy dopuszczalne, gwarantujące aż 50-krotny margines

z dostępnością szerokopasmowego internetu w danej lokalizacji. Nieruchomości w miastach ze słabym internetem są wyraźnie tańsze, a ich wynajem, nawet czasowy, nie jest tak opłacalny, jak w lokalizacjach z szybkimi łączami.

WYBORCY NIE ZAWSZE MAJĄ RACJĘ

Technologia 5G w wielu polskich miejscowościach stała się tematem politycznym. Powielanie fałszywych informacji o szkodliwości stacji bazowych telefonii komórkowej jest wykorzystywane np. przez lokalnych działaczy opozycji do walki z władzą lub przez obce grupy wpływów, którym zależy na paraliżowaniu rozwoju naszego państwa. To nic nowego, bo podobne protesty dotyczyły już wcześniej wiatraków. Zdarza się, że burmistrzowie wstrzymują inwestycje pod naporem takich głosów, choć mają świadomość negatywnych konsekwencji braku dostępu do szerokopasmowego internetu dla swojego terenu.

Naprzeciw pytaniom mieszkańców i opisanym problemom wóldarzy i samorządowców wyszedł KPRM oraz Instytut Łączności – PIB w projekcie „Sprawna telekomunikacja mobilna jako klucz do rozwoju i bezpieczeń-

bezpieczeństwa. Lekarze dostrzegają w nowej technologii możliwości znaczącej poprawy opieki medycznej, bo dzięki 5G możliwe są m.in. zdalnie przeprowadzane operacje i zaawansowana telemedycyna.

BIZNES I 5G

Zdarza się, że miasta z wydzieloną strefą zabytkową i uzdrowiska odmawiają lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, tłumacząc się przepisami o ochronie krajobrazu. Przeciętny turysta nie dostrzega w tych decyzjach żadnej logiki, bo zastawione szkaradnymi straganami promenady nadmorskich miejscowości trudniej „odwiedzić” niż stację bazową. A brak możliwości nadawania na żywo relacji z wakacji w mediach społecznościowych może odstraszać młodych turystów od odwiedzenia wielu miejscowości.

Także zamożniejsi inwestorzy, którzy rozważają zakup nieruchomości wakacyjnej omijają tzw. dziury komórkowe. Badania InsightOut Lab z 2022 r. pokazują, że skłonność do inwestowania na rynku nieruchomości łączy się

z „stawa”. W jego ramach są organizowane szkolenia dotyczące procesu inwestycyjnego, technologii telekomunikacyjnych, a także tego, jak rozmawiać z mieszkańcami, by rozwiązać istniejące problemy, a nie pogłębić je. Wszystkie osoby z samorządów i władz lokalnych, które chciałyby wziąć udział w takich szkoleniach, mogą zgłosić się przez e-mail: proces_inwestycyjny@il-pib.pl.

Eksperti wytłumaczają, na czym polega idea sprawnej sieci telekomunikacyjnej i dlaczego maszty muszą mieć konkretną lokalizację, którą można porównać do wyplatania koronki – liczy się idealny, powtarzalny wzór, a nie łączenie nitki w dowolną kombinację. Optymalne rozmieszczenie masztów według ściśle określonych zasad planowania radiowego gwarantuje wszystkim użytkownikom urządzeń mobilnych płynną łączność dobrej jakości, pomimo przemieszczania się urządzenia, np. smartfonu pomiędzy kolejnymi stacjami bazowymi. Właśnie dlatego nie da się masztu przesunąć o kilometr w lewo lub w prawo, bo pewne obszary nie będą miały zapewnionego właściwego pokrycia sygnałem radiowym i taka sieć po prostu nie będzie działała sprawnie.

Jeśli jesteś burmistrzem lub starostą powiatowym i wpłynął do Ciebie wniosek o ustanowienie inwestycji celu publicznego, to nie czekaj aż konflikt zacznie eskalować. Pamiętaj, że w procesie inwestycyjnym bierze udział wiele podmiotów.

Działaj:

1. oceń, czy inwestycja dotyczy lokalizacji o wysokim ryzyku protestów;
2. poproś inwestora o spotkanie i rozmowę;
3. dokładnie informuj mieszkańców, co się dzieje.

Przydatne wskazówki znajdziesz także tutaj:

<https://www.gov.pl/5g/powiedzprawdzam-i-dowiedz-sie-gdzie-szukac-informacji-o-inwestycjach-telko-by-sie-nie-zakopac>

Kronika TOPR

Miniony tydzień to czas zmiennej pogody, opadów deszczu ze śniegiem i śniegu, połączone z silnym wiatrem. Doszło do kilku poważnych zdarzeń. Nie wszyscy mieli szczęście - w lawinie zginął 19-latek.

● **SOBOTA 10 GRUDNIA.** To dzień najbardziej pracowity dla ratowników. O 10.54 do centrali TOPR zadzwonił turysta znajdujący się poniżej Przełęczy pod Kopą Kondracką, na wysokości 1840 m n.p.m., informując, że nieco niżej doszło do wypadku lawinowego. Prawdopodobnie lawina porwała dwie osoby. Poproszono, by turyści rozpoczęli poszukiwania zasypianych. Turyści dostrzegli głowę turystki wystającą ze śniegu. Kobieta była przytomna, rozpoczęto jej odkopywanie. Z centrali w trzech grupach na Kondratów wyjechało 15 ratowników. O 11.13 kolejny telefon od turystów znajdujących się w pobliżu lawiniska, że sondując kijkami śnieg, natrafili na drugą osobę - jest zasypana głową w dół, próbując ją odkopać. O godz. 11.21 kolejny telefon z informacją, że odkopali turystę i przystępują do reanimacji. O godz. 11.56 ratownicy docierają na miejsce zdarzenia i rozpoczynają zaawansowane zabiegi resuscytacyjne. Pogoda nie pozwala na użycie śmigłowca. Do pomocy w dalszych działaniach o 12.08 z centrali na Kondratów wyrusza kolejna grupa ratowników. Do godz. 12.54 prowadzono resuscytację na miejscu zdarzenia, potem rozpoczęto transport poszkodowanego, cały czas prowadząc resuscytację aż do momentu przekazania go w Kuźnicach załodze karetki pogotowia o godz. 14.04. Niestety mimo zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych 19-latek nie udało się uratować. Od momentu zejścia lawiny do momentu odkopania głowy, udrożnienia dróg oddechowych i rozpoczęcia reanimacji przez turystów upłynęło ponad 26 minut.

Tego dnia panowała w Tatrach pogoda niepozwalająca na użycie śmigłowca i szybkie dotarcie ratowników na miejsce zdarzenia. Padał śnieg, wiał wiatr i zalegająca mgła ograniczała widoczność. Przewiany śnieg nie był związany z podłożem. Druga osoba porwana przez lawinę - 20-latek może mówić o dużym szczęściu, przygodę z lawiną okupiła tylko urazem ręki.

Druga lawina

W czasie działań na Kondratów doszło do kolejnego wypadku lawinowego, tym razem w Pięciu Stawach pod Kosturami. O godz. 12.45 do centrali zadzwonił turysta, zgłaszając wypadek lawinowy, do którego doszło pod Przełęczą Szpiglasową po stronie Pięciu Stawów. Sam znajduje się nad lawiniskiem i boi się ruszyć. O 13.13 w rejon lawiniska wychodzi pełniący dyżur w Pięciu Stawach ratownik, zabierając ze sobą oprócz zestawu ABC, Recco, pakiet grzewczy, AED. Z centrali w kolejnych grupach na Wodogrzmoty i dalej w rejon dolnej stacji wyciągu towarowego wyjeżdżają ratownicy, w tym część tych, którzy brali udział w działaniach na Kondratów.

Widok na Kopę Kondracką, Małolęcniak i Giewont z Kopieńca.

wej. O 13.42 ratownik, który wyszedł ze schroniska w Stawach, spotyka turystę, który też był porwany przez lawinę i zsunął się z nią w dół, nie odnosząc obrażeń. Mężczyzna potwierdza, że w lawinie znajduje się jedna osoba - turystka z Białorusi, z którą podchodził w kierunku Przełęczy Szpiglasowej. O 14.24 ratownik znajduje na lawinisku porwaną i prawie całą zasypaną śniegiem turystkę. Kobieta miała ogromne szczęście, że udało się jej przebić kijkiem śnieg zalegający nad głową, tak że miała czym oddychać, a nawet mogła wzywać pomocy. O 14.35 - po odkopaniu ratownik założył jej pakiety grzewcze, okrył NRC-ką. Okazało się, że turystce oprócz dość mocnego wychłodzenia nic się nie stało. Pozostało więc czekać na wsparcie ratowników, którzy o 15.46 ze stosownym sprzętem dotarli na miejsce zdarzenia. Ponieważ doniesiono kolejne pakiety grzewcze, wzmocniono ogrzewanie turystki. Wkrótce była ona w na tyle dobrej

formie, że pod opieką ratowników doszła do schroniska w Stawach. W tym czasie czterech ratowników w trudnych warunkach śniegowych o 17.23 dociera do turysty znajdującego się nad lawiniskiem, o 18.12 sprowadzają go w bezpieczne lawinowo miejsce i dalej do schroniska w Stawach. W tym czasie turystka z Białorusi została sprowadzona przez grupę ratowników do dolnej stacji wyciągu towarowego i dalej zwieziona na Wodogrzmoty. Wyprawę ratunkową prowadzono w trudnych warunkach atmosferycznych, w zapadającym zmroku, a później ciemności niepozwalającej na sprawdzenie z pewnej odległości, czy po zejściu lawiny nie pozostały w tym rejonie depozyty śniegu, mogące stanowić wtórne zagrożenie. W działaniach wzięło udział 27 ratowników i pies lawinowy.

Wołanie usłyszał turysta

Jak doszło do wypadku? Turyści w 3-osobowej grupie podchodzili

stokami Niżnego Kostura w kierunku Szpiglasowej Przełęczy. Ruszyła lawina, zabierając dwoje turystów. Jeden pozostał na skraju obrywu. Turysta zsunął się z lawiną w dół - nie został zasypany i nie odniósł obrażeń. Turystka podczas zsuwania się z lawiną została przysypiana, ale szczęściem udało się jej przebić niezbyt grubą warstwę śniegu nad głową, odsunąć śnieg od twarzy, więc mogła oddychać, a podczas zsuwania śnieg nie zatkał jej dróg oddechowych. Mogła wzywać pomocy, ale nie mogła się samodzielnie odkopać. Jej wołanie usłyszał turysta, który zjechał z lawiną, ale z braku zasięgu nie mogąc zadzwonić do TOPR, postanowił iść do schroniska. (To jego spotkał ratownik, idący jako pierwszy w kierunku lawiniska). Do TOPR-u zadzwonił się turysta, który pozostał nad lawiniskiem i dlatego szybko ruszyła wyprawa. Gdyby nie to, dziewczyna pewnie by się wychłodziła. Okazało się, że turysta, którego nie zabrała lawina, tak się przestraszył, że bał się ruszyć z miejsca,

wygląda na to, że ten na dole też wołał nie ryzykować. Okazało się, że poprzedniego dnia do centrali zadzwonił mężczyzna, którego zabrała lawina, i pytał o warunki, bo planował następnego dnia iść na Szpiglasową Przełęcz. Ratownik podczas rozmowy kilkakrotnie mu odradzał, mówiąc o możliwych dalszych opadach śniegu, ograniczonej widoczności, wietrze, ogłoszonym II stopniu zagrożenia lawinowego, ale widać to nie poskutkowało, a efektem ich decyzji mogła być tragedia. Jeśli w sprawie warunków dzwoni się do ratowników, to warto przyjąć, że mają oni w tym względzie większą wiedzę i rozeznanie od pytających. Turyści mogą mówić o ogromnym szczęściu, że ratownikom, mimo trudnych warunków, udało się na czas dotrzeć z pomocą.

W czasie tych działań do centrali TOPR zadzwonił turysta informując, że wraz z 11-letnim synem utknęli na Przełęczy pod Kopą Kondracką. Na Kondratów wyruszyło sześciu ratowników. O 19.17 rozpoczęto sprowadzanie turystów. Trochę za późno ojciec wykazał się rozważą, wzywając na pomoc ratowników. W takich warunkach nie powinno się wyruszać powyżej schronisk.

W tym tygodniu w Tatrach dalszy ciąg opadów śniegu, okresowo intensywnych, w niektóre dni ma silnie wiać. Nie będą to korzystne warunki do wędrowki po zasypianych szlakach, przy ograniczonej widoczności i zagrożeniu lawinowym. Radzimy planować wycieczki do tatrzańskich dolin, pamiętając, że będzie zimno, wietrznie i że wcześniej zapada zmrok.

Niech ostatnie wypadki będą przestrogą.

Adam Marasek

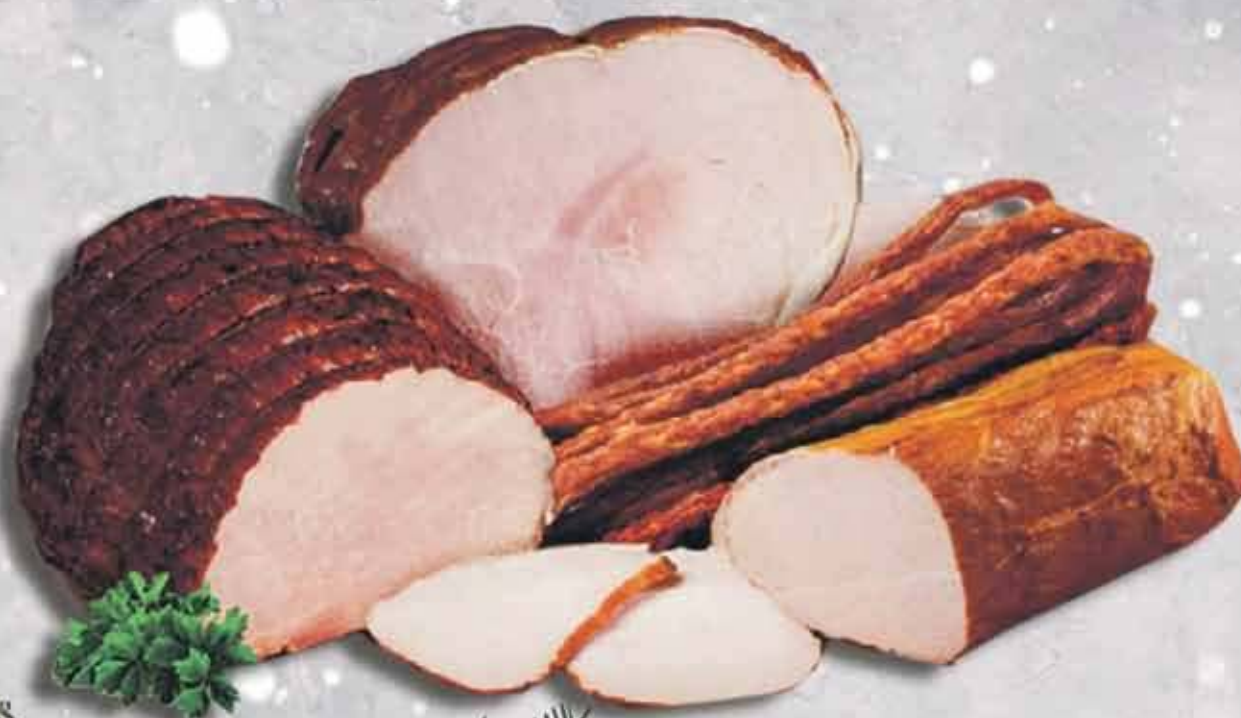

JANAS®

Wspaniałych świąt
Bożego Narodzenia
spędzonych w ciepłej,
rodzinnej atmosferze,
samyh szczęśliwych dni
w nadchodzącym roku
oraz szampańskiej
zabawy sylwestrowej
życzą Zarząd
i Pracownicy Firmy Janas

**Smak dobry
z natury**

facebook.com/firmajanas

instagram.com/fhpjanas/

Nowy Targ, ul. Ludźmierska 29, tel. 18 261 06 10

Myślenice, ul. Słowackiego 81b, tel. 12 274 01 46

Oratorium Bachledowiańskie

Kapele góralskie, Chór Filharmoników Katowickich, Orkiestra Akademii Bethovenowskiej i Chór Gregoriański z Seminarium Paulinów na Skalce spłotyły swoje muzyczne siły w Oratorium Bachledowiańskim „Równoj ku Górze”.

To był wielki muzyczny wieczór w kościele św. Krzyża w Zakopanem. W sobotę kościelne wnętrza wypełniły się szczerze słuchaczami. Chętnych do wysłuchania Oratorium poświęconego kardynałowi Stanisławowi Wyszyńskiemu było więcej niż miejsc. Jak się okazało, w doskonały sposób można połączyć podniosłe teksty wypowiedziane przez Jerzego Zelnika, muzykę poważną i chórne śpiewy z muzyką góralską.

Oratorium powstało z inicjatywy

Kościół św. Krzyża był szczerze wypełniony słuchaczami.

społeczności związanej z Bachledówką, gdzie czczona jest Matka Boska Jasnogórska, którą opiekują się ojcowie z zakonu św. brata Pustelnika. To wła-

śnie tam w latach 1967-1973 przyjeżdżał na wakacje prymas Stefan Wyszyński i omawiał z ówczesnym kardynałem Karolem Wojtyłą najważniejsze

sprawy dotyczące Polski i Kościoła. Autorką tekstów do oratorium jest Zofia Truty, świadek tamtych wizyt kardynała Wyszyńskiego na Bachledówce, któ-

Fot.: Maciej Jonek

ra była obecna w czasie zakopiańskiego wykonania utworu. Muzykę skomponował Bartłomiej Gliniak.

Każda część oratorium składała się z muzyki poważnej wykonanej przez Chór Filharmoników Katowickich, Orkiestrę Akademii Bethovenowskiej i Chór Gregoriański z Seminarium Paulinów na Skalce oraz muzyki góralskiej, wykonywanej przez muzyków z gminy Czarny Dunajec.

Ks. proboszcz kościoła św. Krzyża Mariusz Dziuba, witając gości, przekazał słowa kardynała Marka Jędraszewskiego o tym, że jednym z największych dokonań kard. Wyszyńskiego było wzmocnienie wiary i prawdy w trudnych czasach komunizmu.

- Nie byłoby papieża Jana Pawła II, gdyby nie było kardynała tysiąclecia Stefana Wyszyńskiego. Tu wielki prymas przyjeżdżał odpocząć po pracy i przynosił swoją wielkość, a jednocześnie pokrzepiał ludzi. Żyją jeszcze świadkowie tamtych dni. To oratorium jest wyrazem podziękowania dla prymasa - stwierdził o. Jerzy Kielech, proboszcz parafii na Bachledówce.

pp

Krakowski Salon Poezji w Nowym Targu

Miszmasz przedświąteczny

O świętach raz wesoło, raz refleksyjnie, i przy góralskiej muzyce. Nowotarski ratusz znów wypełniony publicznością po brzegi, a potem brawa na stojąco.

Jak na grudniowy salon poezji przystało, klimat musiał być świąteczny. W programie o wdzięcznym tytule „Sianko, dwie smycze i inne słodycze” swoje umiejętności prezentowali doskonale już znani w stolicy Podhala - nie tylko z „salonów” - aktorzy Mateusz Dewera i Jan Mancewicz.

Pierwszy jest nowotarzaninem i prowadził niejedną organizowaną w Mieście imprezę. Absolwent krakowskiej PWST, reżyser i nauczyciel aktorstwa, współpracował z Teatrem Polskim we Wrocławiu oraz z krakowską „Bagatelą”. Od 2002 roku związany jest z programem rozrywkowym „Spotkanie z Balladą”, z którym na terenie całej Polski, USA i Kanady zagrał ponad 900 spektakli. Pedagog w Szkole Aktorskiej Art-Play w Katowicach, znany też doskonale ze srebrnego ekranu - zarówno z filmów fabularnych, jak i seriali. Wystąpił w ponad 30, m.in. w „Czasie honoru”, „Klanie”, „Barwach szczęścia”, „Osaczonym” „Komisarzu Alexie” czy „Papierach na szczęście”. Znały jest również ze swoich pasji sportowych, które realizuje w szeregach Hokejowej Reprezentacji Artystów Polskich i kilka razy w roku bierze udział w charytatywnych meczach hokejowych.

Dewera związany jest aktualnie z Krakowskim Teatrem „Komedia”, w którym występuje wraz z Janem Mancewiczem - drugim gościem niedzielnej sali. Ten niekwestionowany komediowy talent, współpracujący też z Teatrem Stui i Telewizją TVN, również ma na swoim koncie wiele ról filmowych i serialowych. „Słodko gorzki”, „Amok”, „Uwikłanie”, „Pitbull” czy „Trzeci oficer” - to tylko niektóre tytuły.

Wreszcie trzeci gość salonu - zespół

Mateusz Dewera i Jan Mancewicz wprawili nowotarską publiczność w świąteczny nastrój w niekonwencjonalny sposób.

regionalny „Hyry” pod kierownictwem Macieja Warpechy, którego w Nowym Targu przedstawiać już absolutnie nie trzeba, a który o świąteczną, muzyczną oprawę niedzielnej imprezy zadbał - co zresztą nikogo nie zdziwiło - w sposób profesjonalny.

Sam program to istny miszmasz, ale w najlepszym tego określenia znaczeniu. Oczywiście ze świętami jako wspólnym mianownikiem. Najpierw zabawna scenka „Jak psy do Betlejem” autorstwa Jacka Milczanowskiego, a potem 19 wierszy - zarówno tych o samych świętach, jak i tych, dla których święta są jedynie tłem. Na tapecie Kubiak, Kofta, Diego, Twardowski, Bryll, Różewicz, Asnyk, Gawalewicz, Liebert, Grochowiak, Pług, Kajetan Kraszewski, Syrokomla, Kern, a na zakończenie - Słowacki. Między wierszami również fragmenty prozy i opisy świątecznych obyczajów autorstwa Zygmunta Głogera i Zofii Kossak-Szczuckiej.

Tekst i fot.: Piotr Dobosz

Dekalog Gromady

Może w trójkącie lustra zobaczysz sam siebie, może spojrzysz prawdzie w oczy, dostrzeżesz, czym jest każde z kolejnych przykazań.

Na ekspozycji przeważają czerń i czerwienie. Obrazy malowane na lustrach. Z ciemności wyłaniają się strugi światła. Nie całe płaszczyzny luster pokrywa farba. Odślonięta zostaje forma trójkąta. Tak by przechodzący mogli oprócz obrazu dostrzec swą twarz. Albo dzieło powieszono na przeciwnym ścianie. Lub drugiego człowieka. Zależy, pod jakim kątem spojrzysz na kolejne przykazanie.

W sobotnie popołudnie w Galerii Yam w Zakopanem otwarto wystawę malarstwa i obiektów Mariana Gromady „Miłość i Wolność”. Witający gości Maciej Wojak przypominał, że placówka współpracuje z artystą już z górą trzy dekady.

- Tak. Pierwsza była nasza wspólna ze Stanisławem Cukrem wystawa 32 lata temu - potwierdził Marian Gromada. - Cieszę się, że tyle lat ta galeria przetrwała, bo dziś ze sztuką jest krucha. Dzięki tej współpracy przeżyłem, nie musiałem nigdy pracować etatowo i mogłem poświęcić się sztuce.

Wystawa prezentuje drobny fragment twórczości Mariana Gromady, artysty osiadłego w Ostrowsku. Towarzyszy jej krótki tekst, cytaty zaczerpnięte z twórczości Ryszarda Kapuścińskiego: „Boję się świata bez wartości, bez wrażliwości, bez myślenia. Świata, w którym wszystko jest możliwe. Ponieważ wówczas najbardziej możliwe jest zło”.

Marian Gromada zaznacza, że kluczem do jego malarstwa jest światło, tęsknota za nim i odwieczna wędrówka w jego poszukiwaniu. Światło symbolizuje Nadzieję na spełniającą się wciąż Miłość. Nadzieję każdego człowieka na spotkanie obłubieńca czy obłubienicy gotowych przyjąć nasz dar Wolności i Miłości. - Upływający czas, który jest ważnym tematem w moich obrazach, jest powrotem do punktu wyjścia, do źródła - podkreślił podczas wernisażu artysta.

„Czy światło otuli w swoim czasie moją nagość? Kołysany harmonią sztormów, płynę. Pośród ciemnej jaskini nocy. Jakbym ważył tyle, co nic. Rozmowy - bez dyskusji” - kilka poetyckich tytułów, jakimi opisuje swe dzieła autor. Część wystawy zajmuje cykl „Dekalog”, który powstawał siedem, osiem lat temu. - Dwa lata pracowałem nad nim, szukając tego rozwiązania, żeby malować na lustrach. Tak, żeby każdy mógł się przejrzeć w obrazie. Są tu też dwa obrazy sprzed 30 lat, które poprawiałem całkiem niedawno. Odradzałem nieraz zakup moich obrazów, bo one mają bardzo dużą podmiotowość. To tak, jakbyście zapraszali obcego człowieka do domu. Więc lepiej dobrze się zastanowić przed zakupem - podkreśla Marian Gromada.

Mimo przestróg jego dzieła wzbogacają prywatne kolekcje w Polsce, Niemczech czy Francji. Zdaniem arty-

sty żaden obraz nie powinien być dokończony. Bo skończone dzieło staje się przedmiotem. A on, jako twórca, chce wciąż wracać do swojego obrazu. Przed laty w katalogu wystawy prezentowanej w Lublinie i Krakowie ksiądz profesor Tischner napisał, że Marian Gromada maluje wciąż ten sam obraz. Pokazuje człowieka tu i teraz, człowieka, który wędruje, bo człowiek w gruncie rzeczy kręci się w kółko. - Ja rozumiem to tak, że warto podróżować do wewnątrz. Szukać tego, co jest istotne. Stąd ten tytuł wystawy „Miłość i Wolność”. Szukaj wolności w sobie. Uciekając od siebie, nie znajdziemy wolności - podkreśla Marian Gromada.

Warto zajrzeć do Galerii Yam przy Krupówkach, by zmierzyć się ze sztuką artysty z Ostrowska, na nowo przeczytać Dekalog, odnaleźć w sobie zapomnianą Miłość i Wolność.

Tekst i fot.: Rafał Gratkowski

Wystawa czynna będzie do końca lutego 2023 roku.

Cykl Dekalog to obrazy namalowane na lustrach w taki sposób, by odbiorca mógł przejrzeć się w kolejnych przykazaniach.

Wołoch, czyli nieznajomy

Czy to po Wołochach górale mają poczucie ślebody, kult rodu i słabość do ciupagi? Ile w nas, góralach, wołoskiej krwi, a ile słowiańskiej? Gdzie kończy się nauka i zaczyna mit? Na te pytania odpowiada antropolog kultury Justyna Cząstka-Kłapyta i geograf Piotr Kłapyta, w rozmowie z Beatą Zalot.

– Odwoływanie się do korzeni wołoskich stało się w ostatnich latach bardzo modne. Jaka jest prawda? My, górale, jesteśmy bardziej Wołochami czy Słowianami?

– Od początku XXI wieku obserwuje się trend poszukiwania korzeni karpackiej tożsamości, określenia siebie na nowo. Najczęściej odwołuje się wtedy do historii Wołochów jako źródła tej tożsamości. Wokół Wołochów narodził się i nadal narasta pewien mit, który przyjął się nie tylko w obiegu ustnym, ale także w literaturze. Wiara w ten mit jest ważna, bo dowartościowuje tradycje karpackie i stymuluje rozwój wielu ważnych oddolnych inicjatyw lokalnych. Jednak poczucie tożsamości i wiara w mit wołoski to jedno, a nauka, obiektywne źródło badań historycznych i antropologicznych – drugie. I właśnie tę obiektywną wiedzę warto wdrażać w świadomość lokalnych społeczności. Temu celowi służy między innymi projekt Potęga Karpat organizowany przez Stowarzyszenie Spotkania z Filmem Górskim, który zaczyna się w najbliższy piątek w Zakopanem.

– To jesteśmy – my górale – tymi Wołochami czy nie?

– Z Wołochami od 200 lat jest spory problem, narosło dużo mitów, uproszczeń, nadużyć. Patrzymy na nich tylko przez pryzmat gór, wrzucamy ich do koszarów, na hale, kojarzą się nam głównie z pasterstwem. Tymczasem Wołosi to nie tylko pasterze, mieli różne profesje i znaczący wpływ na rozwój dużego obszaru w Europie – od Grecji aż po Podole i białoruskie Polesie. Mając na uwadze współczesne granice Polski, to Podkarpacie było królestwem Wołochów, bo tam znajdowały się ich najstarsze i najliczniejsze osady. Już w połowie XIV wieku w rejonie Przemysła i Sanoka osiedlili się bojarzy – szlachta mołdawska. Zostali sprowadzeni przez Kazimierza Wielkiego z powodów militarnych. Był to okres, kiedy granice Polski przesunęły się daleko na wschód, w głąb Rusi. Wpo szlachtę. Mieli prawo swobodnego noszenia broni i posiadali doświadczenie w jej używaniu. Świadczyli usługi militarno-strażnicze polskim i węgierskim królom i przyczynili się do umocnienia naszych granic państwowych. Oprócz tego nadzorowali pobór podatków, sprawdzali, kto przekracza granice, pilnowali strategicznych traktów handlowych. Równoległe z nimi przybyły także inne grupy wołoskie, zajmujące się pasterstwem. To była ludność prowadząca sezonowe wędrówki pasterskie, tzw. transhumancje. Pozostałości takich wędrówek grup pasterzy między letnimi państwiskami górskimi a podgóorskimi ziemowymi znane były na Podkarpaciu jeszcze w XVI w. Właścicielowi ziemi, gdzie przepędzano stada na zimę, pła-

cili za możliwość wypasu w lasach i na nieużytkach. Mało kto wie, że pasterze wołoscy hodowali nie tylko owce, ale także świnię i kozy. Ale kiedy lasy zaczęły być cenne, ludność miejscowa zaczęła się buntować, bo Wołosi zostawiali po sobie wielkie spustoszenie. Był z nimi konflikt, choć miejscowi ludzie się ich bali – m.in. ze względu na magię, którą Wołosi się parali.

– No dobrze, ale co z Podhalem? Kiedy do nas dotarli?

– Jeśli rozumieć Podhale szeroko, to na początku XV w. etniczni Wołosi pojawili się w Ochotnicy. To była wieś należąca do pierwszej fazy osadnictwa wołoskiego uwarunkowanego przyczynami strategicznymi i militarnymi. W trakcie konfliktu z Krzyżakami w 1410 r. od południa Polska była zagrożona także ze strony Węgier. Najazd wojsk Ścibora ze Ściborzyc spustoszył Dolinę Dunajca – pałaci i grabiąc m.in. Stary Sącz. W 1416 r. z królewskiego nadania dla Dawida Wołocha powstała osada Ochotnica. Wołosi tam zamieszkujący mieli obowiązek wojskowy stawiania się w razie potrzeby na zamku w Czorsztynie. Dawid Wołoch, który został kniazem Ochotnicy, otrzymał w swojej wsi pełnię władzy – wykonawczej, sądowniczej i kościelnej.

– W Ochotnicy obowiązywała religia prawosławna?

– Tak, była nawet cerkiew niedaleko obecnej siedziby urzędu gminy na Tarchałowej Roli.

– Co z innymi miejscowościami w naszym regionie?

– Osadnictwo wołoskie na Podhalu w XVI i na początku XVII w. należy rozumieć w sensie formy gospodarczej organizacji wsi, a nie pochodzenia etnicznego. Prawo wołoskie przyjęły niemal wszystkie osady podhalańskie, które odznaczały się wybitnie niesprzającym dla innych niż pasterskie formami gospodarowania. Był to czas kryzysu klimatycznego Małej Epoki Lodowej – oziębienia i większej wilgotności klimatu, licznych powodzi, gwałtownych ulew. Przesłaty rościć wymarzające oziminy. Ludzi dotykał głód. Przenosili się w lepsze do prowadzenia gospodarki rolniczej tereny. Wiele osad w Karpatach lokowanych na prawie magdeburskim zniknęło bądź pojawiły się w innych miejscach, zachowując swoje stare nazwy. Dotyczyło to Bieszczadów, Beskidu Niskiego, Spisza czy też Małych Pienin. Pojawiła się więc potrzeba zmiany profilu wsi z rolniczych na pasterskie. Wołosi, którzy się wtedy pojawiali, byli nazywani Rusinami, Rusnakami. Byli m.in. w Jaworkach, Szlachtowej, na terenach dzisiejszej Słowacji, m.in. w Repaszach, Kamionce czy Osturini. Obfitość nazw wołoskich i ruskich wskazuje, że najsilniejsze wpływy wołosko-rusińskie pochodzą ze wschodniej części Podhala (Brzegi, Bukowina, Murzasihle, Olcza) i Zamagurza Spiskiego (Jurgów, Czarna Góra, łap-

szanka). Wołosi byli jednak jak kameleony, dopasowywali się do otoczenia, szybko tracili swoje pierwotne cechy, przechodzili z prawosławia na katolicyzm, zmieniali imiona na słowiańskie, mieszały się z ludnością miejscową. Po pierwszym pokoleniu następne już nie miało świadomości swojej etnicznej tożsamości. A my teraz staramy się trochę na siłę wrócić do średniowiecza, żeby po 500 latach mieszaniny się wykazać korzenie wołoskie. Kultura nie jest martwa, dziś nie da się powiedzieć, kto jest Wołochem, a kto nie.

– Ale coś jednak po tych Wołochach nam zostało. Wygląd, nazwy miejscowości, nazwiska, nazwy sprzętów pasterskich. Coś jeszcze?

– Ciekawszymi od poszukiwań rasowych, których nigdy nie było, jest założycielski mit wołoski. Pierwsi zaściancy, którzy byli Wołochami, korzystali ze szczególnej wolności. Prawo wołoskie zwalniało ich od pańszczyzny. Mieli ogromne poczucie wolności i swojej wyjątkowości, usankcjonowane prawnie. Podobnie jak odczuwają to do dziś górale na Podhalu.

– To już wiem, skąd na Podhalu tyle samowoli, obiegowa opinia, że prawo budowlane się nie przyjęło, to spuścizna po Wołochach. Mamy to w genach.

– Wołosi mieli też szczególne zażywanie do broni, po nich odziedziczyliśmy toporki, czyli ciupagi. Mieli wiele przywilejów. Prawo swobodnego przemieszczania się, pędzenia wódki itd. Wspólny z Wołochami wśród podhalańskich górali jest kult rodów i niechęć do oddawania ziemi obcym. Do dziś ważną rolę odgrywają wśród górali klany rodowe Gąsieniców, Bachledów itd., podobnie jak na Bałkanach, gdzie nazywane są „žuž”. W rodzinie wołoskiej szczególną pozycję miał mężczyzna.

– Wiemy już, że nie wszyscy Wołosi byli pasterzami, czym się więc zajmowali?

– Zajmowali się też rolnictwem i rzemiosłem. Byli wśród nich świetni budarze, snycerze. Byli niezastąpionymi ekspertami od budowy instrumentów muzycznych i w tym fachu nie mieli konkurencji. Słynęli z wyrobu sukna. Sukno z wałasek (gatunek owiec) było nieprzemakalne i bardzo drogie. Wołosi zbijali na nim fortuny.

– A w nazwach gdzie przetrwały ślady po Wołochach?

– Elementy romańskie w naszym języku pozostały w nazwach topograficznych, np. nazwa Poronin pochodzi od potoków (rum. *p. roaie*). Dzianisz od *geaniș*, czyli górnej części wzgórza, Groń od pagórka (*grui*). Można dużo wymienić nazwy, które mają pochodzenie wołoskie – Magura, Grapa, Kiczora, Przysłop...

DR JUSTYNA CZĄSTKA-KŁAPYTA – etnomuzykolog, etnolog i antropolog kultury oraz przewodniczka tatrzańska i beskidzka, urodzona w Zakopanem. Swoją życiową aktywność poświęca kulturze Karpat. Specjalizuje się w badaniu archaicznych przejawów kultury duchowej tego obszaru w szerszych kontekstach kulturowych. Jest autorką wielu artykułów i filmów poświęconych problematyce Karpat, projektów badawczych na terenie Pienin, Spiszu, Podhala i Huculszczyzny, a także monografii „Kolędowanie na Huculszczyźnie”.

DR PIOTR KŁAPYTA – geograf, geomorfolog, pracownik naukowy Uniwersytetu Jagiellońskiego, góral babiogórski, przewodnik górski. Naukowo zajmuje się historią zlodowaceń górskich w Karpatach i ewolucją ich środowiska w ciągu ostatnich 20 tysięcy lat. Uczestnik projektów badawczych dotyczących rekonstrukcji i chronologii zlodowaceń tatrzańskich. Prowadzi również badania problematyki historyczno-geograficznej osadnictwa wołoskiego.

– A nazwiska? Które?

– Fudala, Bachleda, Trybuła, a także Kłapyta.

– No i nazwy związane z pasterstwem...

– Bryndza, bundz, zentyca, ferala, koszar, ciosek, gieleta, puciera, baca, podysor, kerdel (krd – z serbskiego) itd... W gospodarce pasterskiej jest oczywiście największe bogactwo nazw, mających swoje źródło w języku, którym władali Wołosi, a który wywodził się z bardzo starego dialektu ukształtowanego jeszcze za czasów Imperium Rzymskiego, a w swoich podstawach nawet wcześniej.

– Powiedzieliście, że miejscowi bali się Wołochów ze względu na uprawianą przez nich magię.

– Magia była dla nich bardzo ważna. Im trudniejsze warunki bytu, tym bardziej wyspecjalizowane i skomplikowane praktyki magiczne. Chodziło o to, żeby opanować dziką, nieoswojoną przestrzeń gór, kojarzoną z duchami i zaświatami, skąd pochodziły życiodajne moce oraz te zagrażające ładowi świata. Magia pozwalała Wołochom opanować ten podświadomy

lęk przed irracjonalnymi siłami. Świat natury był żywy, wszystkie jego zjawiska były przepełnione duchami dobrymi lub złymi. Magia, którą wnieśli w kulturę Karpat Wołosi, była rezultatem ich życia od bardzo odległych czasów w symbiozie z naturą. Kosmosem, jego ładem i harmonią w rozległych przestrzeniach gór, przed którymi zwykli ludzie, rolnicy mieli respekt. Najważniejszy pod względem obrzędów magicznych był okres wiosny, budzenia się życia. Był to czas jakościowo odmienny od codziennego, dlatego był naznaczony sacrum, świętością. Dlatego dawniej ten związek rezydował z czasem uświęconym wyrażał się w przyjęciu postawy powagi. Przy wymarszu musiała panować cisza, nie wolno było grać na instrumentach, poza wyjątkiem trombit, śpiewać, nawet rozmawiać głośno, zapewne, żeby nie obudzić uśpionych jeszcze w ziemi po zimowym odrętwieniu mocy niesprzających czasowi odradzania się przyrody. Z kolei podczas zejścia z gór było gwarnie. Dziś tę świętość pasterze rozumieją w zupełnie inny sposób, wręcz przeciwnie. Muzyka, i to często w pełnym składzie, towarzyszy wręcz obowiązkowo uroczystemu wyjściu na hale i jak dawniej rozsodowi (zejściu). Człowiek tamtej doby doskonale zdawał sobie sprawę, że od jego postawy, gestów, działań obrzędowych będzie zależał egzystencja, ład świata, a każdy błąd obrzędowy będzie miał swoje przykre konsekwencje.

Jeszcze w 1914 r. w Łapszach Wyżnych był taki przypadek, że przez całą wiosnę i lato mocno padało. Ludzie uznali, że to z powodu pogrzebania na cmentarzu ciała bacy-czarownika Pitoniaka. Poszli więc wygrzebać nieboszczyka, ciało spalili i wierzyli, że dlatego wyszło słońko. Nawet współczesna ofiara baranka, składana przez baców proboszczowi podczas wiosennych uroczystości w kościele w Ludźmierzu, ma wołoskie korzenie sięgające odległych starożytnych wierzeń. Wołosi zabijali co dziewięć lat na wiosnę pierwotne baranka, odcinali mu głowę, którą zagrzebywali pod świętymi drzewami, a najczęściej były to cisy. Takie cisy rosły w Tatrach na Rusinowej Polanie czy też w Dolinie Rostoki. Mięso gotowali potem w kotle i zjadali, a kości zakopywali na granicy hal. Ofiary z jagniąt składano też z różnych powodów pod wantami (olbrzymie, ciemne i gładkie skały), na przykład kiedy kerdel owiec zaatakowała choroba. W Tatrach było kilka miejsc, gdzie były takie wanty: przy Wodogrzmotach Mickiewicza, w masywie Wołoszyna,

w Dolinie za Mnichem i pod Granatami. Szczególnym szacunkiem oprócz cisów darzono także jodły i świerki, które uważano za drzewa opiekuńcze, przepełnione boską, życiodajną mocą. Dlatego pod nimi budowano szałas i wykorzystywano ich gałęzie do różnych działań rytualnych. Ważne były dla Wołochów także zioła, którymi leczyli siebie i zwierzęta. Używali na przykład owoców wilczej jagody ze względu na atropinę żeby lepiej widzieć w nocy. Dzięki niej powiększały się źrenice i uzyskiwano coś w rodzaju naturalnego noktowizora. Wilczą jagodą truli pasterze wilki, albo czasem pozbywali się w ten sposób konkurentów podczas walki o serce wybranki.

– W piątek 16 grudnia zaczyna się projekt „Moc Gór” w Zakopanem, który ma nam tę wiedzę o Wołochach przybliżyć. Czego możemy się spodziewać?

– Warto przyjść, by więcej dowiedzieć się o historii i duchowości karpackich przodków, poznać swoje korzenie, spojrzeć na swój mikroregion karpacki w szerszej perspektywie poznawczej i odniesieniami do całego kręgu karpackiego, a nawet odległych Bałkanów czy nawet do starożytnych kultur. Przecież Wołochom zawdzięczamy to, co najcenniejsze w Karpatach, najstarsze nazewnictwo karpackie, wiele relikwów ukrytych w kulturze materialnej, duchowej oraz w krajoznawstwie kulturowym. Sobotnie wykłady i dyskusje będą okazją do poznania najnowszych wyników badań na temat Wołochów, i to z pierwszej ręki. Badania były możliwe dzięki międzynarodowemu grantowi, który realizowany był przez kilka lat w całej Europie przez naukowców współpracujących z Wydziałem Historycznym Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu pod kierownictwem prof. Ilony Czamańskiej. Będzie można wziąć udział także w warsztatach zorganizowanych przez Annę Mikołajczyk-Szarek. Dzięki nim każdy w sposób praktyczny będzie mógł doświadczyć, jak cenne i głęboko uduchowione jest dziedzictwo Wołochów. I w końcu będzie można spotkać mistrzów różnych fachów. Nauczyć się od nich na przykład robienia instrumentów muzycznych, posługiwania się dłutem, aby stworzyć jeden z magicznych symboli wołoskich, poczuć się kowalem i wypalić w ogniu swoją pracę albo zrobić i ozdobić własny pas skórany. Zapraszamy też na wołoskie wybieżki w góry! Więcej na stronie: mocgor.pl

– Dziękuję za rozmowę.

tv
dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Colombiana

16 - 22 grudnia 2022

Piątek

22:15
TVP1

Życzenie śmierci
film sensacyjny, USA, 2018

Doktor Paul Kersey jest cenionym chirurgiem, który prowadzi uporządkowane życie. Pewnego dnia jego żona Lucy i nastoletnia córka Jordan zostają zaatakowane we własnym domu. Tylko młodszej z kobiet udaje się przeżyć spotkanie z włamywaczami. Miejskowa policja nie jest w stanie schwycić sprawców. Wdowiec nie potrafi pogodzić się z faktem, że zawiódł swoich bliskich, kiedy go najbardziej potrzebowali. Kupuje broń z postanowieniem, że samodzielnie wymierzy sprawiedliwość bandytom terroryzującym mieszkańców Chicago.

Sobota

22:25
TVP2

Czego pragną kobiety
komedia, USA, 2000

Pracujący w firmie reklamowej Nick Marshall (Mel Gibson) jest nie tylko przystojny, ale też niezwykle pewny siebie. Uwielbia Sinatra, piwo, sport i modelki w bikini, z którymi wprost nałogowo romansuje. Jest przekonany, że żadna kobieta nie potrafi się oprzeć jego urokowi. Jego dobre samopoczucie zmienia się wskutek wypadku, któremu ulega w łazience. Porażony prądem Marshall zyskuje zaskakujący dar - zaczyna słyszeć myśli kobiet. Może więc szybko przekonać się, że wcale nie jest taki ekscytujący, jak mu się dotychczas zdawało.

Niedziela

23:25
TVN

Ścigani
film sensacyjny, Niemcy, USA, 2008

Chicago. Wesley Gibson (James McAvoy) jest życiowym nieudacznikiem. Wykonuje nudną pracę księgowego, szkanowany przez szefową Janice (Lorna Scott). Obskurne mieszkanie dzieli z narzeczoną Cathy (Kristen Hager), która jednak regularnie zdradza go z jego kumpłem Barrym (Chris Pratt). Chłopak jest pogodzony ze swoim beznadziejnym losem, w czym pomagają mu zażywane w sporych ilościach środki uspokajające. Pewnego dnia życie Wesleya ulega gwałtownej zmianie. Podczas zwykłych zakupów, ktoś zaczyna do niego strzelać.

Poniedziałek

23:00
POLSAT

Django
western, USA, 2012

Pochodzący z Niemiec dentysta King Schultz tropi braci Brittleów. Losowcy głów krzyżuje się z drogą niewolnika Django, który może mu pomóc w osiągnięciu celu. Schultz obiecuje mężczyźnie, że wyzwoli go po tym, jak uda mu się znaleźć tropionych bandytów - żywych lub martwych. Zadanie zostaje wykonane, ale dla Schultza i Django to dopiero początek wyjątkowo owocnej współpracy. Rozpoczynają polowanie na najbardziej poszukiwanych południowych kryminalistów, wychodząc obronną ręką z każdej opresji.

Wtorek

23:20
POLSAT

Zamachowiec
film sensacyjny, Bułgaria, Wielka Brytania, USA, 2007

Emerytowany agent CIA James Dial (Wesley Snipes) wiezie spokojne życie na swoim ranchu w Montanie. Pewnego dnia jego były pracodawca Jeremy Collins (Ralph Brown) daje mu szansę rehabilitacji za nieudaną misję. Kilka lat temu Dial miał schwycić szefa komórki terrorystycznej Aliego Mahmuda Jahara (Nikolaj Sotirov). Niestety, pozwolił przestępcy uciec, doprowadzając do fiaska misji. Teraz Collins chce, by Dial dokończył to zadanie i zlikwidował Jahara, który obecnie przebywa w londyńskim więzieniu, czekając na proces. James dostaje do pomocy Terry'ego Mitchella.

Środa

00:35
TVP2

Rozstanie po włosku
komedia romantyczna, Niemcy, 2014

Eva i Marc ożwiłi się rok wcześniej i nie mają ochoty spotykać ponownie. Ale zakochana w sobie niegdyś do utraty tchu para wciąż posiada wspólny domek letni w Południowym Tyrolu. Kiedy pojawiają się potencjalni kupcy, byli małżonkowie, chcąc sprzedać dom, muszą pojechać na miejsce. Okazuje się, że malownicza oświś, lecz od lat niezamieszkała chatka, jest w opłakanym stanie. Eva i Marc mają pięć dni na przygotowanie domu do sprzedaży. Okazuje się, że w ciągu tych kilku dni zbliżają się nie tylko do swoich włoskich sąsiadów, ale i do siebie wzajemnie.

Czwartek

22:10
TVN

Vinci
komedia kryminalna, Polska, 2004

Złodziej Cuma wychodzi warunkowo z więzienia ze względu na zły stan zdrowia. Za jego zwolnieniem stoi wpływy paser Gruby, który wiąże z nim własne plany. Zleca mu kradzież obrazu „Dama z łasiczką” Leonarda da Vinci, który ma w swoich zbiorach Muzeum Czartoryskich w Krakowie. Bezcenne dzieło jest doskonale strzeżone. Cuma wierzy jednak, że da sobie radę. Chce zaangażować do współpracy swojego byłego współpracownika - Juliana Wolniwicy zwanego Szerszeniem. Nie wie jednak, że dawny kompan jakiś czas temu porzucił złodziejski fach.

piątek

16 grudnia

TVP 1

04:50 Klan - telenowela
05:15 Przysięga - serial obyczajowy
06:05 Wspaniałe stulecie
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Agape - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:35 Ranczo - serial
09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:30 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:25 Kasta - serial paradokumentalny
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:40 Magazyn Rolniczy
13:00 Natura w Jedynce - Tajemnice zwierząt - Chemicy - dokumentalny

14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
15:00 Wiadomości
15:20 Alarm! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Przysięga - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:20 Kasta - Nieprzytomni
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:15 Alarm! - magazyn
20:35 Ojciec Mateusz - serial
21:25 Kulisy serialu Na sygnale - felieton
21:40 Na sygnale - serial
22:15 Życzenie śmierci - film sensacyjny
00:15 Zabić Irlandczyka - film
02:10 S. W. A. T. - Jednostka specjalna - serial

TVP 2

04:55 Na sygnale - serial fabularny
05:30 M jak miłość - serial
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:20 Zaczynaj od zdrowia - magazyn
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
16:00 Kolo fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc
18:00 Panorama

18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy
19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:50 Tak to leciało!
21:50 Kabaret. Super Show Dwójki
23:00 Hity wszech czasów - magazyn muzyczny
00:10 Kino relaks - Weekend ostatniej szansy - komedia, prod. Wielka Brytania, 2013, reż. Roger Mitchell
01:55 Z podniesionym czołem - film akcji
03:30 Pokonać siebie - film obyczajowy, prod. Niemcy, 2019, reż. Markus Welter
05:10 Zakończenie dnia

TVN

05:40 Uwaga! - wydanie specjalne
06:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:40 Doradca smaku
11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:55 Tajemnice miłości - program obyczajowy
14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:10 Ten moment - program
16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! - magazyn
20:00 Lego Masters

21:05 Colombiana - film sensacyjny, USA, Francja, 2011, reż. Olivier Megaton, wyk. Zoe Saldana, Jordi Mollà, Lennie James, Michael Vartan, Cliff Curtis
23:20 Wrota zaświatów - film horror, Kanada, 2015, reż. Uli Edel, wyk. Nicolas Cage, Sarah Wayne Callies, Veronica Ferres, Veronica Ferres, Jack Fulton
01:20 Listy do M 5 - kulisy produkcji - program
01:55 Kuba Wojewódzki - program
03:00 Szpital - program obyczajowy
04:00 Uwaga! - magazyn
04:20 Zamieszkać na plaży
04:50 Jak to jest zrobione
05:20 Kto was tak urządził

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:20 Trudne sprawy
14:40 Dlaczego ja?
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze
18:00 Pierwsza miłość
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
19:45 Sport, Pogoda
20:00 Wkręcenie
Krzysztof to opowieść o trójce przyjaciół ze Śląska. Franciszek, Fikoł i Szymon znajdują się od lat, razem pracują i razem spędzają wolny czas.

22:10 Głębia strachu
Price jest częścią załogi badawczej obsługującej wiertło na głębokości 11 000 metrów pod powierzchnią morza, w mrocznych głębinach Rowu Marińskiego. Pewnego dnia dochodzi do trzęsienia ziemi, które uszkadza strukturalną integralność cienkich metalowych ścian oddzielających laboratorium od słonej wody pod ciśnieniem ponad 10 tys. atmosfer.
00:15 Jumanji: Następny poziom
03:00 Świat według Klepskich
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:20 Informacje kulturalne - informator kulturalny
07:50 Co dalej? - program publicystyczny
08:25 Kronos - magazyn kulturalno-społeczny
09:10 U Pana Boga za piecem - komedia, reż. Jacek Bromski, wyk. Ira Łączyna, Jan Wierczkowski, Krzysztof Dziedzic, Andrzej Zaborski, Ania Janowska, Artur Krajewski, Alicja Bach, Iwona Szczesna, Eliza Krasińska, Małgorzata Płoriska
11:00 Janosik - serial
12:00 Zatańczyć Beethovena - film dokumentalny
13:35 Informacje kulturalne - informator kulturalny
13:55 Riffi po sześćdziesiątce - komedia, reż. Paweł Trzaska, wyk. Mieczysław Czechowicz

15:30 Mała Dorrit - film obyczajowy
16:35 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Aiste Bimbirytė - Mackeviciene - rozmowa, reż. Piotr Poraj Poleski
17:15 Moje wielkie greckie wesele 2 - komedia, prod. USA, 2016, reż. Kirk Jones, wyk. Nia Vardalos, John Corbett, Lainie Kazan
19:00 Wirtuozii V4+ - międzynarodowy talent show
21:10 Wieczór kinomana - Wstęp do filmu - Ból i blask
21:20 Wieczór kinomana - Ból i blask - film fabularny
23:20 Informacje kulturalne
23:45 Visconti - między prawdą a pasją - fdkumentalny
01:00 Gomorra - serial

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
20:00 Commando: Ostatnia misja
21:55 Niepokonany 3: Odkupienie

23:55 Nagi instynkt 2
Robert Glass dostaje sprawę oskarżonej o morderstwo Cathrine, która prowadzi z nim urodzielską grę.
02:15 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy, prod. Polska
Prowadzenie lombardu to zajęcie ciekawe, momentami eksycytujące, ale często i niebezpieczne.
03:15 Menu na miarę - program kulinarny
04:35 Z archiwum policji - serial dokumentalny, prod. Polska
05:00 Dyżur - serial dokumentalny

TVN 7

04:50 Szkoła
06:45 40 kontra 20
07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy, prod. Polska
10:50 Opowieści małżeńskie
11:50 Zagadki losu
12:50 Szpital - program obyczajowy
13:55 Rozwód. Walka o wszystko
14:55 Tajemnice miłości
15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy, prod. Polska
16:55 Zagadki losu
17:55 Niebezpieczne związki
18:30 Młodość - na zamówienie - program rozrywkowy, prod. Polska
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 40 kontra 20

21:00 Miłość bez końca - film obyczajowy, USA, 2014, reż. Shana FesteShana Feste, wyk. Alex Pettyfer, Gabriella Wilde, Bruce Greenwood, Joely Richardson, Robert Patrick, Rhys Wakefield
23:15 Kobieta-Kot - film przygodowy, prod. USA, Australia, 2004, reż. Pitof, wyk. Halle Berry, Benjamin Bratt, Sharon Stone, Lambert Wilson, Frances Conroy
01:20 NASA - archiwum tajemnic - serial dokumentalny
04:15 Druga strona medalu - talk show

TV 4

09:50 Kocham. Przepraszam. Dziękuję
10:50 Anatomia grupy według Richarda Hammonda: Sport
11:55 Sędzia Judy
13:55 STOP Drogówka
14:55 Galileo
16:00 Policjantki i Policjanci
17:00 Łowcy Skarbow. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Gwiazdy Kabaretu
22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:05 Pod kluczem - USA, 2000
Avery zył pełną życia: miał piękną dziewczynę Kristę, wspaniałego synka i świetne perspektywy. W mgnieniu oka stracił jednak wszystko. Nocna impreza z kolegami zakończyła się strzelaniną, w której zginął policjant, a Avery trafia za kratki. 02:25 Śmierć na 1000 sposobów
02:55 SuperLudzie
03:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Ziemia Obiecana
13:00 Pierwszy zmysł
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 100 cudownych miejsc na świecie
14:30 Zrozumieć Antycypilację
14:55 Słowo Życia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy Sakrament
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Młodzi z Pasją
17:15 Pod opieką Limanowskiej Pani
17:30 Geopolityka
17:55 Poczta Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte Młodych
19:00 Warto zauważyć...
19:30 Brat Franciszek
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apł Jasnogórski

TV Trwam

sobota

17 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:10 Szatan z siódmej klasy - serial 06:00 Magazyn Ekspresu Reporterów 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:40 Rok w ogrodzie - magazyn 08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 08:20 Wojsko - polskie.pl 08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 09:15 Fascynujący świat - Najpiękniejsze dekoracje świąteczne - film dokumentalny, prod. Wielka Brytania, 2021, reż. James Harrison 10:20 Sprawa dla reportera 11:20 K2: Góra pamięci - reportaż 11:55 Gwiazdy w południe - Siedmiu wspaniałych 14:10 Z pamięci - felieton MAGAZYN 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 15:00 Gra na Maksa - serial o 3.miejscu, prod. Szwajcaria, 2022 18:30 Gra na Maksa - serial 18:45 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! - magazyn 20:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 21:30 Czarny Czwartek. Janek Wiśniewski padł 23:30 Papillon. Motylek 01:50 Życzenie śmierci - film sensacyjny 03:50 Jaka to melodia? 04:35 Z pamięci - felieton	05:20 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial 07:55 Pytanie na śniadanie 12:10 Rodzinny ekspres - magazyn 12:50 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 13:45 Gra na Maksa - serial 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne 16:20 Na dobre i na złe - serial 17:20 Smaki świata - magazyn 17:50 Słowo na niedzielę 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Postaw na milion 19:30 Lajki! 19:50 Gra na Maksa - serial 20:00 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko KOMEDIA 22:25 Czego pragną kobiety - komedia, prod. USA, 2000, reż. Nancy Meyers, wyk. Helen Hunt 00:45 Miłość aż po ślub - komedia romantyczna, prod. Francja, 2017, reż. Reem Kherici, wyk. Nicolas Duvauchelle, Julia Platon 02:25 Weekend ostatniej szansy - komedia, prod. Wielka Brytania, 2013, reż. Roger Michell 04:05 To ja, złodziej - komedia sensacyjna, reż. Jacek Bromski, wyk. Zbigniew Dunin-Kozicki, Janusz Gajos, Daniel Olbrychski, Anna Romantowska, Jan Frycz, Krzysztof Globisz 05:45 Zakończenie dnia	05:55 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:35 Na Wspólnej - serial obyczajowy 13:35 Mój Agent - kulis produkcji 14:10 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 15:20 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Engelberg 18:30 Milionerzy 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:30 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - magazyn 20:00 Miłosny bestseller - film komedia, Wielka Brytania KOMEDIA 22:20 W doborowym towarzystwie - film komedia, USA, 2004, reż. Paul Weitz, wyk. Topher Grace, Scarlett Johansson, Marg Helgenberger, David Paymer, Clark Gregg, Philip Baker Hall, Selma Blair, Malcolm McDowell, Dennis Quaid 00:30 Inwazja - film S-F, USA, Australia, 2007, reż. Oliver Hirschbiegel, wyk. Nicole Kidman, Daniel Craig, Jeremy Northam, Jackson Bond, Jeffrey Wright, Veronica Cartwright 02:50 Zabójcza broń - serial 03:50 Uwaga! - magazyn 04:10 Zamieszkać na plaży 04:40 Recepta na stary dom 05:10 Jak to jest zrobione 05:35 Kto was tak urządził	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Na fall 10:05 Ewa gotuje 10:35 Nasz Nowy Dom 11:35 Bogaty Dom - Biedny Dom 12:40 Foto Models Poland 2022 - Final 13:40 Drwale i inne opowieści 14:40 Rolnicy. Podlasie 15:45 Wzięcie 17:45 Chłopaki do wzięcia 18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i Premierzy 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Czarownica Patająca żądzą zemsty i pragnąca ochronić podległą jej wrzosowiska Diabolina rzuciła klątwę na nowo narodzoną królewską córkę Aurorę. FILM AKCJI 22:10 Inferno Słynny badacz symboli Robert Langdon budzi się z amnezją we włoskim szpitalu i odkrywa, że ktoś na niego plotkuje. Langdon łączy siły z doktor Sienną Brooks, która, jak sądzi, pomoże mu odzyskać pamięć i wspomnienia. 00:55 Apokalypso Pełen rozmachu, zapierający dech w piersiach film przygodowy w reżyserii Mela Gibsona, rozgrywający się w okresie upadku wielkiej cywilizacji Majów. 03:55 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy 05:25 Telezakupy TV Okazje	07:05 Cała jesteś w skowronkach - koncert 08:05 Informacje kulturalne 08:30 Wydarzenie aktualne 09:00 Tamte lata, tamte dni - magazyn 09:35 Belmondo Wspaniały - film dokumentalny, prod. Francja, 2017, reż. Bruno Sevaistre 10:40 Serialowa nostalgia - Kapitan Sowa na tropie - serial 11:15 Przygody psa Cywila 12:00 Moje wielkie greckie wesele 2 - komedia, prod. USA, 2016, reż. Kirk Jones, wyk. Nia Vardalos, John Corbett, Lainie Kazan 13:45 Dziką muzyką - Kujawska Atlantyda - magazyn, reż. Zuzanna Solakiewicz 14:20 Muzyka w Opactwie Mischa Maisky 15:10 Retro kino - West Side Story - musical FILM ANIMOWANY 17:45 Moje życie w Wersalu - film animowany, prod. Francja, 2019, reż. Nathaniel Hlmi, Clemence Madeleine Perrillat 18:25 Eureka biblioteka! - cykl reportaży 18:55 Kabaret Jeszcze Starszych Panów. Wieczór siódmy wspomnień. Kwintet szczeble 20:00 Bilet do kina - Młoda Wiktorja - film kostiumowy, prod. USA, 2009 21:50 Informacje kulturalne 22:10 Legendy Rocka 23:25 Seans kultowy - Nie oglądaj się teraz - horror 01:30 Wieczór kinomana - Ból i blask - film fabularny 03:35 Reżyserzy 04:30 Informacje kulturalne	06:00 Następny proszę! Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska Prowadzenie lombardu to zajęcie ciekawe, momentami ekscytujące, ale często i niebezpieczne. Bohaterami serialu są: właściciel Kazimierz Barski, jego rodzina, pracownicy oraz klienci, którzy pojawiają się w lombardzie z powodu różnych życiowych zawirowań. Są to zarówno osoby starsze, potrzebujące środków do życia, jak i młode, które zastawiają na kilka dni laptop czy telefon. FILM SENSACYJNY 20:00 Ochroniarz Były komandos dostaje posadę ochroniarza w lokalnym centrum handlowym, gdzie niespodziewanie podejmuje się obrony jedenastoletniej, której grozi niebezpieczeństwo. 21:55 Najwyższy wyrok W trakcie wykonywania tajemniczego zadania dwójka byłych komandosów zmagają się z elitarną grupą najemników. 00:00 Iluzja 02:05 Menu na miarę - program kulinarny 02:45 Taki jest świat - program informacyjny 03:25 Na jedwabnym szlaku 04:15 Menu na miarę	05:05 Szkoła 06:05 Przystanek Bieszczady 07:00 Tom i Jerry Show 3 - animacja animowana 07:35 Beethoven VIII: Na tropie skarbu - film rodzinny, USA, 2014, reż. Ron Oliver, wyk. Jonathan Silverman, Kristy Swanson, Bretton Manley, Jeffrey Combs, Udo Kier, Morgan Fairchild 09:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:35 Papiery na szczęście - serial, Polska 13:40 Pitch Perfect II - film komedia, USA, 2015, reż. Elizabeth Banks, wyk. Anna Kendrick, Rebel Wilson, Hailee Steinfeld, Brittany Snow, Skylar Astin 16:00 Grawitacja - film S-F, USA, Wielka Brytania, 2013, reż. Alfonso Cuarón KOMEDIA 17:55 W krzywym zwierciadle: Witaj Święty Mikołaju! - film komedia, USA, 1989, reż. Jeremiah Chechik, wyk. Chevy Chase, Beverly D'Angelo, Randy Quaid, Diane Ladd, E.G. Marshall, Doris Roberts 20:00 Geostorm - film katastroficzny, USA, 2017, reż. Dean Devlin, wyk. Gerard Butler, Jim Sturgess, Abbie Cornish, Alexandra Maria Lara, Daniel Wu, Andy Garcia, Ed Harris 22:25 Chiński zodiak - film przygodowy, Hong Kong, Chiny, 2012, reż. Jackie Chan, wyk. Jackie Chan 00:40 Szczęki II - sensacyjny	06:00 Interwencja 06:30 Gwiazdy Kabaretu 06:50 Księgi ukryte 08:50 Galileo 10:50 Wyspa piratów 13:30 Był sobie książę 18:00 Łowcy Skarbów , Kto da więcej 20:00 Nieuchwytni - USA, 2015, reż. Benmayer Daniel, wyk. Avgeropoulos Marie, Lautner Taylor, Rayner Adam Film akcji rozgrywający się w świecie parkouru. 22:00 Złoty - USA, Hiszpania, 2018, reż. Moresco Bobby, wyk. Garcia Andy, Urban Karl, Vergara Sofia Pełen suspens, thriller nawiązujący do konwencji kina noir. 00:00 Zaginiona księga Nostradamusa 02:00 Śmierć na 1000 sposobów 02:55 SuperLudzie 03:25 Top 10 - Lista Przebojów - program rozrywkowy prod. Polska 05:30 Telezakupy TV Okazje

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

niedziela

18 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:05 Sprawa dla reportera 06:00 Słownik polsko@polski - talk - show prof. Jana Miodka 06:25 Wojsko - polskie.pl 06:50 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia 08:00 Tydzień 08:30 Zakochaj się w Polsce 09:05 Czas w las - magazyn 09:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 10:10 Kłasztorne smaki wędług Remigiusza Rączki - magazyn kulinarny 10:45 Zmieniony - serial 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański 12:15 Między ziemią a niebem 12:50 Misja Zambia 13:15 BBC w Jedyne 14:15 Z pamięci - felieton SERIAL OBYCZAJOWY 14:25 Weterynarze z sercem 15:00 Gra na Maksa - serial 15:10 Mundial 2022 - finał, prod. Szwajcaria, 2022 18:30 Gra na Maksa - serial 18:45 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Czyścić - dramat 22:00 Zakochana Jedynka - Powiedz tak - komedia 23:55 Czarny Czwartek. Janek Wiśniewski padł - dramat, reż. Antoni Krauze 01:55 Strażnik dzikiej przyrody - serial obyczajowy 03:35 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 04:25 Z pamięci - felieton	05:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial 07:55 Pytanie na śniadanie 11:35 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 17:05 Lajki! 17:25 Zaczynaj od zdrowia - magazyn 17:50 Gra na Maksa - serial 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:50 Na sygnale - serial fabularny 19:45 Gra na Maksa - serial 20:00 Postaw na milion DRAMAT 21:00 Na przekleciej ziemi - dramat, prod. Wielka Brytania, Kanada, USA, 2017, reż. Taylor Sheridan, wyk. Jeremy Renner 23:00 Kino bez granic - Powrót Bena - film fabularny, prod. USA, 2018, reż. Peter Hedgcock, wyk. Julia Roberts, Lucas Hedges, Kathryn Newton 00:55 Sztuczki - film obyczajowy, reż. Andrzej Jakimowski, wyk. Damian Uł, Ewelina Walendziak, Tomasz Sapryk, Rafał Guźniczak, Iwona Fornalczyk, Joanna Liszowska, Andrzej Golejewski 02:40 Czego pragną kobiety - komedia, prod. USA, 2000, reż. Nancy Meyers	05:55 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Co za tydzień - magazyn 12:00 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Engelberg - studio sport - program 12:30 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Engelberg - konkurs indywidualny seria 1 - program 13:35 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Engelberg - studio sport - program 13:45 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Engelberg - konkurs indywidualny seria 2 - program 14:30 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Engelberg - studio sport - program KOMEDIA 14:55 Kopciuszek: Roztańczona historia - film komedia, USA, Kanada 16:55 Totalne remonty Szelągowskiej 17:55 Lego Masters 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:30 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - magazyn 20:00 Zjawy - film przygodowy, USA, Hong Kong, Tajwan, 2015, reż. Alejandro Gonzalez Inarritu 23:25 Scigani - film sensacyjny, USA, Niemcy, 2008, reż. Timur Bekmambetow 01:40 MasterChef 03:05 Kwatery Hitlera 04:10 Uwaga! - magazyn	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:40 Doktor Dolittle 2 09:35 Wielka Szóstka 11:45 Wkręcenie Franczesko, Fikoł i Szyja znajdują się od lat, razem pracują i razem spędzają wolny czas. Kiedy tracą pracę w lokalnej fabryce, postanawiają spędzić szalony weekend w stolicy. Jednak prawdziwa przygoda ma się dopiero zacząć... 13:55 Czarownica 16:10 Jak rozpuściłem II wojnę światową cz. 3 - Wśród swoich 17:40 Nasz Nowy Dom - magazyn 18:50 Wydarzenia 19:30 Państwo w Państwie - magazyn 20:00 Kabaret na żywo FILM SENSACYJNY 22:05 Witajcie w dżungli W brutalnej miejskiej dżungli Los Angeles można spotkać takich ludzi jak Beck... no, nie zupełnie takich jak on. Beck, bowiem używa wszelkich środków, jakie są konieczne do tego, aby odzyskać to, za odzyskanie czego mu zapłacono. 00:35 Hellboy Pod koniec II wojny światowej, kiedy dni Rzeszy były już policzone, zesłani do niemieckich obozów przetrwania próbowali ratować się wszelkimi sposobami, uciekając się nawet do wykorzystania magii. 03:10 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy	07:00 16 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole - widowisko muzyczne 08:00 Liturgia prawosławna z Morochowa 09:05 Od ucha do ucha - Teatr dla dzieci - Brzechwa - dzieciom. Pan Drops i jego trupa. Pchła Szachrajka - widowisko 10:10 Camille Saint - Saens - Karnawał zwierząt 10:55 Angielskie śniadanie - Robin z Sherwood - serial 12:00 Trzeci punkt widzenia 12:40 Bilet do kina 14:35 Wędrowiec Polski 15:15 Martha Argerich 16:50 Zaginiona - odnaleziona 17:15 Niedziela z... muzyką Henryka Warsa 18:10 Niedziela z... muzyką Henryka Warsa - ABC miłości - komedia 19:35 Studio Kultura FILM FABULARNY 20:00 Chaplin - film fabularny, prod. USA, 1992, reż. Richard Attenborough, wyk. Robert Downey Jr., Geraldine Chaplin, Paul Rhys, Anthony Hopkins 22:35 Informacje kulturalne - informator kulturalny 23:00 Scena muzyczna - Jakub Kuslik - koncert, reż. Małgorzata Kosturkiewicz 23:55 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 00:35 Niezwyrodnia 02:45 Wędrowiec Polski - cykl reportaży, reż. Agnieszka Żmijewska 03:30 Teraz animacje! - Niezapominajki - film animowany, prod. Dania, 2019, reż. Katarina Lundquist 03:40 Teraz animacje!	05:35 Prawdziwe motywy - serial kryminalny Kryminalny serial paradyktamentalny „Prawdziwe Motywy” opowiada o skomplikowanych relacjach międzyludzkich i rodzinnych, przyjacielskich i partnerskich, w których targani emocjami bohaterowie dopuszczają się różnych przestępstw. 06:35 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 09:35 Pelé: Narodziny legendy Życie oraz kariera brazylijskiego piłkarza, który stał się legendą. 11:40 Mój książę z bajki Wszystko w życiu Dżibiego obraca się wokół jego ukochanej siedmioletniej córki Sofii. 13:45 Ella zaklęta FILM AKCJI 15:40 Dorwać Smarta Para tajnych agentów planuje unieszkodliwić członków zbrodniczej organizacji, by ocalić świat przed rządami terroru. 17:50 Pokójówka na Manhattanie Kandydat na senatora przez pomyłkę bierze pokójówkę za gościa ekskluzywnego hotelu, w którym się zatrzymał. Zauroczona nim kobieta nie ma odwagi wyprowadzić go z błędu. 20:00 Iluzja 2 22:25 Teoria chaosu 03:00 Taki jest świat - program informacyjny 04:00 Następny proszę!	05:05 Szkoła - program 06:05 Przystanek Bieszczady 07:00 Tom i Jerry Show - animacja animowana 08:00 Beethoven II - film rodzinny, USA, 1993, reż. Rod Daniel, wyk. Charles Grodin, Bonnie Hunt, Nicholle Tom, Christopher Castile, Sarah Rose Karr, Debi Mazar, Chris Penn 09:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:05 Szkoła moich kosmarów - film rodzinny, USA, 2016, reż. Steve Carr, wyk. Griffin Gluck, Lauren Graham, Alexa Nisenson 16:00 Domek na Święta - film rodzinny, Kanada, 2019, reż. Jennifer Gibson, wyk. Erica Durand, Robin Dunne, Elva Mai Hoover, Jennifer Gibson 17:50 Kobieta - kot - film przygodowy, USA, Australia FILM PRZYGODOWY 20:00 47 roniów - film przygodowy, Wielka Brytania, USA, Węgry, Japonia, 2013, reż. Carl Rinsch, wyk. Keanu Reeves, Hiroyuki Sanada, Tadanobu Asano, Rinko Kikuchi, Ko Shibasaki, Cary-Hiroyuki Tagawa 22:40 Szczęki Część III - film sensacyjny, USA, 1983, reż. Joe Alves, wyk. Dennis Quaid, Bess Armstrong, Simon MacCorkindale 00:40 Nauka jazdy - film obyczajowy, USA, Wielka Brytania, 2014, reż. Isabel Coixet, wyk. Ben Kingsley, Patricia Clarkson, Sarita Choudhury 02:30 NASA - archiwum tajemnic - serial 03:30 Druga strona medalu	06:00 Jaś Fasola 06:30 Gwiazdy Kabaretu 06:50 Księgi ukryte 08:50 Galileo 10:50 Wyspa piratów 13:30 Był sobie książę 18:00 Łowcy Skarbów , Kto da więcej 20:00 Nieuchwytni - USA, 2015, reż. Benmayer Daniel, wyk. Avgeropoulos Marie, Lautner Taylor, Rayner Adam Film akcji rozgrywający się w świecie parkouru. 22:00 Złoty - USA, Hiszpania, 2018, reż. Moresco Bobby, wyk. Garcia Andy, Urban Karl, Vergara Sofia Pełen suspens, thriller nawiązujący do konwencji kina noir. 00:00 Zaginiona księga Nostradamusa 02:00 Śmierć na 1000 sposobów 02:55 SuperLudzie 03:25 Top 10 - Lista Przebojów - program rozrywkowy prod. Polska 05:30 Telezakupy TV Okazje

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

poniedziałek

19 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:45 Klan - telenowela 05:15 Przysięga - serial obyczajowy 06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial obyczajowy 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - serial paradokumentalny 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 BBC w Jedyne SERIAL KOSTIUMOWY 14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela 18:20 Kasta - serial 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka - serial 21:00 Teatr Telewizji - Wariacje Tischnerowskie 22:40 Saper - film akcji 00:25 Powiedz tak - komedia romantyczna	04:55 Na sygnale - serial fabularny 05:30 M jak miłość - serial 06:20 O. Andrzej Zalewski - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:10 Sylwester Marzeń z Dwójką - kulisy 11:15 Rodzinka.pl - serial komediowy 11:50 Dla niesłyszących - serial obyczajowy 12:30 Kolo fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:55 Sylwester Marzeń z Dwójką - kulisy 16:00 Kolo fortuny TELETURNIJ 16:35 Familiada - teleturniej 17:05 Sylwester Marzeń z Dwójką - kulisy 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial 19:30 Barwy szczęścia - serial 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:50 Sylwester Marzeń z Dwójką - kulisy 22:00 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy 22:55 Swiat bez fikcji - Indie 00:05 Co ludzie powiedzą	05:55 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości - program 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment - program 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku SERIAL OBYCZAJOWY 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy 20:55 Milionerzy 21:35 Totalne remonty Szelągowskiej 22:40 Odważna - film sensacyjny, USA, Australia, 2007, reż. Neil Jordan, wyk. Jodie Foster, Terrence Howard, Nicky Katt, Naveen Andrews, Mary Steenburgen 01:10 Co za tydzień - magazyn 01:40 Bates Motel - serial, USA 02:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 03:40 Uwaga! - magazyn 04:00 Zamieszkać na plaży 04:30 Recepta na stary dom 05:00 Jak to jest zrobione 05:30 Kto was tak urządził	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze - serial kryminalny 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 MEGA HIT - Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw DRAMAT 23:00 Django - Kerry Jamie Fox, wcielił się w tytułową rolę niewolnika. Na skutek brutalnego traktowania przez byłych właścicieli, pewnego dnia staje twarzą w twarz z pochodzącym z Niemiec łowcą nagród dr Kingiem Schultzem. Schultz jest właśnie na tropie niebezpiecznych braci Brittle i tylko Django może go do nich zaprowadzić. Nie poddający się konwencjom Schultz wykupuje Django obiecując, że zwróci mu wolność tuż po schwytaniu braci Brittle - żywych lub martwych. 02:40 Joker	07:00 Muzyczne poranki 07:30 Informacje kulturalne - informator kulturalny 07:55 Co dalej? - program publicystyczny 08:40 Wydarzenie aktualne 09:10 Menina - dramat 11:00 Janosik - serial 12:00 Reżyserzy - cykl dokumentalny 13:05 Igraszki - film animowany, reż. Kazimierz Urbanski 13:15 Kto tu mieszka - film animowany, reż. Edward Sturlis 13:30 Informacje kulturalne - informator kulturalny 14:00 Co mówią lekarze - film krótkometrażowy, reż. Michał Wnuk, wyk. Agnieszka Glińska, Dominika Ostalowska, Tomasz Borkowski, Karolina Stefańska 14:35 Kolorowe wzgórza - dramat FILM OBYCZAJOWY 16:20 Little Dorrit - film obyczajowy 17:25 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 18:05 Winnetou - Skarb w Srebrnym Jeziorze - serial przygodowy 20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Milczenie owiec - thriller 22:10 Informacje kulturalne 22:35 Scena muzyczna - Jakub Kuslik - koncert, reż. Małgorzata Kosturkiewicz 23:30 Panorama kina polskiego - Piłkarski poker - komedia sensacyjna, reż. Janusz Zaorski, wyk. Małgorzata Pieczyńska, Janusz Gajos 01:30 Chaplin - film fabularny, prod. USA, 1992, reż. Richard Attenborough	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Kod 211 21:50 Uciec, ale dokąd? THRILLER 23:50 Nikomu ani słowa - thriller Bandyty porwują córkę psychiatry, aby wydobyć miejsce uchydzą zabowanego hupu od jego pacjentki. 02:05 Taki jest świat - program informacyjny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy Serial opowiadający o dwóch przyjaciół z dzieciństwa Wojtku i Ryszardzie, którzy wychowali się w domu dziecka	04:50 Szkoła 06:45 40 kontra 20 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Tajemnice miłości 11:50 Rozwód. Walka o wszystko 12:50 Szpital - program obyczajowy 13:55 Rozwód. Walka o wszystko 14:55 Opowieści małżeńskie 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Zagadki losu 17:55 Opowieści małżeńskie 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 40 kontra 20 21:00 Kamerdyner - film obyczajowy, Polska, 2018, reż. Filip Bajon, wyk. Janusz Gajos, Anna Radwan, Sebastian Fabjański HORROR 00:05 Tsunami zombie - film horror, USA, 2019, reż. Anthony C. Ferrante, wyk. Ian Ziering, Erich Chikashi Linzbichler, Cheree Cassidy, Angie Teodora Dick W następstwie trzęsienia ziemi wybrzeże niewielkiej wyspy zostaje spustoszone przez serię tsunami. Mieszkańcy są w szoku, kiedy uświadamiają sobie, że kataklizm przyniósł ze sobą hołd śmiercionośnych zombie. 02:05 NASA - archiwum tajemnic - dokument 04:05 Druga strona medalu - talk show	09:00 Pierwsza miłość 09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne 10:50 Hardkorowy lombard 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 W otchłani - Kanada, USA, 2018, reż. Patriki Pasha, wyk. Lundgren Dolph, Van Damme Jean-Claude 23:10 W akcie desperacji - USA, 1998, reż. Barbet Schroeder, wyk. Michael Keaton, Andy Garcia, Brian Cox, Marcia Gay Harden, Cross Joseph, Efrain Figueroa, King Erik, Moloney Janet 01:30 www.strach - Wielka Brytania, USA, Luksemburg, Niemcy, 2002, reż. Malone William, wyk. Stephen Dorff, McElhone Natascha TV Trwam 12:00 Anioł Pański 12:20 Mojżesz - 10 przykazań 13:10 Muzyczne chwile 13:30 Słowo Życia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 7 Kościołów Apokalipsy 15:00 Brat Kalikst z Poczekajki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 16:55 Adwent na serio 17:00 Świątkowie 17:30 Zwycięskie Powstanie Wielkopolskie 17:45 Muzyczne chwile 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończonych zombie 19:25 Drzewo Jesego z Oficjarkiem 19:30 Opowieści Theo 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

wtorek

20 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:45 Klan - telenowela 05:10 Przysięga - serial 06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial obyczajowy 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - serial paradokumentalny 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Natura w Jedyne - Romantyczna rzeka SERIAL KOSTIUMOWY 14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:20 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Kasta - serial 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! - magazyn 20:25 Magazyn Ekspresu Reporterów 20:30 Leśniczówka - serial 21:00 Pełny obraz - cykl 21:40 Magazyn Ekspresu Reporterów 22:45 Ocaleni - reality show 23:50 Magazyn śledczy 00:30 Wojna imperiów	05:00 Na sygnale - serial fabularny 05:30 M jak miłość - serial 06:25 Przed kapłanstwem klękam... - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:30 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:10 Rodzinka.pl - serial 11:45 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia 12:30 Kolo fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:50 Przepis dnia 16:00 Kolo fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej SERIAL OBYCZAJOWY 18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:50 Sylwester Marzeń z Dwójką - kulisy 21:55 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy 22:55 Historia bez tajemnic - Nie mam czasu na niemiłość 00:05 Kolej na miłość - film obyczajowy 01:40 Powrót Bena - film fabularny 03:35 Zawrócony - dramat	05:50 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku - program 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości - program 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment - program 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku SERIAL OBYCZAJOWY 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy 20:55 Milionerzy 21:35 Święta z Gesslerami 22:10 Scigani - film sensacyjny, USA, Niemcy, 2008, reż. Timur Bekmambetov, wyk. James Mc Avoy, Angelina Jolie, Morgan Freeman, Terence Stamp, Thomas Kretschmann, Chris Pratt 00:25 Superwizjer - magazyn reporterów 01:00 Kuba Wojewódzki 02:05 Zabójcza broń - serial 03:05 MasterChef 04:35 Uwaga! - magazyn 04:55 Recepta na stary dom 05:25 Jak to jest zrobione - serial dokument	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja - magazyn 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda FILM SENSACYJNY 20:00 Transformers: Ostatni rycerz - Ludzie i Transformatory toczą ze sobą wojnę. Optimus Prime odszedł. Klucz do ocalenia naszej przyszłości jest zakopany w sekretach przeszłości. 23:20 Zamachowiec - James Dial, bezwzględny zamachowiec i płatny zabójca będący obecnie na wcześniejszej emeryturze otrzymuje od dawnych szefów ostatnie zadanie. By wynagrodzić im fiasko poprzedniej misji, ma zlikwidować bossa organizacji terrorystycznej. 01:45 Norbit 03:55 Świat wg Kiepskich 04:40 Disco Gramy	07:00 Co się dzieje 07:35 Informacje kulturalne - informator kulturalny 08:00 Przestrzeń pamięci - magazyn 08:40 Zaginione Skarby - film animowany 09:05 Winnetou - serial przygodowy 11:00 Janosik - serial 11:55 Ameryka - film animowany, prod. Izrael, 2018, reż. Nadav Arbel 12:20 Komedia to nie zabawa. Jiri Menzel - film dokumentalny, prod. Szwajcaria, 2016, reż. Robert Kolinsky 13:50 Informacje kulturalne - informator kulturalny 14:20 Mały świątek Don Camilla - komedia, prod. Włochy, Francja, 1952, reż. Julien Duviols, Isabelle Fernand Joseph Desire Contandini FILM OBYCZAJOWY 16:15 Little Dorrit - film obyczajowy 17:20 Co dalej? - program publicystyczny 17:55 Winnetou - Winnetou i Old Shatterhand - serial przygodowy, prod. Jugosławia, Niemcy, Francja, 1964, reż. Harald Reinl 20:00 Lekkie obyczaje - Gdzie jesteś, Bernadette? - komedia, prod. USA, 2018, reż. Richard Linklater, wyk. Cate Blanchett, Kristen Wiig, Judy Greer 21:55 Informacje kulturalne 22:30 Teatr Telewizji - Świerszcz za koniem, Młoda Polska - Szczęście - dramat 00:20 Co dalej? - program publicystyczny	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Zabójcza przesyłka 22:00 Ochroniarz 23:55 Zły Mikołaj 2 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 02:30 Na jedwabnym szlaku 03:55 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy	04:50 Szkoła 06:45 40 kontra 20 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Tajemnice miłości 11:50 Rozwód. Walka o wszystko 12:50 Szpital - program obyczajowy 13:55 Rozwód. Walka o wszystko 14:55 Opowieści małżeńskie 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Zagadki losu - program 17:55 Opowieści małżeńskie 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 40 kontra 20 21:00 Korytarzem w mrok - film przygodowy, USA, 2018, reż. Rodrigo Cortés, wyk. Anna Sophia Robb, Uma Thurman, Isabelle Fuhrmann, Rosie Day, Victoria Moroles FILM SENSACYJNY 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Zabójcza przesyłka 22:00 Ochroniarz 23:55 Zły Mikołaj 2 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 02:30 Na jedwabnym szlaku 03:55 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy	09:00 Pierwsza miłość 09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne 10:50 Hardkorowy lombard 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Lwie serce - USA, 1990, reż. Lettich Sheldon, wyk. Page Harrison, Rennard Deborah, Van Damme Jean-Claude Thriller, Lyon Gaultier służy w Legii Cudzoziemskiej. Pewnego dnia dostaje wiadomość, że w Los Angeles jego brat został ciężko ranny i walczy o życie. 23:25 Insanitarium 01:05 Jas Fasola radzi 01:20 Śmierć na 1000 sposobów 03:20 Trans World Sport 2022 04:25 SuperLudzie TV Trwam 12:00 Anioł Pański 12:20 Mojżesz - 10 przykazań 13:10 Narodowe Sanktuarium Maryjne w Subukia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Apokryfy 15:25 Śladami s. Heleny Majewskiej 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Akita 101 Łez 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostan Zolnierzem RP 17:45 Muzyczne chwile 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończonych 19:25 Drzewo Jesego z Oficjarkiem 19:30 Każdy małuch to potrafi 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

środa

21 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:40 Klan - telenowela 05:10 Przysięga - serial 06:00 Wspaniałe stulecie 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej 07:30 Rodzinny ekspres - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - serial paradokumentalny 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra 12:55 Natura w Jedyne 14:00 Wspaniałe stulecie 15:00 Wiadomości 15:20 Alarm! - magazyn	05:05 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:35 M jak miłość - serial 06:25 Mickiewicz i mistyka 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Rodzinka.pl - serial komediowy 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:25 Sylwester Marzeń z Dwójką - kulisy 12:30 Kolo fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:50 Przepis dnia 16:00 Kolo fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej	05:50 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment - program 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial obyczajowy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda	07:00 Muzyczne poranki 07:25 Informacje kulturalne - informator kulturalny 07:50 Zaginione - odnalezione 08:15 Niedziela z... 09:10 Winnou - serial przygodowy 11:00 Janosik - serial 12:00 Bihar Dok - kuchnia Basków - film dokumentalny, prod. Hiszpania, 2018, reż. Aitor Bereziartua, Ander Iriarte 13:30 Informacje kulturalne - informator kulturalny 14:00 Papusza - dramat, reż. Krzysztof Krauze, Joanna Kos - Krauze, wyk. Sebastian Wesołowski, Leokadia Brzezińska, Paloma Mirga, Andrzej Walden, Antoni Pawlicki 16:20 Little Dorrit - Mala Dorrit - film obyczajowy 17:25 Co dalej? - program publicystyczny	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial kryminalny 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Ucieczka z piekła Casper, członek meksykańskiego gangu Mara Salvatrucha, ma problemy z subordynacją.	04:50 Szkoła 06:45 40 kontra 20 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Tajemnice miłości 11:50 Rozwód. Walka o wszystko 12:50 Szpital - program obyczajowy 13:55 Rozwód. Walka o wszystko 14:55 Opowieści małżeńskie 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Zagadki losu 17:55 Opowieści małżeńskie 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 40 kontra 20 21:00 Gniew oceanu - film katastroficzny, USA, 2000, reż. Wolfgang Petersen	06:00 Strażnik Teksasu 07:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne 10:50 Hardkorowy lombard 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Szczęśliki - USA, 1975, reż. Spielberg Steven, wyk. Dreyfuss Richard, 23:40 Pod kluczem - USA, 2000, reż. Luessenhop John, wyk. T. Jones Richard, Casseus Gabriel, Bonds De'auride, Master P, Bill Nunn 01:55 Śmierć na 1000 sposobów 02:55 SuperLudzie 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
TELETURNIJ	SERIAL OBYCZAJOWY	SERIAL OBYCZAJOWY	FILM PRZYGODOWY	KOMEDIA	THRILLER	FILM OBYCZAJOWY	TV Trwam
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Przysięga - serial obyczajowy 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Kasta - serial 19:00 Jeden z dziesięciu 19:10 Wiadomości 20:15 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka - serial obyczajowy 21:00 Wielki Szu - film sensacyjny 22:55 Ukryte zamiary - serial obyczajowy 00:30 The Good Doctor - serial obyczajowy 02:15 Wojsko - polskie.pl 02:45 Opowieści o kolegach - film dokumentalny 03:45 Jaka to melodia?	17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial 19:30 Barwy szczęścia - serial 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Kulisy serialu Na dobre i na złe i Na sygnale 20:55 Na dobre i na złe - serial 21:50 Sylwester Marzeń z Dwójką - kulisy 21:55 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kulturalny 22:55 Ludzkie historie - Dom z drzewa 00:35 Rozstanie po włosku - film obyczajowy 02:20 Karmazynowe wesele - serial	20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy 20:55 Milionerzy 21:35 Święta z Gesslerami 22:10 Przemysł - film sensacyjny, USA, Kanada, 2018, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Bradley Cooper, Laurence Fishburne, Michael Pena 00:40 Dary anioła: Miasto kości - film przygodowy, USA, Niemcy, Kanada, 2013, reż. Harald Zwart, wyk. Lily Collins 03:20 Superwizjer - magazyn reporterów 03:55 Kwatery Hitlera - program dokumentalny 05:00 Uwaga! - magazyn 05:20 Jak to jest zrobione - serial dokument	20:00 Bruce Wszchemogący Bruce słynie z zabawnych reportaży kręconych dla lokalnej telewizji, które cieszą wszystkich poza nim. Ma także silić dziewczynę Grace, która kocha go mimo wszystkich jego wad. 22:15 Święta Last Minute Luther i Nora Krank, gdy ich córka Blair opuściła rodzinne gniazdo, decydują się wykupić wycieczkę na Karaiby i spędzić słoneczny urlop, zamiast obchodzić święta Bożego Narodzenia w domu. 00:40 Zawód święty Nikola 02:40 Wielki Biały Ninja 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	18:00 U Pana Boga za miedzą - komedia, reż. Jacek Bromski, wyk. Andrzej Zaborski, Krzysztof Dziera, Agnieszka Kotłarska, Grzegorz Heremiasz, Emilia Kamińska 20:00 Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu - Samuraj i kowboje 20:05 Czwartkowy klub filmowy - Samuraj i kowboje - western 22:10 Informacje kulturalne 22:35 Podróż sentymentalna 23:35 Gomorra - serial 00:35 Co dalej? - program publicystyczny 01:10 Na wschód od Hollywood - Kolory Raju 02:55 Etgar Keret. To się zdarzyło naprawdę	22:00 Plan lotu - thriller Podczas lotu samolotem córka Kyle Pratt znikła bez śladu. 00:00 Commando: Ostatnia misja Agent DEA z zespołem stresu pourazowego wraca do domu po nieudanej misji i musi teraz chronić swoją rodzinę przed niedawno uwolnionym skazańcem i jego poczynkami. 01:55 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 03:00 Taki jest świat - program informacyjny 03:55 Na jedwabnym szlaku	23:40 Na pokuszenie - film obyczajowy, USA, 2017, reż. Sofia Coppola, wyk. Colin Farrell, Nicole Kidman, Kirsten Dunst, Elle Fanning, Oona Laurence Ranny żołnierz trafia na rekonwalescencję do żeńskiej szkoły z internatem. Pojawienie się mężczyzny zmienia pełną kobiet placówkę. 01:35 NASA - archiwum tajemnic Zbrodnia w sąsiedztwie - film kryminalny 03:40 Druga strona medalu - talk show prod. Polska	11:00 Z wędka nad wodę w Polskę i Świat 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:20 Mojżesz - 10 przykazań 13:15 Ślaskie ślady 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Polska Norwida 15:25 Komarowska Wiktoria 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Tajemnice Watykanu 17:00 Po stronie prawdy 17:50 Adwent na serio 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokonane 19:25 Drzewo Jessego z Ofcarkiem 19:30 Opowieści z Księgi Cnot 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczysto 21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

czwartek

22 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:45 Klan 05:10 Przysięga - serial obyczajowy 06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Pełnia Wiary - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial obyczajowy 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - serial paradokumentalny 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 To się opłaca - magazyn 12:55 Natura w Jedyne	05:30 M jak miłość - serial 06:20 Smaki świata - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Rodzinka.pl - serial komediowy 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:20 Sylwester Marzeń z Dwójką - kulisy 13:15 Zranione ptaki - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:50 Przepis dnia 16:00 Kolo fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki	05:50 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze - serial obyczajowy prod. Polska 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda	07:00 Muzyczne poranki 07:15 Informacje kulturalne 07:40 Zaginione - odnalezione 08:05 Niedziela z... muzyką Tomasa Stańko 09:15 Winnou - serial przygodowy 11:00 Janosik - serial 12:00 Alfabet - film dokumentalny, prod. Niemcy, Austria, 2013, reż. Erwin Wagenhofer 14:05 Informacje kulturalne 14:35 Awantura o Basie - film obyczajowy, reż. Kazimierz Tarnas, wyk. Paulina Tworzyńska, Agata Marciniak, Maria Kaniwska, Piotr Fronczewski, Andrzej Szczepkowski, Olgierd Łukaszewicz, Maria Gładkowska, Jan Jankowski 16:30 Mala Dorrit - film obyczajowy 17:40 Co dalej?	06:00 Kobra - oddział specjalny Serial o niemieckich policjantach, którzy patrolują autostradę wiodącą ze wschodu na zachód Europy. W swojej pracy spotykają przemytników, handlarzy narkotyków i wiele innych podejrzanych osób. 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy	04:50 Szkoła 06:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Tajemnice miłości 11:50 Rozwód. Walka o wszystko 12:50 Szpital - program obyczajowy 13:55 Rozwód. Walka o wszystko 14:55 Opowieści małżeńskie 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Zagadki losu 17:55 Opowieści małżeńskie 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 40 kontra 20 21:00 Showtime - film komedia, USA, 2002, reż. Tom Dey, wyk. Robert De Niro, Eddie Murphy, Rene Russo, William Shatner, Chris Uffand, Nestor Serrano	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne 10:50 Hardkorowy lombard 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Szyby i wieżki 8 - Chiny, USA, Japonia, 2017, reż. Gray F. Gary, wyk. Diesel Vin, Emmanuel Nathalia, Evans Luke, Johnson Dwayne, Krupa Olek, Ludacris, Rodriguez Michelle 23:55 Czarownica: Bajka ludowa z Nowej Anglii 01:55 Kosmos - niewyjaśnione tajemnice starożytności. 02:55 SuperLudzie 03:25 Top 10 - Lista Przebojów - program rozrywkowy 05:30 Telezakupy TV Okazje
SERIAL KOSTIUMOWY	SERIAL OBYCZAJOWY	SERIAL OBYCZAJOWY	FILM OBYCZAJOWY	KOMEDIA	SERIAL KRYMINALNY	FILM OBYCZAJOWY	TV Trwam
14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:20 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - serial 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Skoki Narciarskie 19:10 Wiadomości 19:30 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka - serial 21:00 Na sygnale - serial 21:35 Sprawa dla reportera 22:35 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn 23:15 Magazyn kryminalny 997 - magazyn 00:10 Magazyn Ekspresu Reporterów 01:15 Tanie Dranie - talk-show	19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Sylwester Marzeń z Dwójką - kulisy 20:40 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton, reż. Andrzej Szulc 20:55 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 21:45 Sylwester Marzeń z Dwójką - kulisy 21:55 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy 22:50 Sylwester Marzeń z Dwójką - kulisy 22:55 Biografie i obrazy 00:10 Empire State: Ryzykowna gra - film akcji 01:55 Olivia - serial kryminalny	20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy 20:55 Milionerzy 21:35 Święta z Gesslerami 22:10 Vinci - film komedia, Polska, 2004, reż. Juliusz Machulski, wyk. Robert Więckiewicz, Borys Szyk, Jan Machulski, Kamilla Baar, Marcin Dorociński 00:25 Colombiana - film sensacyjny, USA, Francja, 2011, reż. Olivier Megaton, wyk. Zoe Saldana, Jordi Mollá, Lennie James, Michael Vartan, Cliff Curtis 02:45 Szpital - program obyczajowy 03:50 Uwaga! - magazyn 04:10 Zamieszkać na plaży 04:40 Recepta na stary dom 05:10 Jak to jest zrobione	20:00 Serce nie służy Daria i Filip - główni bohaterowie filmu znajdują się od lat i są najlepszymi przyjaciółmi. Filip to klasyczny „Piotrus Pan” i łamacz damskich serc. Po kolejnej, upojonej nocy, gdy obudzi się obok nowo poznanej dziewczyny, poczuje, że chce zmienić swoje życie i nadać mu sens. Przypomni przyjaciółce propozycję, którą złożył jej kilka lat temu. 22:10 Last Christmas 00:40 Królewskie święta 02:40 Sprawiedliwość ulicy 04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska 05:25 Telezakupy TV Okazje	18:15 U Pana Boga za piecem - komedia, reż. Jacek Bromski, wyk. Ira Łączyna, Jan Wierczkowski, Krzysztof Dziera 20:00 Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu - Głina czy fajdak - film sensacyjny 22:05 Informacje kulturalne 22:25 Zatańczyć Beethovena - film dokumentalny 24:00 Gomorra - serial 01:00 Co dalej? - program publicystyczny 01:35 Na wschód od Hollywood - Kobieta idzie na wojnę - film fabularny 03:30 O krok od sławy - film 05:30 Afisz kulturalny ekstra	16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Książę w Nowym Jorku 22:20 Wasabi: Hubert zawodowiec 00:20 Święta doskonałe 02:20 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 03:20 Menu na miarę - program kulinarny prod. Polska 04:00 Taki jest świat - program informacyjny 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy	23:10 Miłość bez końca - film obyczajowy, USA, 2014, reż. Shana Feste Shana Feste, wyk. Alex Pettyfer, Gabriella Wilde, Bruce Greenwood, Joely Richardson, Robert Patrick, Rhys Wakefield 01:20 Zbrodnia w sąsiedztwie Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ZE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV Ogłoszenia i reklamy są materiałem zleconym, za ich treść odpowiedzialność ponosi ich nadawca, a nie redakcja lub wydawca gazety.	12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Ziemia Obiecana 13:00 Robi 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Lotte 15:45 Muzyczne chwile 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędka nad wodę w Polskę i Świat 16:35 Zew natury 17:00 Święty na każdy dzień 17:05 Akademia pro-life 17:15 Głos z Brukseli 17:25 Adwent na serio 17:30 Odpowiedzialni za Kościół

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Gospodarzem obu spotkań był Stanisław Bielecki - pomysłodawca i współorganizator wypraw „Ku ludziom” na tereny Huculszczyzny, Bukowiny Rumuńskiej, Mołdawii i Naddniestrza.

Bańska Wyżna, Maruszyna

Ocalić od zapomnienia

„Święty Mikołaj”, „Barbaro święta”, „Nowenna przed Narodzeniem Pańskim” czy „Archaniełski głos” to tylko część XVIII-wiecznych pieśni, które wybrzmiały w miniony weekend w kościołach Bańskiej Wyżnej i Maruszyny podczas koncertu nieznanych pieśni adwentowych.

Wszystko dzięki projekto- wi Wokół Tradycji Ośrodka Teatralnego Kana. Gospodarzem obu spotkań był Stanisław Bielecki - nauczyciel, animator i inicjator wielu przedsięwzięć na Podhalu, a także pomysłodawca i współorganizator wypraw „Ku ludziom” na tereny Huculszczyzny, Bukowiny Rumuńskiej, Mołdawii i Naddniestrza, stanowiących nierozdzielalną część projektu Wokół Tradycji. - Pieśni bożonarodzeniowych jest bardzo dużo, podobnie jak pieśni wielkopostnych czy maryjnych, ale te adwentowe traktowane są tak trochę po macoszemu, bo w powszechnym obiegu funkcjonuje ich zaledwie garstka - wyjaśniał tytułem wstępu muzyk, miłośnik, znawca i badacz tradycji ludowej Witold Broda, który na Podhalu przyjechał z pieśniarką Beatą Oleszek oraz twórcą konceptu projektu Wokół Tradycji Rafałem Foremskim.

W warsztatach, które w piątek 9 grudnia przeprowadzili z mieszkańcami Bańskiej Wyżnej, chodzilo, by wymienić się doświadczeniami i żeby była możliwość dialogu. Sprzyjała temu zamysłowi kameralna przestrzeń sali katechetycznej kościoła pw. Matki Bożej Fatimskiej w Bańskiej Wyżnej oraz górny przekrój wiekolości, które przyjęły zaproszenie na to wydarzenie, choć nie zabrakło też młodych wykonawców. Wszyscy obecni zostali wyposażeni w słowa liczących 300 lat pieśni adwentowych, zaczerpniętych z bogatej tradycji roztoczańskiej lub XVIII-wiecznych śpiewników. I tak mieszkańcy Bańskiej Wyżnej mieli okazję zapoznać się z takimi nieznanymi na Podhalu utworami, jak: „W czasie smutnym adwentowym”, „Archaniełski głos”, „Święty Mikołaj” czy „Barbaro święta”. Pięknie górował nad innymi charakterystyczny, mocny głos śpiewaczki z zespołu Jarzębina z Kocudzy koło Biłgoraja Beaty Oleszek, której wtórował gospodarz obu spotkań Stanisław Bielecki, przy akompaniamencie skrzypiec Witolda Brody i liry Rafała Foremskiego. - Zwróćcie uwagę nie tylko na melodię, ale i na mądre słowa tych pieśni - apelowała do uczestników spotkania Beata Oleszek. - Jak pięknie przygotowują nas one na nadejście Pana Jezusa. Zupnie osobno, poza warsztatami, podzie-

liła się też z mieszkańcami Bańskiej Wyżnej „Nowenną przed Narodzeniem Pańskim”, śpiewaną na 9 dni przed Bożym Narodzeniem w jej rodzinnej Kocudzy. - Słów tej nowenny nie znaleźliśmy w żadnym śpiewniku. Ktoś musiał kiedyś spisać ją na kartce, trzymać w głowie i przekazywać ustnie z pokolenia na pokolenie - tłumaczyła. Ze smutkiem przyznała jednak, że tradycja śpiewania tej pieśni zanika, bo w Kocudzy kulturuje ją tylko jedna wielopokoleniowa rodzina.

Warsztaty zakończyły się wymianą wzajemnych doświadczeń. Tu prym wiodła Helena Urbaś, której proboszcz ks. Rafał Piórkowski, powierzył prowadzenie śpiewu. Bez wahania przyjęła ona poddać przez Witolda Brodę propozycję zaprezentowania funkcjonujących w Bańskiej Wyżnej pieśni. Wybrzmiały więc takie utwory, jak „Archanieł Boży Gabryjel”, ale też śpiewane podczas pogrzebów „Mój Stróżu Aniele” czy zapożyczone w latach 70. z Leśnicy „Godzinki do Siedmiu Boleści Matki Bożej”, a wszystko przez to, że prezentowaną przez Witolda Brodę i Beatę Oleszek pieśń „Barbaro święta” ona i jej towarzyszkę śpiewają na nieco inną melodię, jako pieśń pogrzebową. Zapytane o możliwość rozszerzenia repertuaru pieśni adwentowych o te nowo poznane panie zgodnie stwierdziły, że powodzenie tego zamiaru będzie zależało od organisty i tego, czy dobrze je poprowadzi. - Mam już 85 lat, sama nie pociągnę nowej pieśni, jeśli ktoś mi w tym nie pomoże, nie wesprze - argumentowała Helena Urbaś. Zdecydowanie do sprawy podeszła natomiast obecna na spotkaniu radna gminy Szaflary Barbara Zalińska-Sikoń, która wprost zadeklarowała, że słowa nowo poznanych pieśni wpłynie w scenki obrzędowe przygotowywane z zespołem regionalnym „Zyngry”.

- Wokół Tradycji narodziło się z poczucia braku i z dostrzeżenia pewnej niszy. Przychodzą w życiu człowieka takie momenty i takie okazje, że nie wiadomo, jak je świętować i uczcić - wyjaśniał Rafał Foremski. Jak przyznał, w śpiewie najstarszych mieszkank Bańskiej Wyżnej i zaskoczyła czystość, energia i prawda, które przebijały z ich głosów. - Panie doskonale wiedziały, co śpiewały i co czuły - podkreślał.

Druga odsłona koncertu pieśni adwentowych odbyła się w sobotę 10 grudnia w kościele pw. Przemienienia Pańskiego w Maruszynie. Wzięli w niej udział mieszkańcy Maruszyny i grupa podhalańskich muzyków współpracująca ze Stanisławem Bieleckim.

Tekst i fot.:
Krystyna Waniczek

Choć pierwszy raz w zawodach wystartowała w październiku, już jest wicemistrzynią świata.

W małym mieszkaniu wynajmowanym w Nowym Targu Dagmara Salińska z trudem może pomieścić trofea. Na kominku stoją odlane w metalu sylwetki umięśnionych kobiet - to za zajęcie pierwszego miejsca w zawodach w bikini fitness federacji NPC. Półka za telewizorem ledwie mieści potężne medale, dwie korony oraz trofeum najważniejsze - drugie miejsce z angielskiego Birmingham. Wicemistrzostwo świata. Od złota była o włos. A właściwie mały błąd podczas zajmowania pozycji tyłem.

Najpierw masa

Mirosław Łabunowicz, mistrz świata w kulturystyce sprzed sześciu lat, a obecnie trener Dagmary, przepis na sukces ma prosty i powszechnie znany: najpierw masa, a potem rzeźba. Choć recepta wydaje się banalna, to by wystartować w zawodach, potrzebne są miesiące żmudnych przygotowań, ćwiczeń i pilnowania specyficznej diety.

Dagmara ma 25 lat. Sprowadziła się na Podhalę, bo spodobały się jej góry. Pochodzi z drugiego końca Polski - z Braniewa, miasteczka przy rosyjskiej granicy. Po wakacjach w górach postanowiła, że chce zamieszkać właśnie tu. Przed trzema laty rzuciła wszystko i przyjechała do Nowego Targu, nie znając tu nikogo. Ceni sobie większy spokój i ciszę, tak różną od zakopiańskiego zgiełku.

Jeszcze w rodzinnych stronach brat „zaraził” ją siłownią, a zaczęła ćwiczyć jeszcze zanim skończyła 18 lat. Pracowała w recepcji, potem jako baristka w kawiarni. Także na Podhalu pierwszą pracę podjęła w gastronomii. Ale od początku była stałą bywalczynią Fitness Factory. Przed dwoma laty w Krakowie ukończyła kurs trenera personalnego i od tego czasu trenuje innych. Pilnuje techniki, układa plany treningowe i dietetyczne, bo zna się także na tym. Nie zapomina przy tym o własnej formie. A występ na zawodach jest marzeniem niemal każdego trenera.

Potem rzeźba

- Ważyła nawet 47 kg, była bardzo szczupłutka przy swoim wzroście 172 cm. Budowaliśmy więc masę mięśniową, by zrobić jej docelową sylwetkę - tłumaczy trener Dagmary. - Niektórzy myślą, że wystarczy dużo jeść, ale w takim przypadku może się okazać, że ma się więcej tłuszczu niż mięśni i z tego nie da się nic wyrzeźbić. Ale Dagmara jest zadaniowcem - co się jej powie, to zrobi. I nawet gdy przytyła do 70 kg, miała „kratę” na brzuchu. A większość osób na masie się zalewa tłuszczem - przekonuje Mirosław Łabunowicz

Dagmara Salińska, jej trofea i trener Mirosław Łabunowicz.

Dagmara Salińska podczas Mistrzostw Świata w Birmingham.

Na zawody, po redukcji, przybrała docelową wagę 52 kg. By to osiągnąć, musiała stosować nie tylko ćwiczenia, ale przede wszystkim odpowiedni dobór posiłków. I choć trzeba je regularnie spożywać sześć razy dziennie, to ich skład znacznie się różni. W „okresie masowym” w diecie dominują węglowodany, a przy redukcji - białka. A do tego wszystkiego niezbędne są specjalnie dobrane systematyczne treningi.

W październiku Dagmara wystartowała w pierwszych zawodach Federacji NBC. Wygrała we wszystkich dziewięciu kategoriach, w których startowała, w każdej zdobywając najwyższe miejsce. Wygrywała tak w konfrontacji z debutantkami, jak i początkującymi, a nawet tymi, które kiedyś zdobywały główne laury. Na koniec wygrała także wśród najlepszych z najlepszych. Zdobyła wszystko, co można było, a startowała w sumie po-

w NBC - wyjaśnia trener. - Jeden z sędziów przyznał potem, że Dagmara wygląda rewelacyjnie i wygrałaby bez problemów, ale straciła złoto przez jedną pozę, która nie wyszła najlepiej.

A teraz roztrenowanie

Dagmara ma już w sumie 11 złotych medali i srebro mistrzostw świata. Teraz weszła w okres roztrenowania, gdy ciało będzie mogło odpocząć przez blisko trzy tygodnie. Ale potem znów zacznie się od początku. Proces budowania masy mięśniowej i rzeźbienia ma przynieść pierwsze efekty na wiosnę. Tym razem trener liczy, że Dagmarze uda się zyskać nawet 80 kg, by z tego wyrzeźbić ciało o ostatecznej wadze 56 kg.

A jak na taki tryb życia reaguje zawodniczka?

- Nie mam problemów z dietą, bo nie traktuję jej jako czegoś nienormalnego. Lubię to, co jem, a zwykle są to owsianki, różnego rodzaju makarony, kasze, ryż, mięsa, warzywa - praktycznie wszystko. Czasem trafi się w nagrodę raz na dwa tygodnie jakiś sushi, burger czy pizza. To, co lubię.

- To taki cheat meal, oszu-kany posiłek, rodzaj nagrody za utrzymywaną dyscyplinę. Łatwiej trzymać się diety wiedząc, że za 2-3 tygodnie czeka nas za nią coś ekstra - tłumaczy Mirosław Łabunowicz.

Jak długo da się prowadzić taki tryb życia z dietą i trenin-gami?

- Owsiankę i takie posiłki, owszem, mogę jeść zawsze. Ale ze startami tak długo się nie da. Dziesięć lat, myślę, powinno wystarczyć - zauważa zawodniczka.

- Znam kolegów, którzy startują przez 25 lat, ale są już mega zmęczeni. To jest dobre dla młodych. Ja startowałam w wieku 40 lat, robiłam to przez trzy lata i doszedłem do wniosku, że wystarczy. Mnie teraz bardziej cieszy pomaganie innym - zapewnia trener.

Dagmara, wicemistrzyni świata, zauważa jeszcze jeden aspekt uprawiania jej dyscypliny w Polsce - ciężko jest o spon-sorów.

Józef Figura

Fot.: Józef Figura

Wydarzenia pod patronatem TP

Święto gór w Zakopanem

Festiwal rozpocznie się w piątek 16.12, a jednym z gości będzie legenda światowego alpinizmu – Słoweniec Silvo Karo.

Kameralne spotkania z ciekawymi gośćmi i zestaw świetnych filmów górskich – to wszystko zaplanowano na trzy dni – od 16 do 18 grudnia w Centralnym Ośrodku Sportu w Zakopanem.

Wśród gości pojawi się wspomniany już Silvo Karo, który trzy tygodnie temu otrzymał nagrodę Złotego Czekana za całokształt działalności. Słoweniec opowie o swoich niesamowitych wspinaczkach na ścianach Karakorum, w Patagonii oraz w rodzinnych Alpach Julijskich. O wejściu na K2, na którym stanęła jako druga Polka po Wandzie Rutkiewicz, opowie z kolei Monika Witkowska, a o tegorocznych zjazdach narciarskich z gigantów w Karakorum – Broad Peak i Gasherbruma II – Bartek Ziemiński, przedstawiciel najmłodszego pokolenia polskich alpinistów. Będzie i Maciek Ciesielski, który zapozna chętnych z technikami i patentami wykorzystywanymi we wspinaczce big- i wallowej i alpejskiej w stylu „light and fast”. Anna Figura wystąpi zaś z prelekcją z okazji zakopiańskiej premiery jej książki „Skitury – kompletny narciarski podręcznik”. To oczywiście tylko część zaproszonych gości.

Istotną częścią festiwalu, który kiedyś nosił nazwę Spotkania z Filmem Górskim, są projekcje filmowe. Do kolejnej edycji międzynarodowego konkursu filmowego zakwalifikowały się 22 obrazy, w tym 6 autorstwa polskich reżyserów. Na ekranie pojawią się zarówno uznane i nagradzane już produkcje, jak i te, które dopiero debiutują na festiwalach.

Pelnen program festiwalu znajdziecie w informatorze obok.

Nowotarski Jarmark Bożonarodzeniowy

Zaczniesz się w piątek 16.12, a potrwa do 23.12.

Znów na płycie nowotarskiego rynku pojawiają się stoiska ze świątecznymi różnicami, a w planach, jak to i drzewibywało, moc atrakcji na świeżym powietrzu.

I tak w piątek 16.12 o godzinie 16 odbędzie się oficjalne otwarcie jarmarku. Uroczyste rozświetlona zostanie świąteczna choinka, co muzyką górską oprawią Mali Śwarni. Będzie też program artystyczny oraz spotkanie ze Świętym Mikołajem i alpakami.

W tym roku na Jarmarku pojawią się też food-trucki. A w niedzielę 18.12 o godzinie 16 zaplanowano kolejny już raz tradycyjną Wigilię Związku Podhalan.

I koniecznie odwiedźcie jarmark 22 i 23 grudnia – przy ratuszu pojawi się bowiem zagroda św. Mikołaja z reniferami.

Nowa wystawa Muzeum Tatrzańskiego

W czterdziestolecie śmierci i setną rocznicę urodzin Władysława Wernera (1922–1982) Muzeum Tatrzańskie prezentuje fragment jego działalności fotograficznej.

Tym razem instytucja zaprasza do gmachu głównego przy ul. Krupówki na wernisaż nowej wystawy czasowej „Władysław Werner. Fotograf Tatr i Zakopane-go”. W zaproszeniu na to wydarzenie czytamy m.in.: „Przez trzy dekady Werner był wiernym i wnikliwym obserwatorem i kronikarzem życia Zakopanego, Tatr i Podtatrza. Te trzy dekady (1950–1980) przypadają na czas fundamentalnych zmian w życiu społecznym i politycznym Polski. (...) Zapis tych czasów to mozaika składająca się ze zbioru niepoliczonych ilości zdjęć i negatywów, które sam Werner szacował na sto tysięcy. Wystawa pokazuje ledwie ułamek jego twórczości, obejmującą czterdziestolecie 1950–1960, i to tylko w aspekcie reporterskim, i tylko dotycząc Zakopanego oraz najbliższych jego okolic. Autorzy skupili się na próbie ukazania zbiorowego portretu mieszkańców i przyjeźdźnych, na ich codziennej pracy i wypoczynku.”

Oficjalne otwarcie ekspozycji odbędzie się w piątek 16.12 o godzinie 18.

Puchar Kościeliska

Zapraszamy na IX Puchar Kościeliska – edycję memoriałową poświęconą Marii Kowalskiej.

Organizatorem zawodów, które odbędą się w niedzielę 18.12 na trasach biegowych Kościelisko – Chotarz, jest Stowarzyszenie Rozwoju Turystyki w Gminie Kościelisko. Swoją rolę w nich można zgłaszać do 17.12 bezpośrednio przez link umieszczony na stronie: <http://www.turystykakoscielisko.pl>. W sobotę 17.12 w godzinach 17–19 i w niedzielę 18.12 od 9 do 11 również w biurze zawodów w budynku przy stadionie biathlonowym w Kościelisku – Kirach. Tu wydawane też będą numery startowe.

Oficjalne otwarcie zawodów zaplanowane na godzinę 11.45. Potem ruszą biegi. Szczegółowy program znajdziecie obok, w informatorze kulturalnym / Wydarzenia.

Wigilia w Mieście

To cykliczne wydarzenie nowotarskiego oddziału Związku Podhalan. W tym roku odbędzie się w niedzielę 18.12 o godzinie 16, tradycyjnie na Rynku.

Organizatorzy zapraszają na koncert koled solistów Studia Piosenki „Septyma”, a także na jasełka w wykonaniu zespołów góralskich Mali Hyrni i Hyrni. Będzie również degustacja wigilijnych potraw, życzenia świąteczno-noworoczne, a na koniec wspólne koledowanie z chórem Gorce.

kina i teatry

ZAKOPANE

- KINO „GIEWONT” REAL 4K, ul. Kościuszki 4, 18 201 53 04, kinogiewont.pl
- 15.12, 13.15 i 15.00 Wielki zielony krokodyl domowy, 17.00 Listy do M.5, 19.00 Święta inaczej, 21.00 Dzika noc
- 16–22.12, 12.00/2D dubb., 16.00/3D dubb., 19.30/2D nap. PREMIERA! Avatar: Istota wody
- KINO „SOKÓŁ” DIGITAL 3D, ul. Orkana 2, 18 20 140 40, kinosokol-z-ne.pl
- 15.12, 13.30 i 15.30 Wielki zielony krokodyl domowy, 17.30 Nie cudzołóż i nie kradnij, 19.30 PAVAROTTI W HYDE PARKU. Legendarny londyński koncert
- 16–22.12, 16.20/3D dubb., 20.00/2D nap. PREMIERA! Avatar: Istota wody
- KINO „MIEJSCE” (sala studyjna kina „Sokół”), ul. Orkana 2
- 15.12, 14.00 Uwolnić Poly, 16.10 Kociarze, 18.10 Śubuk, 20.30 Goście
- 16–18.12, 13.45 Śubuk, 16.00 Pięć diabłów, 18.00 Nitram, 20.20 PRZEDPREMIERA! W trójkącie
- 20–22.12, 15.45 Śubuk, 18.00 Pięć diabłów, 20.00 Nitram
- TEATR IM. ST. I. WITKIEWICZA, ul. Chramcówni 15, bilety on line: witkacy.pl. Kasa czynna wt.-sob. 10–14 (info: 600 00 15 14).
- TEATR ROZRYWKI RZT Szymbarkowa, ul. Szymbarkowa 1

RABKA-ZDRÓJ

- KINO ŚNIEŻKA, ul. Nowy Świat 8, kino.rabka.pl, tel. 18 544 74 72
- TEATR LALEK „RABCIO”, ul. Orkana 3C, 18 26 77 648, rabcio.pl
- 16.12, 11.00 i 19.12, 11.00 PREMIERA! spektakl BAJKOLANDIA Teatru Akceptacji Pomocy i Zmiany

Mariusz Koperski w Kmicicu

Mariusz Koperski z czytelnikami spotka się w ramach promocji jego najnowszego tytułu „Pasia Mateusza. Powieść awanturnicza o góralach”.

Czyniąc wstęp jedynie do jej treści, żeby nie popsuć Wam przyjemności czytania, a przede wszystkim słuchania o tej historii i książce bezpośrednio od autora, zacytuje fragment streszczenia: „Ktoś mógłby powiedzieć, że nie ma takiego miejsca jak Cwoberk. Nie ma, ale kiedyś było. Było wsią położoną wysoko w górach, w dolinie nad górskim potokiem, w swoim czasie niewiele mniejszą od Zakopanego. Cwoberk istniał na pewno, choćby dlatego, że gdzieś około roku 1863 wydarzyła się tam ta historia: Pewnego dnia dwudziestokilkuletni Mateusz Grandys zabił swojego przyjaciela Leona Chrama. Wbił mu nóż w serce i tym samym uruchomił machinę zdarzeń, która najpierw kazała wyruszyć w świat jemu, a potem jego śladem wysłała czworógle braci Leona: Szczepana, Macieja, Marcina i Tomasza. Mateusz uciekał przed zemstą, a bracia chcieli go odnaleźć i tej zemsty dokonać. Ale że cała piątka wychowała się w Cwoberku, wsi na końcu świata, i nie miała o świecie innym niż Cwoberk pojęcia, ich wyprawa, zarówno ucieczka, jak i pogoń, była zamiarem szalonym i wkrótce rzeczywistość w szaleństwo się zamieniła.”

Zaciekawieni? Zajrzyjcie zatem koniecznie do kawiarni Kmicic w Zakopanem w piątek 16.12. Początek spotkania o godzinie 18.

„Projekt Tatr” na Koziołku

Zapraszamy na spotkanie wokół książki „Projekt Tatr”.

Odbędzie się ono w Galerii Sztuki na Koziołku (Droga na Kozinie 8). Organizatorem spotkania jest Muzeum Tatrzańskie we współpracy z wydawnictwem Znak Horyzont, gośćmi zaś będzie dwójka autorów tytułu, czyli Maciej Kozłowski (współautor serii reportaży „Zanim wyjedziesz w Bieszczady”) i Szymon Ziobrowski (dyrektor Tatrzańskiego Parku Narodowego). Będą też obecni rozmówcy z okolic Tatr i Podhala, którzy udzielili autorom wywiadów do książki.

„Projekt Tatr” to prowadzone z górską swadą rozmowy wokół Podhala. Opowieści o sile i tajemnicach przyrody przeplatają się z historią regionu oraz rozwoju jednej z najmocniejszych marek wśród polskich obiektów ochrony przyrody – Tatrzańskiego Parku Narodowego.

Na spotkanie zapraszamy w poniedziałek 19.12 o godzinie 17.

NOWY TARG

- KINO „TATRY”, ul. Jana Kazimierza 17, kino.nowy-targ.pl. 18 26 626 24, kinotatry@nowytarg.pl
- 15.12, 18.45 Wielki zielony krokodyl domowy, 20.30 Dzika noc
- 16–17.12, 10.30/2D dubb., 14.00/3D dubb., 17.25/2D nap., 20.45/3D nap. PREMIERA! Avatar: Istota wody
- 18.12, 10.30/2D dubb., 14.00/3D dubb., 17.25/3D dubb., 20.50/3D nap. Avatar: Istota wody
- 19.12, 9.00/3D dubb., 13.30/3D dubb., 17.00/2D nap., 20.30/3D nap. Avatar: Istota wody
- 20.12, 11.40/3D nap., 16.30/3D dubb., 20.00/3D nap. Avatar: Istota wody
- 21.12, 13.30/3D dubb., 17.00/2D nap., 20.30/3D dubb., 20.50/3D nap. Avatar: Istota wody
- 22.12, 13.30/2D dubb., 17.00/3D dubb., 20.30/3D nap. Avatar: Istota wody
- MIEJSKIE CENTRUM KULTURY – KINO, Al. Tysiąclecia 37
- 15.12, 17.30 Menu, 19.45 Kociarze
- 16.12, 19.00 i 22.30 PREMIERA! Avatar: Istota wody
- 17–18.12, 11.00, 15.30 i 19.00 Avatar: Istota wody
- 19.12, 10.00, 15.30 i 19.00 Avatar: Istota wody
- 20.12, 10.00 i 19.00 Avatar: Istota wody
- 21.12, 10.00, 15.30 i 19.00 Avatar: Istota wody
- 22.12, 15.30 i 19.00 Avatar: Istota wody

SUCHA BESKIDZKA

- Centrum Kultury i Filmu im. Billy’ego Wildera
- 15.12, 17.00 Warsztaty tworzenia świątecznych wianków – zapisy: 33 812 08 88
- 15.12, 16.00 Wielki zielony krokodyl domowy, 18.30 Chrzyn
- 16–17.12, 15.00/dubb., 18.45/nap. PREMIERA! Avatar: Istota wody
- 18–19.12, 14.00/dubb., 17.45/dubb. Avatar: Istota wody

wydarzenia

ZAKOPANE

- Kulturalny Plac Niepodległości
- Do 8.01. 10.00–20.00 JARMARK BOŻONARODZENIOWY – ozdoby świąteczne, rękodzieło artystyczne czy prezenty na choinkę, produkty spożywcze, zabawki edukacyjne i wiele innych
- Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego, ul. Krupówki 10, gmach główny. muzeumtatrzańskie.pl. CZYNNE: poniedziałek–środa 12–20, w pozostałe dni 10–18. Gmach muzeum to cenny zabytek architektury w stylu zakopiańskim, zbudowany w latach 1913–1922 wg planów St. Witkiewicza (elewacja) i Fr. Mączyńskiego (projekt techniczny).
- 16.12, 18.00 Wernisaż wystawy czasowej: WŁADYŚŁAW WERNER. FOTOGRAF TATR I ZAKOPANEGO
- Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego, ul. Krupówki 10, gmach główny. POTĘGA KARPAT – wydarzenia związane z kulturą Wołochów. PROGRAM:
- 16.12 WOŁOSKIE WARSZTATY DLA DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH: 13.00–16.00 WARSZTATY CERAMICZNE, 16.00–19.00 TWORZENIE INSTRUMENTÓW PASTERKICH
- 17.12 WOŁOSKI PANEL DYSKUSYJNY – MITY I RZECZYWISTOŚĆ: Cz. I – prowadząca prof. Ilona Czamańska – Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, 9.00 DR PIOTR KŁAPYTA – Kim są Wołosi i skąd przyszli? Mapa osadnictwa wołoskiego – wprowadzenie, 10.00 dyskusja, 10.10 PROF. DR HAB. GRZEGORZ JAWOR – Przyczyny sukcesu kolonizacyjnego osadnictwa wołoskiego w dawnej Polsce ze szczególnym uwzględnieniem obszarów górskich (XIV–XVII wiek), 10.40 dyskusja, 10.50 przerwa kawowa, 11.10 PROF. DR HAB. ILONA CZAMAŃSKA – Wołosi i ich tożsamość, 11.40 dyskusja, 11.50 PROF. DR HAB. EWA KOCÓJ – Kultura karpaccich pasterzy w czasach globalizacji, 12.20 dyskusja, 12.30 JÓZEF MICHAŁEK – Bacowanie na liście Niematerialnego Dziedzictwa Kultury, 13.00 dyskusja, 13.10–14.10 Przerwa obiadowa; Cz. II – prowadzący dr Piotr Kłaputa – Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ, 14.20 PROF. DR HAB. STANISŁAW TREBUNIA-STASZEL – Wołoskie wątki we współczesnych praktykach tożsamościowych. W poszukiwaniu karpacciej wspólnoty, 14.50 dyskusja, 15.00 DR ANNA OCZKO – Gronie, Grapy i Kiczery – o nazwach wołoskich na Podhalu i w Beskidach, 15.30 dyskusja, 15.40 DR JUSTYNA CZĄSTKA-KŁAPYTA – Muzyka Wołochów między Karpatami a Bałkanami, 16.10 dyskusja, 16.20 przerwa kawowa, 16.40 DR HAB. INŻ. ARCH. JADWIGA ŚRODULSKA-WIELGUS, DR HAB. INŻ. ARCH. KRZYSZTOF WIELGUS – Idea szlaku wołoskiego, 17.10 dyskusja, 17.30 JÓZEF MICHAŁEK – Pamięć o Wołochach w tradycyjnym przekazie, 18.00 dyskusja i podsumowanie, 18.15 projekcja filmu „Tenda” – film etnograficzny poświęcony życiu i wędrówce Vlachów z terenu Macedonii ok. połowy XX wieku
- 17.12 WOŁOSKIE WARSZTATY DLA DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH: 10.00–13.00 KOWALSTWO – IronArt Kuźnia Capowsky (przy ul. Strążyńskiej 35), 14.00–18.00 KALENICTWO
- 18.12 WYCIECZKI SZLAKIEM KULTURY WOŁOSKIEJ – EDUKACJA WOŁOSKA W DRODZIE: 9.00–15.00 Wycieczka TATRZAŃSKA „Wołosi w Tatrach – historyczne mity, magia, nazewnictwo i muzyka”, trasa: TATRY | Wierchporoniec – Rusinowa Polana – Gęsia Szyja (1489 m n.p.m.) i z powrotem, spotkanie uczestników: 9.00 na parking na Wierchporońcu, maksymalnie 20 osób, obowiązują zapisy: 9.00–15.00 Wycieczka GORCZAŃSKA „Wołosi w Beskidach – historyczne mity, magia, nazewnictwo i ziarnostwo”, trasa: GORC | Ochotnica Górna – Gorc (1228 m n.p.m.) – wieża widokowa im. Dawida Wołocha – założyciela pierwszej gorczyńskiej osady wołoskiej, spotkanie uczestników: 9.00 parking przy Wiejskim Ośrodku Kultury w Ochotnicy Górnej, maksymalnie 20 osób, obowiązują zapisy
- 18.12 WOŁOSKIE WARSZTATY DLA DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH: 10.00–13.00 KOWALSTWO – IronArt Kuźnia Capowsky (przy ul. Strążyńskiej 35), 14.00–18.00 KALENICTWO, 16.00–19.00 SNYCERKA

■ Centralny Ośrodek Sportu, ul. Bronisława Czecha 1, MOC GÓR FESTIWAL – PROGRAM:

- 16.12, 10.00–18.00 Międzynarodowy konkurs filmowy, 18.00–19.00 „Łodospady” – Gilberto Merlante opowiada o historii i specyfice wspinaczki w lodzie, 19.00–20.00 „Druga Polka na K2” – spotkanie z Moniką Witkowską, 20.00–21.30 Skialpinizm w Tatrach – o najtrudniejszych tatrzańskich liniach pokonanych na nartach opowiadają Mirosław Peťo, Piotr Konopka i inni. Prowadzenie: Piotr Drożdż
- 17.12, 10.00–17.50 Międzynarodowy konkurs filmowy, 18.00–19.00 Anna Figura – zakopiańska premiera książki „Skitury. Kompletny przewodnik narciarski”, 19.00–20.00 Maciek Ciesielski – Wspinaczka alpejska „light & fast” i big-wallowa praktycznie, 20.00–20.30 Celebracja MOCY GÓR, 20.30–22.00 Silvo Karo – „Rock’n’Roll na ścianach świata”, laureat Złotego Czekana za całokształt działalności opowiada o swojej niesamowitej karierze wspinaczkowej, 22.30 AFTERPARTY
- 18.12, 10.00–13.40 Międzynarodowy konkurs filmowy, 14.00–15.00 Beata Sabala-Zielińska o swoich książkach opisujących służbę ratowników TOPR, 15.00–16.00 Wojtek Szatkowski – „Na nartach przez polskie góry” – zakopiańska premiera książki „Narciarstwo wolności”, 16.00–17.00 Bartek Ziemiński – „Broad Peak i Gasherbrum II na nartach”, 17.00–17.15 Ogłoszenie werdyktu i przyznanie nagród jury Międzynarodowego Konkursu Filmowego 18 IMG, 17.30 Prezentacja nagrodzonych filmów

MOC GÓR FESTIWAL – POKAZY FILMÓW KONKURSOWYCH:

- 16.12, 10.00–11.25 ŚNIEŁA MI SIĘ POŁONINA Robert Żurkowski, 11.45–13.00 HOUSE OF THE GODS Matt Pycroft, PORTRETY WOJENNE. KOBIETY – HELENA MARUSARZÓWNA Aneta Popiel-Machnicka, 13.10–14.40 HÖHENRAUSCH David Pichler, JOURNEY TO JAGDULA Jordan Carroll, 14.50–16.20 ZNIKNIĘCIE JANUSZA KLARNERA Franciszek Berbeka, BALANDRAU Guille Cascante, 16.30–18.00 ANWAR ROSA García Loire, THE PROCESS Matt Pycroft
- 17.12, 10.00–11.00 PILASTRO NERO Elettra Gallo, EVERESTMAN Binod Adhikari, THE LAST SKI MAKER IN SCOTLAND Euan Robinson, GRANICA OSTROŻNOŚCI Piotr Michalak, 11.30–13.00 NORTH 6 Frank Kretschmann, FLY THE ROOF Harry Seagar, Ryan Wilkes, 13.10–14.50 THE VALUE OF TIME Tom Dauer, LA VALLÉE DE L’ILLIEZ Julien Roserens, Yannick Bacher, 15.00–16.30 DHAULAGIRI IS MY EVEREST Pavol Barabas, DROGA Wojtek Kozakiewicz, 16.40–17.40 HOUSE OF THE GODS Matt Pycroft, ZNIKNIĘCIE JANUSZA KLARNERA Franciszek Berbeka
- 18.12, 10.00–11.00 CARPATIA DIVIDE Cezary Adamski, ŻEBY SIĘ WSPINAC Piotr Tenczyk, PORTRETY WOJENNE. KOBIETY – HELENA MARUSARZÓWNA Aneta Popiel-Machicka, 11.10–12.40 ŚNIEŁA MI SIĘ POŁONINA Robert Żurkowski, 12.50–13.40 THE ANDEAN SCREEN Carmina Balaguer Monton, 18.30 NAGRODZONE FILMY
- Kawiarnia Kmicic, ul. Staszka 11a. Wystawa czasowa: HALNY W KMICIEU. EWA FORTUNA, CZESŁAW JAŁOWIECKI (do 6.01.23).

- 16.12, 18.00 Spotkanie z Mariuszem Koperskim, autorem książki „Pasia Mateusza. Powieść awanturnicza o góralach”
- Karczma Pod Gontem, ul. Kasprowicka 1A
- 17.12, 19.00 Koncert: Piotr Lupi Lubertowicz
- Galeria Sztuki na Koziołku (Oddz. M. Tatrzańskie-go), Droga na Kozinie 8. Siedziba naukowo-administracyjna Muzeum Tatrzańskiego pon.-pt. 8–16, Galeria Kobierców Wschodnich – otwarcie wkrótce, biblioteka i archiwum fotograficzne wt.-pt. 8–15, archiwum naukowe wt.-pt. 8–14. Muzeum prosi o ustalanie terminów kwerend mailowo lub telefonicznie.
- 19.12, 17.00 „Projekt Tatr” – spotkanie z autorami książki – Maciejem Kozłowskim (współautorem serii reportaży „Zanim wyjedziesz w Bieszczady”) i Szymonem Ziobrowskim (dyrektorem Tatrzańskiego Parku Narodowego) oraz ich rozmówcami

KOŚCIELISKO

- Gminny Ośrodek Kultury Regionalnej Kościelisko, Nędzy-Kubińca 136. CZYNNY: pn.-pt. 10–16, czw. 10–14. Wystawy czasowe: FOTOGRAFIA MARCINA KINA i wystawa laureatów konkursu „Jesień w Tatrach”.
- 17.12, 10.30–12.30 MAKRAMA – warsztaty włókiennicze – zapisy pod numerem: 18 20 70 051
- Do 22.12 KIERMASZ ŚWIĄTECZNY: pon.-pt. 8.30–16.30, sob. 10.00–14.00 (wejście od strony Centrum Informacji Turystycznej)
- Stadion biathlonowy. IX Puchar Kościeliska na Narciarstwie Biegowym – edycja memoriałowa poświęcona Marii Kowalskiej „Bukowej”:
- 17.12, 17.00–19.00 Biuro zawodów w budynku przy stadionie biathlonowym w Kościelisku – Kirach, przyjmowanie zgłoszeń i wydawanie numerów
- 18.12, 9.00–11.00 Przyjmowanie zgłoszeń i wydawanie numerów w biurze zawodów (budynek przy stadionie biathlonowym), 11.45 Otwarcie zawodów, 12.00 Bieg główny – 5 km kobiety, 10 km mężczyźni – stylem klasycznym, ze startu wspólnego, 14.00 Wspomnienie Marii Kowalskiej „Bukowej” (posiłek), 14.30 Podanie oficjalnych wyników i dekoracja zawodników (Dom Ludowy)

SUCHE

- Gminny Ośrodek Kultury
- 15.12, 16.30–19.00 WARSZTATY ZAPACH ŚWIĄT: Wstęp do aromaterapii i przygotowanie pachnących świecy – prowadzi Monika Śliwińska, zielarka-fitoterapeutka
- 16.12, 16.30–19.00 WARSZTATY ZAPACH ŚWIĄT: Octy ziołowe dla zdrowia, urody i na świąteczny stół – prowadzi Monika Śliwińska, zielarka-fitoterapeutka

CZARNY DUNAJEC

- Rynek
- 16–17.12, 9.00–15.00 JARMARK BOŻONARODZENIOWY – stoiska handlowe z ozdobami, upominkami, rękodziełami, potrawami oraz rozgrzewającymi napojami – uroczyste otwarcie Jarmarku z zespołem regionalnym Cornodunajanie z Czarnego Dunajca (godz. 15.00)

NOWY TARG

- Rynek
- **15-23.12 JARMARK BOŻONARODZENIO-WY** - stoiska handlowe, choinki, ozdoby świąteczne, świąteczne foodtrucki - **oficjalne otwarcie 16.12, godzina 16** - program otwarcia: iluminacja świątecznej choinki, MALI ŚWARNI, program artystyczny, spotkanie ze Świętym Mikołajem i alpakami; 22-23.12 zagro-da Świętego Mikołaja z reniferami
- **18.12, 16.00 XVI Wigilia w Mieście - zaprasza Związek Podhalan** - program: koncert kolęd w wykonaniu solistów Studia Piosenki Septyma, jasełka w wykonaniu Zespołów Góralskich Mali Hyrni i Hyrni, degustacja potraw wigilijnych, życzenia świąteczne, kołędowanie z chórem Gorce
- **Muzeum Podhalańskie im. Świeńszaj Pajerskiego**, Rynek - ratusz (1 p.), 18 26 6776. **CZYNNY**: pon. 10-18 (bezpłatne zwiedzanie wystaw stałych), wt.-pt. 9-17, sob. 9-14, facebook.com/muzeum.podhalanske. Wystawy stałe ze zbiorów muzeum: „Nowy Targ na przełomie XIX i XX wieku, miasto którego już nie ma” i „Jan Paweł II - Miasto Nowy Targ; przeszłość i obecność”.
- **15.12, 18.00 Z LEŚNEJ PUSZCZY DO FILHARMONII. W PRACOWNI JANA BOBAKA** - wernisaż wystawy lutniczej - ekspozycję otworzy świąteczny koncert zespołu New Market Jazz Band
- **Miejskie Centrum Kultury**, Al. Tysiąclecia 37
- **16.12 Senioralia Kołędowe** z udziałem Marleny Małag - minister rodziny i polityki społecznej: 12.00 uroczyste otwarcie i przemówienie minister; 12.15 powitanie zebranych - Anna Paluch, poseł na Sejm RP; 12.30-17.00 wspólne kołędowanie z udziałem m.in.: Stowarzyszenia Muzyka Świata AKORD z seniorami z gminy Niedzwiedź i miasta Mszana Dolna oraz chóru Srebrne Nuty z Nowego Targu; 14.00 poczęstunek - potrawy wigilijne przygotowane przez Koła Gospodyń Wiejskich
- **16.12, 18.00 Kulturalna Strefa Kobiet**: Tabliczki florenckie i zabawki choinkowe/zapiski
- **Centrum Źródło**, ul. Szaflarska 61
- **16.12, 17.30-20.00 Spotkanie z tradycyjnymi kołędami słowińskimi i warsztaty** - prowadzenie: Agnieszka Banaś - wokalistka, autorka tekstów i muzyki - obowiązują zapisy
- **Restauracja Foodie**, Polana Szaflarska 5/3
- **16.12, 19.00 STAND UP**: Świąteczna rozróbka: Robert Nemš, Grzegorz Szczygieł
- **Spółdzielczy Dom Kultury**, ul. Kopernika 12. Wystawa czasowa: PRAC SZYMONA WASIELAKA stworzonych w ramach terapii zajęciowej organizowanej przez SCZP w Nowym Targu.
- **18.12, 16.00 PUCH! PUCH!** - spektakl dla dzieci i spotkanie z Mikołajem - rezerwacja miejsc: 18 266 51 33
- **Państwowa Szkoła Muzyczna**, sala koncertowa
- **22.12, 18.00 „Serca ludzkie się radują”** - koncert kolęd w wykonaniu orkiestry, zespołu wokalnego, chóru oraz solistów

OCHOTNICA DOLNA

- Targowisko
- **17.12.3. Ochotnicki Jarmark Bożonarodzeniowy**: 7.00 rozpoczęcie jarmarku, 10.30 przyjazd Świętego Mikołaja - wręczenie nagród w świątecznych konkursach, wspólne ubieranie choinki, animacje dla dzieci, 13.00 zakończenie jarmarku
- **Wiejski Ośrodek Kultury**
- **18.12, 17.00 Ocalić od zapomnienia - Krwawa Wigilia** w programie: konferencja historyczna „Ocalić od zapomnienia. Groby i cmentarze wojenne w Ochotnicy i Tyłmanowej”, montaż słowno-muzyczny upamiętniający martyrologię Ochotnickich Żydów oraz „Krwawą Wigilię”, prezentacja publikacji „Krwawa Wigilia. Sprawcy - ofiary - relacje”

OCHOTNICA GÓRNA

- **18.12.78. ROCZNICA OSTATNIEGO LOTU LIBERATORA**: 9.00 Msza w kościele parafialnym pw. Wniebowzięcia NMP w Ochotnicy Górnej, przekazanie Świątełka Betlejemskiego; 10.15 wyjazd delegacji i wszystkich chętnych do Doliny Potoku Jaszczce („ku Masarczykom”); 10.40 przejście ścieżką edukacyjną GPN „Dolina Potoku Jaszczce” im. po. pl. Williama J. Beimbinka do pomnika w miejscu katastrofy Liberatora pod przełęczą Pańska Przechybka; 12.00 apel, złożenie kwiatów i zapalenie zniczy przy pomniku; 12.30 powrót i przejazd do Wiejskiego Ośrodka Kultury, posiłek; 14.00 ogłoszenie wyników konkursu Liberator „B-241 California Rocket”

KROŚCIENKO NAD DUNAJCEM

- Rynek
- **18.12 JARMARK BOŻONARODZENIOWY** - stoiska z ręcznie wykonanymi ozdobami i regionalnymi potrawami przygotowanymi przez Związek Podhalan oddział Krościenko, Stowarzyszenie Kobiet Pienińskich, KGW Zielony Las z Grywałdu, Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Pieniny, KGW z Krosznicy - program: 13.00 rozpoczęcie, 13.30 występ orkiestry OSP, 14.30 Grywałdzkie Nucicki, 15.30 Małe Pieniny, Pienińskie Nucicki oraz ZP oddział Krościenko, 16.00 Loteria świąteczna

ZAWOJA

- **Babiogórskie Centrum Kultury**, Zawoja Centrum, tel. 33 877 50 66
- **17.12, 10.00 Świąteczne Kino Rodzinne**
- **18.12, 8.00-12.00 Kiermasz Świąteczny**/dom parafialny w Zawoi Centrum
- **19.12, 10.00 „Gwiazdka Klary Muu”** - pokaz filmu dla dzieci i młodzieży szkolnej w ramach programu NHEF
- **19.12, 17.00 Makramowe ozdoby świąteczne** - zajęcia artystyczne/zapiski: 33 877 50 66
- **20.12, 10.00 „199 małych bohaterów”** - pokaz filmu dla dzieci i młodzieży szkolnej w ramach programu NHEF
- **21.12, 10.00 „Kacper i Emma - zimowe wakacje”** - pokaz filmu dla dzieci i młodzieży szkolnej w ramach programu NHEF
- **Karczma Zbojnicka**
- **17.12, 20.30 ZIMOWY KONCERT POTOCKI**

RABA WYŻNA

- **Gminny Ośrodek Kultury**
- **18.12, 17.00 Świąteczna Gala** - wystąpią: Monika Biederman-Pers/sopran i Paweł Karzełek/baryton, Krynickie Studio Baletowe im. W. Szczęśka i zespół kameralny Duo Performance, w programie najpiękniejsze kolędy polskie i zagraniczne
- **SUCHA BESKIDZKA**
- **Muzeum Miejskie - Zamek. CZYNNY** (do 30.04): wt.-sob. 9-16 (ostatnie wejście 40 minut przed zamknięciem), niedz. i po. nieczynne. **Dział Etnograficzny „Domek Ogrodnika”** NIECZYNNY; 33 874-26-05, muzeum@sucha-beskidzka.pl. **Wystawy stałe**: 1. Najstarsze osadnictwo w Dolinie Skawy, 2. wystawa ze zbiorów Marii i Emila Zagadłowiczów: Miłość do człowieka - miłość do sztuki - miłość do natury, 3. malarstwo nowożytne i broń myśliwska z Kolekcji Habsburskiej, 4. Sucha na starej fotografii. **Galeria Sztuki - Zamek**. Wystawy czasowe: W POSZUKIWANIU PIĘKNA PRZYRODY. Podróż W. Goetla i P. Chrzastowskiego (do 31.01.23), W SZKOLNEJ KAWIE. Dzieje oświaty w Suchoj Beskidzkiej (do 25.11.23), LANCKORONA. STUDIUM NOCY - fotografie Artura Brockiego.
- **18.12, 10.00-15.00 JARMARK BOŻONARODZENIOWY (dziedzicze suskiego zamku)**: ozdoby i stroiki, szopki, żywe choinki, rękodzieło regionalne, sztuka ludowa, tradycyjne produkty świąteczne, ciasta i ciasteczka, zabawki tradycyjne, miody i wyroby z wosku, gorący bufet - program: 10.00 otwarcie jarmarku przez zbojników spod Babiej Góry, 12.00 rozstrzygnięcie konkursu „BABIÓGÓRSKA SZOPKA REGIONALNA” etap miejski, 13.00 otwarcie wystawy czasowej TAM, GDZIE ZDARZYŁ SIĘ CUD. SZOPKI BOŻONARODZENIOWE JÓZEFA I KAROLA LASIKÓW, 15.00 zakończenie

MAKÓW PODHALAŃSKI

- **Dom Kultury i Miejska Biblioteka Publiczna**, ul. Kościuski 5. Wystawa czasowa: PIĘKNO SZTUKI I PRZYRODY ŚWIATA. Malarstwo Elżbiety Masłowskiej-tysak (Galeria Paczowska, do 31.12).
- **21.12, 10.00 BOŻE NARODZENIE W OBRAZACH i BABIÓGÓRSKA SZOPKA REGIONALNA** - ogłoszenie wyników konkursów i rozdanie nagród
- **LIManOWA**
- **Limanowski Dom Kultury**, ul. B. Czecha 4. **Kino Klaps**
- **16.12, 19.00 KINO KONESERA**: „Silent twins”/sala kameralna
- **17.12, 11.00 KINO JUNIORA**: „Świąteczna niespodzianka” - przed seansem wioska św. Mikołaja i zabawa z grupą Art Cinema

muzea i zabytki

ZAKOPANE

- **Muzeum Stylu Zakopiańskiego im. Stanisława Witkiewicza w „Kolbie”** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Kościeliska 18, 18 26 37 065. **CZYNNY**: wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Pierwszy dom w stylu zakopiańskim wybudowany wg projektu i pod nadzorem Stanisława Witkiewicza. Budowa datowana jest na lata 1892-1893. Po remoncie udośćpniono wnętrza w najstarszej części obiektu, które zaaranżował Władysław Hasiór na początku lat 90. XX wieku. **Wystawy w skrzydle zachodnim**: na parterze - poświęcona powstaniu i rozwojowi stylu zakopiańskiego na tle sztuki europejskiej; na poddaszu - poświęcona twórcy pierwszego polskiego stylu narodowego Stanisławowi Witkiewiczowi.
- **Muzeum Kornela Makuszyńskiego** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Tetmajera 15, 18 2012263. **NIECZYNNE**. Muzeum biograficzno-literackie w willi „Opolanka”.
- **Muzeum Stylu Zakopiańskiego - Inspiracje im. Marii i Bronisława Dembowskich - Chałupa Gąsieniców Sobczaków** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Droga do Rojów 6. **CZYNNY**: wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Chałupa położona nieopodal słynnej zabytkowej zabudowy ul. Kościeliskiej, to jeden z najcenniejszych zabytków budownictwa ludowego w Zakopanem.
- **Muzeum Jana Kasprzowicza na Harendzie**, 18 20 68 426. **CZYNNY**: wt.-niedz. 10.15-15.15. Pamiątki po poecie i jego rodzinie. Wnętrza mieszkalne pozostawiono w takim stanie, jak przekazała je zmarła w 1968 r. Maria Kasprzowiczowa. Dostępne dla zwiedzających mauzoleum Jana Kasprzowicza w parku przylegającym do muzeum.
- **Zespół Dworsko-Parkowy, Kuźnice 1.**
- **Muzeum Karola Szymanowskiego w willi „Atma”**, ul. Kasprusie 19. **CZYNNY**: wt. (dzień bezpłatnego wstępu) i sob. 10-17, śr.-pt. i niedz. 10-16, codz. 13-13.30 przerwa techniczna. Ekspozycja: Informacje o życiu i twórczości kompozytora, zachowane po nim rzeczy osobiste, rekonstrukcja gabinetu. Pokaz obrazu: Z WIZYTĄ POWROTNA. Panneau dekoracyjne Jana Rembowskiiego z Sanatorium Dłuskich w Zakopanem.
- **Cmentarz na Pękowym Brzyzku i kościół pw. św. Klemensa**, ul. Kościeliska. Na zakopiańskim starym cmentarzu spoczywa m.in. pierwszy proboszcz zakopiański ks. Józef Stolarczyk, muzyk Jan Krzeptowski Sabala, pisarz Kornel Makuszyński.
- **Muzeum Harcerskie im. Olgi i Andrzeja Małkowskich**, willa Czerwony Dwór, ul. Kasprusie 27, **CZYNNY**: soboty 10-16. W innych terminach i godz. tel. 608 438 704.

CHOCHOŁÓW

- **Zagroda Bafiów. Muzeum Powstania Chochołowskiego** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Chochołów 75. **CZYNNY**: śr.-niedz. 10-14 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). W zabytkowej chałupie należącej niegdyś do zamożnego gospodarza Jana Bafia.

CZARNA GÓRA

- **Zagroda Korkoszów** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Za Górą 86. **CZYNNY**: śr.-niedz. 10-18. Drewniana zagroda należąca niegdyś do tutejszej zamożnej rodziny Korkoszów.

ORAWKA

- **Kościół św. Jana Chrzciciela**. Najstarszy kościół katolicki na Górnej Orawie. Parafiaorawka.pl. **CZYNNY** - zwiedzanie tylko z przewodnikiem: sob. 9.30-17.30, niedz. 11.30-16, w pozostałym czasie możliwe w grupach powyżej 15 osób po wcześniejszym (przynajmniej jednodniowym) zgłoszeniu: 691 204 504, orawka.kosciol@gmail.com.

NOWY TARG

- **Muzeum Drukarstwa**, ul. Sobieskiego 4. **CZYNNY**: wt. 9-16, śr.-pt. 8-16, sob. 9-14. W muzeum odtworzono dawną oficynę drukarską na wzór prowadzonego od 1898 roku zakładu Ignacego Borka, z oryginalnymi maszynami. Wystawa czasowa: TYPOGRAFIA NA 100 SPOSOBÓW - prace pedagogów i studentów z Instytutu Nauk o Informatyce Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie.
- **Budynek Wieży Wodnej**, obok dworca kolejowego, ul. Kolejowa 164. Wstęp wolny. Ekspozycja poświęcona historii linii kolejowej Nowy Targ - Królewiany. **CZYNNY**: pn.-pt. 8-16.
- **Izba Pamięci Zimnej Wojny i Komunizmu „Izwis”**, Urząd Miasta, ul. Krzywa 1. **Kontakt z oprowadzającym**: 18 26 112 78, 795 591 442.

ŁOPUSZNA

- **Dwór w Łopusznej** (Oddz. M. Tatrzańskiego). **CZYNNY**: śr.-niedz. 10-16 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Dawna siedziba szlacheckich rodzin Lisickich, Tetmajerów i Lgockich. Dwór wybudował ok. 1790 r. Romuald Lisicki, konfederat barski.
- **Izba Pamięci ks. prof. Józefa Tischnera** przy GOK-u. **CZYNNY**: wt.-pt. 10-17, sob. 10-16. Ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem.

JURGÓW

- **Zagroda Sołtysów** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Jurgów 215. **CZYNNY**: śr.-niedz. 10-16 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Ubiegłe gospodarstwo spiskie. Zagrodę Sołtysów wybudował w 1861 r. pradiad ostatniego właściciela, Jakuba Sołtysa.

NIEDZICA

- **Muzeum - Zespół Zamkowy w Niedzicy**, Stowarzyszenie Historyków Sztuki, tel./fax 18 26 29 480, 26 29 489, 26 29 473, zamkniedzica.pl. **CZYNNY**: od wtorku do niedziel 9-16 (ostatnie wejście 15.30). Zachowany historyczny układ i charakter obiektu. We wnętrzach: meble, obrazy, bibeloty z XVII-XX w., grafiki i fotografie z XIX-XX w. oraz przedmioty z badań archeologicznych.
- **Wozownia**. **CZYNNY**. Pawilon w pobliżu zamku. Ekspozycja zabytkowych pojazdów konnych z lat 1900-1939.

CZORSZTYN

- **Zamek Czorsztyń**. Zachowane i częściowo utrwalone ruiny zamku średniego i górnego, renesansowa Baszta Baranowskiego i Zieleniec. Wystawa o historii zamku i starostwa czorsztyńskiego, niewielkie lapidarium. **CZYNNY**: codziennie 9-18.

ZUBRZYCA GÓRNA

- **Muzeum-Orawski Park Etnograficzny. CZYNNY**: pon.-pt. 9-15, sob.-niedz. 11-17. Ekspozycje obrazują życie różnych warstw społecznych na Orawie na przestrzeni XVIII-XX w., wiejskie zakłady przemysłowe: olejarnię, folusz, tartak i kuźnię. Kościół pw. Matki Boskiej Śnieżnej.

SIDZINA

- **Park Etnograficzny**. W górnej części Sidziny - Bińkówek. Ekspozycje związane z historią i etnografią regionu. **CZYNNY**: rezerwacja odwiedzin: 501597208, skansensidzina@interia.pl.

RABKA-ZDRÓJ

- **Kościółek Muzeum im. Władysława Orkana**, ul. Sądecka 6, 18 2676747, muzeum-orkana.pl. **CZYNNY**: wt.-niedz. 9-16. Drewniany kościół pw. św. Marii Magdaleny to jeden z ciekawszych zabytków Rabki. Ekspozycja muzealna: garncarstwo, pasterstwo, strój i dawna rzeźba ludowa. Wystawa czasowa: SZOPKI KOŁĘDNICZE ze zbiorów Muzeum.
- Muzeum Górali i Zbojników** - Muzeum Gorczańskie Jana Fudali, ul. Sądecka 4. **CZYNNY** po wcześniejszym kontakcie telefonicznym: 795 222 925, muzeum-zbojnikow.pl. Muzeum interaktywne w chałupie góralskiej wpisanej do rejestru zabytków, z unikalnymi kasetonami. Malarstwo na szkle Jana Fudali, mini skansen, szlak humoru góralskiego Zygmunta Pytlika.

PORĘBA WIELKA

- **Orkanówka - Muzeum Biograficzne Władysława Orkana. CZYNNY**: wt.-pt. 9-17. 608 731 557. Wiele przedmiotów należących do pisarza i jego rodziny. W pobliżu domu znajdują się oryginalne zabudowania gospodarcze tzw. wironki i boisko.

CHABÓWKA

- **Skansen taboru kolejowego w Chabówce**. Skansenchabowka.pl. **CZYNNY**: w dni robocze 8-15, soboty, niedziele i święta 8-15. Ekspozycja: parowozy, lokomotywy elektryczne i spalinalne, wagony oraz tabor specjalny taki jak żurawie, plugi śnieżne itp.

SZLACHTOWA

- **Muzeum Pienińskie im. Józefa Szalaya**, ul. Łemkowska 37, 18 262 22 58, **CZYNNY**: wt.-czw. i sob.-niedz. 10-16 (ostatnie wejście na ekspozycję 15.15). Ekspozycja prowadzi szlakiem przeszłości regionu pienińskiego. Wystawa czasowa: CENEK. LEGENDA POKSIEGO KAJAKARSTWA (do maja 2023).

ZAWOJA

- **Skansen budownictwa regionalnego im. Józefa Żaka na Markowych Równiankach**, Zawoja 155, 33 877 50 66. Najstarszym i najcenniejszym budynkiem w skansenie jest „kurna chałupa” z 1840 r. W skansenie odbywają się zajęcia, warsztaty i gry edukacyjne - stale i sezonowo. **CZYNNY**: od 1.10 tylko rezerwacje grupowe - terminy ustalane telefonicznie i mailowo.

galerie

ZAKOPANE

- **Galeria Władysława Hasióra** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Jagiellońska 18b. **CZYNNY**: wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Autorska galeria prac artysty. Znalazły tu swoje miejsce sławne sztandary, kompozycje przestrzenne i rzeźby, tworzone z różnorodnych materiałów. Wystawa czasowa: POWIDOK - autorzy: Józef Gałązka, Natan Kryszk (do 31.01.23).
- **Galeria Sztuki XX wieku w willi Oksza** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Zamoyskiego 25, 692 029 817. **CZYNNY**: wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Willa jest trzecim dziełem powstałym wg projektu St. Witkiewicza, twórcy stylu zakopiańskiego. Budynek wznosił góralscy cieśle pod kierunkiem Wojciecha Roja i Jana Obrochty w latach 1895-1896. Wystawa czasowa: MISIE W ZARYSIE (do 28.02.23).
- **Zakopiańskie Centrum Kultury - Miejska Galeria Sztuki im. Wł. hr. Zamoyskiego**, ul. Krupówki 41, 18 2012792, galeria.zakopane.pl. **CZYNNY**: wt.-sob. 10-17. Wystawa czasowa: „...TEŻ PRAWDA” - malarstwo ARKADIUSZA KARAPUDY.
- **Willa Czerwony Dwór - Centrum Kultury Rodzimej**, ul. Kasprusie 27. **CZYNNY**: pn.-sob. 10-17 (oprócz środy). Malarstwo na szkle zakopiańskich artystów - wystawa stała, Galeria Sztuki Ludowej. Wystawa czasowa: W ŚWIECIE WŁADYSŁAWA BORZĘCKIEGO W 100. ROCZNICĘ URODZIN (do 14.01.23).
- **Galeria Sztuki Współczesnej „Dom Doktora”**, ul. Witkiewicza 19, 18 20 00239.
- **TCKiS „Jutrzenka”**, ul. Grunwaldzka 3, 18 2012833. Galeria „ARTPARK”. Prace uczestników zajęć plastycznych „Jutrzenki”.
- **Galeria Sztuki Współczesnej „YAM”**, ul. Krupówki 63, 18 2066984. Wystawa czasowa: MARIAN GROMADA - MIŁOŚĆ I WOLNOŚĆ.
- **Galeria „Pod Makiem”**, Pasaż Handlowy, ul. Krupówki 29/11, 18 20 12044. Prace Wójcika, Fortuny, Karska, Wątor, Popowicz, Kowalczyk, Kłosowskiego i inne, oraz rękodzieło.
- **Dolne Krupówki, przy kawiarni Samanta**. Wystawa plenerowa: W STRONĘ NOWEGO ZAKOPANEGO - ARCHITEKTURA (do 31.12).

NOWY TARG

- **Małopolskie Biuro Wystaw Artystycznych Galeria „Jatki”**, ul. Kościuski 4, 18 2669482. **CZYNNY**: pon.-pt. 10-17, sob. 10-14. Ostatnie wejście 15 minut przed zamknięciem.
- **EmiHome Designe**, ul. Św. Katarzyny 1. Wystawa czasowa: 40 LAT MINĘŁO - prace Jacka Schmidta (do 15.12).
- **Galeria MOK „Pod Lilianną”**, ul. Nowy Świat 1, 18 267 66 26. W jednej z najstarszych rabczańskich willi „Lilianna” (1880 r.) mieści się galeria twórców ludowych, którzy zapraszają na wystawę i warsztaty.
- **Galeria Pogotowie Sztuki**, ul. Orkana 20

SZCZAWNICA

- **Galeria Pijalni Wód Mineralnych**, plac Dietla, szczawnica-galeria.pl. Ekspozycja przybliża ponad 200-letnią historię Uzdrowiska oraz historię rodu Stadnickich. **CZYNNY**: wt.-niedz. 9-17.
- **Mała Galeria - Eglander Caffé**, ul. Zdrowoja 1
- **Galeria „Krzywa Jablonka”**, ul. Pienińska 4, krzywajablonka.pl. Sztuka artystów pienińskich. **Kontakt**: 608 154 522

ZAWOJA

- **Galeria na Uciechę**, Zawoja Wilczna, naucieche.pl. **CZYNNY** pn.-sob. 9-16. **Kontakt**: 696 818 211

galerie autorskie

ZAKOPANE

- **Galeria Antoniego Rząsy**, ul. Bogdańskiego 16 (codz. po umówieniu: 182066969, 695482204). Czyna na od lipca 1976 r. Po śmierci artysty w 1980 r., prowadzi ją syn, rzeźbiarz Marcin Rząsa.
- **Galeria Rzeźby Jerzego Popielaka**, ul. Dr. do Walczaków 19 (pon. - pt. 13-17).
- **Galeria Grzegorza Pecucha** - rzeźba, ul. Kasprzowicza 31a, pecuch.art.pl (pon.-pt. 13-16).
- **Galeria malarstwa Rudolfa Krzyżaka**, ul. Krupówki 35a (codz. 12-19).
- **Galeria autorska Arkadiusza Walocha**, ul. Kościuski 12 (pon., śr., czw. 16-18).
- **Galeria Anny i Eugeniusza Boguckich** - malarstwo na szkle, rzeźba w drewnie, ul. Smrekowa 11 (codz. 10-13, 15-18, w innych terminach: 18 20 142 74).
- **Galeria Marii i Jerzego Gruszczyńskich**, ul. Ski-bówki 26, 18 20 634-34
- **Orski Gallery**, galeria autorska Ryszarda Orskiego, ul. Broniewskiego 4, 18 20 17 171
- **Izba Twórcza Adama Doleżuchowicza** - rzeźba, szachy regionalne, świątki, malarstwo na szkle, ul. Za Strugiem 30a (pon., śr., pt. 10-15)
- **Galeria „Seba”**, malarstwo, rzeźba Sebastiana Króliszewskiego, ul. Tetmajera 7c (pon.-sob. 10-17)
- **Galeria Autorska Lidii Rosińskiej**, Kościeliska 31D. Wt.- śr., sob.-niedz. 15-19. Ceramika, rysunek, malarstwo.
- **Galeria malarstwa Ryszarda Budnika**, ul. Zamoyskiego 3a, codziennie 10-18, 601 413 605.
- **Galeria Kenara**, Sobczakowka 9, codziennie po umówieniu: 1820 152 47
- **Galeria AWA**, ul. Kościuski 12. Pon., śr., czw. godz. 16-18

GRONKÓW

- **„Ozwa”** - galeria autorska Beaty Zalot. Pastele i ceramika. Gronków 317. www.pastele.pl

OSTROWSKO

- **Autorska galeria malarstwa Mariana Gromady**, ul. S. Brylewskiego 5. Po uzgodnieniu: 697 700 969.

CHOCHOŁÓW

- **Izba regionalna i pracownia rzeźby w drewnie**. Rzeźbiarz ludowy Jan Zięder. Chochołów 28, 18 27 571 66.

GLICZARÓW GÓRNY

- **„Gonzówka”**. Galeria autorska Jarosława Jamroza. Malarstwo, rzeźba. Gliczarów Górny 79, czynna codziennie 8-20.

ŁAPSZE NIŻNE

- **Pracownia-galeria malarstwa żel-art Jana K. Pawluskiewicza**, ul. Długa.169/2 - po uzgodnieniu tel. 601 093 221

RABKA-ZDRÓJ

- **Galeria autorska Ewy Łączek-Daleki**, ul. Kręta 3, (codz. 11-17).

SZCZAWNICA

- **Pracownia Twórcza Anny i Józefa Madejów**, ul. Pienińska 4, 18 262 12 90. Malarstwo na szkle, rzeźba.
- **Malarstwo Józefa Ignaciuka**, ul. Flisacka 16d. Pejzaże pienińskie, portrety.
- **Galeria Jana Wierzbzy**, ul. Szalaya 100. Korzenioplastyka, metaloplastyka, minerały Pienin.
- **Izba Pamięci Michała Słowika Dzwona**, ul. Szalaya 43, 18 262 20 65. Malarstwo na szkle, rzeźba, twórczość pisarska.
- **Pracownia Twórcza Janiny i Tadeusza Zachwiejów**, ul. Połoniny 5, 18 262 23 08. Rzeźba - kamień, malarstwo na szkle, hafciarstwo.

Wspomnienie o Jacku Niklińskim

Był znany nie tylko w środowisku narciarskim. Wielu, a szczególnie najbliżsi, mogliby dużo więcej ode mnie powiedzieć, jakim był człowiekiem i czego dokonał. O moich spotkaniach z Jackiem piszę w tym krótkim wspomnieniu.

Znaliśmy się prawie pół wieku, Jacek mieszkał w Kuźnicach. Nie raz po dyżurze w obserwatorium zjeżdżałem z Kasprowego Wierchu i zostawiałem u Niklińskich narty na przechowanie. Były to lata 60. Jacek chodził wtedy do szkoły, a po lekcjach razem z kolegami wyjeżdżał kolejką na Kasprowy. Bliżej poznałem go dopiero, kiedy przez krótki czas był na rehabilitacji w SZRODiM w Kuźnicach, a ja uczyłem w tamtejszym liceum. Egzamin dojrzałości zdał w Liceum im. Oswalda Balzera w Zakopanem w 1972 roku i rozpoczął studia na AWF im. Bronisława Czecha w Krakowie. Już w okresie startów jako junior zajmował czołowe miejsca i był Mistrzem Polski w konkurencjach alpejskich. W czasie studiów często przyjeżdżał do Zakopanego, by potrenować zimą na śniegu, a latem ustawiał sobie tyczki slalomowe na trawiastym stoku Polany nad Krzyżem w Kuźnicach. Ubrany w czerwony dres, doskonalił technikę jazdy na rolkach przez slalomowe bramki. W tym okresie był w kadrze alpejczyków i nadal startował w zawodach, również za granicą.

W 1976 roku wyjechał do Włoch. Tam w firmie San Marco, produkującej buty do narciarstwa alpejskiego, poznał Alessandra Casse - rekordzistę świata w prędkości jazdy na nartach, który w 1973 roku w Cervinii ustanowił rekord - 184,237 km/godz. Wtedy zrodził się pomysł, by tego typu próbę zorganizować w kraju. Przysłowiową kropkę nad „i”, potrzebną do realizacji tego pomysłu, postawił Roberto Vola, kolega Jacka z międzynarodowych akademickich zawodów narciarskich, który startował w corocznych zawodach bicia rekordów szybkości na nartach w Cervinii. To on przekazał mu wiele własnych doświadczeń i zadeklarował pomoc w zdobyciu koniecznego sprzętu. Po powrocie do kraju Jacek z zapalem przystąpił do realizacji tego pomysłu. Trzeba było jednak przekonać do niego wiele osób i instytucji, co nie było łatwe, ale Jacek był uparty i dopiął swego. O wyborze trasy i jej przygotowaniu z Jerzym Kwaśniewskim z Rabki, a także o ustanowieniu rekordów prędkości jazdy na nartach w klasie standard i otwartej pisałem już wielokrotnie. Pierwsze rekordy zostały ustanowione w maju 1978 roku na 400-lecie Zakopanego, a w maju 1979 roku, zjeżdżając z Beskidu, Jacek ustanowił rekord prędkości jazdy na nartach w Polsce - 180,632 km/godz., niepoprawiony do dzisiaj. Do tych prób udało mu się wypożyczyć sprzęt: narty od Amerykanina Steve'a Mc Kinney'a, który jako pierwszy przekroczył barierę 200 km/godz., i kask, który z Włoch przywoził Jerzy Kaliski. Nie wiele wówczas pisano o tym rekordzie, bo konkurencja ta nie była jeszcze popularna. Dobrze, że Antoni Dzeduszycki i zakopiańczyk Ryszard Sikora zrealizowali w 1980 roku film „Pokonać strach”, który utrwalił to wyjątkowe wydarzenie. Dokument ten pozostał po Jacku i przejdzie do historii polskiego narciarstwa. Po tym wyzynie o rekordzie zapomniano, ożyły dopiero wspomnienia po ćwierć wieku. Jacek był zdziwiony, że tyle czasu upłynęło, a nikt tego rekordu w kraju nie poprawił. Za granicą, na trasie w Vars, Andrzej To-

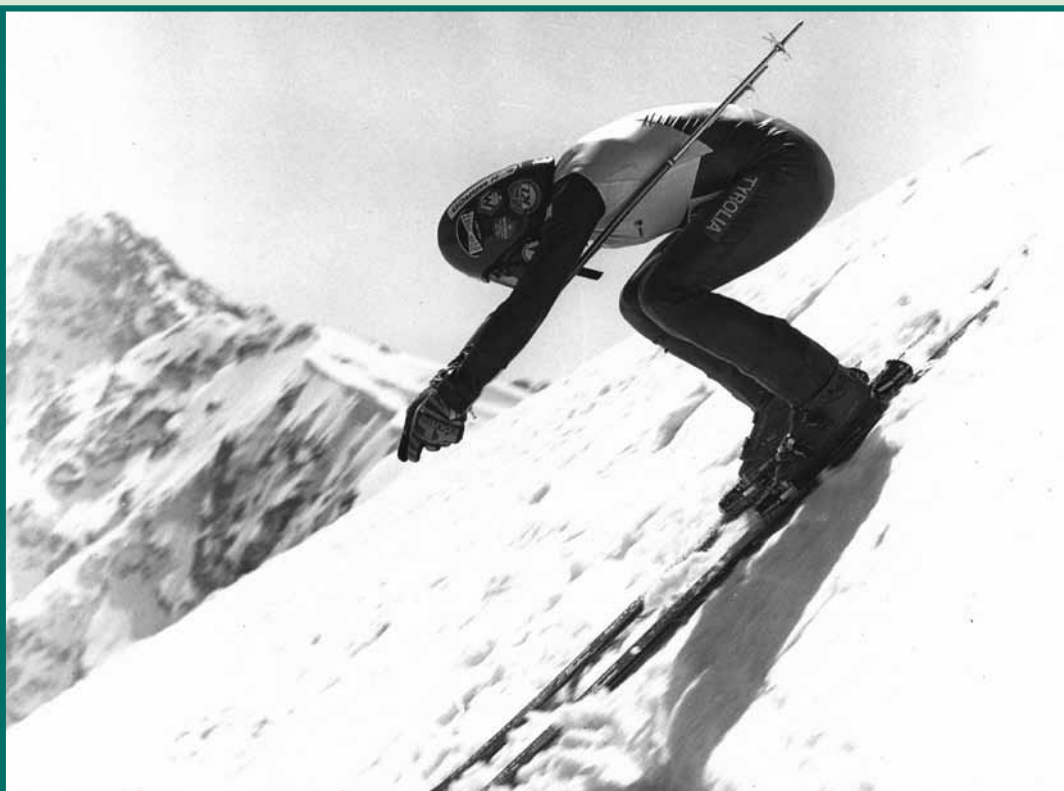
Jacek Nikliński

Fot.: Apoloniusz Rajwa

bieusz w 1992 roku uzyskał prędkość 205,70 km/godz. W latach późniejszych startował w próbach szybkości na nartach na zagranicznych trasach zakopiańczyk Jędrzej Dobrowolski, który ten rekord systematycznie poprawiał. Obecnie wynosi on 244,233 km/godz. i został ustanowiony przez Jędrzeja Dobrowolskiego w 2016 roku, a rekord świata należy do Włocha Ivana Origone - 252,958 km/godz.

Kiedy minęło 25 lat od rekordu ustanowionego na Beskidzie, Jacek i Bożena Niklińscy, prowadzący Klub Sportowy Firn, postanowili zainteresować młodzież tą konkurencją. Jacek był trenerem konkurencji alpejskich, najpierw 21 lat w Szkole Mistrzostwa Sportowego w Zakopanem i również przez 10 lat trenerem kadry naszych alpejek. Na próbę szybkości dla juniorów i junierek grupy C i B wybrali stok na Kotelniczy Białczańskiej. Pierwszą próbę przeprowadzili w 2005 roku. Kiedy okazało się, że jest to stok odpowiedni i bezpieczny dla młodych zawodników, w następnym roku z dużym rozmachem zorganizowali zawody. Głównym sponsorem była firma Holmenkol, której głównym przedstawicielem na Polskę był Jacek Nikliński. Ufundowała ona cenne nagrody rzeczowe oraz puchary i medale, a banery Holmenkole ustawione były wzdłuż trasy zjazdowej. Jacek zwrócił się wtedy do mnie o wykonanie dokumentacji fotograficznej z tych zawodów i napisanie artykułu. Uczestniczyły w nich 88 zawodników, głównie w klubów zakopiańskich, a każdy wykonał dwa przejazdy. Prędkość była mierzona na stromym odcinku trasy - wyniki były rewelacyjne. 13-letnia Hania Gąsienica Gładczan uzyskała największą prędkość spośród wszystkich startujących 120,16 km/godz., a 12-letnia Maryna Gąsienica Daniel, obecnie nasza najlepsza alpejka - była czwarta wśród junierek grupy C. Wystartował też Jacek Nikliński, który uzyskał czas 129,27 km/godz. W III próbie szybkości w 2008 roku wystartowali juniorzy z różnych klubów w Polsce, od Karkonoszy po Bieszczady. Niklińscy byli świetnymi organizatorami zawodów, a te cieszyły się wśród młodych alpejczyków dużym powodzeniem.

W maju 2019 roku minęło 40 lat od ustanowienia rekordu na Beskidzie. Z tej okazji przyjaciele i wychowankowie Jacka postanowili zorganizować spotkanie z nim w sali kina Miejsce w Zakopanem. Miała to być kameralna impreza, ale sala była wypełniona do ostatniego miejsca. Po oglądnięciu filmu „Pokonać strach” - jeden z reżyserów tego filmu, Ryszard Sikora, był na tym spotkaniu - oraz wysłuchaniu relacji o tym historycznym już rekordzie, zaśpiewano Jackowi „Sto lat”, bo to, co on wtedy zrobił, jak na tamte warunki i możliwości, było naprawdę wyczynem. Obok Jacka był jego przyjaciel Jan Kościuszko, 26-krotny Mistrz Polski w rajdach samochodowych i wyścigach górskich. To na sa-

Na górnym odcinku trasy z Beskidu.

Fot.: Stanisław Momot

W latach 80., kiedy był trenerem w Szkole Mistrzostwa Sportowego

Fot.: Apoloniusz Rajwa

Jacek na Polanie nad Krzyżem w latach 70.

Przekazanie kasku na Kasprowym - Jacek Nikliński i Jerzy Kaliski

Fot.: PKL

mochodzie jego prototypu do wyścigów górskich umocowano narty, na których Jacek testował pozycję „jojo” przy prędkościach do 200 km/godz. Wśród uczestników spotkania był również Piotr Nowacki, doradca prezydenta RP, który odczytał list gratulacyjny od prezydenta Andrzeja Dudy. (Prezydent pośmiertnie odznaczył Jacka Niklińskiego Krzyżem Kawalerskim OOP.) Na spotkaniu były gratulacje od Zo-

fii Kiepińskiej, a także od narciarzy: Małgorzaty Tłafi-Długosz, Marty Piętoń-Zborowskiej, Tomasza Gluźnińskiego, Andrzeja Bielawy, Jana Walkosza i wielu innych oraz od młodych narciarzy z Klubu Firn. Jacek był w bardzo dobrej formie i miał jeszcze wiele planów na najbliższe lata.

24 czerwca 2019 roku na Kasprowym Wierchu byłem świadkiem oficjalnego

przekazania kasku, w którym Jacek ustanowił rekord na Beskidzie, a który przed 40 laty pożyczył od Jerzego Kaliskiego. Historia tego kasku jest niezwykła. W połowie lat 70. Jerzy Kaliski udał się z polską kadrą judo na międzynarodowy mityng do Włoch, gdzie wygrali zawody z włoskimi judokami. Po zawodach wyjechali kolejką na Tofana di Mezzo (3243 m). Tam w schronisku w ramach rewanżu Włosi zaproponowali mocowanie na rękę z niepokonanym w tej konkurencji Włochem. Z polskiej ekipy wytypowano do tej rywalizacji Jerzego Kaliskiego, który Włocha pokonał. Ten po przegranej walce zjechał kolejką do Cortina d'Ampezzo, a niebawem powrócił z kaskiem i wręczył go Kaliskiemu. Okazało się, że był on Mistrzem Włoch w prędkości jazdy na nartach, nosił ksywkę „Dallas”. W dowód uznania wyższości Polaka przekazał mu kask i ten takim sposobem znalazł się w Krakowie. Jacek przed swoją próbą szybkości dowiedział się o kasku, wypożyczył go, Kaliski pracował w tym czasie za granicą, a potem już tak zostało na Beskidzie. Przekazanie miało się odbyć na Beskidzie, ale były niskie chmury i wiatr. Odbyło się na tarasie górnej stacji kolejki na Kasprowym Wierchu. Jerzy Kaliski jest wiceprezydentem Stowarzyszenia Instruktorów i Trenerów Narciarstwa PZN.

Po jakimś czasie dowiedziałem się, że Jacek zachorował. Kiedy w tym roku w sierpniu składałem mu telefonicznie życzenia imieninowe, nie przypuszczałem, że jest to nasza ostatnia rozmowa. Żegnaj, Jacku.

Apoloniusz Rajwa

**TELEFONY
ALARMOWE**

PO STRONIE POLSKIEJ

- **NUMER RATUNKOWY W GÓRACH** - 601 100 300; numer alarmowy - 985
- **TOPR (Tatry)** - Zakopane, Piłsudskiego 63 a; stacja centralna 18 20 63 444. **Idziesz w góry? Pobierz specjalną aplikację „Ratunek”**. Aplikacja połączy cię z ratownikami górskimi i wysle twoją lokalizację. Wejdź na: ratunek.eu.
- **GOPR (Gorce, Pieniny, Beskid)** - Rabka, Al. 1000-lecia 1; stacja centralna - 18 26 768 80; stacje ratunkowe (caloroczne): Turbacz - schronisko PTTK 18 266 77 80, Nowy Targ Kowaniec - dyżurka 18 266 59 80, Szczawnica - dyżurka 18 262 26 80

PO STRONIE SŁOWACKIEJ

- **NUMER RATUNKOWY W GÓRACH** - 18 300
- **HZS (Horska Zachranna Služba)** - Rejon Vysoké Tatry - Starý Smokovec 52 442 28 20, Rejon Slovenský Raj 53 449 11 82, Rejon Nizke Tatry (północ) - Jasna 44 559 16 78, Rejon Orava 43 586 31 04, Rejon Malá Fatra - Vrátne 41 569 52 32, Rejon Veľká Fatra - Donovaly 48 419 97 24, Rejon Západné Tatry (południe) - Žiarska Dolina 44 558 62 18, Rejon Nizke Tatry (południe) - Tále 48 619 53 26

HOROSKOP

na najbliższy tydzień

21 marca - 20 kwietnia

Przeszkody traktuj jak wyzwania, które trzeba podjąć, a nie powód do ucieczki. Konkurencja depcze ci po piętach, ale nie możesz oddać pola walki. Więcej wiary w siebie i prawdziwego zaangażowania. W związku z wielkim ociepleniem uczuć będą wracały wspomnienia, i to miłe.

21 kwietnia - 21 maja

Nie trać sił na walkę z wiatrakami, skoncentruj się na tym, co warto zmienić. Zadbaj o dobrą atmosferę w miejscu pracy, a także w domu. Wszelkie konfliktowe sytuacje rozwiąż od ręki, nie pozwalaj sobie na niedomówienia, sprzeczki, obrażanie się. Tracisz czas.

22 maja - 21 czerwca

Musisz uporządkować swoje plany na przyszłość i precyzyjnie zając się teraźniejszością, zmarnowany czas już nie powróci, trzymaj rękę na pulsie. Przed tobą realna szansa gratyfikacji finansowych, bądź więc twórczy i zaangażowany. W domu musisz poprawić relacje z bliskimi.

22 czerwca - 22 lipca

Wcielaj w życie plany i pomysły, musisz przy tym uzbroić się w cierpliwość i maksymalnie zaangażować. Nie pozwalaj sobie na niepotrzebną irytację, jeśli coś nie będzie układało się po twojej myśli. Rodzina stanie się dla ciebie prawdziwą podporą w trudnych chwilach. Ciepło rodzinne trzeba pielęgnować.

23 lipca - 22 sierpnia

W najbliższych dniach masz szansę na realizację korzystnego przedsięwzięcia. Wszystko zależy od ciebie, twojej determinacji i przezwyciężaniu problemów, jakie niewątpliwie mogą się pojawić. Nie pozwalaj sobie na zniechęcenie. Głowa do góry.

23 sierpnia - 22 września

Nie szukaj problemów tam, gdzie ich nie ma, ciesz się z tego, co udało ci się osiągnąć. Jeśli nie zdołasz zrealizować wszystkiego, nie narzekaj, czasami lepiej z czegoś zrezygnować, niż zatruwać życie sobie i innym. Okazj partnerowi więcej zainteresowania, zaangażuj się na nowo.

23 września - 23 października

W realizacji planów zawodowych napotkasz dość poważne problemy, może będzie potrzebna analiza kosztów i zysków. Rezygnacja wcale nie musi oznaczać przegranej. Znajdziesz się w dość skomplikowanej sytuacji uczuciowej, warto popracować nad kompromisami.

24 października - 22 listopada

Pilne sprawy, troski materialne będą piętrzyły się przed tobą w tempie astronomicznym - musisz to powstrzymać. Spokój i żelazna konsekwencja to jedyny ratunek. Zadbaj o zdrowie, unikaj stresu, wysypiaj się i spróbuj ogarnąć ten bałagan.

23 listopada - 21 grudnia

To twój czas, nie obawiaj się niczego. Jeśli w realizacji planów napotkasz trudności, z całą pewnością szybko się z nimi uporasz. W pracy zawodowej masz szansę wskoczyć wyżej, jeśli oczywiście podejmiesz wyzwanie i będziesz podążać w wyznaczonym kierunku.

22 grudnia - 20 stycznia

Czas powrócić do rzeczywistości i pomyśleć o długach do spłacenia, zaległościach, niezakończonych zobowiązaniach. Przed tobą wiele pracy i rodzinnych spotkań, będziesz rozstrząsał spory, godził zważnione strony, analizował, podejmował decyzje.

21 stycznia - 20 lutego

Przed tobą czas wytężonej pracy; życie towarzyskie nieco osłabnie, nastanie czas leniwego spokoju, który powinno ci wypełnić porządkowanie zaległości. Trochę sobie pofołgować, Wodniku, i teraz musisz zmagać się z zaniebawianymi obowiązkami.

21 lutego - 20 marca

Napięta atmosfera zaczyna powoli opadać, a ty będziesz mógł oddać się nareszcie swoim ulubionym zajęciom. Odrobina ekscentryzmu pozwoli ci podkreślić twój indywidualizm i da ci dużą przyjemność. Nie musisz obawiać się krytyki otoczenia.

Pytina

Książki

Opera od kuchni

Aleksandrę Kurzak, najśłynniejszą polską śpiewaczkę operową, oraz Marzenę Rogalską, dziennikarkę uwielbianą przez Polki, połączyła miłość do opery. Co wynikało z tego spotkania? Książka „Dobrissimo!”.

Po raz pierwszy spotkały się w Nowym Jorku w dniu spektaklu „Napój miłosny” Gaetano Donizetti w Metropolitan Opera. Marzena Rogalska nie mogła doczekać się chwili, w której wreszcie zobaczy i usłyszy wspaniałą, wielką Aleksandrę Kurzak. Jej przyjaciel Adam w przeddzień spektaklu wpadł na pomysł, by poprosić śpiewaczkę o spotkanie i nagranie kilku słów dla widzów porannego programu. I choć wydawał się on kompletnie szalony, jednak się udało. Jak wspomina Marzena Rogalska: „Ja, zahartowana w bojach dziennikarka, po raz pierwszy czułam się nieswojo. Cały mój niepokój zniknął jak zdmuchnięty, kiedy Ola - bo tak mogę już teraz o niej mówić - z całym swoim ciepłem i beczpośredniością powitała mnie w garderobie. To był początek ich przyjaźni i zarazem początek drogi do wydania wspólnej, niezwyklej książki, jaką jest „Dobrissimo!”.

Ten tytuł to esencja miłości do muzyki, życia i gotowania. To długie rozmowy prowadzone ciepłym letnim wieczorem przy kieliszku dobrego wina w gościnnym domu Aleksandry Kurzak i jej męża Roberto Alagni albo te wyznaczone miejscami, w których śpiewaczka występowała. To wspólne spędzanie czasu na słuchaniu muzyki, pasjonujących dyskursach o niej, na wspólnym gotowaniu i jedzeniu. Bo opera to tak naprawdę życie. To radość bycia razem, którą Aleksandra i Marzena chcą się podzielić z każdym z nas. Przywołując operowe smaczki i rozkoszując się smakami pysznych domowych potraw, rozmawiają o rodzinie, przyjaźni, pasji i muzyce, która bywa światłem w najtrudniejszych momentach życia.

A co sprawiło, że ta książka w ogóle powstała? Jak wspomina dziennikarka, w pewnym sensie zawdzięczają ją pandemii. Bo dopiero ona przystopowała oszałamiające tempo pracy Aleksandry Kurzak, która, jak większość z nas, uwieczona w domu, miała nareszcie czas na szaleństwo kulinarne. „I kie-

dy po raz kolejny wysłała mi zdjęcie fantastycznego, jeszcze parującego dania, przy najbliższej telefonicznej okazji trochę żartem powiedziałam: „Nie dręcz mnie, bo ślinka mi cieknie, napisz lepiej książkę kucharską”. Usłyszałam: „A żebyś wiedziała. Chcę to zrobić, ale tylko razem z tobą” - dodaje. I tak się zaczęło. Odtąd każda ich rozmowa, każde spotkanie miało dodatkowy, kulinarny i operowy podtekst.

Zachęcając do lektury Marzena Rogalska pisze: „Tak więc, drodzy czytelnicy, zapraszamy was w podróż po miejscach, wydarzeniach, operach i potrawach; podróż, która powinna podzielać na wasze wszystkie zmysły. Wzrok i słuch - to wspaniałe operowe historie i wielka kariera Oli na najznakomitszych scenach operowych świata. Węch i smak - to wszystko, co umie wyzwarować przy kuchennym stole. Dotyk - to wasze dłonie niecierpliwie przewracające karty tej książki w poszukiwaniu kolejnych historii i kolejnych smaków. A szósty zmysł - w który niezłomie wierzę - każe mi sądzić, że radość i ciepło, z którymi Ola snuła swoje historie, staną się też waszym udziałem.”

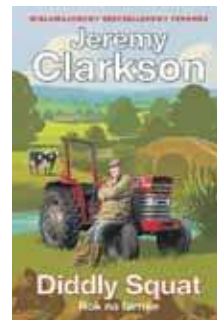
an

Od wydawnictwa Znak mamy 2 egzemplarze książki. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze napiszą do nas w poniedziałek 19.12 o godz. 17 na adres: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię, nazwisko i adres, a w tytule wpisać: Dobrissimo.

Przeżyjcie rok na farmie

Jeremy „Rolnik” Clarkson zaprasza was na swoją.

Zanim został najbardziej rozpoznawalnym dziennikarzem motoryzacyjnym na świecie, Jeremy Clarkson zajmował się sprzedażą pluszowych misiów produkowanych przez firmę rodziców. Pracował też w redakcji lokalnej gazety „Rotherham Advertiser” i wspólnie z kolegą założył motoryzacyjną agencję prasową. Błyskotliwy i cięty język Clarksona w połączeniu z niefrasobliwością i odwagą w formułowaniu kontrowersyjnych sądów to istna mieszanka wybuchowa. Clarkson korzystał z jej potencjału nie tylko prowadząc kulturowy program Top Gear, ale również pisząc, i to nie wyłącznie o motoryzacji. Jest cenionym brytyjskim felietonistą, a jego książki trafiają na czołowe miejsca list bestsellerów.

W najnowszej - „Diddly Squat. Rok na farmie”, uzbrojony w cięte pióro i pokłady rozbijającego humoru, zabierze was w świat angielskiej wsi, gdzie, jak się przekonał na własnej skórze, owce są źródłem frustracji, istnieją konkretne powody, dla których wasabi nie jest powszechne uprawiane na terenie Wielkiej Brytanii, a rząd jest nieskończenie irytujący. Jak Clarkson trafił na farmę i został rolnikiem? O, to było jego marzeniem od dawna, ale dopiero pandemia kazała mu zapomnieć o pisku opon i zapachu świeżo spalanej benzyny i pozwoliła zaciągnąć się aromatem skoszonej łąki, zachwycić zachodem słońca podziwianym z kabiny traktora, a przede wszystkim zmęczyć i utyłać w ciągu całego dnia pracy. Swoje czterystuhektarowe gospodarstwo w hrabstwie Oxfordshire kupił już w 2008 roku, ale wówczas zatrudnił do jego prowadzenia miejscowego rolnika. Kiedy ten zdecydował się przejść na emeryturę, a do tego usadzonego w domu pandemią, Jeremy zdecydował się przejąć jego obowiązki. „Swoją decyzję zadziwiłem wiele osób, ponieważ praca na roli wymaga, by być jednocześnie weterynarzem, pogromcą biurokracji, agronomem, mechanikiem, przedsiębiorcą, hazardzistą, meteorologiem, sprzedawcą, księgowym i pracownikiem fizycznym. Nie jestem żadnym z nich.”

Od wydawnictwa Insignis mamy 2 egzemplarze książki. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze napiszą do nas w poniedziałek 19.12 o godz. 17 na adres: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię, nazwisko i adres, a w tytule wpisać: Clarkson.

KINO „GIEWONT”

Zakopane, ul. Kościuszki 4

17.12 (sobota), godz. 16.00

AVATAR: ISTOTA WODY
PREMIERA!

KINO STUDYJNE „MIEJSCE”

Zakopane, ul. Orkana 2

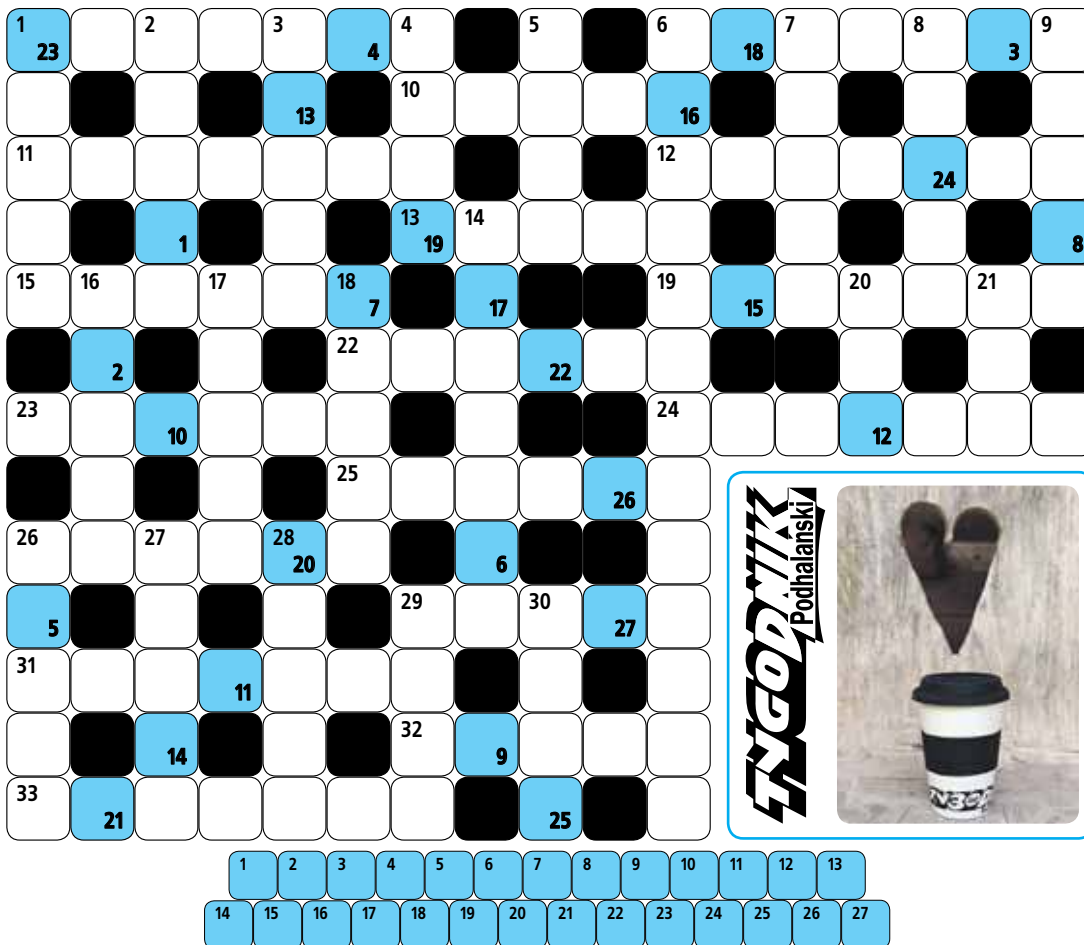
17.12 (sobota), godz. 20.20

W TRÓJKĄCIE
PRZEDPREMIERA!

Do rozdania mamy dwa podwójne zaproszenia na każdy z filmów. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze w piątek 16.12, o godz. 17 prześlą na adres mailowy: kino@24tp.pl swoje imię, nazwisko i nr telefonu. W tytule maila prosimy wpisać nazwę kina.

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. wzdłuż jezdni 6. najeżdźca 10. dziwak, oryginał 11. połączone ogniwa 12. siedmioczęściowa łamigłówka z Chin 13. halucynacje 15. polska komedia w reżyserii Patryka Vegi z 2010 roku 19. grzmi na amerykańsko-kanadyjskiej granicy 22. reżyser „Nocy żywych trupów” 23. taniec z paryskich kabaretów 24. trucizna z organizmów żywych 25. staroświeckie względy 26. głośny, żalosny płacz 29. ojczysta Asteriksa 31. filcowe obuwie 32. mleczne u malucha 33. polski tenor światowej sławy

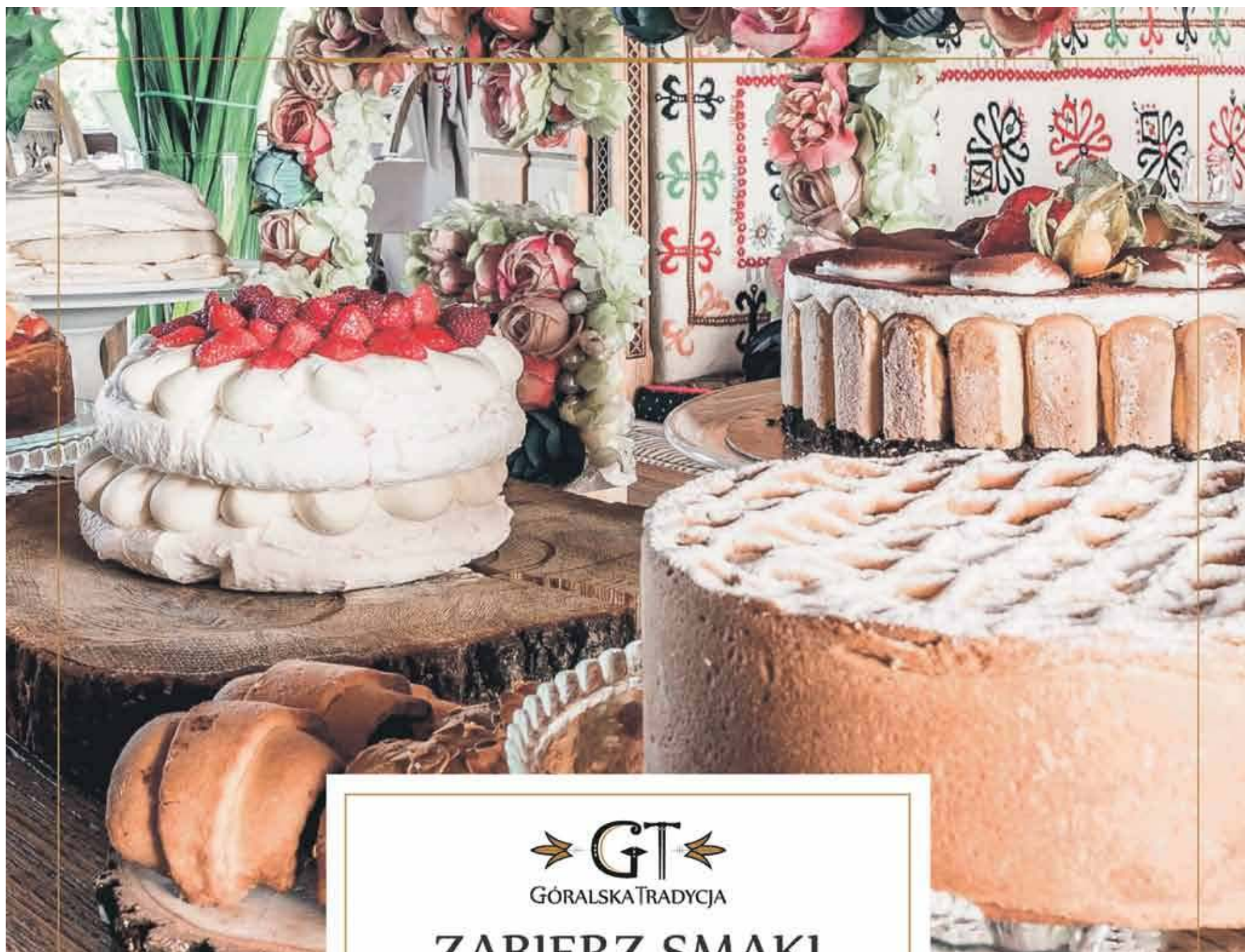
PIONOWO: 1. magnacka rezydencja 2. mydlana kula 3. niejeden w szafie 4. odbicie głosu 5. myśl przewodnia 6. światolecznictwo 7. trzy minuty na ringu 8. dawna trąba wojskowa 9. kubański oberek 14. kenijskie miasto z „Pustyni i w puszczy” 16. wyspa Odyseusza 17. owce hodowane w Karpatach 18. ozdobna szata liturgiczna 20. globalny system pozycjonowania 21. w zaprzęgu św. Mikołaja 26. skrajny lewicowiec 27. autor Kubusia Puchatka 28. nielot z pampy 29. miasto z piramidą Cheopsa 30. gatunek jablek

HASŁO – PRZYŚŁOWIE POLSKIE – z ponumerowanych pól od 1 do 27 wraz z kuponem prosimy przesyłać na adres: Tygodnik Podhalański, Zakopane, ul. Krupówki 54 lub mailem na adres: konkurs@24tp.pl (w tytule nr kuponu) w terminie do 10 dni od ukazania się numeru. Wśród osób, które nadesłały prawidłowe odpowiedzi, rozlosujemy nagrodę.

Rozwiązanie krzyżówki nr 47/2022

Hasło: **NIE MÓW DUŻO, ALE POWIEDZ WIELE**
Nagrodę niespodziankę wylosowała pani MIROSLAWA MATUSIK z Włostowa. Gratulujemy! Prosimy o kontakt z biurem TP, ul. Krupówki 54 w terminie dwóch tygodni.

GÓRALSKA TRADYCJA

ZABIERZ SMAKI
Góralskiej Tradycji
ze sobą

Zapraszamy do składania
zamówień na świąteczne wypieki

Jesteśmy otwarci codziennie od poniedziałku
do niedzieli w godzinach od 10.00 do 21.00.

tel.: +48 18 200 03 74 | +48 608 668 118

Góralska Tradycja, Krupówki 29 Zakopane | goralskatradycja.pl

Drodzy Rodzice!

Co tydzień na łamach Tygodnika Podhalańskiego witamy najmłodszych Podhalan, którzy przyszli na świat w szpitalach w Zakopanem i Nowym Targu.

W związku z ogólną sytuacją epidemiologiczną prosimy o przesyłanie zdjęć Waszych nowo narodzonych pociech do redakcji Tygodnika Podhalańskiego na adres: dzietci@24tp.pl

W razie pytań, zapraszamy do kontaktu telefonicznego: 507 171 188

Szpital Powiatowy im. Dra Tyrusa Chałubińskiego w Zakopanem

Marysia, córka Weroniki i Jacka
8.12.22, 3000 g, 54 cm
Pyzówka

Syn Anny i Andrzeja Hyrczyków
7.12.22, 3400 g, 52 cm
Ratułów

Natalia Chowaniec, córka Marty i Stanisława
10.12.22, 3100 g, 53 cm
Poronin

Janka Jurkowska, córka Joanny i Jakuba
9.12.22, 3700 g, 58 cm
Frydman

Nadia, córka Iwony
9.12.22, 2600 g

Antos Król, syn Katarzyny i Zbigniewa
12.12.22, 3250 g, 53 cm
Poronin

Staś Guńka, syn Anny i Dariusza
11.12.22, 3300 g, 55 cm
Koniówka

Klemens Obrochta, syn Ewy i Roberta
12.12.22, 3700 g, 56 cm
Ciche

Marianna Zofia Szymańska, córka Marii i Sebastiana
12.12.22, 3590 g, 56 cm
Zakopane

Syn Katarzyny i Krzysztofa Bartosów
6.12.22, 3480 g, 52 cm

Fot.: Zofia Sz wajnos

Szpital im. Jana Pawła II w Nowym Targu

Oliwier Pajkos, syn Izabeli i Sebastiana
5.12.22, 3100 g, 55 cm
Chyżne

Oliwia Dudzik, córka Anny i Jarosława
5.12.22, 3270 g, 55 cm
Tymbark

Alicja Buczek, córka Barbary i Mirosława
6.12.22, 2630 g, 51 cm
Ochotnica Dolna

Alicja Buczek, córka Barbary i Mirosława
6.12.22, 2630 g, 51 cm
Ochotnica Dolna

Emilka Gacek, córka Anety i Dawida
6.12.22, 3110 g, 52 cm
Szlembarz

Patrycja Obrochta, córka Angeliki i Andrzeja
6.12.22, 3240 g, 54 cm
Ciche

Maciuś Stechura, syn Angeliki i Tomasza
7.12.22, 2630 g, 52 cm
Zubrzyca Górna

Filip Kurta, syn Patrycji i Mateusza
7.12.22, 3150 g, 56 cm
Kluszkowce

Maciuś Starzonek, syn Anny i Wojciecha
8.12.22, 3840 g, 55 cm
Nowy Targ

Łucja Rita Cepuch, córka Marii i Pawła
7.12.22, 3530 g, 54 cm
Krośnice nad Dunajcem

Klimuś, syn Patrycji i Wojciecha
8.12.22, 2790 g, 53 cm
Bańska Wyżna

Mikołaj Dzielski, syn Doroty i Marcina
9.12.22, 4000 g, 58 cm
Dział

Nadia Szymala, córka Kingi i Dawida
7.12.11, 3640 g, 59 cm
Jablonka

Córka Anny i Grzegorza
8.12.22, 3320 g, 53 cm
Maniowy

Filip Buczek, syn Natalii i Rafała
8.12.22, 2960 g, 56 cm
Nowy Targ

Nikola Zapotoczna, córka Karoliny i Damiana
9.12.22, 3800 g, 57 cm
Nowy Targ

Syn Weroniki
10.12.22, 3800 g, 58 cm
Nowy Targ

Syn Marii i Stanisława Maślaków
9.12.22, 3870 g, 58 cm
Piekelnik

Alicja Kołodziejczyk, córka Moniki i Pawła
9.12.22, 2980 g, 53 cm
Rabka-Zdrój

Wiktoria Piotrowicz, córka Moniki i Bogdana
9.12.22, 3690 g, 56 cm
Biały Dunajec

Aniela Grapa, córka Barbary i Marcina
10.12.22, 3940 g, 57 cm
Podwilk

TYGODNIK Podhalański

50/2022

REKLAMA

TYGODNIK Podhalański

do kawy na śniadanie

HOTELARZU! ZAMÓW U NAS COTYGODNIOWY PREZENT DLA SWOICH GOŚCI!

Co tydzień przywieziemy Państwu na miejsce specjalnie zapakowany najnowszy numer Tygodnika Podhalańskiego.

Co tydzień Twoi goście znajdą w Tygodniku Podhalańskim bogaty informator dla turystów, aktualny program imprez kulturalnych i sportowych, darmowe bilety na spektakle teatralne, seanse kinowe, koncerty.

Teraz czekamy jeszcze na Twój hotel

Zadzwoń: **18 20 00 000 w. 22**

APARATY SŁUCHOWE

- refundacja NFZ
- szeroki asortyment
- dobór komputerowy
- raty nieoprocentowane
- laryngolog
- diagnostyka szumów usznych
- bezpłatne badania słuchu
- wizyty domowe

Nowy Targ, ul. Krzywa 13
Zakopane, ul. Sienkiewicza 3b

Tel./fax (018) 264 64 39

tatrynet
Internet service provider

34-500 Zakopane
ul. Chałubińskiego 5A
tel. 18 20 149 46
e-mail: info@tatrynet.pl

POLSKI FM
92.7FM CHICAGO

RADIO NUMER 1
NA KAŻDĄ PORĘ ROKU!

7 DNI W TYGODNIU OD 5.00 RANO DO 7.00 WIECZOREM!
NON-STOP W INTERNECIE!

WWW.METRIZHERADIO.COM | WWW.POLSKIFM.COM | WWW.POLSKIFM.PL

USG, RTG, EEG**Zakopane**

◆ **GABINET USG - LEK. MED. ANDRZEJ KLASIŃSKI** - specjalista rentgenolog. BADANIA USG JAMY BRZUSZNEJ, TARCZYCY, SUTKÓW, STAWÓW, DOPPLER. **UL. SIENKIEWICZA 3B**. Pon. - czw. 11.30-13, pt. 11.30-12.30. Tel. 504 108 602. (1/2)

◆ **GABINET USG - lek. med. EWA GÓRKA**, specj. rentgenolog. USG jamy brzusznej, tarczycy, głowy przez ciemniak u dzieci, piersi. Pon., śr., czw. od godz. 14 po uzgodnieniu telefonicznym: 608 610 101. **UL. SIENKIEWICZA 4A**. (2/Z)

◆ **PRACOWNIA RENTGENOWSKA** czynna od poniedziałku do czwartku w godz. 11-18. Zdjęcia zębów punktowe, panoramiczne. **UL. KOŚCIUSZKI 8, I piętro, rejestracja telefoniczna: 693 436 596**. (3/Z)

◆ **Badania USG jamy brzusznej, piersi, tarczycy, węzłów chłonnych, narządów mocznych (jądra, najądrza).** **Lek. EWA SMOŁECKA** specjalista radiolog, Certyfikat PT USG, ul. Zborowskiego 4a/6 - pon., wt., środa. **Konieczna rejestracja telefoniczna - 509923737**. (124/Z)

◆ **Dr n. med. JACEK JANCELEWICZ**. Badana USG TARCZYCY, JAMY BRZUSZNEJ, PIERSI, STAWÓW (kolano, bark i inne), NACZYŃ - DOPLER TĘNIC SZYJNYCH I ŻYŁ KOŃCZYN DOLNYCH. Piątki od 16.30, Nowotarska 10 c. Tel. 604 916 262. (252/NT)

Nowy Targ

◆ **RTG dla dorosłych i dzieci**, nowoczesna technologia, przystępne ceny, krótki termin oczekiwania, opis zdjęć przez specjalistów radiologii. **Zaprasza NZOZ PULS**, ul. Wojska Polskiego 14, tel. 18 261 17 58. Czynne: pn., wt., śr., czw. 8-17, pt. 8-16. (210/Z)

Krościenko

◆ **Lek. med. Wojciech Granowski. USG: JAMY BRZUSZNEJ, TARCZYCY, JĄDER, DOPPLER: TĘNIC SZYJNYCH, TĘNIC I ŻYŁ KOŃCZYN, OPISY ZDJĘĆ RTG.** **UL. ESPERANTO 2**. Rejestracja: 604 567 583. (133/NT)

OKULISTYKA**Zakopane**

◆ **Lek. med. LUCYNA GALICA-JURECKA - OKULISTA, optometrysta PWr**, ul. Krupówki 52 (obok Biura Ogłoszeń TP). **ZAKŁAD OPTYCZNY** i rejestracja pacjentów w godz. 10-14 (pon., wt., śr., pt.), 16-18 (czw.). **LEKARZ PRZYJMUJE** po wcześniejszej rejestracji: 18 20 66 824. (23/Z)

◆ **GABINET OKULISTYCZNY**. Specjalista okulista **lek. MAŁGOSIA KWIATKOWSKA**. **UL. CHAŁUBIŃSKIEGO 37B**, tel. 18 20 62-907, 601 177-405 przyjmuje pn. i czw. od 16-17, Zakopane, ul. Sienkiewicza 3B, przyjmuje wt. 16-17, pt. 17-18. W nagłych przypadkach codziennie. (27/Z)

◆ **Lek. med. NADZIEJA KLASIŃSKA** - specjalista chorób oczu, ul. Kasprusie 1b - (zakład optyczny), wtorek i czwartek 14.30-16. Tel. 18 20 149 71. Diagnostyka i leczenie okulistyczne. Pełny wybór szkielek kontaktowych. (26/Z)

◆ **Lek. med. WERONIKA MARASZEWSKA** - specjalista chorób oczu przyjmuje: pon. 10-12, wt. i czw. 16-18. **UL. ZAMOYSKIEGO 17 a**, tel. 18 20 121-66, 695 996 417. (30/Z)

◆ **Lek. med. TOMASZ SZTENCEL - OKULISTA**. Dobór soczewek kontaktowych. Zakład optyczny na miejsku. Zakopane, Na Wilcznik 1 a. **NAGŁE PRZYPADKI: 604 42 65 92**. Rejestracja tel. czynna od 9-18, w soboty 10-13, 18 20 153 73. (28/Z)

◆ **Lek. med. ESTERA RÓŻEWICZ - OKULISTA**. Diagnostyka i leczenie chorób oczu. Wtorek 9-12, czwartek 16-18, piątek 10-12. **UL. GIMNAZJALNA 1 (DOM RZEMIOSŁA)**. Tel. dom. 18 20 68 148, 606 609 406. (29/Z)

◆ **GABINET OPTOMETRYCZNY**. Badanie wad wzroku i dobór okularów. **Inż. LUCYNA MARUCHA** Optometrysta UM Poznań. Zakład Optyki Okularowej, ul. Kasprusie 1 B. Tel. 18 20 149 71, www.optyka-optometria.pl (300/Z)

Nowy Targ

◆ **Lek. med. Marta Kotylak - specjalista chorób oczu**. leczenie schorzeń oczu, soczewki kontaktowe, orzecznictwo, badania profilaktyczne, okulistyka dziecięca, kwalifikacje do laserowego usuwania wad wzroku, komputerowe badanie pola widzenia, badanie tomografii komputerowej oczu (OCT). **UL. KOLEJOWA 10**, pon, pt 9-17, wt, czw. 14-17. Rej. 509 297 858, 18 26 73 272. (5/NT)

Rabka

◆ **DR N. MED. MAŁGORZATA WOŚ, SPECJALISTA OKULISTA**, Szpital im. Żeromskiego w Krakowie, konsultacje, zabiegi okulistyczne, KRÓTKIE TERMINY OCZEKIWANIA NA ZABIEG USUNIĘCIA ZACZMY. **SPEC MED, ul. Prof. Jana Rudnika 3B, 602 222 084**. (431/Z)

INTERNA**Zakopane**

◆ **GASTROMED INTERNA i ENDOSKOPIA** Specjalistyczna Poradnia Internistyczna, ul. Stolarczyka 12. **Lek. med. Henryk Chodurski** przyjmuje pon.-pt. po wcześniejszej rejestracji telefonicznej: 18 20 646 64, 606 46 39 40. www.gastromedzakopane.pl (10/Z)

Nowy Targ

◆ **Specjalistyczny Gabinet Lekarski - lek. med. Witold Kalata**, specjalista chorób wewnętrznych. **N. Targ, ul. Krasińskiego 3**, gabinet Cardim. Rej. 600 354 696, 516 618 111. Porady internistyczne i kardiologiczne. Kwalifikacje do zabiegów operacyjnych. (167/NT)

PEDIATRIA**Zakopane**

◆ **Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska - GRAŻYNA MAŁEK - pediatra**. Codziennie: Droga do Olczy 8 b. Tel. 18 20 14-999, 603 610-605. (19/Z)

◆ **Pediatra TERESA BURNAT - specj. chorób dzieci**. Wizyty domowe, tel. 18 20-125-92, 604 06-17-26. Gabinet: Bulwary Słowackiego 4A/3. (21/Z)

◆ **PEDIATRYCZNE WIZYTY DOMOWE**. **Lek. Janina Kovacs**. Tel. 601860090 (245/NT)

KARDIOLOGIA**Zakopane**

◆ **Lek. med. WŁODZIMIERZ RÓŻEWICZ** - kardiolog, specjalista chorób wewn. Przyjmuje: ul. Gimnazjalna 1 (DOM RZEMIOSŁA), pon. i śr. 17-19. EKG. Tel. 18 20 68-148, 604 44-07-39. (59/Z)

◆ **Lek. med. MICHAŁ STASZEL**, specjalista kardiolog, specjalista chorób wewnętrznych. EKG, Holter EKG, Holter ciśnieniowy, EKG wysiłkowe. Zakopane, ul. Sienkiewicza 4a, **rej. telefoniczna 782 24 20 00** (od 17:00). (417/Z)

Nowy Targ

◆ **PAWEŁ CHRUSCIEL**, specjalista kardiolog, specjalista chorób wewnętrznych. Echokardiografia, EKG wysiłkowe, holter ciśnienia. **UL. WOJSKA POLSKIEGO 14**, cały tydzień od godziny 16, rej. 18 26 672 56, 666 942 546. (4/NT)

◆ **CHOROBY SERCA, UKŁADU KRĄŻENIA, CHOROBY WEWNĘTRZNE, EKG, ECHO SERCA, HOLTER EKG, HOLTER CIŚNIENIOWY, KONTROLA STYMULATORÓW SERCA I KARDIOWERTERÓW - DEFIBRYLATORÓW**. **Lek. med. Daniel Pelczarski** - specjalista chorób wewnętrznych i kardiologii. **UL. KOLEJOWA 31**. Tel. 606 683 999, 502 490 805 (do godz. 19). (108/NT)

LARYNGOLOGIA**Zakopane**

◆ **WOJCIECH MAŁEK** - spec. audiolog laryngolog. Zakopane, Dr do Olczy 8 b (codziennie) i Nowotarska 79 ZAK-MED (pn., czw.) i wizyty domowe. **Nowy Targ, Kopernika 7. DOBÓR APARATÓW SŁUCHOWYCH. BADANIA SŁUCHU: AUDIOMETRIA, TYMPANOMETRIA, OTOEMISJA, ABR; ENDOSKOPIA**. Badania okresowe pracowników. 18 20 14 999, 601 46 04 50. (31/Z)

◆ **GABINET LARYNGOLOGICZNY**. Specjalista laryngolog **lek. PAWEŁ KWIATKOWSKI**. Dobór aparatów słuchowych. **UL. SIENKIEWICZA 3B**: pon. i czw. od 16-17. **UL. CHAŁUBIŃSKIEGO 37B**, wt. i pt. 17-18. W sprawach pilnych codziennie: 18 20-62-907. Wizyty domowe, 603 125-510. (34/Z)

◆ **Dr n. med. JANUSZ KWIATKOWSKI** - specjalista laryngolog, ul. Sienkiewicza 3 B: środy i piątki w godz. 16-17. Wizyty domowe, tel. 18 20 638-76, 605 200 885. (33/Z)

◆ **Dr med. Emilian Kowal** - specjalista otolaryngolog dzieci i dorosłych. Konsultacje z zakresu chirurgii i onkologii głowy i szyi. Przyjmuje: **ALLMEDICA, Zakopane, Chyców Potok 26**, pon. i wt. 14-18. Rejestracja 18 265 74 88. (9/NT)

Rabka

◆ **Dr n. med. Mieczysław Kossek** - specjalista otolaryngolog. Choroby uszu, nosa, gardła i krtani u dorosłych i dzieci. Choroby alergiczne górnych dróg oddechowych. **Rabka-Zdrój, ul. Władysława Orkana 19B** (Centrum Handlowe „MAŁGOSIA” II piętro). Przyjmuje: pon., śr., pt. 16-17. Tel. 603 055 491. (8/NT)

◆ **DR N. MED. JAN WOŚ, SPECJALISTA OTOLARYNGOLOG**, Szpital im. Żeromskiego w Krakowie, badanie dorosłych i dzieci (endoskopia w cenie), usunięcie migdałków, operacje przegrody nosa i endoskopowa zatok, leczenie chrapania. **SPEC MED, ul. Prof. Jana Rudnika 3B, 602 222 084**. (360/Z)

ORTOPEDIA**Zakopane**

◆ **SPECJALISTYCZNY GABINET ORTOPEDYCZNO-URAZOWY, prof. dr hab. med. Daniel Zarzycki**, ul. Jagiellońska 34, wtorki 17-19. Rejestracja telefoniczna: 668 690 415. (268/Z)

◆ **GABINET ORTOPEDYCZNY**. **Dr n. med. WOJCIECH KAČKI**. Przyjmuje: piątki (17-19): Zakopane, Balzera 18, rejestracja: 606 509 539; poniedziałki (18-20): ALLMEDICA, Nowy Targ, Kolejowa 31, rejestracja: 18 265 74 88 (196/Z)

◆ **PORADNIA ORTOPEDYCZNA, lek. med. SZYMON BANAK** przyjmuje w poniedziałki 17.00-19.00, ul. Makuszyńskiego 1, Zakopane. Rejestracja telefoniczna: 694 41 35 49. (405/Z)

◆ **Lek. med. JANUSZ KALISKI, SPECJALISTYCZNY GABINET ORTOPEDYCZNY I MEDYCZNY PRA-CY** (porady ortopedyczne, RTG, USG, badania profilaktyczne, badania kierowców, badania osób ubiegających się o pozwolenie na broń). **UL. TETMAJERA 23** (Centrum Medyczne STAR-MED), tel: 509 961-365. (428/Z)

GINEKOLOGIA, POŁOŻNICTWO**Zakopane**

◆ **PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA, lek. med. GRZEGORZ MARKOWSKI** - spec. ginekolog-położnik, Nowotarska 79, 18 20 64 244. Przyjęcia: bezpłatne (umowa z NFZ): pn., śr., czw. 8-14.30, wt. 14-18; prywatne: wt. 18-19, pt. 16-17. (13/Z)

◆ **Specjalistyczny Gabinet Chorób Kobiecty i Położnictwa, USG, USG piersi i cytologia** - **lek. med. DANUTA GRUSZKA-WRÓBEL**, specjalista ginekolog-położnik. Droga do Samków 3 A, poniedziałki i czwartki od 16. Tel. 18 20 629-50, 604 118 380. (40/Z)

◆ **Lek. med. MACIEJ WIDERA** - ginekolog - położnik - **USG, CYTOLOGIA**. Przyjmuje: wt. i czw. 16-18 po uzgodnieniu tel. 602 389-411. **UL. KASZELEWSKIEGO 6** (dojazd od ul. Powstańców Śląskich przez parking pod Gubałówką). (41/Z)

◆ **Specjalistyczny Gabinet Lekarski Ginekologiczno-Położniczy - dr n. med. ANDRZEJ SAŁYK** - USG, cytologia, bezbolesne usuwanie nadżerki metodą Krio - przyjmuje: ul. Nowotarska 79 (koło ronda); pon., śr., i czw. od godz. 16. Tel. 604 802-696, rejestracja telefoniczna 13-14.: 18 20-143-79. (46/Z)

◆ **SPECJALISTA GINEKOLOG POŁOŻNIK - ANNA BANKOWSKA-PODOLAK** przyjmuje w gabinecie przy ul. Ks. Stolarczyka 12 - poniedziałki, środy 17-19 - USG, cytologia. 601 28-15-79. (139/Z)

◆ **GINEKOLOGIA POŁOŻNICTWO** **Dr hab. n. med. Hubert Wolski, lek. Magdalena Massalska-Wolska, lek. Jan Wolski**. Badania prenatalne. Monitorowanie ciąży. Profilaktyka onkologiczna. Badania prenatalne: USG, KTG. Profilaktyka onkologiczna: Cytologia, Kolposkopia, USG. **UL. KOŚCIUSZKI 1**, Zakopane, rejestracja 660 615 089. (316/NT)

Nowy Targ

◆ **Dr hab. n. med. Hubert Wolski, specjalista ginekolog-położnik** USG 3D, 4D, cytologia, ul. Waksmundzka 67, Nowy Targ. Rejestracja telefoniczna 660 615 089. (18/NT)

◆ **AB CLINIC CENTRUM GINEKOLOGII I LECZENIA NIEPŁODNOŚCI** - **dr n. med. Anna Gąsiorowska i lek. B. Pflaum**. Prowadzenie ciąży, USG, cytologia, KTG, leczenie schorzeń ginekologicznych. **UL. DŁUGA 129** (budynek Femedici), rejestracja: 603 774 775 (433/Z)

SPEC. GABINETY LEKARSKIE**Zakopane**

◆ **Lek. med. ALEKSANDRA SKUPIEŃ-DUDEK** - **MEDYCZNA PRACY** - badania profilaktyczne, badania kierowców oraz dla celów sanepid. - ul. Sienkiewicza 3 b, poniedziałki 9-11, środy 15-17, tel. 603 125-551 (38/Z)

◆ **Centrum Medyczne STAR-MED**, ul. Kazimierza Przerwy-Tetmajera 23, tel. 18 26 377 00, e-mail: centrummedyczne@mnet.pl. **PORADNIE:** - ORTOPEDYCZNA, - CHIRURGII OGÓLNEJ, - CHIRURGII NACZYNIOWEJ, - UROLOGII, - CHOROBY WEWNĘTRZNYCH, KARDIOLOGII, - FIZJOTERAPII, - NEUROLOGII, - ENDOKRYNOLOGII. **PRACOWNIE:** USG, RTG, EMG, **punkt pobierania krwi**. (429/Z)

NEFROLOGIA**Nowy Targ**

◆ **CHOROBY NEREK I UKŁADU MOCZOWEGO** - specjalista nefrolog **Marek Truczk**, przyjmuje: ul. Długa 44, we wtorki 16-18. Tel. 600 314 922. (2/NT)

CHIRURGIA**Murzasiczle**

◆ **Prywatny Gabinet Chirurgiczny MAGDALENA DANIEL** - specjalista chirurgii dziecięcej. **UL. CHYKÓWKÓWKA 1**, tel. 602651002. Choroby chirurgiczne, choroby paznokci leczone metodą podologiczną **ARKADY**, bezbolesne usuwanie blizn i rozstępów nieinwazyjną metodą **BLOOMEA**. (437/Z)

ENDOSKOPIA**Zakopane**

◆ **GASTROMED INTERNA i ENDOSKOPIA** **Pracownia Endoskopowa**, ul. Stolarczyka 12. **Dr Henryk Chodurski** przyjmuje pon.-pt. po rejestracji telefonicznej: 18 20 646 64, 606 46 39 40. Także w ramach NFZ. Gastroskopia, kolonoskopia. (68/Z)

Nowy Targ

◆ **LEK. MED. CEZARY WOJŚLAWSKI - CHIRURG**. Gastroskopia, kolonoskopia, rektoskopia. **UL. RYNEK 24**. Wtorek: 15-17, sobota: 9-11 oraz po telefonicznym uzgodnieniu: 18 266-63-78, 606 262 796. (17/NT)

DERMATOLOGIA**Zakopane**

◆ **SPECJALIŚCI DERMATOLOGI - WENEROLOGI**, asystenci **Kliniki CMUJ: dr med. Marek Brzewski i dr med. Paweł Brzewski**. Przyjmują w piątki 17-19. **UL. MAKUSZYŃSKIEGO 1**. Rejestracja: 12 267 35 60, 608 472-034. (66/Z)

◆ **Lek. med. KRZYSZTOF MARASZEWSKI** - **DERMATOLOG, WENEROLOG** - zamrażanie brodawek, diagnostyka znamion barwnikowych. Przyjmuje: pon. oraz pt. 16-17; w pozostałe dni - 605 596 710. **UL. ZAMOYSKIEGO 17 a**. Wizyty domowe. (67/Z)

◆ **Lek. ANNA IGRAS, SPECJALISTA DERMATOLOG-WENEROLOG**. Choroby skóry, włośń, paznokci i przenoszone drogą płciową. Badanie znamion dermatoskopem, kriochirurgia, elektrokoagulacja. **UL. NOWOTARSKA 79** (wtorki, czwartki). Wizyty domowe. Tel. 600 044 624. (422/Z)

◆ **PURECLINIC** - **lek. MAŁGORZATA GAWORCZYK**. Trądzik, zmiany barwnikowe, brodawki, AZS, łuszczyca, bielactwo. **Dermatopskopia, laseroterapia, kriochirurgia, plazma, peelingi medyczne**. Czwartek, piątek, sobota: **Aleja 3 Maja 5 lok. B**, tel. 501 510 502. (457/Z)

◆ **ŁUSZCZYCA SKÓRNA, ŁUSZCZYCA STAWOWA** oporna na leczenie dermatologiczne, nawracająca. **Dr n. med. JACEK JANCELEWICZ**. Piątki od 16.30, Nowotarska 10 c. Tel. 604 916 262. (210/NT)

Nowy Targ

◆ **LEK. MED. KATARZYNA DZIUBAS-STOCH** - **SPECJALISTA DERMATOLOGII I WENEROLOGII** przyjmuje we wtorki i piątki 16-18, ul. Bolesława Wstydlivego 32. Tel. 18 264 86 38, 604 128 106. Dzwonić po 18. (77/NT)

PODOLOGIA**Zakopane**

◆ **GABINET PODOLOGICZNY „STUDIO ORCHIDEA”** - specjalista podolog. **Leczenie grzybic paznokci, wrastające paznokcie** - klamry, metoda Arkady, rekonstrukcja płytki. **Pedicure** specjalistyczny, usuwanie modzeli i odcisków, wykonywanie odciążań i ortoz indywidualnych. **UL. GRUNWALDZKA 11b**, 600 801 792, studioorchidea.net (329/Z)

UROLOGIA**Zakopane**

◆ **GABINET UROLOGICZNY, lek. Janusz Szczepka** - specjalista urolog - chirurg - USG nerek, pęcherza, prostaty, uroflowmetria, cystoskopia, laseroterapia. **UL. GIMNAZJALNA 1**, pt. 15-17, sob. 9-10.30. tel. 502 733-153. (111/Z)

Nowy Targ

◆ **Prywatna Poradnia Urologiczna UROVITA**, ul. Szaflarska 93d, specjaliści urologzy pracujący w Pododdziale Urologicznym Szpitala Powiatowego w Zakopanem: **lek. Piotr Trybek, lek. Leszek Michalski, lek. Wojciech Lewandowski**. Poradnia czynna po południu, po rejestracji telefonicznej: (32) 11 14 260 po godz. 15.00, tel: 606 201 080 w godz. 8.00-15.00. (174/NT)

REUMATOLOGIA**Zakopane**

◆ **Dr n. med. JACEK JANCELEWICZ**, specjalista reumatolog. Konsultacje specjalistyczne dorosłych i dzieci. USG stawów. Recepty refundowane. Piątki od 16.30, Nowotarska 10 c. Tel. 604 916 262. (237/NT)

ENDOKRYNOLOGIA**Zakopane**

◆ **Prof. JERZY STARZYK** - **ENDOKRYNOLOG** - dorośli i dzieci. Choroby tarczycy, przysadki, jąder, jajników, nadnerczy, niedobór wzrostu, przedwczesne i opóźnione dojrzewanie, otyłość. Zakopane, ul. Sienkiewicza 3B. **Rejestracja 18 206 22 00**. Czynne: co 2-gą sobotę od godz. 10.00. **www.StarzykEndokrynolog.pl** (36/Z)

Nowy Targ

◆ **Lek. med. Elżbieta Pastuszek, specjalista internista** - **ENDOKRYNOLOG**. USG jamy brzusznej i tarczycy. Rynek 24. Przyjmuje: 1., 2. i 3. sobota miesiąca: 9-13. Tel. 602 319 259. (42/NT)

◆ **Centrum Zdrowia „INTER-MED”**, **lek. med. Irena Wójciak-Majerczak**, endokrynolog, specjalista chorób wewnętrznych. Konsultacje endokrynologiczne, usg tarczycy. **Nowy Targ, ul. Pajerskiej 8a**, tel. 18 549 16 66. **www.inter-med24.pl**, Krościenko, przychodnia Esperanto 1, tel. 609 468 844. (71/NT)

NEUROLOGIA

Zakopane

◆ **GABINET NEUROLOGICZNY, dr n. med. RYSZARD BIELSKI - specjalista neurolog.** Przyjmuje ul. Kościuszki 11 (nr jedenaście), wt. i czw. 15-16.30. Rejestracja tel.: 602 624-020. Padaczka, choroby kręgosłupa, profilaktyka udarów mózgu, nerwice. (60/Z)

Nowy Targ

◆ **STANISŁAW SKRZYPEK - specjalista neurolog.** Ul. Gorczańska 29. Przyjmuje codziennie pon.-pt., po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym. Tel. 507 060 345. (80/NT)

PSYCHOLOGIA, PSYCHIATRIA

Zakopane

◆ **Lek. med. psychiatra ZBIGNIEW ŁABĘDZKI** - depresje, lęki, obsesje, zaburzenia psychiczne wieku podeszłego, nerwice, anoreksja i bulimia, bezsenność. Ul. Sienkiewicza 3 „Radowid”, pon. 9-14, wt. 9-19. 18 20 700-40, 501 056 947. www. zbigniew-labedzki-psychiatra.com (70/Z)

◆ **Specjalista psychiatra, lek. med. EWA MAKIEŁA** - przyjmuje w Zakopanem, ul. Nowotarska 10 c - środy 15-17. Rejestracja w godz. dopołudniowych: 18 20 155 66. (231/Z)

◆ **PRACOWNIA PSYCHOLOGICZNA - ANNA JANUSZEK**, ul. Krupówki 3/5, 609 664 379. Badania psychologiczne kierowców i operatorów maszyn, pomoc psychologiczna, doradztwo zawodowe. Jakość i przystępne ceny. Dorosli, młodzież, dzieci. pracownia@psychologzakopane.pl (279/Z)

◆ **Mgr JAN DYBA, Psycholog** - psychoterapia zaburzeń psychicznych (depresja, nerwice, lęk, uzależnienia), radzenie sobie z sytuacjami trudnymi, terapia rodzin, terapia grupowa; ul. Na Wilcznik 1a, www. jandyba.pl. Tel. 602655100. (315/Z)

◆ **Specjalista Psychiatrii OLGA KAŁUŻYŃSKA**. Lekarz z wieloletnim doświadczeniem, pracownik Kliniki UM w Łodzi. Gabinety Leksarskie, Sienkiewicza 4a, Zakopane. Rejestracja telefoniczna pod numerem: 605 820 589. (444/Z)

Nowy Targ

◆ **MACIEJ BRYNIARSKI. Lek. specjalista psychiatra.** Nowy Targ, ul. Wojska Polskiego 24. Przyjmuje: pon. 14.30-17, czw. 14-17. Rejestracja, wizyty domowe; tel. 608 480 432. (19/NT)

◆ **SPECJALISTA PSYCHIATRA, MEDYCYNY PRACY - dr n. med. MICHAŁ GAŁECKI** - wtorki, czwartki i piątki od godz. 15, Nowy Targ, ul. Szkolna 2, rejestracja tel. 603 97-19-11. Leczenie nerwic, depresji, psychozy, zaburzeń osobowości, uzależnień. Wizyty domowe. (74/Z)

◆ **BADANIA PSYCHOLOGICZNE, PSYCHOTESTY:** kierowców i operatorów, osób skierowanych za alkohol, punkty, wypadek. Bezstresowo, bez kolejek, Nowy Targ, Szafarska 30. Tel. 606 515 717. Zapraszamy. (306/NT)

Klikuszowa

◆ **Gabinet Psychologiczny dla Dzieci i Młodzieży.** Diagnoza, terapia, w sparcie dla rodziców, Klikuszowa 40a, rejestracja: 535 122 256, psycholog-podhale.pl (217/NT)

LOGOPEDIA

Nowy Targ

◆ **PRACOWNIA LOGOPEDYCZNA MOWA**, kompleksowa diagnoza i terapia dzieci i dorosłych - wady wymowy, jąkanie, zaburzenia komunikacji. N. Targ, ul. Kowaniec 2, lub z dojazdem do klienta 533501509, www.logopedamowa.pl (200/NT)

Witów

◆ **PRYWATNA PRAKTYKA LOGOPEDYCZNA - mgr Elżbieta Watycha** - logopeda, pedagog specjalny. Usługi w zakresie wczesnej interwencji, diagnozy i terapii zaburzeń i wad wymowy dzieci i dorosłych. Witów 245c. Rejestracja tel. 604215061 (252/Z)

ORTODONCJA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ.** Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20-156-97, 18 20-625-40, 512 157 497. (90/Z)

◆ **GIEWONT STOMATOLOGIA - lek. stom. KATARZYNA MATUSIAK-HEŁMECKA**, ul. Kościuszki 1 (III p.), rejestracja: 18 542 70 18, 698 966 226. (451/Z)

STOMATOLOGIA DZIECIĘCĄ

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ.** Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156-97, 512 157-497, 18 20 625 40. (172/Z)

STOMATOLOGIA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ.** Zakopane, Krupówki 50, 18 20-156-97, 18 20 625 40, 512 157 497. (79/Z)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY** - ul. Sienkiewicza 3 (Radowid). 18 20 64 220, 601 45 63 69. Pon.-pt. **LIDIA ZAREMBA-SOŁTYS, MATEUSZ SOŁTYS** i **AGNIESZKA KOWALKIEWICZ-SOŁTYS; ANNA NIEDZIŁSKA-STEFANIK** (606 278 912). Pełny zakres usług, RTG, mikroskop. (80/Z)

◆ **TATRZAŃSKIE CENTRUM STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ I IMPLANTOLOGII TATRA MED.** Ul. Chramcówki 9, Zakopane. Pon.-pt.: 9-20; sob.: 10.30-15.30. Recepta: 530 433 433, 18 200 19 16. www.tatramed.pl (86/Z)

◆ **Stomatologia „EVADENT”, lek. stom. EWA DASZKIEWICZ.** Pełen zakres usług. Stomatologia estetyczna, dziecięca, chirurgia, nowoczesna protetyka, rtg. **Rejestracja:** 602 880 990. Ul. Zborowskiego 4a/5, Zakopane. (135/Z)

◆ **STOMATOLOGIA ZALIŃSKA**, Al. 3 Maja 23, lek. stom. Elżbieta Zalińska. Tel. 692 073 576. Pełen zakres usług, RTG, chirurgia, endodoncja, protetyka, stomatologia dziecięca. (290/NT)

◆ **GIEWONT STOMATOLOGIA - gabinety stomatologiczne, pracownia rentgenowska:** zdjęcia pantomograficzne, cefalometryczne, punktowe i tomografia komputerowa 3D. Ul. Kościuszki 1 (III p.), rejestracja: 18 542 70 18, 698 966 226. Przyjmują lekarze: **Anna Krynicka-Pęksa, Maciej Rajski, Anna Marciniszyn, Patryk Targoński**, chirurdzy stomatologiczni: **Paweł Novak, Jan Miech**, oraz **higienistka Sabina Kucak** - pełen zakres usług. (202/Z)

◆ **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNO-PROTETYCZNE**, ul. Sienkiewicza 22 c (18 20 132 46): **lek. stom. MONIKA PABIŚ-SIĘKA** (604 232 488), **lek. stom. SEBASTIAN SIĘKA** (606 71 61 41). Implanty, mosty i korony porcelanowe, zatrzaskowe protezy szkieletowe, rekonstrukcja złamanych zębów, piaskowanie, wybielanie zębów. (151/Z)

◆ **STOMATOLOGIA PRZY RÓWNI ANNA I BARTOSZ NIEZGODZIŃSKI.** Nowoczesne leczenie stomatologiczne. Stomatologia bez bólu. Pełen zakres usług, implantologia, endodoncja, protetyka. Mikroskop, pantomograf, tomografia liniowa. Ul. Sienkiewicza 4A/4, pn.-sob. Tel. 530 602 603, www.przyrowni.eu (298/NT)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY - MEDYCYNĄ ESTETYCZNA - STOMATOLOGIA ESTETYCZNA - lek. stom. JUSTYNA KĘDZIERSKA.** Tomografia 3D + pantomogram + cefalo. Ul. Chyców Potok 26 (CH „Szymonek”), poniedziałek-sobota 9-20. Rejestracja: 506 36 58 56. (405/Z)

Poronin

◆ **SICHELSKI - STOMATOLOGIA.** Poronin, ul. Kasprowicza 75 a (przy zakopiance), pn.-śr. 12-19, czw.-pt. 9-16, tel. 18 20 751 51. Przyjmują: **lek. stom. Adam Sichelski, lek. dent. Ewa Kościelniak.** Kompleksowe i nowoczesne leczenie. (81/Z)

Nowy Targ

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY LEK. DENT. PAULINA SAMOLEJ-UJWARY.** Leczenie dzieci i dorosłych. **EKSPRESOWE WYKONYWANIE PROTEZ ZĘBOWYCH** - pon. i czw. godz.12. Gabinet czynny pon.-pt. Tel. 609 209 290. (105/NT)

◆ **ANNA STOKŁOSA-PIELA lek. stom.,** dyżur całodobowy - 606 463 125, 18 266 32 89, N. Targ, Kolejowa 127. Leczenie i usuwanie zębów w znieczuleniu komputerowym „the Wand”, leczenie paradontozy, laseroterapia, ozonoterapia, rentgen - panorama cyfrowa. Od pon.-sob. do godz. 21. Rejestracja wyłącznie telefoniczna. (27/NT)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY, LEK. STOM. MAŁGORZATA BUŃDA, LEK. STOM. PIOTR BUŃDA - SPECJALISTA CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ**, ul. Jana III Sobieskiego 15. Czynne pon.-pt., także W SOBOTĘ, po wcześniejszej rejestracji telefonicznej. Pełny zakres usług, chirurgia stomatologiczna. **LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW.** Tel. 504 620 074. (142/NT)

Bukowina Tatrzańska

◆ **BUKOWINA TATRZAŃSKA WIERCH RUSIŃSKI 66. GABINET STOMATOLOGICZNY lekarz dentysta: MICHAŁ PASICH**, GABINET CZYNNY: piątek, sobota, niedziela - kontakt tel. 784-151-943 (259/Z)

Jabłonka

◆ **Gabinet Stomatologiczny.** Przyjmuje lek. dent. **MAGDALENA FIT-RUTKOWSKA.** Usługi stomatologiczne. Ul. Sobieskiego 7. Gabinet otwarty we wtorki, czwartki i piątki. Rejestracja tel. 18 26 525 04, 609 952 778. (207/Z)

◆ **CENTRUM STOMATOLOGII RODZINNEJ „IMPLADENT”,** lek. stom. MARZENA BOGACZ-KLUCZ, lek. stom. WOJCIECH KLUCZ. Jabłonka, ul. Wąska 2 (Juta). **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE I PROTETYCZNE, IMPLANTY, WYBIELANIE.** Poniedziałek-sobota. 660 459 439, 606 621 014, 18 26 528 83. (221/Z)

Czarny Dunajec

◆ **Gabinet Stomatologiczny.** Przyjmuje lek. dent. **MAGDALENA FIT-RUTKOWSKA.** Usługi stomatologiczne. Ul. Kamieniec Dolny 18. Gabinet jest otwarty w środy w godz. 13-18. Rejestracja tel. 609 952 778. (438/Z)

Zubrzyca Górna

◆ **Gabinet w Zubrzycy Górnej 48B oferuje: stomatologia zachowawcza i dziecięca, protetyka, chirurgia, rentgen.** Czynne: pon.-pt. 10-20, sob. 12-16. Tel.: 604 519 887, 735 989 347, (12) 272 63 55. (294/NT)

CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA

Zakopane

◆ **TATRA MED** ul. Chramcówki 9, Zakopane. Chirurgia stomatologiczna, implantologia, tomografia 3D. Recepta: 530 433 433, 18 200 19 16. www.tatramed.pl (291/Z)

Poronin

◆ **IMPLANTY, S3 Stomatologia**, ul. Za Torem 28d, tel. 18 201 29 29. **Lek. dent. ANDRZEJ ŻEGLEŃ** - specjalista periodontolog, lek. dent. **ANNA JAKUBIK** - specjalista periodontolog. Chirurgia stomatologiczna, zabiegi periodontologiczne, implanty. 504 104 963 (312/Z)

Nowy Targ

◆ **LEK. STOM. PIOTR BUŃDA, SPECJALISTA CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ**, N. Targ, Jana III Sobieskiego 15. Czynne pon.-pt., także w SOBOTĘ, po wcześniejszej rejestracji telefonicznej. **LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW.** Tel. 504 620 074. (285/NT)

PERIODONTOLOGIA

Poronin

◆ **S3 STOMATOLOGIA**, Za Torem 28 d, 18 201 29 29, **lek. dent. ANDRZEJ ŻEGLEŃ** - specjalista periodontolog, lek. dent. **ANNA JAKUBIK** - specjalista periodontolog. Kompleksowe leczenie chorób przyzębia (paradontozy), usuwanie kamienia poddziąsłowego, chirurgiczne wydłużanie koron klinicznych. Zabiegi periodontologiczne. Przeszczepy dziąseł, pokrywanie recesji. (266/Z)

Rabka-Zdrój

◆ **CENTRUM STOMATOLOGII DOMINIK**, ul. Zakopiańska 6a, Rabka. **Lek. dent. specjalista periodontolog ANNA JAKUBIK** - skutecznego leczenia paradontozy, odsoniętych szyjek zębowych, przeszczep dziąseł, korekta uśmiechu dziąsłowego, usuwanie kamienia poddziąsłowego. Tel. 696 025 147 (414/Z)

PROTETYKA

Zakopane

◆ **Specjalistyczny Gabinet Stomatologiczny dr ZBIGNIEW RASZCZYK**, Sobiechowska Bór 57, Kościelisko. Protezy, korony, mosty porcelanowe. Pełny zakres usług. Protezy refundowane przez NFZ. **602 11 93 02, 18 20 70 539.** (288/Z)

STOMATOLOGIA ESTETYCZNA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. Jasiewicz**, ul. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156 97. (311/Z)

IMPLANTO-PROTETYKA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL, A. W. JASIEWICZ.** Ul. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156 97, 18 20 625 40, 512 157 497. (230/Z)

◆ **IMPLANTY** - lek. stom. **PAWEŁ SŁOWIK**, ul. Sabala 2, Zakopane. Poniedziałek-piątek 10-19. Tel. 18 20 14 931, 602 49 09 24. (249/Z)

◆ **IMPLANTY - IMPLANTOPROTETYKA, lek. stom. Sebastian Sięka**, ul. Sienkiewicza 22c, tel. 606 71 61 41. TOMOGRAFIA 3D (281/Z)

Jabłonka

◆ **IMPLADENT S. C. CENTRUM STOMATOLOGII RODZINNEJ** - ul. Wąska 2, Jabłonka. KOMPUTEROWE PLANOWANIE W PROGRAMIE SIMPLANT IMPLANTACJA NATYCHMIASTOWA, ODBUDOWY TYMCZASOWE NA IMPLANTACH DO 48 GODZIN. Tel. 606 621 014, 660 459 439, 18 26 528 83. (219/Z)

ALERGOLOGIA

◆ **PRYWATNA PORADNIA Alergologiczna**, Zakopane, ul. Gimnazjalna 5. Lekarz med. **ZOFIA KOMUSIŃSKA-BIEDERMANN** - specjalista alergolog, specjalista pulmonolog, pediatra. Wtorek-środa od godz. 14. Rejestracja telefoniczna: 18 20 64-064, 531 841 890. (96/Z)

MEDYCYNĄ ESTETYCZNA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL.** Krupówki 50, Zakopane, tel. 18 20 156 97. (208/Z)

◆ **PURE CLINIC**, dr.n. med. Paweł Wnuk. Botox, kwas hialuronowy (wypełnienie ust i zmarszczek), osocze i fibryna, nici, mezoterapia, stymulatory tkankowe. Aleje 3 Maja 5 lok. B, tel. 501 510 502. (458/Z)

UZALEŻNIENIA

Zakopane

◆ **ODTRUCIE POALKOHOLOWE, ODWODNIENIA, NIEDOŻYWIENIA - WIZYTY W DOMU PACJENTA.** Lekarz **MACIEJ WÓJCİK**. Kroplówki, zastrzyki, tabletki. TERAPIA. Tel. 601 525 588, 696 213 825. (148/Z)

Rabka

◆ **OŚRODEK TERAPII UZALEŻNIENI „DEZYDERATA”** - terapia stacjonarna, konsultacje indywidualne z zakresu uzależnień od alkoholu, narkotyków, leków, hazardu i innych zachowań kompulsywnych. Rabka-Zdrój, ul. Zaryte 25, www.dezyderata.com, +48 530940354, +48 18 5447247, biuro@dezyderata.com.pl (450/Z)

◆ **INDYWIDUALNA TERAPIA UZALEŻNIENI:** alkohol, narkotyki, dopalacze, leki, hazard, nowe technologie, itp. **Konsultacje dla osób z problemem i ich bliskich.** **Rabka-Zdrój, tel. 515268322.** (456/Z)

Koninki

◆ **WYJĄTKOWO SKUTECZNY PROGRAM TERAPII** - Prywatne Centrum Terapii Uzależnień „KONINKI”. **DYSKRECJA - POMOC. DETOKS - ODTRUCIA - BADANIA.** Bezpiecznie w szpitalu. 18 33 17 250, 18 33 19 737, www.terapienet.pl, www.pomoc.terapienet.pl (92/NT)

ANALITYKA

Zakopane

◆ **ANALIZY LEKARSKIE** - mgr farm., analityk kliniczny **Włodzimierz Danielewski**. Zakopane, UL. SIENKIEWICZA 3B (18 20 622 00). **Badania diagnostyczne. ILOŚCIOWE OZNACZANIE POZIOMU PRZECIWCIAŁ anty SARS-Cov-2. Wyniki również mailem.** (97/Z)

◆ **LABORATORIUM „HORMON-DIA”** - o/Zakopane, ul. Makuszyńskiego 1, 18 20 174 22. Poniedziałek-piątek 7.30-12.00. Pełny zakres badań laboratoryjnych. **Wynik możesz sprawdzić w internecie, poproś o kod dostępu.** Aktualne informacje zawsze na www.hormondia.pl (98/Z)

◆ **PURE CLINIC.** Punkt pobrań, diagnostyka. Aleje 3 Maja 5 lok. B, tel. 501 510 502. (459/Z)

OTYŁOŚĆ

Zakopane

◆ **CENTRUM DIETETYCZNE NATURHOUSE W ZAKOPANEM, UL. KOŚCIUSZKI 15, ZAPRASZA NA BEZPŁATNĄ KONSULTACJĘ DIETETYCZNĄ:** pomiary antropometryczne ciała, badanie ilości tkanki tłuszczowej w organizmie, wskazówki dotyczące prawidłowego żywienia. 18 20 156 19. (337/Z)

◆ **PORADNIA DIETETYCZNA** - mgr inż. **ANETA ZAJĄC.** Indywidualny plan żywieniowy w zdrowiu i w chorobie (hipercholesterolemia, celiakia, niedoczynność tarczycy, itp.). Bezpłatna analiza składu ciała. Droga do Olczy 11 c, 880 563 097. (355/Z)

REHABILITACJA

Zakopane

◆ **CENTRUM REHABILITACJI SPORTOWEJ mgr Michał Zarzycki**, ul. Jagiellońska 34. Rejestracja telefoniczna 604 504 966. (269/Z)

Nowy Targ

◆ **GABINET REHABILITACJI LECZNICZEJ** - rehabilitacja wszystkich schorzeń kręgosłupa, po urazach układu kostnego, po urazach układu nerwowego - **NIEDOWŁADY**, po udarach mózgu. Korekcja wad postawy. Możliwość wykonywania zabiegów w domu pacjenta. Nowy Targ, ul. Gorczańska 29, 605 079 054. (97/NT)

OPIEKA

Skrzypne

◆ **DOM SENIORA TATRZAŃSKA JESIEŃ** - opieka długoterminowa, krótkoterminowa i dzienna. Skrzypne, ul. Wierchowa 20. Tel. 601 364 265, www.tatrzańskajesien.pl (169/NT)

Maniowy

◆ **DOM SENIORA EDEN** - komfortowe warunki. Opieka długoterminowa, krótkoterminowa, dzienna, pobyty rehabilitacyjne. Maniowy, ul. Jana Pawła II 12. Tel. 692 999 103, www.pensjonateden.com (315/NT)

WETERYNARYJNE

Zakopane

◆ **PRZYCHODNIA WETERYNARYJNA „TATRAVET”,** ul. Staszica 5b. Pon.-pt. 10-18, sob. 10-14. **Ze względu na epidemię Covid-19 prosimy o telefoniczne umawianie wizyt: 18 54 277 04, 669 897 438.** www.tataravet.pl (320/Z)

NASZA AKCJA

ODDAM ZA DARMO

◆ WIRÓWKĘ DO BIELIZNY, 20 m² PŁYTEK CERAMICZNYCH STAREGO TYPU (15x15 cm), ZLEWOZMYWAK DWUKOMOROWY ŻELIWNY - 505 803 038.

PRACA

dam

- ◆ KARCZMA W ZAKOPANEM zatrudni: KUCHARZA/-KĘ (doświadczenie), POMOC KUCHENNĄ, PANIĄ NA ZMYWAK, KELNERKI. Praca stała lub sezonowa, dobre wynagrodzenie. Kontakt: 514 699 722
- ◆ WIZY USA, WYJAZDY, ZIELONA KARTA. 501 809 644
- ◆ PRACA W HOLANDII REMONTOWO-BUDOWLANA. STAWKA 18-20€. 506 825 995
- ◆ Szukam osoby do przygotowania śniadań w małym pensjonacie w Zakopanem. 606 654 999
- ◆ Hotel Paryski Zakopane zatrudni ratownika wodnego oraz recepcjonistę. 603036396

- ◆ PRACA W NIEMCZACH DLA BUDOWLANIA - NAJLEPIEJ STOLARZ - 667 151 555.
- ◆ Pensjonat w Zakopanem zatrudni KUCHARKĘ - 601 464 274.
- ◆ SPRZĄTANIE APARTAMENTÓW, prawo jazdy. 791 353 569

EURO LABORA

PRACA w AUSTRII
na warunkach austriackich dla:
**CIEŚLI SZALUNKOWYCH,
MURARZY, ZBROJARZY,
DEKARZY, ELEKTRYKÓW,
HYDRAULIKÓW,
SPAWACZY, ŚLUSARZY,
MONTERÓW, STOLARZY,
OPERATORÓW ŻURAWIA**
Komunikatywny i niemiecki

Kontakt:
praca@euro-labora.com
+48 32 417 20 56, 502 693 712,
535 655 034, 533 550 034
Certyfikat: 14601

- ◆ Praca - pokojowa na sezon zimowy styczeń/luty 2023r. Bez zakwaterowania. Willa/domki w okolicach Nosała w Zakopanem. Dobre warunki pracy i płaca. Mile widziane doświadczenie. 602430532. kontakt@willamagdalena.pl www.willamagdalena.pl

KONSERWATORA

- osobę
do odśnieżania

zatrudni

HOTEL

w centrum Zakopanego

Praca dodatkowa.

Kontakt:

600 48 35 56

- ◆ Karczma w Zakopanem przyjmie do pracy na stanowisko: kelnera, kucharza, pomocy kuchennej. Kontakt pod nr. tel. 600035080, 600035355. 600035080
- ◆ Praca na gospodarstwie przy koniach z zamieszaniem. Bukowina Tatrzańska.. 602460070
- ◆ Dołącz do naszego zespołu w Grand Hotelu Starmary. Poszukujemy pracowników na stanowisko: Kelner/Barman, Kelner śniadaniowy, Kelner a la carte. praca@wo-ma.com. 667707901
- ◆ Zatrudnię do pracy studenta na stanowisko operator wtryskarki i kierowca. Prawo jazdy kat. B. Nie wymagane doświadczenie. Praca w Szafarach. 502542453

Terma Bania
w Białce Tatrzańskiej
zatrudni:

- Pracownika Działu Sprząającego (zmiana dzienna)
- Hosta/Hostessę
- Kasjera
- Ochroniarza

e-mail: **rekrutacja@termabania.pl**
Tel. **517 229 996**
Istnieje możliwość zatrudnienia uczniów (18+) oraz studentów.

- ◆ NIEMCY - PODATKI, RODZINNE, TŁUMACZENIA. 50227 9748.
- ◆ STACJA NARCIARSKA POLANA SZYMOSZKOWA zatrudni na sezon zimowy: PIZZERIA. Informacje: 693 319 707

- ◆ KUCHARZ/KA, PIZZER/KA, KELNER/KA, POMOC KUCHENNA z doświadczeniem, do karczmy w Bukowinie Tatrzańskiej. Możliwość zamieszkania. 602755354.

- ◆ Piekarnia w Zakopanem zatrudni MAGAZYNIER/KA (praca na noc). Bardzo dobre warunki pracy. 604 102 804, 602 285 793.

- ◆ Poszukiwana Recepcjonistka - mile widziana z doświadczeniem do kameralnego hotelu w centrum zdrojowym w Szczawnicy. Oferujemy stałe zatrudnienie, elastyczny czas pracy oraz atrakcyjne warunki. Szczegóły do ustalenia. Zachęcamy do podjęcia współpracy! 602-596-076

Bania HOTEL
Hotel Bania Thermal & Ski
w Białce Tatrzańskiej
zatrudni:

- CUKIERNIKA
- OCHRONIARZA
- PRACOWNIKA MYJNI SAMOCHODOWEJ
- POMOC KELNERSKĄ
- POMOC BARMAŃSKĄ
- POMOC KUCHENNĄ
- KELNERA
- KUCHARZA FOOD TRUCKA
- PRACOWNIKA BUDKI GASTRONOMICZNEJ
- RECEPCJONISTĘ

rekrutacja@bania.pl
Tel. **517 229 996**
Istnieje możliwość zatrudnienia uczniów (18+) oraz studentów.

- ◆ RESTAURACJA REGIONALNA w Zakopanem zatrudni POMOC KUCHENNĄ. 604 450 060.
- ◆ NORWEGIA - TYNKARZ, MALARZ, BŁACHARZ, STOLARZ. Norwegia (Oslo). Zatrudnimy tynkarzy, malarzy, blacharzy, stolarzy. Języki obce NIE wymagane. Praca z pracownikami z Podhala. Zjazd do kraju (samolot) co 1-3 tygodni wg. własnego uznania - pełna elastyczność i swoboda co do wyjazdów. Zarobki w przeliczeniu 20-27 Euro/godz. ZAPRASZAMY. Tel. 667 602 602.
- ◆ RESTAURACJA W ZAKOPANEM ZATRUDNI ENERGIJNĄ OSOBĘ DO PRACY ZA BAREM Z ALKOHOLEM, praca stała. 601 533 566, 18 20 64 305
- ◆ PANA NA TEREN ZEWNĘTRZNY - Zakopane lub Kościelisko - stała praca - 601 496 513.
- ◆ Zatrudnię DO ZAKRĘCONEJ FRYTKI - Zakopane - 798 181 981.
- ◆ Zatrudnię panią do sprzątnięcia pokoi w Zakopanem, elastyczne godziny pracy, atrakcyjne wynagrodzenie, praca na umowę. tel. 609 400 800.

szukam

- ◆ POSPRZĄTAM. 694 830 383.
- ◆ PRZERÓBKĘ - FUTER, KOŻUCHÓW, ODZIEŻY SKÓRZANEJ, NIEDROGO, PROFESJONALNIE. 606989935.
- ◆ POSPRZĄTAM BUDOWĘ, GARAŻ, STRYCH, PIWNICĘ, ODŚNIEŻĘ itp. 696 269 661.

BIZNES

- ◆ AGENCJA OCHRONY OSÓB I MIENIA „KUGUAR” Security Waldemar Wojtowicz - ochrona fizyczna obiektów i osób, monitoring, konwoje (koncesja MSWiA nr L0011/00) usługi detektywistyczne (koncesja K3/00). 600 345 007
- ◆ Profesjonalnie i kompleksowo poprowadzę: willę, pensjonat, apartamentowiec. Dzierżawa lub prowizja. Możliwe referencje. 0048 788 63 36 33

BIURA RACHUNKOWE

- ◆ Przyjmujemy nowych klientów, przystępne ceny, pliki JPKV7 i VAT9M wysyłamy gratis. Biuro Rachunkowe FINEO tel. 508 676 897

- ◆ BIURO RACHUNKOWE - DORADZTWO PRAWNE - PEŁNY ZAKRES ORAZ SZKOLENIA BHP I PPOŻ - PROFESJONALNIE - PRZYSTĘPNE CENY - UL. STOLARCZYKA blok 8, mieszkanca 29 (parter) -182000678, 501515342.

KANCELARIE PRAWNE

- ◆ Kancelaria Prawna TatraLEX świadczy usługi doradztwa prawnego, mediacji, reprezentacji przed urzędami i sądami oraz udziela wsparcia przy rozwiązywaniu sporów. Rzetelność, poufność i dostępność cenowa gwarantowane. Niemiecki, rosyjski, angielski. Usługi świadczymy zdalnie oraz u Klienta. Kontakt: kancelaria@tatralex.pl. +48 500-372-428
- ◆ POLSKO-AMERYKAŃSKA KANCELARIA PRAWNA: - sprawy cywilne, - sprawy konsularno-administracyjne, - sprawy spadkowe i rodzinne, - nieruchomości w Polsce i w USA (kupno, sprzedaż, wynajem, zarządzanie), - tłumaczenia j. angielski, - zakładanie spółek w Polsce. DOŚWIADCZENIE PRAWNE W USA. T.P. +48 882 157 414, T.US +1(312) 380 09 34, e-mail: biuro@polskiedokumenty.com, www.polskiedokumenty.com, ul. Kościuszki 8, Zakopane.

NIERUCHOMOŚCI

pośrednictwo

- ◆ BESTATE Nieruchomości Zakopane Wielka Krokiew-Czecha 1. www.bestate.com.pl/zakopane +48 506131463
- ◆ DOMSA NIERUCHOMOŚCI - KUPNO, SPRZEDAŻ, WYCENA - Zakopane, ul. Witkiewicza 14, 608 841 184, biuro@domsa.eu.
- ◆ DOMATOR - BIURO NIERUCHOMOŚCI - Zakopane. 665105040, www.domator-nieruchomosci.pl
- ◆ Biuro Nieruchomości TRZY KORONY - Monika Mastalska, licencja nr6224, SZCZAWNICA, Główna 28, Galeria Centrum II p. 182622708, 607282401, www.nieruchomosci.018.pl, e-mail: biuro@nieruchomosci.018.pl
- ◆ PANORAMA Nieruchomości Zakopane, ul. Zamoyskiego 20a. tel.504 331 188, Zapraszamy do współpracy.
- ◆ PERFECT NIERUCHOMOŚCI ul. Kościuszki 8 Zakopane, tel. 600820576, 886896759 www.perfect-nieruchomosci.pl
- ◆ VISITZAKOPANE.PL - NIERUCHOMOŚCI, SPRZEDAŻ, WYNAJEM. Ul. Zwierzyniecka 31, Z-ne, tel. 600494949.
- ◆ VEGA - NIERUCHOMOŚCI ZAKOPANE, UL. DROGA NA BYSTRZE 5 600223020, 609999989 www.vega.biz.pl
- ◆ CHATA POD TATRAMI - nieruchomości, Zakopane, Gimnazjalna 1 pok. 205 (Dom Rzemiosła), 606 701 770, 660 503 770, www.nieruchomosci-zakopane.com.pl
- ◆ PROFESJONALNE ADMINISTROWANIE/ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI - licencja TATRA-DOMUS Hubicki Oskar: Kilkunastoletnie doświadczenie. oskarhubicki@tatra-domus.com, tel. 889189154
- ◆ RE/MAX DUO - MIĘDZYNARODOWE BIURO NIERUCHOMOŚCI. ZAKOPANE 182073773, NOWY TARG, 182755541, KRAKÓW. www.remax-polska.pl/duo

wynajem

- ◆ Szukam do wynajęcia PARTER DOMU na biuro i magazyn - 513 835 301
- ◆ MIESZKANIE 2-POKOJOWE, ścisłe centrum Zakopanego, umeblowana tylko kuchnia - 606 242 245
- ◆ SZUKAM na wynajem działki w Zakopanem na min 10 lat. 513 835 301
- ◆ POKÓJ, 700 - 607826896
- ◆ Poszukuję domu na wynajem - bez pośredników. Czas najmu minimum rok lub dłużej. 790496875
- ◆ SKAWINA - HALA 561 m², strefa przemysłowa 150 kw, przydział mocy 18 zł/m. Tel. 601 519 018.
- ◆ Poszukuje domu lub mieszkania z ogrodem na wynajem długoterminowy w Zakopanem lub Kościelisku.
- ◆ KAWALERKA oraz MIESZKANIE - ZAKOPANE KRZĘPTÓWKI - do wynajęcia. 604 882 870.
- ◆ WYNAJMĘ POKÓJ 1-2-os. NA DŁUŻEJ. 788 815 508.

kupno

- ◆ SKUPUJEMY NIERUCHOMOŚCI ZA GOTÓWKĘ, PODHAŁE; DOMY, DZIAŁKI MIESZKANIA. 600 404 554.
- ◆ MIESZKANIE kupię. 791 236 577.

KUPIĘ

DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ

LUB

ROLNĄ

ZAKOPANE/KOŚCIELISKO

Tel. 507 360 911

- ◆ KUPIĘ działkę, dom, mieszkanie - 513 835 301

sprzedaż

- ◆ Zakopane - CENTRUM NOWE APARTAMENTY Z GARAŻEM PODZIEMNYM. DOMATOR 665105040
- ◆ DZIAŁKA GORCE. 514 711 530.
- ◆ ZAKOPANE - PENSIJONAT blisko centrum. DOMATOR 665 105 040
- ◆ DZIAŁKA BUDOWLANA W MURZASICH-LU ok. 19 arów, widokowa, kameralna. Kontakt: 517 018 380.
- ◆ ZAKOPANE, DZIAŁKA BUDOWLANA 1200m², cena 670000zł. DOMATOR. 665105040

ANTYKI

- ◆ ANTYKI - SKUP, SPRZEDAŻ - Zakopane, Kościuski 3 (Granit, III p.). Tel. 601 464 133

SPRZEDAŻ

budowlane

- ◆ DREWNO na opał, suche. 530 161 671.

STUDNIE GŁĘBINOWE

system szwedzki, w 1 dzień
MOŻLIWOŚĆ PROJEKTÓW

POMPY CIEPŁA

ODWIERTY DO 150 m

Tel. 607 980 682
605 632 978

◆ PŁAZY, POŁÓWKI, DESKI JESION SUCHE, SZALÓWKI, IMITACJE, TARASY 693 459 730

◆ Sprzedam KANTÓWKĘ, KROKWIĘ, DESKI - 661 867 363.

◆ PŁAZY, POŁÓWKI, DESKI JESION SUCHE, SZALÓWKI, IMITACJE, TARASY 693 459 730

◆ Sprzedam KANTÓWKĘ, KROKWIĘ, DESKI - 661 867 363.

◆ PŁAZY, POŁÓWKI, DESKI JESION SUCHE, SZALÓWKI, IMITACJE, TARASY 693 459 730

◆ Sprzedam KANTÓWKĘ, KROKWIĘ, DESKI - 661 867 363.

◆ PŁAZY, POŁÓWKI, DESKI JESION SUCHE, SZALÓWKI, IMITACJE, TARASY 693 459 730

◆ Sprzedam KANTÓWKĘ, KROKWIĘ, DESKI - 661 867 363.

◆ PŁAZY, POŁÓWKI, DESKI JESION SUCHE, SZALÓWKI, IMITACJE, TARASY 693 459 730

◆ Sprzedam KANTÓWKĘ, KROKWIĘ, DESKI - 661 867 363.

◆ PŁAZY, POŁÓWKI, DESKI JESION SUCHE, SZALÓWKI, IMITACJE, TARASY 693 459 730

◆ Sprzedam KANTÓWKĘ, KROKWIĘ, DESKI - 661 867 363.

◆ PŁAZY, POŁÓWKI, DESKI JESION SUCHE, SZALÓWKI, IMITACJE, TARASY 693 459 730

◆ Sprzedam KANTÓWKĘ, KROKWIĘ, DESKI - 661 867 363.

◆ PŁAZY, POŁÓWKI, DESKI JESION SUCHE, SZALÓWKI, IMITACJE, TARASY 693 459 730

◆ Sprzedam KANTÓWKĘ, KROKWIĘ, DESKI - 661 867 363.

◆ PŁAZY, POŁÓWKI, DESKI JESION SUCHE, SZALÓWKI, IMITACJE, TARASY 693 459 730

◆ Sprzedam KANTÓWKĘ, KROKWIĘ, DESKI - 661 867 363.

◆ PŁAZY, POŁÓWKI, DESKI JESION SUCHE, SZALÓWKI, IMITACJE, TARASY 693 459 730

◆ Sprzedam KANTÓWKĘ, KROKWIĘ, DESKI - 661 867 363.

◆ PŁAZY, POŁÓWKI, DESKI JESION SUCHE, SZALÓWKI, IMITACJE, TARASY 693 459 730

◆ Sprzedam KANTÓWKĘ, KROKWIĘ, DESKI - 661 867 363.

◆ PŁAZY, POŁÓWKI, DESKI JESION SUCHE, SZALÓWKI, IMITACJE, TARASY 693 459 730

◆ Sprzedam KANTÓWKĘ, KROKWIĘ, DESKI - 661 867 363.

◆ PŁAZY, POŁÓWKI, DESKI JESION SUCHE, SZALÓWKI, IMITACJE, TARASY 693 459 730

◆ Sprzedam KANTÓWKĘ, KROKWIĘ, DESKI - 661 867 363.

maszyny, narzędzia

- ◆ PRZYCZEPY, SIEWNIK, BECZKOWÓZ, ROZRZUTNIKI, PŁUGI, PRZEWRAČARKI, WCIĄGARKA, KOPACZKA, GRABIARKI, KOSIARKI, BRONY, ŁADOWACZ. 18 33 16 158.
- ◆ PŁUG WIRNIKOWY TORO 13.5 KM. 888 202 833.
- ◆ CIĄGNIK T-25 GLEBOGRYZARKĘ, ROTA-CYJNĄ I INNE. tel. 696 398 199

różne

- ◆ BRAMY GARAŻOWE PRODUCENT Tel. 18 3331597, 508656559.
- ◆ ZIEMNIANKI JADALNE, ZIEMNIANKI ODPA-DOWE - OD ROLNIKA. 517 752 815.
- ◆ Sprzedam GOBELIN - pejzaż zimowy - (145/80). TORBY JUHASKIE. CHODNIKI TKANE NA KROŚNIE. Tel. 793 887 893
- ◆ DREWNO OPAŁOWE. 784-137-761
- ◆ PALUSZKI PASZOWE. 538 853 926.
- ◆ DREWNO OPAŁOWE. 609 053 978

SPRZEDAM TANIO

BUDKĘ PARKINGOWĄ

Zakopane
tel. 602 378 614

- ◆ Kompleksowe INSTALACJE FOTOWOLTAICZNE, hurtowa sprzedaż wysokiej jakości modułów i falowników, możliwość montażu, 6000zł dotacji. 504 307 504
- ◆ BRYKIET TORFOWY, EKOLOGICZNY ZAMIENNIK WĘGLA DO PIECÓW CO KOMINKÓW - 788 838 705
- ◆ Profesjonalne oświetlenie LED Budynków 510 557 980
- ◆ SPRZEDAM OPAŁ IGLASTY - 661 86 73 63
- ◆ Piłnie! FORTEPIAN krótki, biały. PANINO białe, nowe. AKORDEON guzikowy system B. AKORDEON klawiszowy. 531 402 576.
- ◆ LEDy na wymiar do Hoteli Pensjonatów 510 557 980
- ◆ DREWNO kominkowe BUK 602417266.
- ◆ LED do kostki brukowej na wymiar. 510557980
- ◆ FOTOWOLTAIKA SOLARY DO BACÓWEK - 510 557 980

zwierzęta

- ◆ Gęsi Indyki Kaczki. 888341556
- ◆ Gniada kłacz 4 letnia. 669365326
- ◆ BORDER COLLIE szczenięta. 18 285 15 06.
- ◆ INDYKI. 500 789 382
- ◆ CIELAKI I ŻREBIĘTA. 664 218 177.
- ◆ Sprzedam KROWY. 737 428 828.

KUPNO

- ◆ SKUP STARYCH SPAWAREK. 536269912.
- ◆ KUPIĘ KSIĄŻKI, PŁYTY. Dojazd. Gotówka. Tel. 508-245-450.
- ◆ Kupię STAROCIE: OBRAZY, RAMY Z OBRAZÓW, ZEGARKI, MOTORY, MOTOROWERY, BIZUTERIĘ. 501 714 859.
- ◆ Kupię DRZEWO W LESIE na pniu - 661 867 363.

MAXMIL
STACJA PALIW

OLEJ OPAŁOWY
eko term plus

PALIWA ORLEN

NOWY TARG
ul. Składowa 12b
tel. 18 26 48 019,
609 820 296

ZAKOPANE
ul. Żeromskiego (COS)
tel. 18 20 614 71

BASENY TERMALNE
BASENY-SAUNY-RESTAURACJE-STREFA ZABAW DLA DZIECI
Gorący Potok
PARK LINOWY-30 METROWA HUŚTAWKA BIG SWING

www.goracypotok.pl | info@goracypotok.pl | +48 717 525252

KS Szarotka dziękuje Basenom Gorący Potok za wsparcie

AUTO-COMPLEX
Nowy Targ
SERVIS SAMOCHODÓW
JAPONSKICH I KOREANSKICH

TOYOTA, MITSUBISHI
SUZUKI, SUBARU, NISSAN,
HYUNDAI, KIA I INNE

OFERUJE: PRZEGŁADY,
NAPRAWY, DIAGNOSTYKĘ
KOMPUTEROWĄ,
CZĘŚCI ZAMIENNE

tel. 18 264 14 50
501 454 148
serwisnt@auto-complex.pl

MOTORYZACJA

kupno

- ◆ SKUP SAMOCHODÓW, PŁACĘ LEPIJ OD INNYCH. GOTÓWKĄ. 600225631.

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW

WŁASNY TRANSPORT

SKUP ZŁOMU

Tel. 606 523 404
Najlepsze ceny!
Nowy Targ, ul. Ceramiczna 10

SPRZEDAŻ CZĘŚCI UŻYWANYCH

Tel. 18 26 637 50

sprzedaż

- ◆ FIAT PANDA. 531 402 576.
- ◆ FIAT DOBLO 1.3 diesel, 2008r. 604401542.

SKUP AUT

SPRZEDAŻ CZĘŚCI

NAJLEPSZE CENY

Nowy Targ,
ul. Ceramiczna 7A
Tel. 696 774 738

- ◆ SUZUKI JIMMY 1.5D, 2006r. 604401542.

RÓŻNE

- ◆ OBWOŻNY SKUP ZŁOMU - dojazd do Klienta. 536269912.

— REKLAMA —

OGŁOSZENIE

Przed Sądem Rejonowym w Zakopanem pod sygn. akt I Ns 648/22 z wniosku Anny Jaśkowiak-Styrkacz, Beaty Kwiatkowskiej, Bogumiły Pawłowskiej, Wiesława Jaśkowiaka, Małgorzaty Czurei, Ireny Jaśkowiak, Wanesy Jaśkowiak, Estery Jaśkowiak toczy się postępowanie o **nabycie przez zasiedzenie prawa własności nieruchomości położonej w Zakopanem**, stanowiącej działkę ewid. nr 1062 obr. 0005 (powstałej z podziału działki ewid. nr 237 obr. 0005 - brak księgi wieczystej, odpowiadającej p.gr. I kat. 10025, obj. księgą wieczystą nr NSIZ/00001480/3 prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Zakopanem). Właścicielem hipotecznym nieruchomości figurującym w przedmiotowej księdze wieczystej jest Józef Gąsienica „Zuzaniak” syn Józefa i Katarzyny.

Sąd **wzywa** wszystkich zainteresowanych postępowaniem osób, a w szczególności Józefa Gąsienicę „Zuzaniaka” lub jego następców prawnych, aby w terminie 3 miesięcy od ukazania się niniejszego ogłoszenia wykazali swoje prawa do opisanej wyżej nieruchomości, w przeciwnym bowiem razie zostaną pominięci w toczącym się postępowaniu.

OGŁOSZENIE

Przed Sądem Rejonowym w Zakopanem, I Wydział Cywilny, pod sygnaturą I Ns 765/22 toczy się postępowanie o **stwierdzenie nabycia w drodze zasiedzenia prawa własności części dz. ewid. 35 oraz 38 położonych w obrębie 96 miasta Zakopanego**.

Działki te stanowią jeden kompleks leśny o łącznej powierzchni 0,2266 ha, położony w obszarze Polany Szymaszkowej. Wedle twierdzeń wnioskodawcy jest Andrzej Gąsienica Giewont, a w rejestrze gruntów wpisani są Helena Gąsienica Brzega c. Jana i Bronisławy, zmarły Józef Stopka s. Józefa i Anny, Józef Stopka Szajny s. Jana i Anny i zmarła Helena Gąsienica Giewont c. Antoniego i Anieli.

Wspomniane działki powstały z parcel gruntowych, które są zapisane w księdze wieczystej nr NSIZ/00000884/8. W owej księdze jako współwłaściciele ujawniono 163 osoby, których miejsce pobytu nie jest znane. Wpisy w tej księdze pochodzą z XIX i XX wieku, tym samym nie ma pewności, czy osoby tam wpisane żyją.

Sąd **wzywa** wszystkich zainteresowanych, aby w terminie 3 miesięcy od publikacji ogłoszenia stawili się w Sądzie Rejonowym w Zakopanem, Wydział I Cywilny, i wykazali swe prawa do nieruchomości, gdyż w przeciwnym razie prawa ich mogą zostać pominięte w końcowym orzeczeniu.

MATRYMONIALNE

- ◆ Sympatyczny pan, niezależny pozna panią do lat 55 - do stałego związku. 501 637 715.

ZAKUPY 24h

RADIO-TAXI
TELE
196-27
18 266 90 94
NOWY TARG

tel. 018 26 690 94

USŁUGI

budowlane

- ◆ OKNO-SERVIS WYKONUJEMY PEŁEN SERWIS OKIEN PCV I DREWNIANYCH: WYMIANA USZCZELEK, WYMIANA SZYB. tel. 503 325 050, 664 048 647

Strama)PALIWA

Tel. 601 500 321
609 456 201

Stacja Paliw MOYA
Szafary, ul. Zakopiańska 2k

Strama)EKO

Tel. 607 500 231
601 500 321

- ◆ TYNKI MASZYNOWE I TRADYCYJNE NA PIASKU KWARCOWYM, WYLEWKI MASZYNOWE, 507581818.

- ◆ PARKIETY, UKŁADANIE, CYKLINOWANIE BEZPYŁOWE - NOWOCZESNYMI MASZYNAMI. MONTAŻ PODŁÓG: deski, panele. P.Bogacz, Zakopane. 18 20-160 09, 602 138 575
- ◆ POKRYCIA DACHOWE, RYNNY, OBRÓTKI, PODBITKI, MAŁOWANIE DACHÓW, WYKOŃCZENIA WNĘTRZ, FASADY, ELEWACJE, OCIEPLENIA, KOMINY, MONTAŻ OKIEN DACHOWYCH. 531 001 608.
- ◆ OGRODZENIA, www.hajdukowie.pl. 692 069 284.

AUTA OSOBOWE DOSTAWCZE TERENOWE 4X4

KUPIĘ

531 666 333

- ◆ Odsienianie, Malowanie, Szpachlowanie tel.604267727. 604267727
- ◆ RYNNY - DEMONTAŻ, MONTAŻ, OKUCIA BALKONÓW BLACHĄ. 600 998 377.
- ◆ ELEKTRYK - Tel. 662 140 933.
- ◆ MAŁOWANIE WNĘTRZ TRADYCYJNE, NATRYSKOWE (do 1000 m2/dzień), TYNKI DEKORACYJNE, GŁADZIE - 660921810.
- ◆ USŁUGI BUDOWLANE ocieplenia, rozbudowa budynków, remonty poddasza i ogrodenia. 692806021
- ◆ DOKŁADY OD PODSTAW, TAKŻE W SZWEDZKIM STYLU - 604 503 802.
- ◆ BUDOWA DOMÓW OD PODSTAW, CIEŚLA, BLACHARZ. 516 563 400.
- ◆ TYNKI TRADYCYJNE Z BIAŁEGO KWARCUCI, POD MAŁOWANIE - ATRAKCYJNA CENA, WYLEWKI MASZYNOWE. 665719051.
- ◆ WYKOŃCZENIA WNĘTRZ, MAŁOWANIE. 787 479 002.
- ◆ HYDRAULIK + USŁUGI MINIKOPARKĄ. 516 796 321.
- ◆ Wykonam tynki maszynowe. 698197928
- ◆ OCIEPLENIE DOMÓW. 787 479 002.
- ◆ FASADY - DOCIEPLENIA - NA MATERIAŁACH WYSOKIEJ JAKOŚCI. ATRAKCYJNE CENY. 507581818
- ◆ TYNKI, WYLEWKI MASZYNOWE. PROFESJONALNIE, TANIO. 606433864.
- ◆ KOMINY. 882080371.
- ◆ ROBOTY ZIEMNE - 604 503 802.
- ◆ USŁUGI REMONTOWO-WYKOŃCZENIOWE, KONSTRUKCJE GK, ADAPTACJE PODDASZY, SZPACHLOWANIE, MAŁOWANIE I INNE. 660 079 941.
- ◆ Odsienianie dachów. 668266881
- ◆ TYNKI I WYLEWKI MASZYNOWE, CEMENTOWO-GIPSOWO-WAPIENNE, TRADYCYJNE. ZACIERANIE MECHANICZNE. 513 851 780, 18 26 598 80.

- ◆ REMONTY, WYKOŃCZENIA. 882080371.
- ◆ KOMINKI, PARAPETY, SCHODY MARMUROWE, NAGROBK, GROBOWCE. KRÓTKIE TERMINY. 601 958 378
- ◆ DOCIEPLANIE STYROPIANEM - 606 433 864
- ◆ ŁAZIENKI. 667 063 354.
- ◆ MAŁOWANIE DACHÓW, ELEWACJI. Wieloletnia praktyka, dobór materiałów. 338730601, 602882325 www.maluty.com.pl
- ◆ Schody drewniane stolarstwo. 609922221 kingabobak2@wp.pl

inne

- ◆ LASTRYKO ODNAWIANIE. 516747535
- ◆ CZYSZCZENIE DYWANÓW I TAPICEREK. 694 830 383.

CLI
SYSTEMY KOMPUTEROWE

34-400 Nowy Targ, ul. Sokoła 16

KASY FISKALNE ONLINE
SERWIS • SPRZEDAŻ

sklep.cli.pl
tel: 18 266 40 05

OPROGRAMOWANIE DLA FIRM

- ◆ ZABEZPIECZANIE OBIEKTÓW PRZED SZKODNIKAMI zgodnie z założeniami GMP, GHP, HACCP. 18 20 63 868 w.21, 602 229 658
- ◆ BEZPŁATNA ZBIÓRKA ZŁOMU. 880 321 013.

GABINET STOMATOLOGICZNY
- MEDYCYNA ESTETYCZNA
- STOMATOLOGIA ESTETYCZNA

lek. stom.
Justyna Kędzierska

ul. Chyców Potok 26
(CH „Szymonek”), Zakopane
tel. 506 36 58 56

- ◆ Specjalistyczny ZAKŁAD ZWALCZANIA OWADÓW I GRZYONI. 18 20 63 868 w.21, 602 229658

TŁUMACZENIA

- ◆ TŁUMACZENIA PRZYSIĘGŁE WSZYSTKIE JĘZYKI - M. WAGNER. N. Targ, Rynek 11. 182661033, 502279748.
- ◆ TŁUMACZENIA RABKA. CH MAŁGOSIA. 606504790

RADIO 1490AM

„Na Góralską Nutę”

Wojciech Dorula
773 401-1518

Na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Nowy Targ oraz na stronie internetowej www.ugnowyrtarg.pl, w BIP-ie Urzędu Gminy Nowy Targ i na tablicach ogłoszeń w miejscowości Ludźmierz znajdują się

WYKAZY NIERUCHOMOŚCI stanowiących własność gminy Nowy Targ do sprzedaży w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych.

Szczegółowych informacji udziela Urząd Gminy Nowy Targ, ul. Bulwarowa 9, pokój nr 206, tel. 18 26 32 222

SZYBKOTANIO
BEZPIECZNIE

INTER RADIO TAXI
196-21
18 20 142-32
ZAKOPANE

OSŁONY PRZECIWSZRONOWE

Fryda - Salon Firmowy Kegel-Błażusiak
ul. Składowa 26, Nowy Targ, tel. 18 266 99 96
Zamów online! - www.pokrowce.fryda.com.pl

ZAK-COP OCHRONA

Monitoring Konwoje
Ochrona fizyczna

kom: 0 604 560 918 e-mail: zak-cop@zakopane.biz.pl

OGŁOSZENIE

Przed Sądem Rejonowym w Zakopanem pod sygn. akt I Ns 194/22 z wniosku Andrzeja Budza toczy się **postępowanie o nabycie przez zasiedzenie prawa własności nieruchomości położonej w Bukowinie Tatrzańskiej**, stanowiącej działki ewid. nr: 1580/4 (odpowiadającej p.gr. I kat. 1580/5 obj. księgą wieczystą nr NSIZ/00004843/7 prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Zakopanem), 1580/8 (odpowiadającej p.gr. I kat. 1580/10 obj. księgą wieczystą nr NSIZ/00000681/5 prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Zakopanem), 1581/2 (odpowiadającej p.gr. I kat. 1581/2 obj. księgą wieczystą nr NSIZ/00004843/7 prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Zakopanem), 1581/4 (odpowiadającej p.gr. I kat. 1581/4 obj. księgą wieczystą nr NSIZ/00000681/5 prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Zakopanem) i 1582/17 (odpowiadającej p.gr. I kat. 1582/28 obj. księgą wieczystą nr NSIZ/00000681/5 prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Zakopanem).

Właścicielami hipotecznymi nieruchomości figurującej w księdze wieczystej nr NSIZ/00004843/7 są Szymon Budz syn Katarzyny i Ludwika Budz córka Jana i Katarzyny w 67/960 częściach - na mocy wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej, Jan Budz w 164/960 częściach, Katarzyna Budz w 174/960 częściach, Wiktoria Budz w 174/960 częściach, Jędrzej Sztokfisz w 150/960 częściach, Aniela ze Słokfiszów Koszarek w 67/960 częściach i Jan Głód syn Józefa w 164/960 częściach.

Właścicielami hipotecznymi nieruchomości figurującej w księdze wieczystej nr NSIZ/00000681/5 są Maria Korkoszowa córka Andrzeja i Antoniny w 252/8064 częściach, Wiktoria Głód córka Piotra i Elżbiety w 441/8064 częściach, Jan Głód syn Sebastiana i Wiktorii w 56/8064 częściach, Józef Głód syn Sebastiana i Wiktorii w 56/8064 częściach, Władysław Głód syn Sebastiana i Wiktorii w 56/8064 częściach, Andrzej Rusin w 336/8064 częściach, Wiktoria Rusin w 336/8064 częściach, Franciszek Łukaszczyk syn Piotra w 504/8064 częściach, Jan Budz syn Jędrzeja w 216/8064 częściach, Władysław Budz syn Jędrzeja w 216/8064 częściach, Marianna Budz córka Jędrzeja w 216/8064 częściach, Józef Budz syn Jędrzeja w 216/8064 częściach, Jan Budz w 36/8064 częściach, Władysław Budz w 36/8064 częściach, Maria Budz w 36/8064 częściach, Piotr Budz w 36/8064 częściach, Józef Budz w 36/8064 częściach, Jan Budz syn Andrzeja w 252/8064 częściach, Władysław Budz syn Andrzeja w 252/8064 częściach, Maria Budz w 252/8064 częściach, Piotr Budz syn Andrzeja w 252/8064 częściach, Józef Budz syn Andrzeja w 252/8064 częściach, Franciszek Łukaszczyk w 126/8064 częściach, Franciszek Łukaszczyk w 63/8064 częściach, Wiktoria Pacyga w 168/8064 częściach, Jędrzej Rusin w 168/8064 częściach, Józef Urbaś syn Andrzeja w 252/8064 częściach, Jan Łukaszczyk w 2016/8064 częściach i Wiktoria z Łukaszczyków Głód w 714/8064 częściach.

Sąd **wzywa** wszystkich zainteresowanych postępowaniem osób, a w szczególności jego następców prawnych, aby w terminie 3 miesięcy od ukazania się niniejszego ogłoszenia wykazali swoje prawa do opisanej wyżej nieruchomości, w przeciwnym bowiem razie zostaną pominięci w toczącym się postępowaniu.

ŁYŻWIARSTWO SZYBKIE

Liwia Kubin na podium Pucharu Świata

Reprezentantka klubu SN PTT 1907 Zakopane Liwia Kubin z koleżankami z drużyny – Zofią Braun (WTŁ Stegny Warszawa) i Wiktorią Dąbrowską (MKS Korona Wilanów) zdobyła srebrny medal Pucharu Świata Juniorów w fińskim Seinajoki.

W biegu drużynowym najlepsze okazały się Holenderki, a na trzecim miejscu uplasowały się łyżwiarki z Niemiec. W międzynarodowej rywalizacji zawodniczek z Zakopanego świetnie wypadła także indywidualnie. Podczas dwóch edycji Pucharu Świata Liwia Kubin trzykrotnie zameldowała się w pierwszej ósemce zajmując kolejno: 5. miejsce na 3000 m, 6. miejsce w finale mass startu oraz 7. miejsce na 1500 m. Jej klubowy kolega Maksymilian Rzepka bardzo dobrze

spisał się na dystansach 500 m i 1500 m zajmując odpowiednio 23. i 22. miejsce w mocnej stawce.

Przed zakopiańskimi łyżwiarzami trzecia edycja Pucharu Świata Juniorów oraz Mistrzostwa Świata, które w dwa pierwsze weekendy lutego odbędą się w niemieckim Inzell. Szkolenie zawodników SN PTT 1907 Zakopane możliwe jest dzięki wsparciu Sponsorów Klubu, Banku Gospodarstwa Krajowego i firmy Budimex oraz dofinansowaniu ze środków Urzędu Miasta Zakopane.

opr. pp

Lwia Kubin z koleżankami zajęła drugie miejsce w drużynowym biegu w Pucharze Świata.

HOKEJ

„Szarotki” nie potrafią odbić się od dna

Hokeiści Podhala od dwudziestu kolejek w rozgrywkach Polskiej Hokej Ligi nie zdołali wygrać meczu. Ostatni raz miało to miejsce 25 września! Szczególnie bolesna była niedzielna porażka w Toruniu, która praktycznie przekreśla szansę „Szarotek” na grę w play-off.

KH Energa Toruń – Tauron Podhale 5:2 (0:0, 3:2, 2:0)

Bramki: 1:0 Koskinen - Viitanen, Elomaa (21:03, 5/4), 2:0 Elomaa - Koskinen (27:03 5/4), 3:0 Korenczuk - Syty (31:05, 5/4), 3:1 Czikan-czew - Mrugała, Maunula (37:12), 3:2 Przygodzki - Worona, Słowakiewicz (38:09), 4:2 Korenczuk - Szucs (52:09, 5/4), 5:2 Zając (59:29, 5/6 - do pustej bramki)

Zawodnicy Podhala zrobili wszystko co w ich mocy, ale zostali pokonani przez Tyszan.

Podhale: Bizub - Tomasik, Kudin, Kamiński, Neupauer, Wielkiewicz - Vorlab, Zorko, Fric, Worona, Słowakiewicz - Mrugała, Moksunen, Przygodzki, Svitana, Maunula - Voronin, Aleksandrow, F. Kapica, Czikan-czew, J. Malasiński.

Pierwsza tercja bez bramek. Podhale nie wykorzystało w niej trzech okresów gry w liczebnej przewadze. Przez 85 sekund „Szarotki” miały nawet dwóch zawodników więcej na taflę, ale sposobu ma Markusa Ekholma Rosena nowotarżanie nie znalazły. W końcówce gospo-

darze grali 5 na 4, ale również bez efektu bramkowego. Druga tercja rozpoczęła się od kary dla Filipa Wielkiewicza i tym razem już po 35 sekundach gry w liczebnej osłabieniu nowotarżanie gola stracili. Do bramki Pawła Bizuba trafił z najbliższej odległości Niki Koskinen. Nieodpowiedzialne i bezmyślne zachowanie Fabiana Kapicy (na oczach sędziego dzielił kijem rywala) skutkowało kolejnym wykluczeniem i golem numer dwa dla gospodarzy, którego w 28. minucie zdobył Elias Elomaa. Podhale nie wyciągało żadnych wniosków i kiedy w 31. minucie kolejną idiotyczną karę złapał Rene Svitana, na 3:0 prowadzenie torunian podwyższył Illia Korenczuk. Podhale wróciło do gry pod koniec tej odsłony, kiedy w odstępie 57 sekund czyszyło się z dwóch bramek. Najpierw Mikhali Czikan-czew zmienił tor lotu krążka po strzale Roberta Mrugały, a po chwili w górny róg bramki torunian trafił Martin Przygodzki. Trzecią tercję „Szarotki” rozpoczęły ponownie w podwójnej liczebnej przewadze, ale i tym razem nie znalazły to przełożenia na wynik. Za to w 53. minucie, kiedy swoją karę odsiadywał Damian Tomasik, po raz drugi tego dnia do bramki Podhala trafił Korenczuk. 31 sekund przed końcem torunianie przypieczętowały wygraną golem Michała Zająca do pustej już bramki Podhala, po tym, jak chwilę wcześniej zjechał z niej Bizub.

Tauron Podhale – GKS Tychy 1:5 (0:1, 1:1, 0:3)

Bramki: 0:1 Dupuy - Bagin (8:09), 1:1 Maunula - Przygodzki, Wielkiewicz (33:55 5/4), 1:2 Bovin - Mroczkowski, Dupuy (35:00), 1:3 Gościński - Bukowski, Starzyński (42:15), 1:4 Szturc (58:45, 5/6 - do pustej bramki), 1:5 Dupuy - Bovin (59:30, 5/6 - do pustej bramki)

Podhale: Bizub - Tomasik, Kudin, Kamiński, Neupauer, Wielkiewicz - Moksunen, Zorko, Fric, Słowakiewicz, Worona - Vorlab, Aleksandrow, Przygodzki, Svitana, Maunula - Voronin, Kapica, Saroka, J. Malasiński.

Po pierwszej tercji goście prowadzili 1:0 po świetnej, indywidualnej akcji Jena Dupuya, który najpierw na środku lodowiska efektownie ograł Etu Moksunena, a następnie wygrał pojedynek 1 na 1 z Pawłem Bizubem. W drugiej tercji gospodarze pierwsi cieszyli się z gola, po składnie rozegrannej grze w liczebnej przewadze i trafieniu Alexa Maunuli. Tyszanie szybko, bo już po 65 sekundach, odpowiedzieli golem na 2:1. Po kontrataku na listę strzelców wpisał się Alexander Bovin. Na początku ostatniej odsłony tego spotkania na 3:1 prowadzenie tyszan podwyższył Mateusz Gościński, który wykazał się sprytem pod bramką Podhala, lekko trącił krążek i ten wpadł za plecy Bizuba. Po chwili w słupek trafił Bovin. W 48. minucie tyszanie w odstępie 15. sekund złapali dwie kary. Dodatkowo trener Belavskis zdecydował się na manewr gry bez bramkarza. Nowotarżanie przez 105 sekund grali więc 6 na 3, ostrzeliwując w tym czasie bramkę GKS. Fucik okazał się jednak zaporą nie do przebycia. W końcówce szkoleniowiec „Szarotek” ponownie próbował tego samego manewru i tym razem skończyło się to stratą kolejnych dwóch goli.

1. Re Plast Unia Oświęcim	26	60	109-56
2. Comarch Cracovia	27	58	103-63
3. GKS Tychy	27	53	81-52
4. GKS Katowice	26	53	80-57
5. JKH Jastrzębie	27	49	76-60
6. Marma Sanok	27	35	61-78
7. Zagłębie Sosnowiec	27	23	56-90
8. Energa Toruń	26	19	67-111
9. Tauron Podhale	27	10	48-114

Maciej Zubek

ŁYŻWIARSTWO SZYBKIE. Puchar Świata

Rekord w karierze Szymona Palki

Trzecie w tym sezonie zawody Pucharu Świata łyżwiarzy szybkich zostały rozegrane w kanadyjskim Calgary. Bardzo dobrze zaprezentował się w nich zakopiański panczenista Szymon Palka, który w wyścigu ze startu wspólnego, tzw. mass startcie, zajął 8. miejsce. To najwyższa lokata dla zakopiańczyka w zawodach tej rangi.

Szymon Palka, aktualnie najlepszy nasz panczenista na długich dystansach, świetnie zaprezentował się już w biegu półfinałowym, który ukończył na 3. miejscu. Do finału kwalifikuje się po 8 zawodników i zawodni-

czek. W finale na jednym z finiszów Palka był drugi i zdobyte w nim punkty dały mu 8. miejsce na zakończenie wyścigu. Ósme miejsce Szymona Palki to najwyższa indywidualna lokata dla naszych panczenistów w zawodach w Calgary. Na tym samym miejscu w biegu na 500 m uplaso-

wała się jeszcze Andżelika Wójcik. Poza biegiem ze startu wspólnego Szymon Palka wziął udział w wyścigu drużynowym, w którym nasza drużyna była najlepsza w dywizji B, uzyskując 7. czas w gronie wszystkich startujących drużyn. W Calgary startowała inna zakopiańska panczenistka

Magdalena Czystych. W wyścigu na 3000 metrów dywizji A zakopiańska zajęła 15. miejsce. Nie powiodło się jej w mass startcie, bowiem w półfinale zajęła 10. miejsce. Magdalena Czystych startowała też w drużynie i w nim Polki w dywizji A zajęły 5. miejsce. W kolejny weekend panczenistów w ramach PŚ powalczą również w Calgary.

zk

SPORT

Mniej kasy na kulturę fizyczną

O ponad 1,5 miliona złotych, w porównaniu do roku 2022, władze miasta Nowy Targ zmniejszają wydatki na kulturę fizyczną. Tak wynika z projektu budżetu, który niebawem trafi pod głosowanie radnych.

O równo połowę ucięte zostały środki na dotacje dla stowarzyszeń realizujących zadania miasta w zakresie upowszechniania kultury fizycznej. Na ten cel miasto chce przeznaczyć zaledwie 150 tys. zł, co dla wielu stowarzyszeń, których głównym źródłem utrzy-

mania są właśnie miejskie dotacje, może oznaczać początek końca ich działalności, zważywszy na choćby podnoszenie cen za wynajem miejskich obiektów.

Nie 50 tys. zł a 10 tys. zł miasto chce przeznaczyć z kolei na realizację programów sportowych dla dzieci i młodzieży dofinansowanych ze środków zewnętrznych. 568 tys. zł to suma, która ma pokryć utrzymanie narciarskich tras biegowych, najem sztucznego lodowiska, finansowanie pozostałych zadań z zakresu kultury fizycznej, w szczególności organizacja imprez sporto-

wych, dofinansowanie zawodów sportowych na szczeblu miejskim, zakup pucharów okolicznościowych, nagród, realizację programów z zakresu sportu skierowanych do dzieci z nowotarskich szkół podstawowych. Blisko 100 tys. zł więcej ma być przeznaczonych na stypendia sportowe (do tej pory w całości przeznaczone były dla hokeistów). W 2022 roku była to kwota 512.000 zł, teraz ma wynieść 601.900 zł.

Jeżeli chodzi o obiekty miejskie, to tutaj widnieje kwota 2 mln 500 tys. zł na modernizację hali lodowej oraz 35 tys. zł na system monito-

ringu na potrzeby miejskiej pływalni. Planowany jest też zakup za kwotę 35 tys. zł odkurzacza na potrzeby pływalni. Tym samym miasto w żaden sposób nie odniosło się do pisma władz Nowotarskiego Klubu Sportowego Podhale w sprawie prac remontowych i naprawczych na miejskim stadionie przy ulicy Kolejowej.

W budżecie zabezpieczona jest kwota 300 tys. zł na opracowanie koncepcji Podhalańskiego Centrum Sportów Lodowych z zapleczem hotelowo-rekreacyjnym.

Maciej Zubek

■ ROZMOWA Z LEKARZEM - RADIOLOG DR N. MED. P. BRANDYS

Im częściej się badasz, tym większe masz szanse.

Rak piersi to najczęściej występujący nowotwór złośliwy u kobiet, zwłaszcza w grupie powyżej 65. roku życia. Roczna liczba zachorowań w Polsce to około 10 tysięcy przypadków, z czego znaczna część kończy się śmiercią. Jakie są przyczyny występowania raka piersi u kobiet, a także od czego zależą szanse na wyleczenie mówi nam onkolog doktor Piotr Brandys.

- Panie doktorze, co to jest rak piersi?

Dr. Piotr Brandys: - Rak to nowotwór złośliwy wywodzący się z konkretnej tkanki nabłonkowej. Nowotwory złośliwe mogą naciekać na sąsiednie tkanki i narządy oraz drogą krwionośną i limfatyczną przemieszczać się do odległych narządów, dając tak zwane przerzuty.

Nie każdy nowotwór jest rakiem i jest złośliwy. Nowotwory niezłośliwe (łagodne) mogą rosnąć, nie są natomiast inwazyjne, nie naciekają i nie dają przerzutów.

- Czy znamy dokładnie proces powstawania i rozwijania się nowotworów?

PB: - Budowa i funkcjonowanie organizmu to nieustający, a przy tym dynamiczny, proces. Komórki nieustannie obumiera-

ją, dzielą się, a stare zastępowane są nowymi. W prawidłowym cyklu obumarta komórka jest zastępowana komórką tego samego rodzaju, dzięki czemu zachowana jest ciągłość wykonywanych przez nią funkcji. Nieograniczony podział komórek, który nie podlega kontroli, powoduje powstanie masy tkankowej - nowotworu.

W zależności od tego, jak zachowują się komórki, z których zbudowany jest nowotwór, może on być złośliwy lub łagodny. Proces ten jest skomplikowany i rozciągnięty w czasie.

- Jakie są czynniki wpływające na możliwość wystąpienia nowotworu?

PB: - Szacuje się, że aż 80% przypadków zachorowalności na raka spowodowanych jest działaniem czynników zewnętrznych, takich jak: promieniowanie, zaka-

żenie określonym wirusem, czy na przykład rakotwórcze substancje chemiczne. Do całego procesu mogą również predysponować pewne skłonności genetyczne.

Częstsze występowanie raka piersi można również tłumaczyć zmianą stylu życia polskich kobiet.

- Jak wyglądają polskie statystyki w zakresie raka piersi?

PB: - Rak piersi jest najczęściej występującym nowotworem złośliwym u kobiet i pierwszą przyczyną zgonu kobiet w wieku powyżej 65 lat. Liczbę zachorowań na raka piersi w Polsce ocenia się na ponad 10 tysięcy rocznie. Statystycznie, co szesnasta Polka zachoruje na raka piersi - co nie napawa optymizmem.

Najbardziej niepokojące jest jednak to, że notujemy bardzo wysokie tempo wzrostu zachorowalności na nowotwory złośliwe piersi u kobiet w Polsce i proporcjonalnie do wzrostu zachorowalności dane o umieralności kobiet z powodu tej choroby.

- Od czego zależą szanse na całkowite wyleczenie?

PB: - Przede wszystkim od wczesnej i trafnej diagnozy. Trzeba dążyć do tego, aby nowotwory złośliwe piersi wykrywalne były na wczesnych etapach. W uproszczeniu można powiedzieć, że rak wcześniej wykryty jest uleczalny. Zbyt późna diagnoza na ogół kończy się zgonem pacjentki. Stąd tak ważna jest rola regularnych badań profilaktycznych.

- Co zrobić, aby uniknąć wystąpienia raka piersi?

PB: - Jedynie co możemy zrobić, to zminimalizować ryzyko zachorowania na raka piersi, dlatego też w profilaktyce ważna jest znajomość czynników ryzyka. Często niewielka zmiana w naszym stylu życia, może dać znakomite efekty i znacznie zwiększyć szanse na długie i zdrowe życie.

- A jakie są czynniki ryzyka?

PB: - Wiek, płeć, otyłość, brak aktywności fizycznej, alkohol, używki. Poza tym należy uwzględnić budowę piersi, inne nowotwory złośliwe u pacjentki, przebyte w przeszłości choroby. U dużej grupy kobiet ryzyko to warunkują również względy genetyczne.

- Czy rak piersi to choroba starszych kobiet?

PB: - Zdecydowanie nie. Coraz częściej diagnozujemy również nowotwory piersi u bardzo młodych kobiet, przed 30. rokiem życia.

- To kiedy kobiety powinny zacząć dbać o własne piersi?

PB: - Praktycznie już od momentu rozpoczęcia dojrzewania, do około 24. roku życia, kiedy czynniki związane ze stylem życia

najbardziej oddziałują na gruczoł piersiowy. Zaniedbania we wcześniejszych latach życia mogą w przyszłości spowodować powstanie raka piersi. Niestety wiedza o nowotworach piersi u bardzo młodych kobiet jest wyjątkowo niska.

- Jakie działania kobiety mogą podejmować, aby zminimalizować ryzyko wystąpienia raka piersi?

PB: - Przede wszystkim trzeba prowadzić zdrowy styl życia. To bardzo szerokie pojęcie i obejmuje ono nie tylko aktywność fizyczną, ale również dietę, minimalizowanie stresu, a nawet kwestie związane ze snem.

Druga sprawa to kontrolowanie swojego ciała. U młodszych kobiet (do 40. roku życia) może to być samobadanie i badanie piersi przez lekarza w okresach dwu- lub trzyletnich. Po 40-tce panie powinny dołożyć do tego badania obrazowe, takie jak mammografia, wykonywane co rok lub 2 lata.

- Panie doktorze, podsumowując naszą rozmowę, trzeba stwierdzić, że najważniejszy w profilaktyce raka piersi jest czas?

PB: - Zdecydowanie tak. Pamiętajcie, drogie panie: wcześniej wykryty rak piersi, to ogromne szanse na całkowite wyleczenie. Im później nowotwór będzie zdiagnozowany, tym ryzyko śmierci wyższe. Jeśli tylko w czasie samobadania wyczujecie jakiegokolwiek zmiany, zgrubienia w piersiach, natychmiast skonsultujcie to z lekarzem.

Rozmawiała:
Anna Borak

■ MAMMOGRAFIA (MMG) FAKTY I MITY

Mammografia boli

Badanie mammograficzne polega na ucisku piersi - to jedyny sposób, aby wykonać zdjęcie obrazujące strukturę piersi. Dla większości kobiet ucisk ten jest jednak do zaakceptowania - pacjentki określają go, jako dyskomfort. Jeśli jednak kobieta jest wyjątkowo wrażliwa zaleca się, aby wykonać badanie podczas czwartego lub piątego dnia cyklu krwawienia miesięczkowego, kiedy to piersi są mniej wrażliwe na takie bodźce.

Sprzęt w mobilnych punktach mammograficznych jest gorszej jakości niż w stacjonarnych

Bez względu, gdzie wykonywane jest badanie mammograficzne, używany sprzęt musi spełniać surowe wymagania NFZ. Przepisy wymagają spełnienia odpowiednich standardów i to zarówno w odniesieniu do sprzętu, jak i personelu. Nowoczesny mammograf pozwala wykonywać zdjęcia wysokiej jakości, a także ułatwia archiwizowanie badań.

Mammografia powoduje raka

Promieniowanie X (RTG) wykorzystywane do badań ma wpływ na rozwój komórek nowotworowych, jednak dawka promieniowania wykorzystywana podczas badania mammograficznego jest bardzo mała. Oznacza to, że profilaktyka jest bezpieczna.

Lepiej nie wiedzieć, a poza tym jak nic nie boli, to wszystko jest w porządku

Niestety, takie stwierdzenie to najczęstsza wymówka, by nie wykonać badania mammograficznego. Ale czy jest ono słuszne? W czasach tak powszechnej wiedzy na temat nowotworów i sposobów przeciwdziałania, takie myślenie jest z góry błędne. Unikanie informacji na temat własnego zdrowia, zamykanie oczu na prawdę powoduje tylko zwiększenie ryzyka rozwoju potencjalnych zmian chorobowych. Im wcześniej wykryjemy zmianę i rozpoczniemy leczenie, tym większe prawdopodobieństwo całkowitego wyleczenia.

Rok założenia - 1939

Spółem

ZAKOPANE

i kupuj taniej!

NAJLEPSZE

ŚWIĄTECZNI

3⁶⁹ zł/250g

Susz wigilijny tacka 250g

3⁶⁹ zł/l

Baryczki czerwone 1l HORTEx
Oferta do 19.XII

14⁹⁹ zł/kg

OFERTA 15-18.XII

SZYNEK KULKOWY
Oferta TYLKO z Kartą Korzyści 15-18.XII lub do wyczerpania zapasów

1²⁹ zł/kg

OFERTA 15-18.XII

Buraki świeże luz 1 kg

5⁵⁹ zł/op

Rodzynki 250g Florpak

16⁹⁹ zł/szt.

Szynek konserwowy puszk. 455g KRAKUS

12⁹⁹ zł/op

Migdał cały 250g Florpak
Oferta Florpak do 24.XII.2022

9⁹⁹ zł/op./1kg

Twaróg sernikowy 1kg PRESIDENT

2⁴⁹ zł/szt.

Margaryna 250g PALMA z Kruszwicy

27⁹⁹ zł/kg

OFERTA do 19.XII

Ser żółty Kanka 1kg TYLKO W SZYMONKU Chyców Potok 26
Oferta do 19.XII

8⁹⁹ zł/10 szt.

Jajka kremowe M. opakowanie 10 sztuk
Oferta do 24.XII.2022 lub do wyczerpania zapasów

A DLA CIEBIĘ JAKĄ RYBĘ?

Zamów JUŻ DZIŚ w Szymonku Chyców Potok 26!

Polecamy z najlepszego źródła Pstrąg Tatrzański A.T Sitarz:

✿ Karp królewski	39,99/kg
✿ Pstrąg	29,99/kg
Firma Kora	
✿ Łosoś tusza	49,99/kg
a może dorsza?	

ŚWIEŻE RYBY W SPRZEDAŻY od 19.XII

KUP 3 a za jedną sztukę zapłacisz

6⁹⁹ zł/szt.

x Masło Ekstra Mońki 200g

Oferta KUP 3 do 18.XII.2022 lub do wyczerpania zapasów. W paczce KUP 3 x Masło Ekstra Mońki 200g, natomiast za paczkę 35,97 zł

18 grudnia - niedziela pracujemy!

i ŚWIĄTECZNI

PODWAJAMY PUNKTY z Kartą Korzyści

18 grudnia niedziela

Podwajamy we wszystkich sklepach spożywczych Spółem Zakopane

18-24 grudnia

od niedzieli do soboty

Podwajamy w DH Granit 2 piętro, sklep przemysłowy - Kościuszki 3.

Życzymy udanych zakupów :)

POMYSŁ na PREZENT?

Przyjdź do nas po Kartę Podarunkową!

ZAPRASZAMY - Biura Krupówki 41, poniedziałek-piątek 7:00-15:00, pok.nr 5

jestemy
www.facebook.com/SpolemZakopane

Centrum Handlowe SZYMONEK

Gama

Sklep PODHALE

www.spolem-zakopane.pl

ŚWIĄTECZNY RODZINNY

program grudniowy z Kartą Korzyści Spółem

11-20.XII przy zakupie z Kartą Korzyści Spółem 5 bułek z ziarnami-kukurydziana/dyniowa/tyrolska zapłacisz 1 zł za sztukę

21-31.XII za wydane minimum 50 zł z Kartą Korzyści Spółem 1 bochenek Chleba Rodzinnego za 1zł

Oferta ważna do wyczerpania dziennych zapasów

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 11 grudnia 2022r. zaopieczona Św. Sakramentami zmarła w wieku 82 lat

Ś. P.

ZOFIA MOSKAŁA

NAJUKOCHAŃSZA MAMA, SIOSTRA, BABCIA, PRABABCIA

"W śladach przeszłości zabudź się Błogi. Anioły modlą się za Ciebie. Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 10 grudnia 2022 r. Odeszła od nas w wieku 86 lat zaopieczona Sakramentami Św. Nasza Najukochańsza Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia Ciocha

Maria TYRAŁA

Zam. Dział 103

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że 11 grudnia 2022 r. zaopieczona Sakramentami Świątymi zmarła w wieku 80 lat Nasza Kochana MAMA, BABCIA I PRABABCIA Ś.P.

JÓZEFA MADEJA

z domu Żółtek
zam. Kłikusowa 93

"KTO ŻYJE, W DUMIECI INNYCH, TEN NIE UMARŁ. LECZ SIĘ TYLKO ODGALE."

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 9 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 80 lat Zaopieczony Sakramentami Świątymi nasz kochany Maj, Tata, Dziadek, Brat, Swagier i Wujek

TADEUSZ SZLEMBARSKI

zam. Nowy Targ ul. Kowalec 21

"Jest na świecie taki rodzaj smutku, którego nie można wyrazić słowami."

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 12 grudnia 2022 r. odeszł od nas w wieku 76 lat zaopieczony Sakramentami Św. Nasz Kochany Maj, Tata, Brat, Swagier Dziadek i Wujek

Józef KRÓŻEL

"Wikcin"
Zam. Czarny Dunajec Kantora 85A

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 10 grudnia 2022 r. zaopieczona Św. Sakramentami zmarła w wieku 73 lat Nasza Najukochańsza Siostra, Swagierka i Ciocha

Maria Majerczyk

z domu Bartol

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 10 grudnia 2022 r. zaopieczona Św. Sakramentami zmarła w wieku 73 lat Nasza Najukochańsza Mama, Siostra, Babcia, Teściowa, Swagierka i Ciocha

Ewa Kuźniar

Świętej Pamięci

"W śladach przeszłości zabudź się Błogi. Anioły modlą się za Ciebie. Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że 10 grudnia 2022 r. Odeszła od nas w wieku 60 lat zaopieczona Sakramentami Św. Nasza Najukochańsza Zama, Mama, Teściowa, i Babcia

Aniela GUZY

Zam. Rogoźnik 25A

"Kto żył, w pamięci innych, ten nie umarł, lecz się tylko odgałę." Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że 10 grudnia 2022 r. zaopieczona Sakramentami Świątymi zmarła w wieku 73 lat Nasza Kochana MAMA, BABCIA, PRABABCIA, SIOSTRA I CIOCHA Ś.P.

STANISŁAWA PILNA

zam. Nowy Targ, ul. Szaflarska 124a/29

"W śladach przeszłości zabudź się Błogi. Anioły modlą się za Ciebie. Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że 11 grudnia 2022 r. Odeszła od nas w wieku 89 lat zaopieczona Sakramentami Św. Nasza Najukochańsza Zama, Mama, Teściowa, Babcia, Siostra, Swagierka i Ciocha

Anna MIĘTUS

Zam. Ciche 41

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 10 grudnia 2022 r. zmarła w wieku 82 lat zaopieczona Sakramentami Św. Nasza Najukochańsza CÓRKA, SIOSTRA, WUCCZA, KOLEŻANKA Ś.P.

JULIA CZERNIK

"Odszedł ale w sercach naszych pozostanie na zawsze" Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 9 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 62 lat zaopieczony Sakramentami Św. Nasz Kochany Maj, Tata, Dziadek, i Pradziadek

Stanisław KOZIEŁ

Zam - Bustryk 40

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że 7 grudnia 2022 r. odszedł od nas zaopieczony Św. Sakramentami nasz najukochańszy Maj, Brat, Wujek, Zięć i Przyjaciel

PIOTR STAWARZ

"W śladach przeszłości zabudź się Błogi. Anioły modlą się za Ciebie. Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że 12 grudnia 2022 r. Odeszła od nas w wieku 82 lat zaopieczona Sakramentami Św. Nasza Najukochańsza Zama, Mama, Siostra, Teściowa, Babcia, i Prababcia

Michalina KNAPCZYK

Zam. Stare Bystre 263

"KTO ŻYJE, W DUMIECI INNYCH, TEN NIE UMARŁ. LECZ SIĘ TYLKO ODGALE." Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 9 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 61 lat, Zaopieczony Sakramentami Świątymi nasz kochany Maj, Tata, Dziadek i Brat

JAN CUDZICH

Zam. Bańska Niżna ul. Na Brzegu 8

"Jest gdzieś ciepłota ludzkiego grania, za którą się uśmiech pogodna zaczyna"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 9 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 55 lat, Zaopieczony Sakramentami Świątymi nasz kochany Ciocha, Siostra i Ciocha

BOŻENA PAWLAK

Zam. Żuków ul. K. Karłowicza 97

"SPESZYLI SIĘ KOCHAĆ LUDZI, TAK ŻYWIŁO ODCIŻOCHA." Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 16.12.2022 odszedł od nas w wieku 55 lat zaopieczony Sakramentami Świątymi nasz najukochańszy Brat, Wujek, Swagier, (ojciec Chrzestny)

Stanisław SERWIŃSKI

zam. Orawka 133

Świętej Pamięci Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 9 grudnia 2022 r. zmarł w wieku 88 lat, zaopieczony Sakramentami Świątymi, nasz kochany Brat i Wujek

FRANCISZEK KAPOŁKA

zam. Łapczanka, ul. Słoneczna 21

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 10 grudnia 2022 r. zaopieczona Św. Sakramentami zmarła w wieku 91 lat NASZA NAJUKOCHAŃSZA MAMA, BABCIA, PRABABCIA, TEŚCIOWA I CIOCHA Ś.P.

MARIA KOSOBUECKA

Świętej Pamięci Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 11 grudnia 2022 r. zmarła w wieku 94 lat, zaopieczona Sakramentami Świątymi, naszą kochaną Mamę, Babcię, Prababcię i Praprababcię

ZOFIA SPROCH

z domu Dębka
zam. Sromowce Wyżne, ul. Św. Kingi 68

Ś. P. Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że 11 grudnia 2022 r. zaopieczona Św. Sakramentami zmarła w wieku 81 lat Nasza Najukochańsza MAMA, TEŚCIOWA, BABCIA, SIOSTRA I CIOCHA. Przeszły lat 74, zaopieczona Św. Sakramentami zmarła w dniu 11 grudnia 2022r.

AGNIESZKA STOLARCZYK

NAJUKOCHAŃSZA MAMA, TEŚCIOWA, BABCIA, SIOSTRA I CIOCHA.

STYKS

Zakład Usług Pogrzebowych
K.M.Janiczek S.C.
34-700 Rabka-Zdrój
ul. Zakopiańska 58B, ul. Kilińskiego 46B
tel. 18 26 79 260 kom. 609 106 956
www.styksrabka.pl
km.janiczek.styks@op.pl

AR BRZOSTOWSCY

ZAKŁAD USŁUG PORZEBOWYCH
NOWY TARG
ul. Św. Anny 46
TEL. CAŁODOBOWY 18 266 98 94
kom. 601 46 57 59 kom. 507 52 33 34
www.arbrzostowscy.pl
Filia Łapsze Niżne, ul. Jana Pawła II
tel. 18 265 92 21

CAŁUN

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
PRZEWÓZ MIĘDZYNARODOWY
Czynne w godz. 7-18, tel./fax: 18 201 20 80
Całodobowy tel. 798 467 667, 519 631 731
Zakopane, ul. Nowotarska 18 (vis a vis cmentarza)
KWIACIARNIA KROKUS
Czynne: poniedziałek-sobota: 8.00-20.00, niedziela: 9.00-19.00
tel. 18 20 128 12, Zakopane, ul. Kościuszki 19A
calun-zakopane.pl

JABŁOŃSKI Zakład Pogrzebowy

DOM POGRZEBOWY
W MIĘTUSTWIE OBOK CMENTARZA

KOMPLEKSOWA ORGANIZACJA CEREMONII POGRZEBOWYCH

JABŁONKA
601-966-905

RATUŁÓW
661-429-750

CZARNY DUNAJEC
661-429-750

KAPLICA DO MODLTW I POŻEGNAŃ ZMARŁYCH

ZAKŁAD POGRZEBOWY

CENTRUM KONTAKT: 515 540 000

NOWY TARG, UL. NORWIDA 59

NAJNOWSZY I NAJNOWOCZĘŚNIEJSZY
ZAKŁAD POGRZEBOWY NA PODHALU
Z WIELOLETNIM DOŚWIADCZENIEM

NAJNIŻSZE CENY

Z żalem zawiadamiamy, że dnia 7 grudnia 2022 roku, zaopieczony Sakramentami Świątymi zmarł w wieku 69 lat Nasz Tata, Dziadek, Brat, Wujek

Jakub Szaflarski

zam. Szaflary ul. A. Suskiego 129 A

Zapraszamy na przedświąteczne zakupy

Ceny obowiązują OD 15 DO 24.12.2022
lub do wyczerpania zapasów.

CHOINKA AMANDA
180 CM

189,99 zł

RYBA MROŻONA LIMANDA 1KG

21,99 zł

USZKA Z GRZYBAMI 300 G
USZKA Z KAPUSTĄ I GRZYBAMI 300 G

3,99 zł 1 opakowanie

MAJONEZ 700ML.
TARSMĄK

6,25 zł

JABŁKA 1KG

1,49 zł

ZIEMNIAKI WOREK 15KG
CENA ZA 1KG 1,07 zł

15,99 zł

PŁYN DO SPRYSKIWACZY 5L. -22st.

15,99 zł

ZNICZ CHOINKA 25CM.

6,49 zł 1 szt

E.Leclerc

- Nowy Targ, ul. Składowa 2a
- Nowy Targ, ul. Jana III Sobieskiego 4a
- Zakopane, ul. T. Kościuszki 25

GORCE
DOM HANDLOWY

Życzymy naszym
klientom
zdrowych,
spokojnych
i radosnych
Świąt Bożego
Narodzenia